

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Confin'd to Library
OXFORD UNIVERSITY

ST. GILES', OXFORD OX1 3NA
Comenius Collection

Vet. PG5094.26. P8/1

48601
15.20

FERDINAND I.
král Český.

Machot reys.

A. Berku

Výjehowé

králowství Českého

z běhů

za panování slavné paměti

Ferdynanda I.

literáře vypravuje

G. W. Zimmermann,

kněz řádu říjšov. s červenou hvězdou, chl. krá. kněžowny
apostolující.

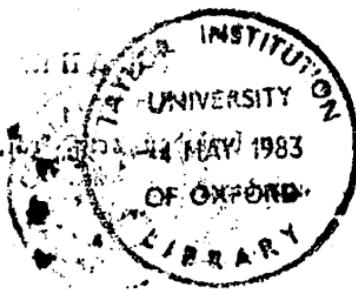
W Práze 1820.

ve skáni v Donáta Hartmannu,
Lithupce.

Czechias, antiquum, populosum et nobile Regnum

Hic fuit; atque fuisse sat est — —

Clemens Zembragenus.

Luſtawému čtenáři ſlužbu a hognost wſſeho do-
brého wzkazugi.

Wſſecý měch w této húſte dědině čas ménj, a
cotoli časem ſegde, časem zapadá. — Scházegi
netoliko národoné ſlavnj, genž na myſolých a
twardých ſkalách ſobě města ſtavěli, kámen ſa-
menem twardili; ale v králowſtwj mocná, před-
nimž wůkol a wůkol obce hrúzau ſe počily. Za-
kowých proměn a gich aučinků řádnau zprá-
wu poněkud letopisové poſkytugj; gesso patr-
nau předkům naſich způſobnost, zběhlých měch
powahu, starožitných přjběhů a přjhod vdáloſt
nám zřetedlně před oči Kladau; takže ſe domy-
ſlii můžeme, kteraká byla předesslého ſvěta
twardost, zbořených hradů a měst weystawnost,
kteraký rozdíl obyčegů a mravů, kteraká náro-
dů zřízení a práwa. Děgopisovatele ſedn před-
ſtawují měch zasslé, gakoby byly nezasslé, ktere
pak poruſenj wzaly, gakobychom ge až doſawad
widěli; kříſi mrtwé a mywáděgi ge ze ſkrovost-
ných hrobů, Kladau ndm před. oči gich panowá-
nij, mládatſtwi, gednánj a ſkutky, nikoli ale aby-
chom gím gessťe pochlebowali; mybrž dle zákona

wěkožizného Boha, nehledjce nic na osobu, ge saudili. — Přitom také žádají, abyžom gich knihy ne tak zrakem, gakož obmyšlnostj čírali, to jest: abyžom se domyslili zbehlych věch příčin, aučinků, a giných okolíčnostj, též paskili na náruživosti přirozenj lidstvěho. Zákonům zřenjm domysljme se osob, kteréž bývaly na au-řadech obecných, sedávaly w radách, wzkládala se na ně péče o obecné dobré; a ak gich sláva až do nebes se vzniesla, předce nepostaužily vlasti své, než hanbou, záhubou, a vvrženjm obce do věčného člapovstwja; takže gedině pochleben-štivjm gich nepravost zhola za ctnost a pěkné-sslissenj wážena byla. Domysljme se giných, kteréž wedle prawé ctnosti a pauhé ſlechetnosti o obecné dobré dnem v noch pečujce haněny, pronásledovány, důstognosti zbaveny byly, a w žrauchym žármutku ſkončenj života svého wžaly, a snad byly sláwau národu. — Domys-ſljme se gessťe giných v pohlaví ženského, na nichžto w správě obecné zhola nic nezáleželo; a předce ſtou ſíbalſtav čtyrostj aučinkujice wſe-likeré změny na vgmu poctivosti a spravedlno-ſti provojovaly. Spatřjme také cesty, prame-ny v praudy, kteréž člověká wedau k hodnostem, a že zvěk gest gedině ona modla, kteráž obyčejně obecné dobré baurj, hubj a tráwj. Podobně také nasse rozmilá vlast, gakož giná králowstwja, když snad tomu tak časové čtěli, rozličným

proměnám podrobena gsaue svau povahu změnila; djlem co slechetná panna se stěvěla, djlem co smrtonoš zbledla; djlem gálo lew řwaučí sobě poějnala, djlem co beránek tichý vmlila; djlem wálkami zděšená kryplela, djlem haučemi domácími vmalená klesla, o čemž nás sprawují Kronykáři nassi. Nicméně znamenitější spisovatelé přjběhů Království Českého, gálož Hágek a Beckovský zavřeli své Kronyky po smrti krále Ludvíka, to gest: léta Páně 1526, protož gá, nemage vlasti své čim ginhym sloužiti, tu kde tito času vkrugili, gsem počal, a nynj pro pochautku několik arcků na světlo wůbec vydávám. Přiznávám se, že děgopis tento ne tak zřízený, gáky fluselo, na světlo vydáváž, a mnohého potřebuge opravenj, snad gíž proto, že gsem zanechal všechno posuzování, osob kárání, nepravosti vytýkání, hlubokých přječin vyhledávání, a sibalské chytrosti aučinků vyklášování. — Zážessli se proč? odpoví tobě obecné přjsslovj: „Vlaudrému napověz.“ Gest ale wěc wůbec wědomá, že gá se nějaký spjsek vystýne, hned množný geg klovagi, nad nim krákoragi, malíčkosti kolikrát vytýkagi a z hanobuj: — protož milý čtenáři! gestliže tento spis poctivě sauditi chceš, (nechceš abyš mne pro milost od myně očistil) postav se kde gá stojím, a hled wůkol a wůkol; spatříš, gák drsnatá byla cesta, po níž gsem krácel, a gák mnoho

poručníků gest, který z něj vybjhati nedaj. To vossé na myslí vivaž a soud poctivě, aby snad haněn nebyl, že křivě souděš. Kterých pak gsem povžil pramenů, k u konců položím, gakož h o literatuře České nějakou zprávu připogjm. Gsem tedy té naděje, že juto mne prácy odemne laskavě přímes, a budessli moci w čem vžití, že poctivě vžives. Bud zdráw,

W Praze dne 20. Října 1819.

Jan W. c. Zimmermann
spisovatel

Ferdynand I.

Wedle žalostiwé zpráwy, kteráž nenadále Čechů dosla, je Ludvík, Vherštý a Český král, z bitwy neštastné s Turky v Mohače swedené výskaze, skončenj swého života wjal, a w nějakém bahnitém potoce y s koněm hýdně zahynul; hned autodnjich a saudcym zemstj, y gine Českého králowství rady, so to, coby k obecnému dobrému celého králowství slaužiti mohlo, gedenosvorně rokovati počali. K témuž také aumyslu Zdeněk Lew z Rožmitala nejvyššího toho času purkrabí, dle swého autodu list obsýlagicý zhovití neprodlel, geg do wšech kragů téhož králowství rozeslati welel, a po kudž autodu geho náleželo, wšechny tři stavy na obecnj sněm, aby se skutečně sešli, sdečuē žádal a napominal. List tento následovně zní:

Brozeným Pánům, Pánům Brozeným a Statečným Pánům Rytířům, Vladycům, Maubrým a Opateným městům králowství Českého, Pánům a Přátelům mým milým, Zdeněk Lew z Rožmitala a z Blatné nejvyšší purkrabí Pražský!

Službu swau wžazugi Wassim Milosstein, a Wán oznamují, že slýsse o králi Geho Milosti pánu nassem milostivým, žalostiwé a litostiwé nowiny, žeby Geho Milost král srze ten hog, kterýž ráčil s císařem Tureckým a s Turky iníti, a

toho světa sessel. V gſauce zde na hradě Pražském pání aukedlných a ſaudcowé zemſti v gine rady, které ſe na tento čas ſem na hrad Pražský ſgeti ráčili, poſpolu ſhromážděni, a takowau wěc ſlyſſice, to gſme ſpolečně rozwazowali, že geſt potřebi brzy ſněmu obecného, tak aby něgaká těžkost na toto králowſtwi nepřiſla. Z takových přjčin a potřeb po-kládám ſněm obecný tomuto wſſemu králowſtwi na hradě Pražském, v ſobotu po ſv. Jeronýmu neyprw přiſti *), tak aby ſe povinno a náležitě potřebi tomuto králowſtwi, ga-fož gſau we-dlákach a v zřízení zemſkém zapsané, náležitě rozwaziti mohly. Pročež Waffich Milosti a Wás wſſech, v každěho zvláſtſte žádám a napomijnám, že ſe v gmenovaných pátek do Prahy ſgeti, a potom na zedlči v ſobotu na hrad Pražský v 14. hodinu wynagjiti, a toho neobtěſtati rá-čite; neboť bezpečenſtwi od paníw Pražanůw geſt dáno cele a dokonale, wſsem wubec v každém, kdož v ſněmu zvaném ſu geđnání přiſluſí, aby mohli bezpečně přigeti a odgeti v geđnom čase, též ſe k nim v pokogi zachowagice. A geſtližebn ſe Waffich Milosti kteři nesgeli, a na tom ſněmu býti neráčili, ſedn ti, kteři ſe ſgedau, budau mocy wſedno geđnati v ko-moji, wedle ſtarodávnjho řádu a obyčeje; na ty pak negsme povinno ſekati, kteřižby ſe nesgeli, a na tom ſněmu nebyli. Také Waffim Milostem a Wám oznámuji, geſtližebn kdo toho v wědomosti neb v paměti neměl, kteřak geſte ſe Waffe Milosti povinno wedle zřízení zemſkého zachowati, a zvláſtſe toho času, geſto nepochybugi, než že z toho žádný z wás poſtaupiti neráčite; následujich ſtři arthkule pořadysane ſde

*) Dne 6. Října 1528.

sladu, z nichž geden w prawich a w zřízeni zemském gest položen w tato slowa:

I. Nalezli wubec za prawo, aby saud zemský před se vezewssch překážek ssel a trval, a w tom nevchowalliby Pán Bůh krále bez dědicu, by pak y dědicové byli, proto wždy saud zemský před se gdi a trvay, a moch aby žádný na druhého nesahal, než prawem aby živ byl pod pokutau nález živ starodávných.

II. W témž zřízeni zemském nalezli wubec za prawo: aby král Český wolen byl, tak jakž od starodávna bylo, a kdyžby wolen byl a přigel, že nevyvysší purkrabí Pražské, nyněgssí y budauch, má slibiti pánum a rytířum y vssi obec koruny České, a kteréhož koliby bychom svolili, aby králem byl a do země přigel, aby mu zámek, hrad Pražský, bez odporu w moc geho, y hned po svolenij krále popustil. Pakliby wentrjek w tom kdo w zemi včinil, a jakau baučku na zámky z té příčiny pustil, chtěge učkomu k královskoj dopomoci, prwe nežliby král z obecné wule wolen byl, tak, jakž se nahore pisse, aby takový čest y hrálo ztratil, a z země vyhnán byl. A kdožby takového a geg sedrowati chtěl, ten aby w tuz pokutu, swrchu psanau, vpadl. A heytman hradu Pražského nyněgssí a budauch má slibiti purkrabjmu Pražskému nyněgssimu y budauchymu po smrti krále Čeho Milosti, že k žádnému ginému s zámkem zření miji nemá, dokudžby král Český wolen nebyl, tak, jakž se nahore pisse; než k nevyvysšímu purkrabjmu Pražskému swé zření miji má.

III. W témž zřízeni nalezli wubec za prawo: Chtěli by kdo moch vtrhnauti, neb žeby vtrhl do koruny České, chtěge tudy královskoj obdržeti; proti tomu abychom sobě

wssickni pomocni byli, pod pokutau nahoře psanau, totiž: cti, hrdsia v statku ztracenj, gakož ty pokuty sijíre v právich a zíženj zemském tohoto království gsau psané.

Protož Wassich Milosti wssedky a každěho zvláště k té a takové Wassim Milostem a Wám wssem hotovosti v s lide dem wassim zachowati rovně napomjnám, tak abyste ráčili wssickni s lidmi svými vohotovi býti, kterýžtakoliv den, čas neb hodinu wámby oznámeno bylo. A gestližebu mimo řád, práwo a swobodu nasse kdo do tohoto království vtrh nauti chtěl, abyste ge opatrowali, aneb co proti právům a swobodám nassim činiti, abyste ge ráčili hágiti podle práw a swobod nassich, tak se zachowagice, gakž přísluší k zachowání povinnosti Wassich Milosti, kteréž gsau prvé swrchu oznámené, pod gakými pokutami gest se gedenkaždý zahopati povinen. Co se pak dopomáhání práwa, pro které gsem obeslání včinil, dotýče, v s vůli těch, kohož se doháká, kteréž gsau to včinili v potřebu, a nyni připadli tomuto království; ta věc se odkládá do pondělního dne po sv. Hawlu neypří příštího, a na ten den abyste se dali nagniti, tu na tom místě, gakož gest wám prvé oznámeno psaním mým pod pokutami na to vloženými. Dán na hradě Pražském feria II. post festum Lamberti. *) Října 1526.

Dříve než tento list do všech krajů byl rozešlán, měl mi důležité proslly noviny, a takový hlas do Prahy příšel, žeby chsač Eurecký Budijn měl, a Věst žeby vypálil; pročež řádenců z Rožmitala gestě následujících ceduli přiložil:

*) Dne 18. řáj.

Také Wassim Milostem a Wám této oznámuji, že
jsou noviny proslly, když list tento byl napsán, kterak Vhři
číjati Čureckému s Bělehradem se poddali, a na prosto také
ginj všickni se poddawagi; ano také císař Čurecký je gest
gj s lidem svým, mimo Ráb k Býdni se pustil. Protož
tačowau věc znagice Wassich Milosti a Wás napomjnám,
abyste pro potřebu tuto též pro potřebu v listu položenau
všegně pohotovi byli, zbroge a koně sobě gednali, lidí své
k tomu napomjnali a k tomu měli, aby s wozy a děly v
se všem pohotovami náležitými k běhu všechnému pohotovi
byli; kdež giné náděje negsem, než že Wasse Milosti a Vy
znagice toho svau povinnost, v také potřebu všeho křesťan-
stva, též toho království a Wás všech, se tak zachovati
rájte. V také znagice to, kdyby v potřebách v tomto listu
Wassim Milostem a Wám oznámených nedal se kdo skutečně
nagjti, galých známenitých a nevětších pokut by se dopu-
stil? kterých Ván, Bůh ráč každého zachovati! Nedot při-
klad gisť můžeme vzít na Vhřich, co se jim stalo a dělo
od Turků, a to skrže nich neopatrnost a váhavost, gesso
krž tačowau věc pána nasseho v svého ztratili jsou haneb-
ně a posměšně. A gestližebychom nich příkladem živí být
chtěli, strach gest, abychom brzee o království a o svá hrada
nepříslí. A také, když toto bylo napsáno, tedy ten hlas
sem do Prahy přísel, žeby císař Čurecký Budin měl a Pesse
žeby vypálil.

Dne sobotního *) moch Ždenka Lwa z Rožmitala vr-
čeného, ačkoliv jsou se páni stavové v počtu dosli vělikém

*) Dne 6. října 1526.

na hrad Pražský sešli; všac za přejícnau některých panů zpozdilosti, kterž se v Benessově pozdrželi, sněmování až do pondělního dne odloženo, a toliko od panů starů sňesso bylo, aby vysší stav na hradě Pražském v kostele sv. Vjta následujícího středu v černých oděvích, a Pražané s jinými měšti v starém městě Pražském v kostele Panny Marie před Pejnem podobně v smutku při službách Božích, které se za vysší v Pánu odpočivajícího krále Ludvíka téhož třetího dne, kteréhož také týž král zahynul, konati budou, najiti se dali. Napotom nevyšší pan purkrabí Zdeněk Lew z Rožmitala napomenutí k stavům včinil, a všedku svou řeč k tomu wedl, aby pust obecný we všem království Českém byl vložen y rozhlášen, a ten tak, gato v pátek, aby se držel celého týhodne, začnace od pondělí neprve přijti. By pak svůj aumysl, týžagich se předloženého postu, nález ſitě provedl, představil vůbec neštastné příhody, kterak Zurek, nepřítel tak mocný a ſkodný, poraziv mogstro Vher- ſké bez všeho odporu, den po dni dálegi do království Vher- ſkého se tlačí, a ro něm všeliké ſkody mordowáním, pálením a zagnem vbohé křesťany do věčného chlapovství po- drobuge činí; pročež ſlussné žebry bylo dorozoval, Pána Boha všemohoucího vrancě proſyti, a se poſiti, aby krá- lowství České tak ſkodného nepřítele na věky zbarviti ráčil. Na to sněm k pondělku odložen byl.

Nařízeného dne pondělního *) všedni království Če- ſkého stavové na hrad Pražský se sedauce, od Zdeňka Lewa z Rožmitala nevyššího pana purkrabího přiweičně napo-

*) Dne 8. října 1526.

mijnáni byli, aby všechy kyslosti a nelibosti; gestliže jaké kdo s kým má, odložice, o to, aby k všeobecnému dobrému celého království Českého bylo a býti mělo, wedlé pravé lásky a svornosti jednali. Na to pan Kazymir markrabě Brandenburgský od Marie owdovělé Wberské a České královny s psaním vyšlaný do sněmu vystaupil, a dle obyčeje pozdravení přednášsage a svého věřejšího listu dodage, následovně mluviti počal: Celého křesťanstva nevauhlařněgssí nepřítel císař římský, mage při sobě mýce nežli dvaakrát sto tisíc lidu sám osobně do království Wberského až k Mohači vtrhl, a veliké škody dělage, to tak slavné království velmi hubiti začal. Na což nemoha se dělegi neymilostivěgssí král Ludvík dvouti, s vogněm svým, ač syce proti také mocně nedostatečným, témuz nepříteli před oči se postavil, s ním bitvu svedl, a od tak veliké mocy přemožen gsa, nesťasné zahynul. A gehožto tak nesťasného zahynutí negenom Gegi Milosti královne, přátelum křesťanům a všem křesťanům; ale také v Bám všechném, kteří gste mu, jakžto Geho Milosti pánu svému, proti tak mocněmu nepříteli pomoc věnili, veliká žalost nastala. To pověděv děloval patřum stavům, že tak sředě k nich králi se nachýlili, žádaje přítom, aby královnu nyní owdovělou neopouštěli, a nevyjce v tom, k čemuž spravedlnost má.

Páni stavové z tak milostného vžlášání dělovali, a že každého času službami svými Gegi Milosti odslaužiti se chtějí, připomýdali vokládagice, že písebné poděkování, co neyspislegi budou moch, odesslau. Nato on vystaupil, a we čtvrtek od panů stavů v tato slova odpověd obdržel: Gatož gest pan Kazymir markrabě Brandenburgský ráčil od

královny Gegi Milosti mluviti a žádati, aby stávoré tohoto království Gegi Milost královnu při tom zustavili ráčili, což Gegi Milosti w tomto království Českém spravedlivě nálezí, tež to Gegi Milost také žádati bude, aby tisí stávoré Gegi Milost královnu w tom neopouštěli; v toto všickni páni stávoré poručili dátí za odpověď, žeby se k Gegi Milosti královne rádi služebně zachowali, a wěno, které Gegi Milosti w tomto království měli ráci, což Gegi Milosti w tom spravedlivě nálezí, pokudž gest týmž stávum vědomo, že toho Gegi Milosti rádi přeji; a při tom zachowali chtějí, nač se smlauwa mezy císařem Maximilianem a králem Vladislavem vztahuge, a č k té smlauwě stávoré neswojili, poněvadž k tomu povolání nebyli; ale pro tu lásku, kterouž gsaú k Gegi Milosti královské králi Vladislawovi měli, tomu, což se téhož wěna dohýce, tauž smlauwau obsaženého, že neodpíragi: však aby ta wěc byla bez výmny vrchnosti krále Geho Milosti, kterýž bude, v také bez výmny swobod téhoto království.

Po vystaupení pana markraběte, poslové od Ferdynanda archknížete Rakouského a Anny manželky geho wýslaný před pány stavy předstaupili, listi věřjich čisti dali, a po geho přečtení: pozdravení přednášeli, takto dokládagice: Kterak gest dossla spráwa žalostná, že bitva od močného nepřísele Turků negenom gest obdržena, ale také Geho Milost král Ludvík neymilostivějšího archknížete Ferdynanda srovnán s mrtvým světla býdně sessel, v gímch mnoho mužův dobrých, kteří gsaú zahynuli při Geho Milosti královské. A poněvadž Gegi Milost archknížna Anna k tomuto království Českému gest dědička, a k němu podlé smluw, které se staly

mezi králem Vladislavem, magje přistup nebyljjí; protož žádost gest od Goho Milosti archiknězete v archikněžny Annu manželky jeho, aby ge za pány přigali, připovídajice, že při řádu, právu, poctivosti a spravedlnosti všesekn a každho obywatele Českého s přivítanými k témuž království zeměmi, zachovati, spravedlnosti a řády rozmnožovati, všesekn vědostatky radau stavů království Českého napravovati, a všechto pilně před sebe vžýti chlègi, což by koliv k výjitu a poctivosti, k slávě a k dobrého tohoto království bylo a býti mělo. Také v dluhy, pokudžby to saudem zemským vznáno bylo, bez občízení všesilíkereho zaplatiti, a vše všem páni milostiwi býti ráčj. Páni stavové z milostného pozdravenj a vzkázání poděkovavše připověděli, že po bedlivém mezi sebou pováženj těch věc, v rádi na Gich Milostí žádost co nevyspíšegi odpověditi chlègi. Na to ti páni poslové vystaupili.

Po vystaupení těchto myslanců nezdálo se panům stavům, aby království České Anně archikněžně Rakouské napadalo, poněvadž za času krále Vladislava odbyta byla, a následowně žádného nápadu k tomuto království nemá. — Na to nevyhössi pjsat zemský pan Radslaw vystav, v lato slova řec věnil: Poněvadž za paměti naší taková věc se nezhéhla, gak někdy za krále Gířjho, gessto z nás žádný toho nepamatuje; potřebná tedy gest věc vysady a svobody tohoto království, které na hradě Karlsstejně složené gšau, na pozoru miji a ge bedlivě povážovati, aby řeze gich newědomost něco vžitečného, coby tomuto království na vgmus býti mohlo, obmeškáno nebylo, a takovým volením pštomekum našim nebyla řest a svoboda vmenšena. — Páni stava-

wowé této dobré rady se vchopivše, hned na Karlsstejn pro-takowé listy a swobody gislé pány wyszli. Na to toho dne ze sněmu wyszli.

Zatím w auterh *) sněm dále před se ſzel, kdežto nevysíšší purkrabí Zdeněk Lew z Rožmitala ſtavy k tomu na-kloniti se snažil, aby se do Wher na zwědy poſlalo; poněvadž ſe málo co wěděti může, kde Zurek gest a co činj. Gačož také aby w království Českém z mnohých důležitých příčin, kdyby snad Zurek, neb kdo giny polem do něg wpadnauti chce, hotovost byla nařízena, — a to oboge aby ſe od panů ſtavů dobré poważowalo. Takéž poselství od biskupů a všech tří ſtavů Lužických w plném sněmu ſe člo, nimž ſe zpráva dávala, že při obecně držaném sněmu na tom ſe wſiščni gednoſworně ſnesli, gačau hotovost miji magi, že ponůcky a poſluchy drži, k království Českému ſe přizná-wagi, a čtyry osoby wwlili, kteréby, přiſſoliby co nepráteſkého, ſpěſně a pořádně ſe wogſtem ſvým neprátelům nálezitě odpor činiti měly. Na to před pány ſtavy od knížat Baworských, Wyljma a Ludvíka **) wyslanec předstaupil, a podage wěřjich listů, takto promluvil: Kterak geho páni, Baworská knížata, o ſmrti krále Ludvíka zwěděwſe, nad tau neſtastnau přihodau ſarmauceni gsau, a geg co ſvého wlastního bratra litugi, žádagice, aby z nich gednoho, kterýby ſe koliw gím widěl býti nevſchopněgſi, za ſvého krále wo-lili; a kterémukoliwby ſe oni tak naklonili, ten že gich wſe-chny dluhy we třech měsých zaplatiti, w tomto království

dworem

*) Dne 9. Října.

**) Některý kladau Hanuſſe a Ludvíka, a giny p Albrechta.

dworem svým býti, při nich obyčejích, rádech, právích, svobodách, weysadách ge zachowati, království rozmnožovati, bez obijnosti země zamky zastavene vyplatiti, též giné mnohé vich kvalitebné v výjitečné spůsobiti chce, připovídali. Na takové předniesseni páni stavové odpověd dali, že se o to poraditi, a nich Milostem písebnau odpověd dátí chtěgi. Pak poselství propuštěno a sněmování na čtvrtok odloženo bylo.

Be říedu *) obecně sněmováns nebylo, než wedle soボtního sněszeni od všech tří stavů, pohřební památka ja krále Štěpána se dala, k u kteréž páni na hradě Pražském, Pražané pak a giných měst vyhláni poslové v Matky Boží před Zeynem v smutku se sešli. V prostřed téhož kostela Zeynského postavené byly mány příkrovem černozlatým přisíene, na kterémž erby království Českého, Bavorského a giných přináležejcích zemí viseli. Kruchliwými počalo hlasa jíkovstvo pohřební zpívati píseň, dle kteréž všichni vážně z kostela vycházeli; napřed auředlnícy měst Pražských, za nimi některí konfesse, nesouce všichni messnice, neb černé svíce, pak žákovstvo, duchovenstvo, po něm ti konfesse, kteří království nesli klenoty, totiž: Tomáš Bachlubil neš obnovený meč, Jan Karban praporec, Mikuláš Čačerda gablo, Hyga Žezlo, a Jan z Martu s panem půlmistrém Kotunou. Za těmi neseny byly mány od konfessů, za marami sli Pražané, a naposledy z giných královských měst vyhláni poslové. Dle tohoto pořádku obegdauce staroměstské náměstí, zase do kostela Zeynského se navrátili, kdežto ja dussi Štěpána pobožně služby Boží ponali.

*) Dne 10. října.

Mezi tím posloučením, dle sňatku stavů na hrad Karls
steinský vyšlaný navrátiče se, třináct truhel rozličných
spisů a listů přivezli. Pročž některí páni v domě pána
Adama z Hradce toho času kanclíře se segdaucie, volili z
vyššího stavu některé pány k tomu, aby ty listy bedlivě
přehlébali, a takové zwláště vybrali, kteréž nějaké nadání,
neb obdarování svobod v weysad v sobě zavíragi; z nichž
by také zgewne býti mohlo, kterak Geho Milost král má
býti wolen. K přehlédání těch listů z panů tito woleni
byli: pán Zdislaw Berka z Dubé nevyšší sudí, pán Adam
z Hradce nevyšší kanclíř, a pán Jan z Wartemberka. Z
rytířstva byli woleni: pan Radslaw nevyšší písař zemský,
pan Wáclaw Semíšický a Oldřich Mezenšký. Za tati přejí
nau také nic obzwláštěnýho ve čtvrtel' gednáno nebylo.

W pátek *) nevyšší purkrabi přednášel, že obdaro-
vání svobod gž se vyhledalo, z nichžto gedno císaře Karla
čtvrtého léta 1338 dané, v němž pogato gest obdarování
od císaře Frydrycha druhého léta 1212 o woleni nového
krále zni v tato slöwa: Gestližebý pak z rodu,
kmeně, semene neb kořene králowství České-
ho, bud mužského neb ženského pohlawi po-
zůstalý žádný nebyl povolán, neb gakýmkoliv
spůsobem toto králowství prázdne bylo; te-
dy ten při biskupech, weyvodách knížatech a
stavjich wolen býti mě. Stavové tohoto nadání
se vchopivose vztáheli takto: Poněvadž za krále
Wladislawa kněžna Anna geho bratra a Fer-

*) 18. října.

bynanda arcynižete Rakouského manželka
odbyta gest, ona tedy že žádného více ná-
padu k tomuto království nemá. Král pak
Ludvík, po smrti krále Vladislava, dle zá-
pisův na to větších, za krále Českého přiz-
natý, žádného ani mužského ani ženského
dědice nepozůstaviv v měl; nápadové pak
všechny před sebe gdaū a ne zpátkem; pro-
tož nevzdušná se; aby království České kou-
mu napadalo; ale stavové mohau svobodně
voliti krále, dle svobod a vensab to muto
království daných. Dáleži přednášel nevyhössi pan
purkrabí, že přisaha, kterauž budauch král Český složiti
má, gest gíž před rukami, gegíž slowa gsau: Přisaz-
hám Vánu Bohu, matce Boži v msem swa-
tym na tomto svatém čteni, že pány, rytíře-
stvo, Pražany, města v msem obec králo-
ství Českého, v jednoho každého obyvatelé
tohoto království chceme a máme při gich
žádých, právých, obdarování, vensabach
svobodach v spravedlnostech, starých, do-
brých v chvalitebných obyčejích zachovati;
a od království toho Českého, a což k témuž
království od starodávna přislusí, nic ne-
odcizovati, ani dědičně koumu z poddaných
nášich, ani žádnému ginému nedávati, ani
sněmovati, ani zastawovati bez rady a pos-
volení zemského na sněmu obecném tohoto
království snesseného; nýbrž to království

máme, že címe a povinni jsme rozšíkovati a
že rozmnožovati, a což gest ož něho neřádně
spřídatého, zase připogovati, v wſedku, což
k dohrému a poctivému tohoto království
gest, včiniti, tak nám Pán Bůh pomáhey a
wſidni Swatj. Po přečtení té příslušny, když se stas-
kové snesli, puštěna byla před ně obec, a to wſe gi ozná-
meno bylo. Také vstaupili před stavov hornjey žádagice,
aby po Pražanech do jež příslušny zegmena položení byli, pro-
vlagujice nadání od králu Českých, že mīsta v hlaſu po
Pražanech mīti magi. Páni stavové odpověděli: že hor-
njey ani v příslaze Wladislawa, ani Ludvíka králu Českých,
po Pražanech se menacházegi zapsáni; protož také že gegich
žádost průchodu mīti nemůže. Na to sněmování odloženo
bylo.

W sobotu *) nevyvysí pan purkrabí wſedku řec k to-
mu wedl, aby sepsání byli artykule, kterak a w čem krá-
lovství České má býti opatřeno. Pročež zvoleny byly oso-
by, na něž ta práce vyzněnna byla. Nato vstaupili před
pány stavov poslové arcýknížete Ferdynanda, žádagice aby
Geho Milost arcýkníže Ferdynand za krále wolen byl, ná-
ležujicím listem:

„Brozenj Páni, Brozenj a Statečnj Rytíři, Brozené Blá-
dyky, Poctivj, Opatřni, Maudři, Wassi Milost Páni
milj, Páni Brozenj, Páni, Rytířstvo, Páni Pražané,
Páni Hornjey a giny z měst Páni Poslowé.

W paměti své mīti ráčte poselství, které jsme na Wassi
Milost z poručení arcýknížete Geho Milosti a kněžny obau Gich

*) Dne 23. října.

Milosti wznesli, odpověděs dobré a láskavé dosavád očekávajice, a té nepochybně naděje gsmě, že při tom Wassich Milosti rozgjmání, a při osob. vybjráni w zapomenutí žádném Gich Milosti miji neráčte. Ač tomu rozumíme v slyšíme, že některi na místě panův svých k mnohým giným a rozličným podánjm přistupují, rovně coby tu slavnou korunu kupertati a tržti měli. Gislé ta věc v nás gest velmi nezadáma, aniž na tom arcýknjže a arcýknězna Gich Milosti gsmu, aby trhodým spůsobem do toho tak slavného království vltvočti měli, zvláště znagice předně Wassi Milost, potom také ctných panův poctivost, žebyste ani tomu mista dátí neráčili; než Wassim Milostem oznámili gsmu přebuznost, lásku, žádost v tujž prošbu Gich Milosti. Přebuznost připominali gsmu Wassim Milostem, že knězna Gagi Milost gebna dcera krále Vladislava, a vlastní gediná sestra krále Ludvíka Geho Milosti pozůstalá nepochybnau naděgi miji ráči na Gich Milostech, že ktrze nás včiněnau žádost pána nasseho Geho Milost arcýknjže před ginými k koruně přijiti ráčte."

„Co se pak dluhůw někdy krále Vladislava, a krále Ludvíka Gich Milosti slavných paměti, též v zemských důvěce (wssak gestli Geho Milosti žádost slussně v Wassich Milosti průchod miji bude) k tomu se pán nás na místě manželky své knězny Gagi Milost podává; poněvadž neystupeň synu'neb dceři po otci, a též sestce po bratu dluhy platiti náleží; že Geho Milost pán nás ty wssakem pozůstalé dluhy zaplatiti, a na se vzýti ráči, ne aby tudy zensi a tuto slavnou korunu kupertati, než z povinnosti gal o dceru po otci a sestra po bratu zaplatati žádnému přes geho

dobrav větší problem včiniti nechce; a to se milostivých pluhům dotýče, gisťe Geho Milost komukoli gest Geho Milost královská vtec neb bratr dáti a zaplati ráčil (pokudžby to soudem zemským vznáno bylo) každému ten milostivý dluh sprawiti ráči. A tak Geho Milost ne trhem ani kupováním, než z povinnosti dluhy otce kněžny Gegi Milosti (ač půgdeli Gich Milosti žádost před se) zaplatiti ráči."

„Také Geho Milost pán nás we svých zemích žádnych wáleč miji neráči, skrže kteréby na poddané Geho Milosti gaké obvižení přigiti mohlo; ale své poddané w sprawowání tak spravedlivě a po kogně miji ráči, že w toju předek má toho, kdo se před Wassi Milosti mnoho chlubí. Také abychom se mnoho na místě pána nassého archiknězete Geho Milosti poddati, a zo tisíc neb y wje k potřebě této koruně lidu služebného připovědji měli, není potřebi; nehoť wjce wědomo gest, budeši toho potřeba, že Geho Milost může wětší počet než takoví lidu wálečného miji a chorovati; wssak Geho Milost na to mysliti ráči, cožby k této koruně náleželo, to k ní po kogně připovogiti, což Geho Milost snadněji včiniti může, nežli někdo; nemage w potřebách mocných té podstaty. A tak evžkoliv se zbehne včiniti pánu nassemu, to se na místě kněžny Gegi Milosti manželský své včiní, a nerwegs w to království žádný trhem a kupováním, než lásku; což wssedno k rozumnému Wassich Milosti připasstjme rozumu. Pakliby k volení přísslo, Wassich Milost prosýme, že Gich Milost oboge před očima miji, a na tu lásku, kterouž oboge Gich Milost i Wassim Milosteni prve předložili, ohled miji, y také z předněgých důvodů poznati ráčjte, že netoliké podle příbuznosti ale y lásky žá-

dného hodenégsího pána a krále tohoto království sobě volati a vzhýti nemůžete, nežli arcýkníže Geho Milost pána našeho, jw lástě vzhlednauce na jeho gasnost, podstatu a jiné věci, kterýmž Geho knížetská Gasnost jiné, genž o toto království též stoji, a welmi se chlubí, velice přemáhá. Dálegi Geho Milost toho milostivého předsevzetí gest, že toto království, tolikož obyvatelé této země správovati, též osobou svou v království tojto na větším díle, pokudž Geho Milosti nevýjce možné, svůj byt mývatí chtjti ráči; a když Geho Milost knížecích jinými znamenitými zeměmi prvé také od Boha všemohoucího obdařen gest, geslilyste Wassi Milosti tu potřebu vznali, Geho Milost na krátký čas do těch zemí odjeti, že se to má státi s Wassi Milostí rádau a povoleným; a nětoliko v takovém odjezdu svém, ale v syce vstavěně radu a osobě hodené při sobě a dvoru svém mít a držeti ráči. Tež také Geho Milost obmeysleti ráči, aby nákladníky a tovaryšstvo, kterých Geho Milost v svých zemích dosti má, do tohoto království přivésti, a tím hory Kutny, v jiné zase k stálemu rádu, vžitku a povýšení přivésti, a syce o všem peči mít ráči s Wassich Milostí rádau, cožby Geho Milosti a tomuto království k dobrému vžitku, rozmnožení a podstatě slaužilo, gednati a vrčiti ráči. Připomína se Wassim Milostem v to, že arcýkníže Geho Milost, po všechna leta, galož gest v panování svých knížetských wessel, se všemi zeměmi a poddanými svými láskaře k Vám, a v dobrém sousedství se zachovati, nic od tohoto království, a sobě osobovati nechtěl, ani galož nepředstěly, aneb odpovědníky tohoto království sedrowati, ani přechowávati, ani které věžně z tohoto království vyhnane v

svých zemích chovat jí dopuštiti neráčil. To se pak záho-
wání obyvatelů při řádu, právu, svobodách a dobrých oby-
čejích dotýče, za to máme, že Eicho Milosti sumýsl z prvo-
ního našeho podání a vznámení dostatečně Wassi Milosti sro-
zuměti gste ráčili."

Archknížete a kněžny Eich Milosti
wyslané rady a poslance.

Byl tento obecně čten byl, po gehožto přečtení poslanci
žádali, aby se páni stavové nad těmito slowy: (V oku dž-
bý to soudem zemským vznáno bylo,) nevráželi,
kterýchžto smysl gest: Voněvadž bluhů mistroho gest, ti aby
spravedlivě byli pováženi, a kterýkoliv tak pováženi budau-
ti aby zaplaceni byli. Mato sněm odložen byl.

W ponděli, w auterý, w středu *) na obecném sněmu
giného nic rozgjmáno a zavřeno nebylo, než artikulové (které
řez níže kladu) pro opaření země, svobod, měst a králov-
ství Českého, od osob dne sobotního k tomu zvolených obecně
se čili; kterým pak bylo odpíráno, neb o které dokonale sne-
šení nebylo, takové wedle vznájení odporu nepraveni byli.
Přitom také zaváděna bylo: Voněvadž král má volen
býti, mnohé věci že gestě sepsati potřeba gest, wedle kte-
rýchž se stavové řídit mohli, gak a na jaký spůsob w nos-
vě zvolený král mělby přigat býti. Zvoleno tedy bylo k
spisování těch věců z každého stavu osm osob. Z stavu
panstvího: Zdeněk Lew z Rožmitala, pán Adam z Hradce,
pán Jan z Waršamberka, pán Kragiš, pán Kryštof z Švam-
berka, pán Wogtěch z Vernšteyna, pán Zdislaw Berka z

*) Dne 15. října.

Dubé nevyšší sudí, a pán Vilém Švihovský z Ryžmburka purkrabí Karlssteinský. Ze staru rytířského: pan Vilém z Daubrawské hory, pan Markward, pan Oppl z Tiltum, pan Bechyně, pan Hložek, pan Vančura, pan Janovský, a pan Václav z Borowice. Z staru městského: Jan Pašek z Bratu, Zvěřa ginák Žigmund Vanček z Prahy, Jan z menšího města Pražského, Gíř z Chawinic od hory, Gíř Woláč z Hradce Králové, Mikuláš Černobeyl z Žatče, Gíř z Slatov, Mataussek z Kauřjma a z Kotenic.

Ve čtvrtek *) stala se mezi starou rozeprávě, a trvala až do pátku. Některí nových artýkulů (které nijde kladu) ke všem zemským relacím mítí chceli, a na to sněm aby zavřin byl vyslovován: ginj pak aby činěna nebyla, nastupovali, když se starové o nového krále nesnesau, a to sboge potom aby potom ke dředmu slo. Množí pak zase hovořili, aby k volení nového krále přikročeno bylo, a gak o nového krále starové se snesau, relací také v hned aby byla, artýkulům pak že se nic neodpírá: relací ale aby měla prve býti včiněna, a o královstau osobu aby nemělo sneseno býti, že se gím zdá býti věc velmi obtížná; nýbrž že relací býti má od výsaze zemského z poněvadž všeliký sněm relací se twrdí. Neoposledy na tom se obecně snesli, aby artýkulové ve všich zemské řeze relací wesli, a o královstau osobu aby hned jednáno bylo.

V sobotu **) začalo se tedy volení nového krále, gálož na sněmu obecném vjawiřno bylo. Nejprve zvoleno

*) Dne 18 — 19. října.

**) Dne 20. října.

bylo z každého stavu osm osob, kteréž mezi sebou rozgír mali, kohoby za pána tohoto království voliti měli. Z stavu panského volen byl: Zdeněk Lew z Rožmitála nevyšší purkrabí Pražský, Jaroslav z Šemberka nevyšší komorník, Zdislav Berka z Dubé nevyšší sudí, Adam z Hradce nevyšší lančíř, Jan z Bartemberka a na Dubu, Hanuš Pflug z Rabšteyna, Kryštof z Švamberka, Vilém Švihovský z Ryžemberka purkrabí Karlšteinský. Z stavu rytířského: Radslav z Šebířova nevyšší písař zemský, Jan Litoborský z Chlumu, Jan Trčka z Lípy, Oppelt z Tíkutu, Linhart Markward z Hrádku, Václav Archa z Borowice, Jan Bořek ze Lhoty, Jaroslav Brožanský z Břesovic. Z stavu městského: Jan Passel z Bratu, Hyža ginář Hygmund Waníček z Prahy, Duchek Přestnický z malé strany, Samuel Čavicka z Horní Kutny, Mikuláš Černobehl ze Žatce, Purkrábel z Plzne, Václav z Kauřjma, Mikuláš Slanář z Táboru. Tyto osoby, ačkoliv dle sněmovaného sneseni, gať giž dotknuto gest, k tomu byly žwoleny, aby nowého krále, poněvadž geg celá země mjeti žádá, volily; však neobmezená mocnost krále voliti na ně vznesena nebyla; anobrž takové měly poručení, aby o osobu královskou rozgíraly a rozprchovaly, a kteroužby za nevšchopněgssi vznaly, tu také aby stavům a obců oznámily a k rozwáženání daly.

Na pondělí *) volenců mezi sebou ročovatissé za dobré vznali, aby se o královstvou osobu spissegí svorně snesli, poněvadž poručení magi obcy v stavům sneseni přednesti,

*) Dne 22. října.

teří kdyby na této svobodě přestati nechali, ginau mít jásat
jice, žeby vyhlášení nového krále nejenom prodlouženo
bylo, ale také nečest a oslnivější žeby nastalo. Proto wol-
enci stavům v obci oznámili, že gau se na tom nedno-
swrni snesli, což k dobrému celého království bylo; však
že to je vctivě žádají, aby jim povoleno bylo, o kterouby
se koliv osobu snesli, ten aby za krále Českého vyhlášen byl.
Některí žádostí wolenců odpyrali, poněvadž jim vloženo by-
lo, aby o královstvau osobu rozhýmali a gich sneseni stavům
v obci oznámili. Naposledy k žádostí wolenců s následujíc-
tím doložením svoleno bylo: Poněvadž stavové zvolili ge-
nájdo dobré muže, také je že gau naděje a té k nim lásky
a důvěrnosti, že věrně, vprýpně a právě svau věc obmě-
sli, a na tis osobu své zřeně mít budou, kteráby tomuto
království nevzbuzeněgss byla; k čemuž dřív než přistoupí,
aby wedle starobylého pořádku přisahu na to včinili. Dáleži
panum wolencum od stavů doloženo bylo: Poněvadž osoba
krále Ludvíka dosud se suad nenesla, ani aby on pocho-
wan byl se newi; protož aby to páni wolenci opatřili rá-
mili, aby gich wolenců Českému království nic vblíženo ne-
bylo; což k panum wolencum od pána z Pernsteyna mlu-
veno bylo. Tak wolenci sdloženo bylo do 14. hodiny násle-
dujícího dne.

Páni wolenci když v vrčitau hodinu do kaple sv.
Václava se sešli, děkan hradu Pražského Šimon Chrt z
Výně stope pod biskupstvau čepich. Každému stavu zvláště na-
pomenut včinil, a od nedohotkaždého přisahu přigal v tis

¹⁾ Dne 23. října.

Slowa: Gá R. N. přisahám Vánu Bohu, Matce Boží, všem svatým v vší koruně České, že v jednání a volení krále Českého z těchto tří osob: arcibiskupete Rakouského Ferdynanda Geho Milosti, a Sich Milosti knížat Baworských Wyljma a Ludvíka nebudu gíz nařaditi, aniž koho z nich voliti z vůle a aumyslu svého, než v příjmeně, což by bylo k chvále Boží a k obecnému dobrému koruny této České, v tom nic nehledě straného ani pro přízeň, ani pro dary, ani pro kterýkoliv vžitek svůj, ani odpírati z hněvu, nepríjmeně nebo kteréžkoliv nechuti, žádnému z nich k tomu hodnému, kterýžby byl nalezen spůsobný tak daleko, jakkoliv rozum můž možit stačit; a v těch všech potřebných což bude mluveno v o volení krále jednáno, slibuji podtau přisahau v těnosti to zachovati, žádnému toho newynáseti, ani kterakkoliv zgeworwati, žádné osobě ke škodě a k oškliwení; toho mi Bůh dopomahen a všičci Svatí.

Po vykonání té přísahy páni volenec se radili, a poradivose se, v mezi sebou nového krále wywolivose pak nům starým ozámili, že gau se gíz o nového krále snesli; kteréhož však pro některé gestě všech potřebné, které se před geho vyhlášením jednati magi, vyhlášti nemohau. Tak vyhlášení nového krále do zegtí odloženo bylo. Nicméně nevyvysí pan purkrabí v těnosti nového krále přijeli svému z rodu panu Swojborovských wngewit, kte: Wngduli

duš z kaple sv. Václava s odkrytou hlavou, Albrecht kníže Štěpánk, gestli pak s přikrytou hlavou, Ferdinand arcivévoda Rakouské za krále gest zwolen. Švýchovský vida an nevyšší pan purkrabí s přikrytou hlavou vychází, hned se na koně posadil, kteréhož pohotově měl, a k nově volenému králi Ferdinandovi pospíchal.

Be říkaju *) když gšau se páni stavové na hrad Pražský sgeli, a ty věci, o kterýchž dne včerejšího zmínka se stala, pováženy a zavřeny byly, nevyšší pan purkrabí arcivévody Rakouské Ferdynanda za krále Českého vůbec vyznály. To slyšice stavové a celá obec všickni gednjm. blasem písen: Svatý Václav se zpívati začali, a když do kostela sv. Víta tak zpívajice věsli, písen: Te Boha chvályme se. zpívána a stělba po vši Praze držána byla, v všeliké kratochvíle toho dne se daly.

Páni stavové poděkujice Pánu Bohu z toho, že ge novým králem obdariti ráčil, z kostela do soudné světnice se uvrátili, a na tom se snesli, aby poslové vybráni, a k novému králi vysláni byli. Po dosti dlouhém o to zpovědání zwoleni byli k Bohu Milosti v nově volenému králi říčno páni. Ze stavu panského: pán Bořislav Berka z Dubé nevyšší sudí zemský, pán Adam z Hradce nevyšší kancléř, pán Waytmile, pán Jan z Wartemberka a na Dubu, pán Bořislav Švýchovský, a pán Albrecht Švátek. Ze stavu městského: Radislav z Šebějova nevyšší písař zemský, Oppit z Rictum, Jan Krčka z Lippy, Pluknar, Jaroslav Brožanský z Měsovic a Mikuláš Hýsek. Ze stavu města

*) One 24. Října.

ského: Jan Vassel z Bratu, Žigmund Wanjček z Prahy, Oldřich Kanccler, Mikuláš Konáč z Hory, Mikuláš z Prach-ňan, Mikuláš Černobezl ze Žatče. Tém rossem panům na-řízeno bylo, aby se rossicki na den sv. Vanny Kateřiny v Gindřichovém Hradci sfeli, a odtud spolu k novému králi Ferdynandovi gelí.

Artykulowe na sněmu obecném dne 25. října l. V. 1526 čteni v swoleni, s kterýmž pánem poslové do Vídne k novému králi Ferdynandovi Geho Milosti se odebrali.

I) Malezli wúbec za práwo: Kdykoliv gest král Český aneb bude, a žeby měl prve děti aneb v neměl, tedy žádného jiného v geho živnosti za krále voliti a korunovati nemáme, nežli po geho smrti, kdybychom žádného krále wole-ného a korunovaného neměli, byťpak v dědic byl tohoto krá-łovství; tedy také v živnosti krále Českého nemáme dátí ho korunovati, než po smrti krále, a v tom se tak zachovati máme starové tohoto království, gakoz gest podlé práwa a swobod naších. Také žádného krále Českého, byťby on rád- ně volen byl, nemáme korunovati, leč nám prve přisahu včiní na mežích tohoto království, gestližeby v tomto krá-łovství nebyl; pakliby v Čechách byl, tedy na hrabě Praž- ském má včiní a korunován byti. Pakliby kdo z obywa- telů tohoto království k jinému mimo to, gakoz gest tuto za práwo wúbec swoleno a nalezeno, o tom swoleni vědá, swolil aneb gednal, a to se na něg v pravdě shledalo; tedy ten má čest v hradlo ztratiti, neb z tohoto království Českého vyhnán byti, a rossicki obyvatelé tohoto království magi pod tauž pokutou na něho v na geho pomocných pomocni a podstatni byti. Pakliby který král Český chtěl nás k tomu

vesti neb nutiti, abychom w gebo životnosti neb živobytí gineho krále Českého volili aneb korunovali; tedy nemáme Geho Milosti některý povinni býti, než což bychom w tom předsevzali, aneb který z nás to budeme moci s poctivostí dělati, z toho nás nebude moci přes příslušu svou, a přes tento obecný nálež žádný král Český, ani žádný jiný vynikti, a w tom mame sobě také podstatni býti.

2) Malezli wůbec za právo: Vysahy, které králové Česki činjvali a činiti magi království Českému budi voleni neb vědicové, budi na mezech království Českého aneb na hradě Pražském při korunování, aby slovo od slova ve dne jemstě zapsány byly před budauchý pamět, v také proti, aby žádných o to mezi králem Českým a stavy království Českého rozhodluto nebyvalo.

3) Malezli wůbec za právo: Aby prvé krále Českého volen ani vědic korunován nebyl, leč nám příkne práva, prývilegia a svobody nasse podlé obyčeje a zvyklosti w tomto království zachowati, a od králu Českého potvrditi, a to skutečně w času gmenowitem vyplniti.

4) Malezli wůbec za právo: Abychom sobě korunovali svobodného a nezávazaného žádného w žádných věcech, kteréžkrálovství spravedlivě příslušely, a ne k vlastnímu výjivání králi Českému mimo držkule w tomto snemu svolené a sephané, kterýž magi také galu starobárnj držáni a zachováni býti tak, kterak sami w sobě gsaú. Václav který ten, kterýž budauchým králem aneb potomným býti má, bývve korunování králi se we věc zavázel aneb zapsal w předepsaných věcech co včiniti budi osobě neb osobám, že takovj zápisové a závazkové místa miji nemagi, a stavoré tohoto

království toho dopouštěti nemá jádnu výšti proti králi a svobodám tohoto království; pakliby toho, že odpor byl odpyral, tedy má se to zřízeným zemským soudem v tomto království spravedlivě rozumnati.

5) Král Český proti svobodám starodávnym království Českého nemá deset zemských we swau moc bráti, ani nle kteráž v ně vročovati mimo svobody tohoto království, než magi we svobodě žustati, tak, galž gest prvé bývalo a býli má spravedlivě podlé svobod tohoto království. Než také poz něvadž za živnosti o jádnu aučad zemský nemá prosseno býti, nad to král Čeho Milost nemá v mocu gich jádnemu bráti bez spravedlivého auředníjku, saudcův zemských v ginhých rad království Českého rozumnání; než geslizebu kdo prouinil, aneb nař při tom aučadu galž nehodnost a nedostatek zřetelný seznán byl, proti tomu se nemluvij; neboť netoliko aučad vzhři takovému se může, ale v třídu aby byl podlé prouiněn.

6) Malezli wůbec za právo: Aby jádny wen ze země v jádným saudům potahowán nebyl, ani kám ginam mimo saudy zřízené tohoto království o nižádnau wěc od krále Čeho Milosti ani od gineho jádneho.

7) Malezli wůbec za právo: Geslizebu kdočliw mimo kád práva, chtěl nasse práva a svobody russiti a kaziti, v tom máme podlé sebe wšíckni státi a sebe neopaříti, a toho netrpěti, než v tom we wšem s pod těmi pokutami, galž gest která vložena, se zachowati.

8) Malezli wůbec za právo: Čakoz se v Čechách ja žasůw předesslýc dalo, že geden s druhým gsauce v půhonech

práky

putk na se činjivali, jedni druhé mordowali, zranili a zgimali, a na poctivostech sobě vysoce dotýkali. A protož aby takových věc po tento čas žádný se vjce nedopauštěl, pakliž se kdo toho dopustil, má před králem Goho Milosti na soudu zemském slyšán v soudě při nevyrovněnosti suchých dních být. Pakliž Goho Milost král v zemi nebyl, tedy před soudem zemským souden být má, a král Goho Milost neb soudcové zemské magi se k každému takovému podlé provinění geho s skutečným trestáním zachowati; a takový každý, kdožby winen měl být, aby dvě neděle před těmi suchými dny obeslán byl.

Ginj artikulowe dne 16. Ríjna čtení a svolení:

1) Na tom gsmé se všickni svolili, kdež gsmé předešle na tom za slavné paměti krále Ludvíka Goho Milosti zůstali, prwé než gesitě Goho Milost v pandování tohoto království vpuštěn být ráčil, že gsmu práva naprawována být měla; ale až dosavad ta vše k místu a k vykonání přivedena není, pro kteraužto vše inozý nedostatkové a nebezpečenstvo se nacházegi; a protož taková vše k místu tak, gatž gsmé se prwé svolili, aby přivedena byla; než v gíz gesit napraweno, to má v své močnosti zůstat, a zjoh se magi k tomu voliti, čas v místo vykázati, kdeby se naprawovati měli; a což gesit gesitě potřebj, má se voliti.

2) Král Goho Milost, kteržžkoliv volen bude, ten aby dworem svým v tomto království obyčegně ráčil být. Pakliž Goho Milost když vlastní potřeba toho kázala, aby do jiných zemí aneb do země své odjíti ráčil, tedy toto království k opatrování aby ráčil poručiti obyvateli neb

obyvatelům království tohoto Českého s radau obecního
sněmu a žádnému ginému.

3) Rad Geho Milosti královská žádných giných výjivatě
nemá w věcech království tohoto, a w tom, což přísluší
králi Českému, nežli Čechům a obyvatelům království Če-
skému příslussegých.

4) Co se služeb při dvoru krále Geho Milosti dohýče,
při tom máme tak, gakž od starodávna bývalo, zachov-
wáni býti.

5) Král Geho Milosti budaueh, ani potomní králové
Čessi, nemagi dávati rožkazovati, ani dopouštěti žádných
magesťátům, ani potvrženj do království Českého, a do zemí
k němu příslussegých, též ani do Rijse, což k České koruně
přísluší, od ginud leda z kanceláře království Českého pod
pečetí krále Českého, tak, gakž spravedlivé býti má.

6) Kurredowé w království Českém, a w zemích k to-
muto království přištělených, kteři spravedlivě příslussegí
a náležegi od starodávna obyvatelům království Českého,
na ty Geho Milost královská, ani budaueh králové Čessi,
nemagi žádného giného saditi, ani gřch dávati žádnému gi-
nému nežli Čechu rozenému podlé swobod tohoto království,
kterýmž taková wěc náleží, a zwláště w Slezých-a w Luži-
čých zemích.

7) Co se dluhůw zemských zaplacenj, y také některých
zámkůw a zboží královských vyplacenj, kteréž země na se
byla vzala, dohýče, y také s kym smlauwym včiněné z poru-
čenj. slawné paměti Geho Milosti, ano také co se základů na
Horách Kutných s povolením, též také krále Geho Milosti

u s zemským dotýče, ti magi od Geho Milosti královské bez prodlevání zaplaci u vyplaci býti bez zemské obtížnosti.

8) Co se pak dluhůw od králůw, Geho Milosti krále Vladislava a krále Ludvíka slavných paměti, za služby požitálich u z milosti dámých u zapsaných dotýče, aneb kohož ráčili živnosti opatřiti, aneb s kým o statky smluviti z obyvatelůw tohoto království; tomu se má od Geho Milosti každému podlé gednoho každého spravedlnosti dositi státi, a to se má radami tohoto království, co gest komu pořádného a spravedlivého dluhu dlužno, rozwážiti.

9) Poněvadž gest swolenj zemské mezy všemi stavům tohoto království, že gedni druhých, kteríž gšau pod gednau a pod obogi spůsobau vtiskati, ani haněti nemagi: u též Geho Milosti královská má se k nim obogim zachowati a v tom žádnému z nich, gak gedněm tak druhým autisku žádných nečiniti; ani činiti dopustiti nemá. A poněvadž v tom, co se vjry dotýče, v zemích okolních k tomuto království příslussegých rozdílpwé gšau, za to Geho Milosti královské žádati máme, aby to Geho Milosti král při cýsaři Geho Milosti a králech křesťanských gednati ráčil, aby takpwa roztřítoſti skrze řádné sgití k ohledání příslily, a k spravedlivému křesťanskému srovnání u k nápravě aby přivedeny býti mohly.

10) Kněžím žádným nemá se dopustiti ženiti, ani také rozpustilostí a zgewných hřichůw gini povolovati. U též také při dvorých a čeledi svých u poddaných svých, každý ze všech tří stavůw má na to s pilnosti pozor dátí, aby žádná rauhání proti welebným svátostem, ani proti Matce Boží a Svatým od nížadného se nedála, pod skutečným træ

stáním, a též aby maso po všech dnech postní, tak, gakž gesto od otcův svatých v církvi svaté nařízeno, gedeno nebylo, a žádný nemá toho dopouštěti na svém panství ani sám činiti. Václav kdo přes toto nasse swolenj v tom vswědčen byl, že gesto sám maso gedl, aneb svým gisťi dopustil věda o tom nařízenj, aby Geho Milost královská s radači svými to k nápravě přivedl, pokudž se Geho Milost ždáti bude. Také svátkové, gakž neděle svatá, a gini svátkové od církve svaté vymerenj aby svěcení byli od každého, a žádný aby se sám toho nedopustil, také v gini svým bude čeledi neb posdaným svým toho netrpěl.

11) Co se pití a ožíráni hanebného v gini svátkového rozpuštělosti a zgewných hřichův proti Pánu Bohu božké, na tom gisne se všickni sňesli: abyhom ze všech stavův bude čeledi neb posdaným svým v lidem žádným toho netrpěli; poněvadž gesto věc dobrým činiti nendležitá, nepočitá, a před Pánem Bohem v před všemi lidmi ohyzdna.

12) Poněvadž páni včetlečové dluhův Geho Milosti královské v zemských do sv. Gisť nepprv příštího čekati magi; že také gini, gedni druhým, všech dluhův čekati dotud magi, a ti kteři pro dluhy na věži sedí aneb začeli gsa, též dotud rok miji magi, kteřiby se v tom času měli stavěti: než na koho gsa listové obrannj vyšli, to se v toto nepojíma, ani také to, na komž gesto berně k tomu na podíl vklázána. A kdož magi v koho dluhy bez aurokův, gessto toho času k plnění příslí, z těch dluhův magi se aurokové dátí od gisťce věřiteli; a gesťslízeby kdo bez aurokův čekati nechtěl, a gisťina gemu věřiteli dánq nebyla, nežli pro aurody neb pro listové obnovení, z toho může geden každý

druhého pokadem práva a ležením hleděti y pro dluhy prá-
wo až na odhádání věsti do sw. Gíři, geden se druhému w tom
tímto swolenjem nezastírage, také zatylowati mohau, wšak
když zatčen byl pro dluh peněžitý, aby rok měl od téhož
sw. Gíři.

13) A židé též dluhůw těch, kteři gsau w purkrab-
ských registrách zapsanji, do téhož sw. Gíři čekati magi. Co
se pak těch osob dotýče, kteři k Geho Milosti králi volenému
geti magi od země z paníu, z rytířstwa y z měst, a co tam
gednati magi, na to na wšesclo dána gesti gim instrukči. A
poněvadž pro dobré tohoto království y nás wšech geti
magi, aby toho také ffodnji nebyli, má se gim z berně
turecké peněz půgčiti a ge založiti, a to berných y kragové,
kterých taková berně gesti, mohau to dobré včiniti a magi,
poněvadž gsau se o to swolili; a kdyžby ty osoby z paníu
a rytířstva, kterýmž ta berně bude vydaná, zase z Wýběně
do Čech se narovatily, a zeměby gim to zase nahradila, co
gsau ztratily; tedy oni magi tu berni kraganům zase k potřebě
jsi, kdež giné turecké berně leži, bez odporu položiti.

14) O gleytůw dáráníj pod menší pěčeti zemskau gmě-
rem aukedlnjíkuw a saudcůw zemských, kteréž se magi dávatí
parachy nevyhössiho pana purkrabího Pražského.

15) Kdyby se pak gaty wepržek včinil, aneb kdo kdo
mu ubi pobral, má také to nevyhössi pán purkrabí ohmey-
sleti, aby to na dobré mýke postaveno bylo.

16) Saudu komorního, kterýby měl držán býti o sw.
Martine a o sw. panne Katerině, až do Swátoſti obložiti, a
půhonové k přem ani k spědomi aby k tomu saudu vydá-
vání nebyli do suchých dnj postupujc nepprv přijstich, aneb

do příjezdu krále Goho Milosti; a ta všeckna registrá kozmornj magi se započetěná do všeck zemských položiti.

17) Odpoření dávat do zemí k tomuto královstvu příslušegých, v co se sgezdu v Kladssie dotýče.

18) Městům psati všem, kteríž gálekoliv platy aneb berně za sebau magi, aby žádných těch platů ani herpi někam nedávali, až do dalšího poručení a rozkázání nevyvyššího pana purkrabjho Pražského.

19) Pan purkrabj Pražský gestřížebý co toho potřeba byla, může sgezd v kragi aneb v krájích položiti, v také hektmany na krájích stanoviti, a to až do sněmu budoucýho.

20) Sněm má položen býti na hrabě Pražském, aby se na něg stanové sgelí ten den na nové léto, a ten má nevyvyšší pan purkrabj Pražský rozeprati.

21) Register dluhův, kteréž Martin Kozlowec má, v všeck zemských započetěný má se položiti.

Páni poslové Čessij když k Goho Milosti v nově voleném králi Ferdynandovi přigeli, genž se stalo v sobotu po sv. Ondřegi *); hned archiknjež Ferdynand k panu Kancléri Adamovi z Hradce některé své rady vyslal, toho se doptávage, brzoliby páni poslové Čessij své poselství řídití chtěli, a v malém čili v velikém počtu chtěliby to včiniti. Pan Adam z Hradce následujichho dne všechny posly obigit a jim oznámiti rozkázal, aby služeb vyzkázání a Goho Milost za krále volenj vůbec před velikým počtem s náležitým doložením, na gály spůsob Goho Milost za krále wo-

*) Dne 1. Prosynce.

ten býti ráčí, oznameno bylo, a kdyžby Geho Milosti prázdnost mít ráčil, žeby to Geho Milosti cháli oznamiti, s čím a s jakými artikuly od vši země gau vyhláni. Což když po nově zvolenému králi Geho Milosti oznameno bylo, hned tém panum poslum rozličné dary, totiž: výno, woly, ryby, zvěřinu poslal, při kterýchžto také sedmou hodinu dne pondělního *) k řízení a k slyšení poselstvij gmenowati ráčil; pro kterž také Geho Milost král z gitra před tau řečenau hodinu své pány vyhlásl. Páni poslové Čestí přigdouce, láskavé a přjvětiwě vytáni byli, a posadivše se v prostřed velikého počtu dvořanjuw Geho Milosti, od všech stavů království Českého dle nevyhýssi možnosti svému volenému králi služby vyzkazowali; nato paž věřjch list pod zemskau pečeti čisti dali. Potom Geho Milosti oznameno bylo, ktež tak sněm obecný držán byl, a kterak sobě Geho Milost za pána a za krále volili oznamujic, že gau stavové království Českého ze svobodné wůle a z vlastní náklonosti a lásky so věnili, za to proshýce, aby gich pánum milostivým a spravedlivým býti ráčil. Oznamowali dále, že s jakými artikuly vyhláni gau, které dle libosti Geho Milosti v žnámost vwesti chégi.

Ka to gegich přednesenj odpověd w Latinské řeči obdrželi, a to řeči pana biskupa Trydentského storem w tato slowa: „Ačkoliw Geho Milost z daru Božího mnoho zemí po svých přáteljch, též y mnohá při nich zaneprázdněnij mít ráčí; všakže toho velmi vděcen gest, že k Geho Milosti takovau lásku pání Čestí nachýleni gau, za kteraužto lásku

*) Dne 3. Prosyne.

wždycky milostivým a spravedlivým pánum gich býti, s pomocí Boží y s radau gich království České chvalitebně řídit, a k jednomu kladému k bohatému y k chudému přijevitivě vklazovati se ráci." Po té říci páni poslowé vyvstanauče k Geho Milosti králové se brali, a gí náležité poždravění včinili. Potom páni a rady Geho Milosti nového krále páni posly až do hospody vyprovodili, kdež gménem Geho Milosti královské všechny k osmé hodině zegfugstího dne ke mšii svaté, a potom k obědu zvali. Páni poslowé Čestci wedle vctivého požwání v řečenau hořinu k sv. Štěpánu do kostela na mšii svatau geli, kterauž biskup z nového města Olomouckého o svaté Tropicu slaužil. Po vykonání služeb Božích do zámku nového krále přigerouſſe brzo potom k stolu se posadili. Stolil také s njimi mimo krále a královnu Gich Milosti, Kazymír markrabě Brandenburgský, biskup Eydentský a pan Ditzrichsteyn. Na stůl po 15. mísách se nosylo, a všech krmí 230 se napočítalo. Po obědu vyvstavisse a poděkování včinivisse do své hospody gěti se strgili, gímž Geho Milost král hořinu sedmou následujícího dne k jednání gich věců vložil.

Vloženého dne *) páni poslowé kde magistrýho od panu říkau nařízeni své věcy následovně činili a přednášeli:

1) O přisaze Geho Milosti oznamovali, kterak předtowé vyvſſe voleni za krále České gſau činjvali, a přisahu všem třem stavům na pomezí Českém dělali, tak, gakž vymerena a Geho Milosti podána gest, které ráci porozuměti; a potom při korunování na hradež Pražském po druhé že Geho

*) Dne 5. Proshyres.

Milost příjahu činiti má. Přitom také přednášeli, kterak Pražané růbce za právo vydali, aby jim Geho Milost král nový před branou, spisne nežliby do Prahy ugel, také ráčil příjahu činiti dokazujice, že gau se tak předkowé Geho Milosti zachowati ráčili. Příjaha pak, kterau král Český v noci volený na hraničch činiti má, gest tato: Přisaháme Pánu Bohu, matce Boží v všem Swatým, že panum, rytířum, Pražanum v městum a vši obcy království Českého cheeme a máme v kostele arcybiskupském v sw. Vítu na hradě Pražském při korunování nasse na království České příjahu včiniti tu, která nám vydána bude, že ge máme při nich žádých, v právních svobodách, v spravedlnostech, a při tom všem, kterak ta příjaha v sobě obsahowati bude, kterauž včiniti máme a povinni gíme, zachowati. Tak nám Bůh pomáhej a všičti Swatí.

2) Do páni poslové Geho Milosti o artikulích sněmovaných oznámili, které všeckna země svolila, žádajice, aby ge milostivě potvrditi ráčil.

3) O nějaký zápis také mluweno bylo, který ani v Praze ani ve Vídni čten nebyl, neboť nemajice geg sebou žádět zemských vypsaného teprw pro něg do Prahy vyslali, a několik dnj ve Vídni městati museli, kterýžto zápis je v král Ludvík včiniti ráčil, tak, gakž předkowé Geho Milosti činjivali; ten pak je nic gineho v sobě nezávistí, toliko aby při právich, svobodách a spravedlnostech nich ráčil zachowati, gehožto také weypis (bez něhož Geho Milosti

lost králi býti nerdčis, nýbrž geg wlděti chtěl) z Prahy když přivezen byl, Geho Milosti králi páni poslowé podali.

4) Co se dluhům po králi Vladislavovi a Ludvíkovi slavných paměti pozůstalých dothče, které země Česká na sebe přigala, aby ge ráčil Geho Milost do sv. Číj záplatiti; nebo geslizéby dále s tim prodléwati ráčil, strach aby se při letních právu nějaká přetážka nestala, z čehož mnoho zlého a veliké povstání w libu státiby se mohlo; galož y w tato léta mnoho zlého w té koruně České z té příčin se přihodilo. A také to zplacenj dluhům že gest ne z žádosti země, než z dobrovolného příjklání Geho Milost z Wjdne do Prahy na sném panáw poslum přisslo. A ačkoli w gau fe gini v wětssi summy podwołowali; wssak na to se páni starowé nic neohlédagice že gau z lásky, galož prvé poznámeno gest, Geho Milost soubě za pána woli.

5) O vyplacenj zámkům k rozmnoženj dwora Geho Milosti w berni zapsaných.

6) O smlauwy včiněné, aby do sv. Číj, neb do sv. Žana vyplatiti a zaplatiti ráčil tém, kterým ohněm škoda včiněna; neboť kdyby se toho bylo nestalo, strach aby w zemi wálka nepowstala; a kdyby se gini tím prodelelo, žeby snad y k tomu přegiti muselo.

7) O milostivé dluhy a o služby připoměděné podlé rad rozmážení.

8) Aby Geho Milost ráčil dáti list pod pečeti swau, které nynj ráči vživati, a potom ten list obnowiti pod pečeti králowství Českého, že gau starowé Česskij z swobodné wule Geho Milosti woli, a z níždné powinnosti za pána wzali.

9) Aby buly zlatau císaře Karla čtvrtého, na volenj krále Českého, řeči Českau wyložiti a potvrditi ráčil.

10) Rady České aby hned při sobě miji ráčil pro mnohé veliké přejciny, aby se žádného zmatku stře nerědomost tomuto království nepřihodilo, gakž se gest mnoho zlého za krále předesslého stal, který se o České věcy s cnyzem-
cn, nassich swobod, práw a obyčegům nepovědomými ras-
dýval.

11) Aby do Rísse Geho Milost ani kam ginam od zec-
mě nic potvorzovati aneb psáti o věch České neráčil, dokudž na královstau stolici nedosedne, a rad Českých miji nebude.

12) Aby při právých, swobodách a obyčejích chvali-
tebných netoliko ge, ale wšechny k tomuto království při-
vilejné země milostivě zachovati ráčil.

13) Aby práva obhagowati ráčil, gakž z přísažný swé
powinen býti ráči, a oni také že rádi chěgi Geho Milosti
toto dopomáhati, gsauce k práwu zavázáni, dokládagice, že
neznagi, aby mocněgi Geho Milost panowati mohl nad swý-
mi poddanými, gakž když práwo svůj průchod má, lépe
mnohem nežli aby veliká wogška držeti ráčil.

14) Gakž od panůw poslůw Geho Milostii příkěno,
že s Geho Milostí o to mluviti budau, aby na wětším díle
w království Českém býti ráčil, a že gsaú gím oznamowali
nepochybnau miji naděgi, že to konečně Geho Milost včiniti
ráči y to dokládagice, gak gsaú císařové Rímskij a králové
Českij dworem swým obyčegně w tomto království bývali, a
to že ke wšemu dobrému tomuto království přicházelo, gakž
stře nebehvalost panůw w tomto království ti dluhové y
panoho ginyh wžniſlo; a protož žádagí Geho Milost pro

rozmnoženj toho království, aby to ráčil věničti a v Čechách svým dvorem býti.

15) D zem Lucemburskau, gakoz císař bratr Gehr Milosti, když nevyjce sítze přijinu gich Rímské císařství dosáhl, mnohá přijíklaní milostivá tomuto království Českému činiti ráčil, aby při geho Milosti bratru, Rímském císaři, o tuzkrainu gednati ráčil, gakau na ní spravedlnost mítci ráči, aby gi sobě vyprosytí, a potom království Českému zase při pogiti ráčil.

16) D klášter Waldsasth, který s zámkem v s některými městy přiweielenými Frydrych Falckrabě před dvěma léty odknal, ačkoliv proto Čechowé nebyli tak nedbaliwi, aby se toho mítci a zase genui odnijti nechtěli; ale Geho Milosti království slawné paměti neráčil v tom Čechům vposlechnauti, nýbrž na nětěj radu tím prodlužovati ráčil, tak, že toho až do té chwile při tom ošhalo. Žádali v také páni stavové v to, aby sobě Geho Milosti království toho neráčil lehce wážiti, poněvadž ten klášter osm v devět zámků má, a kdyby toho potřeba Geho Milosti a tomuto království byla, žeby odtud také sest tisíce lidu mohlo k pomoc v přispěti, kudy a gakdy k tomu přijiti a zase to k České koruně Geho Milosti připogiti ráčil, v čemž páni stavové Geho Milosti kutečně nápomocni budau.

17) Aby sobě Geho Milosti neráčil obtěžovati do též, kterí gau se na to království tábli, a králové Čessi býti žádali, poněvadž to dobré znáti ráči, kterak Geho Milost v také gini o své poctivosti rádi vyslugi.

18) Tež do obyvatelům žemských aby sobě neráčil oběžovati, kterí gau nepogednau k Geho Milosti přiwolili;

poněvadž gſau potom s ginhmi, w moc to ſém oſobám dawſſe, kteři gſau Geho Miloſt wokili, z gednoſtegné wůle za ſkále a pána podnili.

19) O ſpravedlnost pana Albrechta z Eſternberka z Želene Hory, kteřauž mā pod Geho Miloſti, aby mu k ní pomoci ráčil, a tomu do ſw. Gíři, měli by gakau pod Geho Miloſti ſpravedlnost, a mezy njm do času toho aby pokog zahován byl.

20) O rady Čeſké aby w poſkebách Čeſkých gich vjelati ráčil, a gak předevſtý král nechtěl powolowati radám Čeſkým, než někdy ledakomus a někdy mladſijm, kteři v dwora Geho Miloſti ſtaužili, a do rady nepřindleželi, wěcy královſtvi Čeſkého k wozfauzeni dával; což kdyby ſe nebylo dalo, a Geho Miloſt Čeſkými radami kdyby ſe byl zprawo- wati ráčil, zinohé wěcy bylyby gináč opatrowané, a k ní ſkálu zlému bylyby nepřiſlo.

21) O pana Salamanku, gak zpráwu magi toho a o některých ginhch, galby oni vžitkum ſwých radami ſwými hledali, a z toho gakby některé země a Geho Miloſti pod- danj geg sobě obtižili, tak gak ſe gest ledacos přihodilo, pro- ſte Geho Miloſt, aby pro wěcy gich Čeſké, geho a ginhch gennu podobných w radách ſwých při sobě mjiši neráčil, že gſau takovými wěcmi prwe trestáni byli, aby zase k té- mudi nepřiſlo. A to což mluví gak poſlowě, že mlu- wí magice o tom od země poručenj s tdu žádostj, aby sobě toho do nich obtěžovati neráčil; než rad Čeſkých aby vjivati ráčil ſlibujice, že ſe z daru Božjho libe naleznau vptimij a wěrnj Geho Miloſti v tohoto královſtvi k dobré- mu wždycky radice, gſauce k tomu dobrým rozumy obdařenj.

Na to gegich přednessenj odpověd dána byla w Německé řeči w tento smysl: „že Geho Milost ke wsem artikulům (ačkoliv gessě zápis z Čech nebyl přinesen, a artikulove w latině nebyli dodáni) přivoliti ráčj, toliko na tom se pozastavuge, aby na Geho Milosti toho, cožby Geho Milosti sikkodného a Českému království nevžitečného bylo, nežádali; a tím aby se k panům stavům království Českého, k přátelům svým, za Geho Milost přimlauwali, připowídage při právých, řádých a svobodách ge wšechny zachowati. Také Geho Milost zápis že včiniti ráčj, který od krále Ludwika slavné paměti byl včiněn.“

Páni poslové z té odpovědi na velikém byli omylu, nic, cožby Geho Milosti obtížného neb sikkodného býti mělo, znáti nemohouce, protož k Geho Milosti wyslali, za otevřeněgssi odpověd žádagice, poněvadž z předesslé nic gislého rozuměti nemohli. Král Geho Milost otevřeněgssi odpověd, za přijinou rozhodného lowení dátí prodlel; neb s paný Čechy dvě mjle od Wjdne na low geti sobě předewzal, kterýžto odložen býti nikoli nemohl. Navrátil se z lowu, kdežto sám čtyry wepře zabil, teprw odpověd k prvnj opět podobnau dátí ráčil, toho také žádage, kdyby do království Českého ráčil přigeti, žeby o některé artikule na wšechny tři stavov žádost wložiti ráčil, aby cožby Geho Milosti obtížného a království Českému nevžitečného bylo, a proti svobodám tohoto království nečelilo, aby Geho Milost z toho propusstili; pakliby předce té wůle byli, že to wšechno potvrditi ráčj. V tatež odpověd poslum království Českého obtížná byla, pročez doždavosse na Geho Milosti wyslyšenj přednázíslí, že té odpovědi, nevžejice německy, wprozuměti gšau.

nenohsl., než žádagice gi řečě na Češlo přeložiti že gi přišla
magi, s tau wſſak weyminkou, že gi přátelům svým panům
slavům království Českého k spravedlivému rozsauzení ozná-
miti čteži. Važliby Geho Milosti ginau ráčil, a to
předněglossi, že Geho Milosti žádají, aby s. ni neráčil pro-
dělati, aby řeče, ni měc Geho Milosti také se neprodlela.
Geho Milosti král wezma, s. svým pány rady následujich
odpověd gis. dali velel z... Geho Milosti království gináci se
domniwati neráčil, než že. no, té gis. dane odpovědi páni
poslové přestanau, a to z. následujicího důvodu: 1) že
artykulé sněmowané dřkami zapsané milostivé ráčil pošvrditi.
2) Zápis na sebe včiniti, gakž Geho Milosti vyplsaný podán
byl. 3) Oluhy wſſechny zaplatiti, gakž řeče své posly do Praa
hy na sném wyslané w to se ráčil podwoliti. 4) Svobod-
by, práva a wſſeliké starohylé a chvalitebné rády potvrditi a
gich obhagowati. 5) Wſſemu tomu dosli včiniti, tož se
těmi artykulý postihuge. A bylliby pak gessě w čem gakž
nedostatek, a čehož gessě na Geho Milosti žádali, že wſſecno
včiniti ráči, aby genom to Geho Milosti na rozum nechali.
Páni poslové z tak milostivé odpovědi děkowali žádagice, aby
pro dobré své příjezdem svým do království neráčil prodlé-
vat. V wſſlyssaw Geho Milost ta slowa vodčeně ge při-
gal, a k tomu wſſemu netoliko spolit, ale také že městětati
nebude předrěkli. Přitom také oznámiti ráčil, že w pondělí
po třech krájich mjeni wygeti, a to wſſecno tak sepsati roz-
laje, gakž neylepe se to postihnauti bude moc. Mato gich
jehnal a ſtaſtného domu navrácení žádal a přál. Spisze
pak nežli své ruky těm poslům podal, k nim w Německé řeči
promluvil, kterak Geho Milosti zpráva dosla, gakoby tím

ostliwen býti měl v Čechách, gakoby v nově vzniklé výje
nachylen býti měl, žádaje gich aby o Geho Milosti toho ne=
větili; než že Geho Milost předkům svých v tom ráci ná=
sledovat, a té výry býti podle církve sv. křesťanské (ale
Římské negmenoval); neboť o to v hned, gak pan řidi ta
slová gíjm, kterí Německé řeči nerozuměli, vykládal, že
dotek vykláděm svým Řím říká, od pana kanciže odpov
ěním byl. Pak se v s královna Gagi Milosti rozhodnali,
a cestu do Čech obrátili se sdrogili. Díjwe než pani poslo=
vě z Wjdne se obebrali, král Geho Milost tki mageſtaty pro
Čechy výdal: geden na to, gak je svobodně své růle krás=
lowství České a z žádné povinnosti Geho Milost Ferdynanda
za pána wolllo: druhý gak Geho Milost zpraven býti ráci
d markrabštví Moravském, žeby se pan Hanuš wewoda
Sedmihradský na ně táhl, gichž on v tom opustiti nechce;
ale wssi svau moč, gak to markrabství, tak wſechny k
Českému království naležjich země před každým nepřitelem
obhagowati chce: tketj na mnoho artykulů, aby vš stolice
Apoſtoſké arcybiskupa do království Českého obgednati ráci.

Ferdynand chýšat Římský toho gména prvnj, král Český
v poslaupnosti sedmnáctý, na cestu do království Českého
slavně se výdal, pani Čestí zpraveni gſauce, proti němú
dne 26. Žedna ^z některé výzáctněgſí ze všech tří stavů až
do Gihlavu vyšelali. Díjwe než do Čech se hnuli, král Geho
Milost veblé snémowaného sňesseni na pomezj včinil přjas=
hu, na gegijo památku kámen s následujichm nápisem po=
šaven byl: *In Perpet. Memor. Ferd. I. Imp. Aug.*

Hung. Boh. Rex, Infans Hispaniae, Archi-Dux Austriae, Marchio Moraviae, in Regem designatus Bohemiae Regno hoc in loco juramentum praestit die XXX. Januarii. Anno Salutis 1527. To jest: Na památku věčnau. Ferdynand první Bavorský a Český král, Infant Španělský archikněz Rakouské, markrabě Moravské za krále volený Českému království na toto mísse příjahu včinil dne 30. ledna 1527. Mato všickni k u Praze se hnuli a na den sv. Háty *) všickni tři stavové až k Malešicům proti němu vygeli, gehož také do měst Pražských při gezdějchho každé čeměsto pod svau korauhvi, těž také konfessele všech tří měst, podle své povinnosti vjali.

Před korunováním Geho Milosti povstala mezi stavou vzepře, rovně jako za krále Ludvíka v nesení klenotů královských, totiž: o nesení jezla, gablka zlatého a meče, neboť stav panský táhl to všeckno na sebe, a rytířstvo také čtělo v tom nějaký díl místi. To když se vzneslo na Geho Milosti královstvau, nařízeno bylo: aby na ten čas stav rytířstvý činil králi Geho Milosti službu mečem pře osobu, kteroužby k tomu zvolili, však bez všem spravedlnosti a práva jedné v druhé strany; což do sv. Girž nejprivo přijítiho k spravedlivému rozeznání odloženo bylo.

V neděli na den sv. Matěje **) Uposlala Váno v kostele sv. Víta na hradě Pražském král Ferdynand Geho Milosti na království České od Stanislava biskupa Holomauckého

*) Dne 5. února 1527.

**) Dne 24. února 1527.

korunován byl, mage věku svého 24 léta bez 14 dní. Následujícího pak dne korunována byla Anna manželka jeho, mage věku svého 23 let, 7 měsíců a 5 dní. Mato při ostatku masopustu na hradě Pražském v na staroměstském náměstí turnage, honby a vyseliké kratochvíle, gal se obvyčejně stává, král Geho Milost s pány držel.

Když masopust konce dossel a kratochvíle přestaly, král Geho Milost v středostí do Moravy a odtud do Slezka vysel a povolenost od všech zemí k České koruně přivítaných náležitě přijmal. Z Bratislavě v neděli křížovou na wrátil se do Prahy nedlouho se zdržel; neboť válka, která s Hanusem vévoda Sedmihradským vznikla, slyně ho do Rakous a do Vher poháněla. Války pak této následující byl původ: Hanuš nebo Jan Žápolský, vévoda Sedmihradský a hrabě Šilské, Ludvíkovi králi svému s 40 tisíci lidu zbrogného proti Turku na pomoc táhl, k Segešdynu přitáhl, a o porážce královského lidu truchlivé noviny vyslyšaw s tim vším wogskem svým v téhož města polem ležeti zůstal, své ležení bezpečně zaopatřil, a co dáleži nepřátelé před se bráti budau bystře pozoroval. Zvěděm že císař Turecký s wogskem svým k Konstantynopolu se návraze, k Budjnu, gegž Turců bez obyvatelů nagdouce, a co w něm nášli, to pobrawsse opustili, s wogskem svým tahnauti vstanowil; což spíše nežli se stalo k svému městu v hradu Tokag nazvanému se hnul. Do Tokage přígeda mnoho Vherských panů k sobě obeslal, mezi kterýmižto náházel se také Petr Perenhus koruny Vherské strážce, gehož Hanuš vévoda mnohými dary porušil, a k svému předsevzetí naklonil; nevýjez danau gisotau, že když on Hanuš

na království Bheršké dosedne, Sarospatašské pánství gemu potvrditi a přivlastnili neopomine. Takovau připomědi Petr Perenhus gša pohnut, negenom témuž Hánussovi korunu Bherškou wydal, ale také wſſchyn pány k tomu nasmával, aby oni opominauce Ferdynanda archykníže Raſtauské, Hánusse wewodu za krále molili. U stalo' se, že páni w Tokagu shromážděni téhož Hánusse gednosvorně negenom vyhlásyli; ale také gini páni k slavnosti sw. Martina obeslání byli, aby se do královského Bělehradu k korunování nového krále sesli. Z Tokage wolený nový král s těmi pány, genž mu dobře přáli, a s vůčstem svým k Budjnu pospíchage do města přigel, ge pustě a velmi zohavené vyzel; takže připomjnage geho předesslau slávů nad njm žalostivě plakal. Pak hned počuši město u zámek vyčistiti, strážnými opatřiti, wyslal mageſtát, aby se předessli obywatele bez odtahu narovatili, připomídagte gini wſſelké swobody vdeſtit. To zřídil hnal se k královskému Bělehradu, aby tam w vrčitý den korunau Bherškého království oslavěn byl. Do královského Bělehradu w nově wolený král s velikým komonistvem přigedá, v přítomnosti stavů Bherškých, také u těch panů, kteří Ferdynandovi tegně dobře přáli, a geg za krále miji žávali, od Pavla Bardana na království Bheršké korunován byl.

To tdyž se w královském Bělehradu dalo, palatyn Štěpán Bathory gša s Maryj owdovělau královnau w Presspurce gi k tomu nachýlil, že ona stavu Bheršké do Presspuru obeslala. U přigeli mnozý na ten sněm, k nimž také Petr Perenhus koruny Bheršké strážce, opustiv Hánusse, přistoupil. Na tom sněmu s sňessenjm wſſech shromážděných panů

palatýn Ferdynanda za krále Vherstého vyhlásyl; po této
rémižto vyhlášení Češi Boha chvalí me zpíváno a z děl
stříleno bylo. Marya pak s palatýnem k Ferdynandovi po-
selství vyslala, a že za krále náležitým spůsobem vyvolen
a vyhlášen gest vyznamovala v žádala, aby do Vher při-
geti a proti neřádně korunovanému Hánusovi též giným
nepřátelům svau moc a sýlu vkládati neprodléval. Protož
v pondělí před sv. Duchem *) nejprvo v městech Pražských
radu na jednotu obnovil, včiniv v starém městě Pražském
prýmasa mistra Jana Passka z Bratu: pak vyzdvíhna
všechny před tím postranní zápisu mezi stavu království
Českého Bogušcha z Pernsteyna za nevyššího hegtmána
zemského v království Českém, Zdeňka Lwa z Rožmitala
nevyšším purkrabím Pražským, Jana z Vartemberka ne-
vyšším hofmistrem a Giřidicha Hločka nevyšším auctedl-
níkem komory České včinil; gím poraučejce mezi ginými
věčmi také to, aby Pražanů s výporověděnými městany
smluvili. Nato ve čtvrtek **) s královnou Annou z Pra-
hy vyjel a k Vydni pospíchal.

Do Vydni přigeda, a tam královnu manželku svau
zanechage s wogstem svým do Vher se pustil; takového gsa-
aumyslu, gestliževy právo, které do koruny Vhersté má, do-
statečné býti nemělo, že nastaví moc, sýlu a krwavý meč.
Přigeda na pomezí Vhersté od Tomáše Salahasyusa biskupa
na místě stavu Vherstých v přítomnosti palatýna, a mnoho
jiných Vherstých panů v libu zbrogneho, kterí proti němu

*) Dne 3. Června 1527.

**) Dne 6. Června 1527.

wygeli, slawně wjítan y žádán byl, aby králowství Bheršké měl sobě poručené, a dle starobylého rádu y práwa, které král Bheršký Ondřej přigmjní Geruzalemský wynalezl, pří- řehu aby vykonal; což když Ferdynand včinil, že všech děl řízeno a všeliká veselost konána byla. Po té veselosti wogsto Ferdynandovo s Bherškým se spogisze za Ferdynandem a za Bherškými pány k městu Altenburg nazwanému včimo se hnulo, gehožto brány Petr Amadeus téhož města opatrně na rozkaz palatýna otevřel, do něho nového hale Ferdynanda vvedl y také geg náležitě wjísal, kamž také Maria owdovělá královna z Presspuku přigedauc svého bratra nowsstiwila, a genu k Bherškému králowství mnoho říčstí přála a žádala. Mato se hnul w běhu wogenuském k Rábu, ke Komárnu ic. a ta města dobrav zaopatřiv stráži tál k Budjnu. O tom Hánus nepovádne volený y také korunovaný král zwěděw, hned z Budjna, nemage k odpo- rování dostatečného lidu zbrogného, s malau hriskau svého wogsta vgel. Ferdynand pak s wogstem svým k Budjnu přišel (*), a do města bez všeho odporu wgeda, dva měsíce tam pořád bydlel. W Budjně gsa řídil obecné věcy vyhage k tomu aumyslu list veřegný, močy téhož všem obyvatelům Bherškým Hánusse se přidržejcým welel, aby w 25. dnech, opustisze Hánusse w Budjně se nagjiti dali, říči králowstvé milosti vžiti chlegi. Z Budjna pak do krá- lowstvého Bělehradu přigeda w neděli před sv. Martinem **) od Pavla Wardana Ostřehomského arcybiskupa na králow-

*) Dne 20. října 1527.

**) Dne 5. listopadu 1507.

svoj Vhersté slavně byl korunován. Koruna Vherstá na Vyšehradě (Vherstém) od starodávna opatrowána byla; Ferdynand ale na vgmu řádu a práva we svém zámku ji zanechal, z čehož potom mnoho zlého powstalo. Na to krátký Ferdynand zanechage w Budjně Vherstého palathna, a gemu zprávu Vherstého království poručiv k Wjdni se obrátil; wogsko swé ale w Vhřich zanechal, které tak dluho stíhalo Hánusse, dokud geg nezahnalo, a wogsko geho na hlawu poražené nebylo. Hánus pak utekl do Polska k Zygmuntu bowi, gehožto dceru Izabellu měl za manželku, a odtud s radau a pomocí Jeronyma Laského pána Polského, poddal se w ochranu Solimana Řureckého císaře, kterýmžto poddáním Turky dále do Vher y do Rakaus potáhl.

Toho času powstaly mnohé různice zvoláště mezi obyvateli Pražskými za přejinu Víhartů, kteří propozorovali svého náboženství katolíků vtiskovali. K tomu také povíd blud Martina Lutera se hustě rozmáhati počal, zvoláště osobou Hawla Čahera zprávce pod obogi spůsobem w Čechách přigimajich, který se liternímu vmení v téhož Martina Lutera cvičil; k němuž také on častěji do Prahy psaní posýpal a tímto dopisováním Pražany pod obogi spůsobem přigimajich proti katolíkům y proti králi Ferdynandovi bavil, a na mnohě sáredně včenj naváděl. Hawel Čahera mistru svému negenom pod obogi spůsobem přigimajich, ale také katolíkům načloniti se snažil. K tomu aumyslu mnohé stroge řeči, obšírně včenj Martina Lutera na kázani schvaloval, a tau swau strogenou řeči negen katolíkům načlonil, ale y mezi katolíkům světského y duchovního stavu mnoho včetně nagednal; takže mnozý mniši řeholní oděm shodivose

světských prach se chytali, ženy pogimali, ano v geptisstě
za manželský brali. Odmlcel se také Martin Luter z města
Wittenbergu léta 1522 dne 15ho Července do Prahy
starum království Českého psaní včiniti, kteréž na sněmu
obecném čteno bylo. V tom psaní vychvaloval hystau
řecí všech Čechů právau stálost v náboženství, svou ná-
čynnost, kterouž k nim měl, přijvětiwě oznámoval, a že
gim v potřebách náboženství chce být vždy nápomocen,
připomídal. To psaní když do rukou obecného lidu přišlo,
mnoho zlého spůsobilo; neboť v každém městě, v hradech,
ve vesnických v téměř v každém místě křiklavé hádání o ná-
boženství se dalo, každý chciel být včeným, ano v ty báby
věregně kázati chcieli. — Ferdinand milovník gsa pokoge-
a rozmnožitel výry katolické, na sněmu v Českých Buděgo-
wích *) držaném, včinil Pražanum staroměstským psaní, a
mistra Hawla Čzaheru z měst Pražských do západu slunce,
z království Českého do řesti dnj, a naposledy ve dvou
nedělích ze všech zemí svých pro geho haučliwá a nepokogná
kázani, kteréž v kostele Marie paní před Teynem měval,
wypověděl, a načidil, aby gedině Římské katolické nábožen-
ství, a kalifnické neb pod obogi spůsobau, wedle wegmjneč
ně kompaktátu svobodně provozováno bylo. Což když se
stalo, ten blud na nějaký čas přestal; však dokonale vy-
lořeně být nemohl, protože se ho množí počaučně přidr-
želi, a geg sobě oblibujice spustiti se ho nikterak nechtěli.

Mato král Goho Milost vznati ráčil, že obec Pražská
jewnitřního potřebuge obnovenj; neb upravě město velice gíž

*) Dne 8. Července 1529.

hynauti počalo, proto, že deset let počád s starým sgedno-
ceno byvší, všechna nová obec do staroměstského rádního
domu scházeti, a tam své potřeby přednášeti musela; a pro-
tož také každý radegi v starém městě nežli v novém se vsa-
zoval. Za tau příčinu král Ferdynand zasadil radu v sta-
rém městě Pražském *) nezanechaje ze starých konfesí nežli
tři, totiž: Jakuba Šikara z Bratu, Giřjka Gejzíška a Ja-
na Kozla; gine všechny nově volil. Potom v v novém
městě radu obnowil, a tehdyž Pražanům ponevprw gednotu,
v kterauž se byli před desíti lety sami bez povolení králov-
ského spogili, rozdvojili, a dvě práva, galož prvé bývalo,
včinil, tež pod ztracením hrdla v statku zapověděl, aby jádny
výce na věčné časy k takové gednotě se nepřimluval ani
nerabil. Toho rozbrougenj množí ze staroměstských nebyli
poběčni, zvláště auřednícy, kteří z qučadu zvykli svých
požitků výhledávati; ale novoměstí se radowali děku-
gice Pánu Bohu v králi, že ge z mnohých těžkostí té
gednoty výtrhnauti ráčil. To když se stalo, novoměstí
v hned své město a rádnj dům zvolebowati počali, v také
veliký djl toho města; totiž od rádního domu až k sv. Gi-
řichu kremenein nákladně dlážditi vali. Toto obnowenj
radu v starém v v novém městě Pražském král Ferdynand
v sobotu po sv. Valentínu **) opakovati ráčil; a to bylo
druhé obnowenj auřadu po rozdělenj gednoty Pražské, a třetj
za jeho králování.

*) Dne 9. Září 1528.

**) Dne 19. Unora 1529.

Galž se weyš o tom zmínka stala, že Hánus wěwoda Sedmihradský z Wher gsa wytlačen k Zygmundowi králi Polskemu se obrátil, a negsa gessě dosti mocný Turk na pomoc powołal; tak také Solymán císař Lurechý mage 300,000tisíc zbrogného lidu do Wher wrhl, a zmocniw se mnohých Wherstých měst z Budjna do Rakaus pospíchal, a přiblžiwi se k Wjedni to město s několika tisícem gjzdných w hodinu dewátau před polednem *) obgel a zhledl. Když pak ti gjzdní odgeli, Wjedenská rada, konsele v wogenissi auředníc dle gednošworného snessenj pět set domů w předměstech dílem spáliti, dílem rozbóřiti dali, proto, aby nepřítel kde se zdržovati, a coby w nich nassel, k svému pohodlji vživati nemohl. Nejvyšším auředníkem wogenškým včiněn byl Filip Falckrabě od Regna, který mage při sobě 16.—22 tisíc zbrogného lidu mimo měšťanstwo k odporu se hotovil. Když pak všechny brány Wjedenské a všechny zdi městské dobrým a srdnatým wogskem bezpečně zaopatřeny byly, a každý wogenšký auředník kde s lidem svým stál, a to město hágití má, wěděl; hned se děla okolo města na zdi městské a nevjece k bráně (Kernthor nazwané) wýwezla, proto, že od té brány nepříteli nevyšli. odpor činiti se mohl. Na všechny brány se zavřely mimo gednu malou, která k Dusnagi leží, kterauž w čas potřebi na nepřitele wypadati se mohlo.

Dne 23. Září wypadlo 500 gjzdných z města chjice nepřiteli nějakou překážku včiniti, ale vidice sýlu nepřátele slau k městu obrátili se museli, z nichžto tři zabití byli, a

*) Dne 22. Září 1529.

sedm k zájetí přišlo, mezi němž praporečník gménem Kryss-tyff Četlic se nacházel, který, když s koně spadl, praporec ginému spěšně dal, gegž on také do města přinesl. Turci tém třem zabitým hlavám utínavsse a na své kopí vstřícosse ge do ležení nesli, a těch sedm zabitých k samému čysaři wedli, gichž on se y hned táhal: Zdaliž se město Wjedenské gemu vzdáti chce? Gemuž oni gednomyslně odpověděli: že rossickni obléžení do poslední krupége krive pohotoví gau obpor činiti a se brániti. Mnoholi se wynacházý zbrogného lidu? táhal se dále: Dvacet tisíc pěsího a dva gizdného, odpověděli gemu. Kde gest pak nynj wás král? Gest w městě Lince. Na to řekl čysař: Mušym ho hledati, byť y v prostřed Německé Risse byl, a chy také giná knížata narovstiviti. A dále řekl: Proč gste medle wsechna před městí spálili, poněvadž možná nenj, abyste wassé město obháigli? Přejínu toho spálení je newědji, odpověděli zájetí. Mezi tím Wjedenskij dvaakum zabitým Turkum zavázansse oči ge z města wyvedli, a aby k čysaři sli, swobodně ge propustili; které vžewo čysař, také toho praporečníka s ginými třemi zabitými, dage gím hebdávné a zlatem ozdobené sňaty, též každému tři dukáty swobodně propustil. Na to rozhájal, aby se wsecko geho wogsto k Wjedni hnulo.

Dne 26. Září Wjeděn Turci tak sýlně obléhli, že gich ležení z věže sv. Štěpána přehlídnauti se nemohlo, w ge hožto prostředku 300 velikých děl s wšemi náležitými potřebami, též wysokými násypy vbezpečených stálo,

Dne 27. Září Turci na veliký most přes Dunaj ležící včinili autok, kterýmžto se mostu zmocnili, geg zapálili

a w Táboru *) swé ležení rozbili, chtjce překážku včiniti, aby obléjeným žádná pomoc do města přijiti nemohla. Mezi tím obléjení, častěgi na nepřítele wypadagice wstelliké mu či náli štody, z kterýchžto snad ta byla neywětší, že gednoho Turfa zagali, který wygewil a vklájal místo, w kterém Turci kopaji, a negenom díl městských zdí, ale v také díl města prachem vyhoditi, a nato hned ssturmem běžeti chšegi. Wygewil dále, že 400 děl po zemi do Tureckého ležení se přivzejo, kteří se kulkau gálo pěst velikau nabigegi, a že zbrogneho lidu přes 300,000tisíc w ležení se nachází. Wedlé té zprávy hned obléjení proti Turkům na všech vklázaných místech kopali, a gím w základach wstellikých podkopů velikau překážku činili,

Na to Turci od 4. až do 15. Ríjna **) na Wjdeň wší moch tlačili, aukot činili, sstřleli, sstřelbau zdi bořili a z ssturmu hnali, zwláště tu kde zdi sstřelbau poborili; ale obléjeni vdatně odpor činili, a taž srdnatě se bránili, že nepřítel města Wjdně se zmocniti nemohl. Snadby se byl Turek mage tolik tisíc při sobě zbrogneho lidu, Wjdně byl zmocnil, kdyby nebyly noviny prossly, že císař Karel páth, gehožto ne taž moch gálo sstěsti velice Turci se strachovali, Wjdenštěm na pomoc táhne, a že geho wogško, které on Turek na záhubu sem a tam wystal, Frydrych Falckrabě porazyl; ale o tom zwědělo w hodinu 11. před půlnoci ž ležení se hnul, wice než 3000 starců v žen střnati, male

*) Tábor gest ostrow w Dunagi, po němž se od Prahy do Wjdně gede.

**) 1529.

pak díky na ſpíce ſtrkati, a ge po cestách na plotech wěſſeti dal, a tak s neywětſſi zůriwoſti k Budjnu poſpíchal. *)

Pak Ferdynand 15 let s Turkem vſtavíčně wálcil, a do Čech zřídka kdy se podjíval, kū kterežto wálce Čeſſi tolík zbrogného lidu, tolík peněz a wogenſkých potřeb dodávali, že vvažujice to wſe na myſli pochybowali, zdalíz celé králowſtwi Bherſké za to ſtogi. — Napoſledy v žádal, aby mu ſtawové k běhu wálečnemu přindaležejcích náſtroge, gaſkožto děla a t. d. do Bher myſlali, kterež oni na ſvých hradech měli, takovýchžto gediný pan z Rožemberka na 234 počítal; ale oni mržutí gſauce nad tim ſe wymlauwali, žeby byla wěc velmi nebezpečná, králowſtwi Čeſké wſech zbrogných náſtrogů zbaſiti.

Léta 1530 Ferdynand w Praze něgaký čas ſe zdržew potvrdil na hradě Pražském **) ſwobody a weysady ſtarému městu od předellých králů Čeſkých zegměna: od krále Wladislawa, Jana, Wáclawa, Zygmunta. Pak zřídil ſvé wěcy w Čechách do Lince a odtud do Inſpruku gel, kdež geg chyſat Karel V. geho bratr očekával, gemuž on také w cefu v proſtřed ſvých dvořenjnů wngel, a geg počestně wjlegate do téhož města wwedl. Odtud chyſat Karel a král Ferdynand do Minychu, kdež od Wilema a Ludwika knižat Bavorſkých počestně wjátni byli, a pak do Augſpurku geli. Když ſe k městu blížili, wngeli proti ním wſiſčni wzáctni páni, toſtiž: Albrecht kurſiſſt Mohuſký, Heřman arcybiſkup a kurſiſſt

*) Wálku Tureckau obſſirně wypisovati, že přijſtviſſi tro-nykáčům Bherſkým neb Rakauſkým, každý porozumí.

**) Dne 15. Dubna 1530.

Kolinský, Jan kurfiřt Saský, Joachym kurfiřt Brandeburský, Filip biskup Spagerský, Kunrád arcibiskup Wittemberorský, Baltazar biskup Konstancský, Jan Frydrych kurfiřta Saska syn, Giřj markrabě Brandeburské, Giřj kníže Saska, František Gindřich a Arnold knížata Brunšwická a Linenburšká, Giřj kníže z Pomru, Filip z Hesu, Jan kníže z Anhaltu, Wolff hrabě z Anhaltu, a gini mnozý, kterí předvedouce před císaře vissiční s wožů u s koni na zem zstanouili, a k němu přistoupivsse od něho každému ruka podána byla. Pak kurfiřt Kolinský gménem celé Rýnské Ríjsse strogenau řeči Latinštu císaře vjtal, gemuž zase gménem císařským Frydrych falckrabě od Reynu poděkování včinil; a na to vissiční císaře gakož u krále Ferdynanda do města welmi slavně doprovodili *), kdež potom sném světských u duchovních důležitosti se týlagjich držán byl.

Při zavření toho sněmu Jan Giřj kurfiřt Saský, a giničk sestř knížat Rýnských, totiž: Giřj markrabě Brandeburské, Hánus Frydrych kníže Saska, Arnosst a František vlastní bratř knížata Brunšwická a Linenburšká, Filip z Hesu a Wolfgang z Anhaltu, těž vyhláni z sestř měst Rýnských, totiž: z města Nyrmburka, Reilinga, Schempingu, Heilbrunu, Weisheimu a Waisenburku své artykulé z Luterového včenj od Melanchtona vybrané a sepsané, kteréž Augsburšká konfesj slowau, císaři Karlowi V. podali, a ge aby potvrdil, žádali. Rowně také gina čtyř města, gako: Estrasburg, Konstancye, Meringa, Lindoro gine artykulé w důležitosti náboženství podali, a také aby na tom sněmu potvrzeni byli,

*) Dne 14. října.

žádali. Císař Karel V. sjetké na své povolání galožto rozmnožitel výry Římské katolické, ty arthkule potvrditi nechtěl. O zatvrdili své sjege výš gménování páni a dotknutá města proti císaři, a podobně sném Augšpurský podepsati vechteli, než odpor činice náboženství Římské církve *) dílem včenj Lutera, dílem Kalwjna se přidrželi. Také při tom sném společně se snesli, aby následujichho roku do Reyna Koljna se sgeli, a tam o nového Římského krále gedenali; galož také Mohutský kurfürst dle zlaté bully a dle svého aučadu gak císaři Karlovi, tak y všem kurfürstům psanj včiznil, a o takowém snému věděti dal, dokládage, že ačkoliv císař Karel V. mage 20 let věku svého Římské království vgal, a ge gíž 10 let chvalitebně řídil; však poněvadž gemu velmi za těžko přichází to království náležitě řídit proto, že gina království a všeliké země negenom w Evropě ale y w Africe řídití musí, a gemu nemožné gest, všusdy swau přítomnosti být; zvláště poněvadž w svých mnohých, a dosi od sebe daleko vzdálených zemích mnohá těžká y nepokogná pozdvižení, málky y také všeliké povstávající celému křesťanstwu skodné bludy přetrhovati musí, a své povinnosti zvláště w Německé říši dle své vůle zadostit činiti nemůže; pročež z těch y giných velmi podstatných příčin, ginému království Římské postavupiti musí. K tomuto snému všickni kurfürstti swau vůli dali, gedině Jan Gijsl kurfürst Saský odpor činil, a ačkoliv mu negenom Mohutský kurfürst, ale y sám císař Karel V. psanj včinil, a geg, aby k tomu snému do Reyna Koljna přigel, zwal; on však

*) Na snému držaném w městě Esmalkaldě.

Kurfürst Sachský předce nepřigel; než svého syna Frydrycha, též některé pány vyslal, a psaní císaři včinil, dokládaje, že kurfürst Mohutský té mocy nemá nový sněm rozpisovati, a místo v den nařizovati; ale to psaní jak císař, tak v wissični kurfürstti zavrhli, a do Regna Koljna k vrčitému dni se sgeli.

Léta 1531. když wissični kurfürstti do Regna Koljna se sgeli, za přijinou gednání o nového krále Římského; teby v přítomnosti císaře Karla V., v hlavním téhož města kostele, Ferdynand Wberský a Český králi na království Římské wolen byl *). Na to císař Karel V., Ferdynand nový král Římský, wissični kurfürstti mimo Sachský, a mnohá gina Říšská knížata, hrabata, v gini wžactní páni, gichjto počet na 2200 osob wynássel, do města Achu k korunování nového krále geli, kdežto Ferdynand nový Římský král do rauha císaře Karla velikého, které se z Nemberka přivezlo, dle obyčeje a v hlavním kostele paní Marye korunau téhož císaře Karla velikého korunován a za krále Římského wýbec vyhlášen byl. **) V jarděla se mysl kurfürstta Sachského nad wolením a korunováním Ferdynanda na království Římské, pročž s synem svým Frydrychem, též ginými páni v sgedenčními městy dokazovati se horlivě snažil, že nového krále woleni, tak v korunování gest nepořádné; ale wida že prawdě hlavu zlomiti nemůže, a svým odporováním nic nezwítězí, wžal své autočíště k Francému v také k Englickému králi, kteréžto přesvědčiti se snažil, kterak Ferdynand na království Římské nepořádně wolen v korunování

*) Dne 5. října 1531.

**) Dne 11. října 1531.

gest, a z té příjiny, gálož také pro roztříťost náboženství, že od císaře v od jiných kurfiřstů odčizytí se mufel. Nicméně gálož Franch tak také v Englický král Sindřich VIII. rohož kurfiřsta v všechny s ním spogené napomínač, aby se k té Ríši jase přiwtěliši, a od tak slavného těla, gáložto spoluaušové se neoddělowali; ale oni na to napomenutí nedbagice po svých sili žádostech, a v své zatvrdzelosti vězeti žůstali.

Mezv tim páni stavové časté mývali sněmy na hradě Pražském, na nichžto posledně pro zvelebení včenj Pražského bžavřjno bylo *), aby žádný pán svého poddaného, kterýbž se na včenj liternj odewzdal, ani odtrhoval, ani mu gálož překážku činil. A tak toho času všickni stavové od svého práva, kteréž do takového poddaného měli, dobrovolně vpuštili.

Také v pondělji po sv. Markétě v přítomnosti krále Ferdynanda v Číhlawě sněm držán byl, na němž v prostřed jiných věců vstanoveno bylo, aby v den, nedělnj žádnému nic do desí zemských vkládáno nebylo.

Též při času sv. Filipa a Jakuba I. V. 1531 v přítomnosti Ferdynanda krále sněm na hradě Pražském od všech tří stavů držán byl, na němž vstanoveno bylo: 1) Aby každý podlé gměni svého z pěti tisíc kop grošů Českých dva koně gjzdný, a z každého gednoho tisýce kop grošů Českých dva pěsí dal, a kdybž místo tří pěsí gednoho gjzdného dátí chtěl, toho se mu včiniti dovoluge. Aby se pak tim taženjim wogenstvím obyvatelům v Čechách žádné sítodv ne-
daly,

---

*) Dne 11. Června.

žád, když geden každý králové své vogstvo v pojednoosti měti, z něho ona na své vykázané město pokogně má vytáhnouti. Ejžděným, kteří polandřewi měti budou, deset zlatých Reynských, gjdinem lehkému po deseti zlatých, a pěs. mu po šesti zlatých Reynských (zlatý Reynský po 24 groších, a groš po 7 peškých počítajcice) na měsíc platiti se má. Pěs. pak každý měsíc, když v poli budou, aby se platilo, proto, když bý se gini nagednau mnoho peněz bálo, neb na celý měsíc platilo, zebu peníze prohráli, neb giniak vtratili a prý běs jíce lideimby sítody tiniti mohli. 2) Ministr kterýkoliv od krále Českého na horách dosazen bude, aby byl Čech rodu, a tauž přisahau témuž králi a zemi se zavázel, galau gau se předessli ministrů zavazovali. 3) Co se cizý mince dotýče, kteráž gest v krátkých časech k velké sítodě a záhubě do království Českého vnesena, aby zapoměděna byla, a po ten čas aby žádných mějí, ani minců Českých z tohoto království ven ueseno ani wezeno nebylo. Brani pak cizých minců aby toliko do vánoc nevprw přijstich trvalo. Tau pak minců, která se na horách tepe, aby se platilo, pokudž vystačí, a když ona nepostačovala, tedy tau cizý minců až do vánoc, nic děle, platiti se může.

Podobně také I. V. 1534 král Ferdynand obecné věci když a zpravoval, že kteráužto přičináu ve středu před Božím na nebe vstoupením pro pohodlj svých poddaných o komorní, heymanském v dworském saudu nařídit ráčil: aby saud komorní a auřad v saud heymanský řídil a zpravoval nevyhýššího hofmistra království Českého, genuž k tu pomoci ze starého pánstvího v rytířského 12 osob lidí hodných a záchoválcích rad svých přidati, a na svůj náklad držeti ráčil, v to

gim nařídil, aby mimo středy a soboty, když se když hoda Boží neb nějaký svátek veliký hodil, každého dne sauditi povinni byli. A gestližby se když přihodilo, a do Prahy některý z auředlníků aneb z saudců zemských přigel, a týž hofmistr s radami sobě přidanými měly nějakou mělkou při; bude mocn toho a každého gemu podobného auředlníka pozádati, aby w takové při raditi y sauditi mohl. Když pak nevyhössi pan hofmistr království Českého od krále Geho Viliosti w pilných potřebách kde poslán byl, aneb z zvoláni ně hodných potřeb odgeti musel, aneb od Pána Boha nesmocn byl narovnijen; tedy své místo bude mocn poručiti osobě z panu rad.

Také téhož léta *) králi Ferdinandovi od všech stáv wu království Českého na snemu obecném, který na hradě Pražském w pondělí poslední držán byl, berně na vyplácení zámků a důchodů královských za tři leta povodí zbehlá, poznaue od sw. Bartoloměje nejprv příslího, svolena gestkotiz:

O w ařenj p i w a.

3 Každého strychu pšenice, který se kolivěk vyváří, gedben groš Český aneb galá w kterém kragi mýra se nachází, ten groš z ní dátí se má. A kdo z toho a tak wycleveného sladu pivo vaří, a ge w svém domě vyprodá, ten posudného nebudé povinen dávati, lečby krčmáře w svém domě chowal, a gemu ten obchod pronagal, ten tedy krčmář z sudu gedben groš Český dátí musí. Také když z domu wen pivo vystavil, ten krčmář, gemuž se vystavuje, z takového sudu

*) 1534.

talé geden ġros Český powinen gest dátí. Z každého strychu gečmene, který se kolivěk mywači, též geden ġros Český dátí se má. Co se pak wařenj piwa dotýče, to se takto rozumí: kdo na prodej wařil, ten powinen gest tu nařízenau dátí má, než kdo by k své domácí potřebě wařil, ten dávatí neni powinen.

D prodání obilí w zemi.

Z každého strychu pšenice ten, kdož prodává, půl ġros Českého. Z každého strychu žita, kteréž se prodává, dva peníze České. Z každého strychu gečmene po dvou penězích Českých. Z každého strychu owsa geden peníz Český. Z každého strychu hráču, prosa, gahel, semence po jedném ġrossi Českém. Z každého strychu pohanku dva peníze České. Z každého větele cybulného semena půl třetího ġrosse Českého; a kdo by na wáhu prodával, z jedné libry půl peníze Českého; a tolikéž se při semenu hlavatičném prodávati má. Z každého strychu semen řepních a lněných po jednom ġrossi Českém. Z každého strychu kmele geden peníz Český. Z každého strychu semena mrkvového geden ġros Český.

D prodání obilí wen ze země.

Co se obilí wen ze země wezení po zemi neb po vodě, neb na faunajích nesení dotýče, takto na pomezí při cídrách má býti bráno: Z jednoho strychu sladu po dvou ġrossích Českých. Z jednoho strychu žita po dvou ġrossích Českých. Ze strychu pšenice po dvou ġrossích Českých. Ze strychu hráču, prosa,

gahel a semen po dvou grossich Českých. Ze strychu se mena mlkowého dva grosse České. Ze strychu pohanku čtyry penize České. Ze strychu semen řepních a lněných po pěti grossich Českých. Z wertele semen cibulových v hlavatičných po pěti grossich Českých. Ze strychu chmele dva penize České.

D w j n e c h , k t e r á ž s e w z e m i p r o d á w a g i .

Co se wjna cyzýho dothče, kdožby takové prodával, z gedné kopy grossu Českých geden groš Český dáti se má. Vti domáčých wjnech, kdožby ge k své ruce prodával, z kterých winic králi Geho Milosti desátek se dává, z těch se mu dávati nemá. Co se prodávání wjn na hradě Pražském dothče, ta heytman téhož hradu posauditi má, z nichž z gedné kopy grossu Českých geden groš Český, a z gedné láky malwazý, rywoly a podobných wjn Wlaſtých z gedné kopy grossu geden groš Český až se dává.

D w j n e c h a p i w e c h , k t e r á s e w e n z e z e m ě w e z a u .

Z každého wjna domáčho, které se wen ze země po zemí v po wodě weze, z wědra po gednom grossi Českém. Co se piwa býlého wezení dothče, z každého wertele po dvou grossich Českých; a ti kteří na faumářích nesau z každého faumu půl grosse Českého; z starých piw gečných z wertele čtyry grosse České, a z polauwozny osm grossu Českých, a z faumu po gednom grossi Českém.

D p i w e c h , k t e r á s e d o z e m ě w o z e g i .

Cokoliv piw z Freyburku a Missenských zemí do země se weze, že sudu geden groš. Cokoliv piw ze Slezka a

z Českiměst do země se weze, z wěrtele geden groš Český, a z polauwozny dva grossse České; a tak podlé povahy a mýr z nároby, kteráby nad wěrtel wětší byla, zachováno buď.

O dobytčí, kteríž se ze země ženau.

Z Vherských, Polských, Ruských y z jiných zemí co se volu honěný dohče: z každého wola na pomezí čtyř grossse České cla dátí se má. Co se ovec, skopců, beranů, kozlů a kož dohče den čtyř peníze České na pomezí. Co se pak weprů a swinj hladových dohče, z těch z každého kuju po jednom grossi Českém, z kravných weprů a ze swinj po třech grossích Českých. Kterí koňové neb klisny wen je země se ženau neb wedau, neb na nich gedau po desýti grossích Českých. Z volu, kraw, konj, ovec, skopců, weprů kravných y hladových, kož, y z jiného domácího dobytka, cožkoliv kdo prodá, a cožkoliv vtrží, z jedné každé kopy grossu takový prodávac geden groš Český dátí musí. K dobytkoliv kapru, střík, neb gatkýchkoliv ryb prodal, z jedné kopy grossu den geden groš Český.

O kupectví a prodají.

Ze wssého a wsseligakého kupectví, kdokoliv co w zemi prodá, z jedné kopy grossu geden groš Český. Kupců, kteří obchod medau a z jiných zemí do Čech kupectví neb zboží dodávají, bud zboží wážného, bud měrného neb loketního, ten každý den, zač w zemi prodává, z jedné kopy grossu geden groš Český. Z domácích prodajů, galožto: z vlny, řulen, pláten, raussek a z jiných wsselicích věcí k těm podobných, zač kdo prodá w zemi, z jedné kopy grossu půl grossa Českého.

O kueckwji na setnýk.

Co se toho kueckwji dothče, které se na setnýk wáží a prodává, gakožto: wošt, med, smola, sádlo, struny, řela, železo, ſímeny a olowo (mimo těch potřeb, kterých na horách vžiwagi, v mimo kowu, kterí se v zemi dělagi, z těch se nic dáti nemá), z každého gijz dotčeného zboží, z jedné kopy grossu geden groš Český, tu kdež se složí a na setnýk se prodává, dáti se má. Z pěří, sanytru, prachu, hákownic, ručnic, osstipů, vlny a z všech věçí, což gich kdo v zemi prodá, z jedné kopy grossu dáti musí dva grossa České. Podobně z másla, z sevra a z všelikakého domáčho hospodářství, gesshoby se na setnýk wážila, z jedné kopy grossu také geden groš Český ten, kdož prodá, dey.

O tunných a suchých rybách.

Z tuny slaných a ze suchých ryb, zač se toho prodá, z jedné kopy grossu geden groš Český. A co se wen ze země těch věçí vyvezení dothče, dwognásob z tynn. Oleje mazového, semenečného, kterýby se do země wezl, zač se toho prodá, z jedné kopy grossu geden groš Český. Což se splaswenj na wodě dothče, a na tom, gakožto vrken a ſínsdele, též z jedné kopy grossu geden groš Český má se dáti. Atekjkoliv peníze na listech aneb dskami auroký zapsané magi, z jedné kopy grossu auroku geden groš Český dáti magi, a to při každém sw. Giti a Hawlu.

Co se kueckých věçí dothče a prodaje framářských, z nichž z každé kopy grossu Českých geden groš dáti se má, takto se má vybrati: Dva konfleč, kdež trhové býwagi, k tomu wolenj, magice písaře swého, budou povinny v swém městě

neb městečku každau sobotu kupce a kramáře, kteří se k těm konfesselům sjeti musejí, na nichž vjru v dussi se dotazovati, jest ten celý týhoden, který kupec neb kramář zboží svého prodal? a od takového ti konfessele z každé kopy grošů Českých geden groš magi vzýti. Pakliby se který kupec neb kramář spravedliwě nepřiznal, a to na něho proneseno bylo, ten má o to vssé, zač prodal, a z toho spravedliwě berni nedal, přigjti; z čehož dva díly králi Čeho Milosti, třetí pánu panství, a čtvrtý tomu, kdožby to na takového kupce neb kramáře pronesl, dátí se má.

Co se pomezí a vod dohýče, to má takto opatřeno býti: Starovowé vyhledají osoby hodné, kterýmiž obecní sylnice opatřeny budou, aby se z výš gmenowaných věců vložená berně spravedliwěgi vybjrala; což aby tím lehceji spusobiti mohli, z komory královské pojnamenánj míst po mejných wezmau, a wedle toho tuto věc opatřegi.

Kterak pak ta berně od starovů, Pražan a měst královských má vybjrána býti, to se takto vstanovuge: Každý pán, Pražané v gina města aby zřídili v každé vesnici na statcích pozemských v také dřma v městech osoby hodnowěrné, kteréby tu berni vybjraly spravedliwě; a protož v každé vši a v městečku má konfesselum dána býti železná zamknutá schránka, do kteréby se ta berně kladstí měla; a pán neb aukelník, aneb komu panství náležeti bude, od té železné schránky má mít v sebe klíče. Konfesel vmejliby psáti, aby registra měl, pakliby psáti ani on ani gina spolukonfesel neměl, tedy vruby aby měli, na kteréby se kopy, zač gest v té vši prodáno bylo, wraubiti mohly. A kdyby pak pán z sobě konfessele té vši neb městečka povolal, a tu pokladnich

otvoré, má tu svamu w pokladnicy složenau s reystříky
aneb s wrubu srownati, a tu berni k sobě přigeti; což
bude každého měsýce aneb gať často pánu viděti se bude, může
včiniti. Tu pak berni ten pán podlé času vloženého w každé
suché dnj vrchnjm té berně auředlnjkum od Geho Milosti
královské a od země woleným poslati bude povinen s listem
přiznawagichym, tak, gať na snemu zavřjno gest. Ti pak,
kteri tu berni vybjrati, zapisovati neb wrubovati budou, aby
králi Geho Milosti v pánu, který w tom místě panstvuje
gest, přisahau se zavázali, že to chťegi spravedliwě a věrně
činiti; wšak tu berni vybjragichy osoby za svou prácy od
gědné kopu grossu Českých půl grossu Českého miji magi.
Neywyšší pak bernichy neb auředlnicy té berně, která na tři
léta na wyplačení zámků a královských duchodů sněmem swo-
lena byla, za svau prácy následujich mždu magi miji, to-
tž: Brozenému panu Janovi purkrabi z Donina na Rožto-
řách dvě stě kop grossu Českých, Statečnému rytíři Herma-
nowi Sedlickému od Dubu, též dvě stě kop grossu Českých,
a Slovutnému muži Jakubovi Šikarovi z Bratu gědno sto
kop grossu Českých každého ruku se dátí má,

Geho Milost královská má miji při těch třech nevyš-
ších bernich také swé dvě osoby, které s přigimánjem peněz a
berně nic syce činiti nemagi miji, toliko aby přehleďaly, wi-
děly, a při tom byly, gaťa pilnost a bedlivost při přigimání
té berně se zachowává. V byli gsaú k tomu zpouleni tito
páni: Zé stavu panského: Neywyšší pan purkrabi Pražský
a nevyšší komorník pán Zdeněk Lew z Rožmitála a pan
Frýdrych purkrabi z Donina. Z stavu rytířského: Neywyš-
ší pan písar, purkrabi Karlsteypský, Wáclaw Haugwitz

z Biskupic, a Častolar z Olauhřiv. Ze stavu městského: Jan Kozel z Polesyna, a Matyáš z Smolova. Z Pražan: Karásek z Kralovéhohradce a Mikuláš Černobeyl z Žatce.

Také téhož léta stavové království Českého pod obagi přigimajicí, obeslavosse do Prahy děkany a faráře římské, obnovili konfistor v kollegi veliké. Administratorem zůstal předešlý kněz Václav Kunhoffscký děkan sv. Apolináře na vrchu větrném. Potom dosazeni byli do konfistoru od Pražanů *) : Mistr Jiřík Pisecký probosšt kollege všech Svatých, mistr Martin Klatovský probosšt kollege veliké, kněz Jan kazatel v kapli Bezděmské, a ginj.

Jiří kurfiřst Saský zůstal v své zatvrdlosti a travné zlosti proti Ferdynandovi Římskému králi až do léta 1534, kdejto arcibiskup Mohutský a Jiří Saska kníže o to se velmi starali, aby Ferdynanda Římského, Bavorského a Českého krále s kurfiřstem Saským smlíti mohli. Pročez sgerosse se do Kadaně takové porovnání včinili, aby o výslehu žádná hádka, ani žádný faudové mezi nimi nebyli, též aby on kurfiřst se všemi svými Ferdynanda za krále Římského vznal, a geho také tím titulem gmenoval.

Když pak Ferdynand všeobecně dobré tak plně vždělával, nové povstaly v obch bavre rauhawým novokřtěným včením, kteréž se gako rák rozjíralo, a mnohého člověka svědomí načazylo. Ti a takoví všichni, magice tímto včením svědomí cenzchowaná, obecným sněmem z Čech pod hrádku

*) Dne 18. října 1534.

**) Dne 30. června 1534.

ztracením vyppovědění byli. To když se stalo, hnuli se v počtu deseti velikém do Moravy *), kdežto, poněvadž rány dobře hogili, těkli všelikým rozuměli, a gine mnohě věců provozovali, obyvatelům Moravským líbiti se počali, tak že s nimi obcování měli, což pořád až do Ferdynanda druhého trvalo, kteréhožto času z Moravy bylyse vynáni do Vher odessli.

Téhož léta, a to 14. Července v noci sessel s tohoto světa Zdeněk Lew z Rožmitala a z Blatné, který za tří králů, totiž: Vladislava, Ludvíka a Ferdynanda království Českému gákožto nevyvýšší purkrabí poctivě slaužil. Počinán gest v kostele sv. Víta na hradě Pražském.

Léta 1536. král Ferdynand mimo návau oboru nad poštem Bruska nazvaném, v Bubenči v samé Prahy ginau dosti prostranau vyměřiti, a gí také zdi obehnati dal, přísně všem zakázav: aby do té obory, ani okolo gegi zdi po mimoležjích polích s žbraní žádný nessel; téhož kdyby se kdo zaumyslně dopustil a postížen byl, ten aby bez milosti provazem byl trestán.

Na to léta 1537. v ponděli po přenessení sv. Václava sněm na hradě Pražském **) držán byl, na němž král Ferdynand stavu žádal, aby s Kandrátem Kragiřem z Kragu gedenáno bylo o slusný trh zámku Brandeysa v děho příslušenstvím, tak, aby od země kaupen, a k gisným důchodům královským přidán byl.

Také paměti hodo gest, že téhož léta z náhlých desetí rozhodnili se potokové v řeky tak mocně, že dne 20. mě-

*) 1536.

**) Dne 5. Dřezna 1537.

šee Māge řek Štava až do Bradáče *) topila, a několik dnům trvavši mnoho hod včinila.

Šakoz roku předesslého tak v nyněgssjho přiběhové znac meněgssj obce království Českého rovně se tragický gsa velmi řidch, a wedle spisovatelů našich zdá se, že obec Česká toho času žádaného požívala pokoge, který všem dobrým výitečněgssj a přigemněgssj gest než válka; ano v válce ne pro válku, ale aby z války byl přiveden pokog, se zdvihá: nieméně aučinkové přiběhů znamenitěgssjch v cizých fragnách neschastně zbehlych, zvoláště válka Turcká, království České náramně hubili a trávili; neboť vstavěným proti Turku dodáváním peněz, lidu zbrogného a nástrugů věhu všechněmu potřebných království toto chudlo vvalo. Ačkoliv téhož času Linhard z Kelzu wůdce lidu Fersbynandová mnohá města v Böhjch z rukou Hánusse věvodý Sedmihradského vytřhl; nieméně když mu to sestři nezlepce slaužili počalo, Turci témuž Hánussovi do Bher na pomoc přitáhli, kterýto lid Turcký, když Jan Kochán rozený Charvát, gemuž toho času svůj lid svéřil, shledl, v hned témuž sobě svěřenému lidu znamenj dal, aby, kam kdo může, vylal. V dalí se do výkání Böhri, gichž toliko pěsíjich 8000 bylo, mimo veliký počet gjzdných; kteři pak výkati necheli, zvoláštne Čessi, g i mž to výkání bylo velmi neobzlegně, a s nepřitelem se mužně potýkati začali, ti všichni

*) Bradáč gest faustad blawa na gedené báree někdeggssjho starého mostu Prajského, na které bárcs djl kláštera klízownjku s čerwenau hvězdou stojí, z kamene vytesaná, wedle kteréž weyška vody se mřížvala.

w bitvě zahynuli. *) Z Čechů nevpředněgss, kteří zahynuli, byli tito: Václav z Švamberka, Petr Rassín polní maršálek, dva synové pana Čindřicha Berky, Jeroným z Vibsteyna též giných mstoho.

Když se tedy Ferdinandovi w bitvě s Turky nedobře svedlo, w kteréž počet dosť veliký vdatných Čechů zahynul; hned stavům království Českého vloženo bylo, by několik praporů giného wogška proti Turku postavili. Za taur přičinu sněm v přítomnosti krále Ferdynanda w ponděli po neděli provodní **) držán byl, na němž tyto věci sneseny byly: Kdo měl pozemský statek neb pod aurokem penize, ten z každých dwau tisíc kop grossů Českých bud gebnoho gjzdného, aneb místo něho tři pěsí dráby k auřadu kraglému dostaviti, a takové přiznání ten, gehož se ono dothkalo, w třech nedělích složiti musyl; to pak wogško níkam ginám tolík proti Turku, který se sylně zdrojhati počal, potřebovati se mělo. Kdyby se pak Turek vtísil, zase ono rozpuštěno býti mělo, a tomu wogšku náležitý žold stavové Čessi za čtyry měsíce, v kdyby dříje propuštěno býti nemohlo, také za pět měsíců zaplatiti povinni byli. Kdo by pak nemohl nařízené osoby bud gjzdné neb pěsí k svému kraglému dostaviti, ten aby témuž penize složil, a on za ně abh zbrogného lidu nagednal; wšak gal mnoho za jednoho gjzdného neb pěsího složiti se mělo, dokonale se newí. Česliby pak někdo w rozličných kragích své statky měl, ten aby ze všech své wogško k kraglému toho krage dodal,

*) Dne 8. října 1537.

**) 1538.

u kterémž on obyčegně své obyhlí má. K té královské žádosti poněvadž stávové dobrovolně svolili, protož krále za to žádali, aby ge listem svým královským v tom vystíl, že ne přinuceně ale dobrovolně k takové berni neb dani České svolili, a budaueň ani on, ani budaueň králové České takové svolenj té berně za právo držeti nemagi. Každému gjazdnému po 12 zlatých Reynských (gedenkajzdých zlatých za 24 České groše, a geden Český groš za 7 peněz Českých počtajice) gednomu pak pěššimu 4 zlaté Reynské měsýčného žolbu dátí se musylo. Kdo pak ani v vrčitý den, ani gestí řetího dne po též vykázaném dni na to město, na které se to vodstvo sgeló, ani své náležité vodstvo, ani město nich povinné penze neodvětl, ten dvaunášobní summu obvesti musel, a gestli se gi dátí spečoval, v geho statky poručený se hned vzwázali, a z nich tak dluho vžitky brali, dokud povinovateli summu s všemi auroky v s autratami newy brali. Podobně také vžatřjno bylo, aby lid žbogný království Českého proti Turků vyšlaný žádnému pod zprávu dán nebyl, než toliko aby Čech rozený gakžto wůdce nad njm stanoven byl. Na tom sněmu také vykázano bylo z pana řečnijceho Wolfgangovi mladšímu z Kregowa od starého království Českého pět set kop grošů Českých, kterýžto Wolfgang těch pět set kop grošů na zprawowání téhož hradu řečnijka přigal, a z nich nařízeným auředníkům počet dásdati musyl.

Pro zachowání obce staroměstské král Ferdinand v soty po narození Panny Marie *) na žádost konfesselů gich

*) Dne 24. října 1538.

staré nadání posvrditi rádil, totiž: *Kdybykoliv téhož města některý měšťenin do gineho města se odstěhovati, a tam přebývati chtěl, smůg všechen statek podlé svého dobrého svědomí ohledati, a přiznání prawdivé všechno svého gměni včiniti, a na to z každého sta deset zlatých Reynských k obci staroměstské na opravu a gine potřebu téhož města složiti musel, proto, kdyby možněssi, hodněssi a včeněssi z toho města warugice se aučadu a prach obecných se hynbali, aby ono chudnauti ano v hynauti nemusylo. Kdoby pak to nadání přestaupil, 50 hřiven zlata v pokutě složiti powinen bude.*

Léta 1539 sessel s tohoto býdneho světa *) prostředkem časné smrti Štěpána knížete Saské, vjry katolické horlivý milovník a krále Ferdynanda věrný přítel. Poněvadž pak on žádných potomků nepozůstaliv vmtel; včinil dědicem Gindřicha bratra svého též Mauryce Augustu syna geho, však s tau weyminkau, aby katolické vjry neopouštěli; což kdyby nezachowali, aby to gich knížetství na Ferdynanda Českého krále připadlo, a při něm dotud zůstalo, dokudby se neobrátili, a vjru katolickau zase nepřigali. Ale geho říšskařování velmi sspatně následoval skutek; neboť hned po geho smrti, Gindřich do Drážďan přigeda pro Martina Lutera posal, a geho včenj aby se rozhlašovalo, rozházel, a také ge sám přigal.

Wálka řecká, kteráž se za přejčinou obhájení království Wberského vstavěně dala, a národ Český pomalu trápila, zdvihla se léta 1540. poznovu. Přejčina pak byla

*) Dne 15. Dubna 1539.

následujících: Hránský vévoda Šebestiánovský vnuček, zanecháno po sobě syna Jana Žygmunta, kteréhož mu porodila Žofie krále Polského dcera. Poručnícy pak toho dítěte Gijský hradec Waradynský a Petr Wyckhus též ginj s nimi hned po pochodu, otce to dítě vzali, a korunovali na královský krále. Poslali také bez mešťánů k Turku, pomocí od něho proti králi Českému Ferdinandovi žádajíce; což on také schotně včinil, a následujícího roku polem k Budínu vrátili král Ferdinand v takových angloských gsa postaven, když sári Karlovi V. bratu svému se vydal, a k němu přišedla s to společně se radili, kterakby tažení proti Turku předses vztato byti mělo. Na to vrazil své autočísť k pandu stas vian království Českého a jiných zemí k České koruně příjí slussegjich, žádaje nowau pomoc proti Turku. Páni stas nové žádosti království žádost věnili, galož o tom nijje poa vědno bude.

Procházeli také toho času království České nagatí k Turka palicové, a veliké obyvatelstvum žinili říkodly z vysak kteříž byli postiženi, ti těžce trápeni, dýmem duseni, a pozněnáhla pečeni byli.

Následujícího pak leta vysel v menschím městě Praži k rychlý a prudký ohň, aukladem, galož se některí do ženjagj, řech nagatých paliců, který za 4 hodiny polovicy menschího města Pražského, hrad Pražský s Hradčany, světlo kandu komorního a dský zemské ztrávil a v popel obrátil. Zničený hrad Pražský od toho ohně porussen byl, že ani dřív, ani železo, ani kameni neobstálo; nýbrž všeckno kaf pobořeno, zasuto a rozmetáno bylo, galož na nějakém

bogifst. Boho pak ohně počátek a konec wedle. Ducha z Libočan byl tento:

Léta Páně 1541. ve čtvrtek v octavu na nebe vyslaný Pána Krysta, ginák ten čtvrtek před slavností Ducha sv. bylo velmi veliké horko a sucho nad obyvem; tu mezi devatenáctou a dvacátnáctou hodinou vysel ohně v městě Pražském, z domu, který slouží Bassa, kteříhož na ten čas v držení (byl) pan Ludvík z Guttsteinu, a to vysíti toho ohně tímto a takovým se spůsobem zbehlo:

Dva pokryvaci krov na domě rádném, téhož města opravoucice, vhlédali, ano ze zadu toho domu při samém komjnu z podstřeli, kterauž komjn kuchynný obit byl, děravý, strže sfindeley, aspoň na půl lokte ohně vyskočil, a zase se schoval, a tak po druhé v po třetí. Vidaunce, že se ten ohně rozmahá, volali na lidí, kteříž byli na náměstí, prasovice: hoř! hoř! komjn kuchynný na bassi. Lidé na náměstí to slyšicce rychle k tomu domu po předku běželi; ale služebnici téhož pána zavřevsse dvéře, do domu žádného nechtěli pustiti, a některi sami toho ohně hasyti počali; ale znamenavsse, že geho nemohou přemoct, tém, genž vstavěničně tlačili a volali, stěvřeli, a oni skočivsse do domu, protože se ohně rozmohl, žádným obyčegem nemohli k tě kuchyni přistoupiti; neb chlívou byli při samé kuchyni, na kterýchž bylo seno v sláma, a ta počala velmi hořeti.

V tom ohně přeskočil na druhou stranu té ulice, až na krov domu někdy Ducha Přestitěho, a odtud pro točení sem v tam větru, obrácel se ohně gednáč na všecky čtyři strany. Nejprvě k straně východní zapálil se dům Turek Gregorjho a kolářův nárožní proti rádnímu domu, a hned

poč vlny dům kontinentálky kněžíka sv. Tomáše, a odtud
hodl se velmi prudce až k domu někdy pana sudího, genž
slove Wapenice, a tak až k bráne Vyselé pod samé maly.

A straně pak západní hned od Bassky, kdež se zapálilo, hořeli počal dům páně z Kaupowa, a odtud nevysílko pana purkrabí, páně komorníků, a páně Žabků, a tak dále. Když gressé ten dům na Basské hořel, ohení
obrátilo se k straně polední, pogal sebou obecní kuchyni,
která slála v prosked nátněk, a přitom krov s věže koste-
liku sv. Bartoloměa a odtud hořel dům Maršálkův a Ru-
báškův, a v samé brdny Strahovské, a tak až přes bránu
gdance ulazem, ty odtáhly chvěly, některé, ovšem malo,
domek pod Hradčany zůstal. Odtud zapálil se dům někdy
páně Libutíkův na Hradčanech, kdež v dům Landřatův a
která sv. Benedikta, a odtud pustil se ohni na dům Petra
z Gerasimových a tak kroče Hradčany gednál všecky chvěly.

Abyste zase k prvnímu přistoupili, tak jakž se v mense
městě Pražském zapálilo, hned oheň ssel, všecko požirage,
až k rodu hradu Pražského, a odtud po trávě suché po maz-
lech až k výškopům hrabškým, a odtud zapálil se nějaký al-
tež na parkáních, blízko od Bassky, která slála Stanislava
Basska, ned tu bydlil Stanisl obročník, a tak velmi prudce
počaly ty pavlače na zděch (až byly chlau kryté) hořeli, až
se od nich zapálil krov na kapli Všech Svatých, a potom
ty pavlače, které byly nahore blízko krovu okolo paláciu, a
odtud krov palácový cynam krytý, a hned krovové nad
norohmi pologi královskými, a odtud ssel oheň na staré po-
zdeje královské, v tom zapálila se ta stěcha, která byla na
příkope, když se chodí do kostela, potom dům mistra Janův, a

a odtud šíreha na věži, až kdež byli zmonové, a hned to
stel ten dřevěný, kdež měli obyčeg kdež láhat, a odtud moe
vá bassa vruhlá vranice, na kteréž ten veliký dom vlo-
set, a dům děkanů, dům městský, a ta městská šíreha,
pod kterou byli děla, tu kdež byl příkopek někdy Wincenti
pustkáre, a tak až na počoge bráhy, a odtud se zapátkla
bila věž, genž byla mědi posícevovanou krovou od vrchající
kowice, a hřebla dolů až do Lonce. Potom dva kříži do
mowé, kteríž byli mezi mosty tu kdež obyčeg měli holaney
sedati, a tak až do Barvýše přes příkop k hradebnám.

Gakhý pak okříšek w městském děle shorel, až
počet domů, to seji počínamenati také vnitřní. Nejprve
počínauc od Kláštera sv. Komáře, tuž než zůstal než hřebla, a
dům geden křížky pod festalem, a druhý w zahrádce, kde
hřebole od téhož kláštera až do brány Písecké, a tak medláži
městské až pod vely, na druhou stranu, pod toho kláštera, zde
od koláře až do domu Matěja zlatníka až k černé věži, a do
Jakuba apotékáře, a odtud do domu pata. Medláži až
do brány Strahovské, a ta brána p. všickni dnyopré až
k vlažení, tu některý domek zůstal, a také pod stupni v nad stup-
ni, a všecky podhradí v podhráčany shorelo.

Druhá strana pak proti apotéce, totíž počínauc od domu
nárožního páne Pšuňkowa, kterýž oborel geden v druhý,
též v páneho hofmistrů a řana, až k řeči až do domu hent-
mana Hradského, kterýž gest medláž domu nedý, Kaučowa,
kterýžto dům hentmanův obili a tak obránili, zadek toliko sho-
řel. Od domu téhož nárožního páne Pšuňkowa až na hof-
ru, ti všickni zámečnici až do Marstálkowa domu, a do brá-
ny Strahovské, též až za bránu Strahovskou pod řanou

uženj, a tak shořelo domůw w počet sto třiceti a tří, a nad Strahovskou branou dwamechýma:

Strana, která pak w témž měsíci městě Pražském zůstala a neshořela tato gest, počnauc od rábnjho domu, ta strana na náměstí až do domu nárožního Hánusse kreyčího, také w ta ulice gdauc od mostu k klášteru sv. Tomáše, a tak až do říček, kdejž gsaú konec mostu.

Druhá strana, kteráž gest zůstalo k klášteru Matky Boží, od Saska domu až k náměstí a k bráně Augenzecké, a tak až opět k domu někdy Jana Kauče. Děj w domově, kterýž gsaú okolo kostela sv. Mikuláše prostřed náměstí, ač gsaú říček, z nich obkli, wšak gím oheň nevyskodil, samiž větši kuchyně obecnj, tak galž na hoře položeno, shořela.

A tak zůstalo domůw, kterýmž oheň nevyskodil tu w témž městě Pražském w počet sedmdesát a osm, zůstalo kloster Panny Marie, Lázně a Augenzecké.

Hradčany pak všecky z gruntu vyhořely, krom domu rábnjho, kterýž gest nad autovozem za sv. Benedyktem, a wedle něho říček domůw až do domu posledního pana Karla Dubanského. Na Hradčanech shořelo domůw w počet třicet a dva. Hrad pak ten přeslawný sv. Václava všecky z gruntu vyhořel, krom černé věže, kteráž gest nad branou dolegší, na kteréž věžníowé pro bluhy obyčeg magi bhovali. Druhá věže také, genž sloune Daliborka, w kteréž vinnégsi věžníowé držání bývali, ta také zůstala.

Dvůr purkrabšký všecky, w kterémž řadu purkrabškých držán býval, vyhořel, krom říček, w kterémžto rehřádu původná, a gím větch řadu purkrabškému náležitě chovány byly, ty tu všecky w své celosti gsaú zachovávány.

Klášter také sv. Giřj, totiž dům pannenský všedecem vyhořel, a krov na kostele také shořel. Přitom také v dvou věži, genž gsau pod kamennými krovyn, ty se všesem nesuly, ale všechy vnitř zvonové v hranice vyhořely. Sklep všesem kostelní v gini plavové gsau zahrománi, v také což vnitř bylo.

Kaple pak výborná Všech Svatých před palácem, kteráž dílem krásným a nákladem někdy císaře Karla draze vyšťávěna byla, a řezbami kamennými v gini dílem tak menichým draze byla vzdobena, a sily převýbornými okrášlená, ta všedka hanedně vnitř v zevnitř vyhořela, tak že na ní každému dobrému hrozné a příliš žalostivé pohledení.

Parlače, kteréž byly na parkáních, počna proti domu pana z Szwamberka všechy pořád shořely až k Hradčanům, a na druhou stranu zámku. Druhé parkány a parlače od pokogům krále Goho Milosti až do pokogům králové Giegi Milosti nad kuchyněmi všechy shořely. Zež v pokogíček pana Strakonického, také v věži Mihulka. A odtud nějaké hlavně padagice na rauru (kassitu) včasyly hned ptečí ruku v s kopím tomu obrazu měděnnému sv. Giřj, kterýs stojí nad raurau.

Králové pokoge všechy z gruntu tak hanedně vyhořeli, že gest hroznou na ně pohleděti. Bílá věž nad bránou ta velmi dlouho hořela, až všedka vnitř vyhořela.

Přistěšší pak, kteréž bylo mezi domem farářovým a mezi obecnau kuchyni při zdi hradové, pod kterýmž bylo veliké množství haufnic a řubnic, a giničkých rozličných šířelb veliké množství, ty všechy šířelby některé se sily, a giničkou říkaly a zpěrážely, tak že jádne z nich celé nezůstalo.

Dvě děla, kteráž stála proti domu mistra Jana, na těch všechu shořelo, železo totiž zůstalo, však proto na těch dělích neznati veliké škody. Přitom byl možděj veliký, kterýž měl jader pro váhu olovem nabitý, toho slova se něco rozpustilo, možděj ovesem zůstal. Dvě největší děla, kteráž byla mezi mosty, ta se totiž včáhila, ale však zůstala v své celosti.

Krov také na věži kostelní, kterýž byl skindelný, když se zapálil, velmi vzhůru hořel, a oheň padal dolů na věžáky mezi zvonny, a odtud se všecky hranice, na kterýchž zvonové viseli, zapálily, a tak hořelo pomalu; až všecko vříjí, kteréž vnitř bylo, shořelo, a zvonové se všickni zlomili a rozpustili, a ty všecky hlavní vše v zvonovina posleda slitá zůstala na sklepě tu ve veliké věži nad kaplou páně Jagicowau, v kteréž gest hrob Zbyňka arcybiskupa mělky Pražského.

Od té věže padal oheň okny na krovu nové, kterýmž byl překryt kostel veliký, tu kdež se obecně káže nad hroblem sv. Vojtěcha, a ten kostel všeckem z gruntu vyhořel, hrob totéž sám sv. Vojtěcha, genž gest z bílého mramoru v prostřed kostela zůstal velice zpukaný. Komora pak, v kteréž byl orlog v kostele, ta zapálivost se hořela vzhůru až oheň příšel pod krovu skřídelné, kterýž byli na kůru, a ti s makovicemi pozlacenými dolů padali. Upadl také zrovna, na kterýž byly hodiny, a tak nic nahore nezůstalo, než sám sklep kostelní totiž.

Strž závorníky pak sklepové oheň padaje děrami, zapálil warham, kteréž všecky na zemi spadli v shořeli, a odtud se zapálily stolice, kteréž byly z dříví gaworowého

a dubového s obrazy, výborným dílem řezané, též v výborné pulpitové, všecko tu shořelo.

Shořeli také všickni příkrovové na hrobích královských. Odtud ssel oheň do kaple sv. Žygmunta, a tu spálil mříži dřevěnou a stolice, kteréž byly ze zádu té kaple, a tabule, kteráž byla s velikými obrazy na oltáři sv. Žygmunta, též v příkrovu dřevěném na hrobě shořel, sám hrob totiž kamenný, v němž leží tělo sv. Žygmunta, zůstal. Kaple pak neb sakristia, v kteréž mági obyčeg se křeží oblačeti, ta všecko v s klepem hořegsím v celosti zůstala, tabule osoště některé, kteréž tu byly po stěnách, též v listové s rozličnými modlitbami psanými a malovanými shořely. Ale ta pavláčka před sakristií, na kteréž se ukazovaly časem Svátky, ta zůstala bez poškození, též v obraz sv. Šebastiána.

Oltářové v kaplách některých okolo káru, některí se ohněm porušili a některí nic; na některých archy a tabule shořely, a některých na přeskačku nic se oheň nedotkl, a zvláště před hrobem sv. Vítta, v kapli sv. Třebovice, kdež leží pan Kew, pan Pslug a pan Šubí, tu nic oheň nevškodil. Na hrobě pak sv. Vítta příkrytj shořelo, a ta truhla neb ten příkrov dřevěnný přehořel, ale hrob mramorový červený, v kterémžto sv. tělo odpočívá, zůstal bez poškození. Pavláčka královská kamenná výborným dílem kamenicím vdešaná, na kteréž má obyčeg král Šeho Milost také v královna Gagi Milost bývat, ta také nemohla před tím ohněm zůstat; neb ta světnička, kteráž na té pavlači byla, divným spůsobem shořela, a od toho ohně zábradla, na kteréž obyčeg byl zpolohati, zpukala se, tak že to kamej počna od prostředku neb koho vystupku královského po prawé

ruce, k hrobu sv. Váta spadalo na zem. Cindk řeč spodnji a svrchnji té parolače zůstal w své celosti.

Parolač pak dřevěná, kteráž gest blíž k hrobu sv. Vítka, na kteréž obyčejně paromy královny Gegi Milosti byly, ta bez poslorný zůstala, a oheň gi (ač gest prkenná) nic nevyskodil.

Na druhé straně druhá parolač blíž kaple sv. Václava, též také z dřívji a z prken, ta též zůstala bez poslorný, též v oltářové pod njimi. Kaple, kteráž gest nevyskodila při kapli sv. Václava, ta v s almarami v s oltáři z gruntu vyhořela.

Kostely tkané a vyfijwané velmi drahé, kteréž na hoře na kamenných parolačech nad kůrem visely, ty gsau se hanebně spálily, že gich málo zůstalo. V kapli sv. Václava přední dvěrce z kostela zůstaly bez porušení; ale oheň vdyž krou na též kapli hořel, padal děrami křež řeč, kdež praporce visly, a tak zapálila se kaple vnitř, a dvěrce, kteréž gsau zadní od kostela velikého blíž k hýni kostelní, kteráž gest na polednie, ty shořely dřevo neb prkna toliko, že lezné dvěrce, kteréž na dřevěnných byly, ty gsau toliko zůstaly.

Také v hrob sv. Václava, což na něm bylo od dřeva, v čimž přikryt byl, to shořelo, sám kámen spodnji, w kterémž leží tělo blahoslaveného knížete zůstal, v to tělo svaté, gakž bylo, před ohněm bez porušení zůstalo. Na oltáři za hrobem svatého Václava stála tabulka, w té pospodečku lisa shořela, a nahoru k prostředku do polovice obrazu malovaného shořela, ale vbrusy, čimž oltář byl přikryt, ti neshořeli. Jaspisové, kteríž byli w stěnách, w též kapli sv.

Wáclawa, tém níč nesčekal. Almácka s mřížemi železnými, w kteréž byla Svátošta welebná těla Pána Krysta, ta zůstala bez porušení. Svícen mohutný mýborným dílem, kterýž gau dali sladovníků Prasiti na svůj náklad vdelati, ten také zůstal w své celosti.

Palác ten slavný, genži gest klenot vassí země, ten od krovu se porušil, neb když krov hořel, strze díry a záhorníky sklepové ohně padal na prkna, kterýmž byl palác podlažen, a ta prkna místy prohořela. Krámové, galo Wlachůw a Wltuš w ginj shořeli v s tím, což w nich bylo, dva tolíko, kteríž byli na tu stranu k kostelu, zůstali, a ti, kteríž shořeli, velikau ohyzdu paláci včinili; neb se ti slavové kamení we zdech, při kterých stáli, sškaredě zpukali, a palác wšeckem ob dýmu včadl, a skel w očnách malo zůstalo.

Světnice také, do kteréž z paláce se rocházel, tu kdež autoklující mensa desí zemských obyčeg měli sedati, též v ingrosatorové, ta zůstala, kromě strop prohořel na několika místech a trám.

Mezi pátau a sestau hodinou na noc, hořela světnice veliká saudní, přitom v katedra, sfrankové, v což tam gisného bylo. Dvěře obode do sklepu ke dskám, ty také shořely.

Též v pokojové, kteríž byli nad sklepy, w kterémž byly dské, velmi hořeli, a cožkoli bylo na světnici saudné, to se wšecko v s podlahami do světnice ktilo a sulo.

Krámec pak nějaké hokyne, kterýž byl po prawé ruce gbauc z paláce proti domu Žateckého, ten toho času hořel, z druhé strany také po lewe ruce pod stupněmi, proti sklepu Winnému královskému byl nějaký krámec hokyňský, a dojček s světničkou při tom, a ten když hořel (některý se tak

domajivag!) Jeby nějaké gříšky obtub do sklepu se dřádám vlečení měly a tam sikkdu včiniti, gříšky pak koli, tak neb gříšek ohni tam vříšel, dřík gšau šhořely, a přitom některé suminy pesně, které tam byly složeny.

Pokog zelený, w kterémž saub-komorní se držel, ten v s tím palácem přebným šhořel. To, což k saudu náleželo, že to mám, že gest w sklepku zůstalo, a něco snad w tom sklepě rostlém pod zelenou světnich zůstalo.

Na zvýši pak w pátek ráno tu teprw některý pologové a sklepowé v podlahy se křítily, z věží některých v z domůw spodkem okny a děrami ohně wen velmi plápolal.

A tak summanu, že hrad Pražský počnauc s d. bolegssi brány, v ob černé věže až k druhé bráne wsecken šhořel. Mezi mosty na tu stranu k Hradčanům, wsecky domy v měste, parkány v mostové, též v brány do zámku, okolo bran pohradače, baseny v marštale, dům miláčský, hruškámenické, přitom v hraniče, na kteréž visele mělký nový zvon, který muž když hřádel přehořel, vpadl na tu stranu k kostelu, rozpučl se na tré, a tu leží.

Skrze takovau nesťastnau příhodu netoliko všijvi neb kameni wžalo své porušení, ale v lidj nemalý počet zahynul. *)

Gakž minulého léta **) král Ferdinand k císaři Karlovi V. bratru svému se vydal, a o tažení w běhu válčném proti Turků radu vrazil; tak také wedle všnesenij císař Karel V. na říšský sněm do Regna přigel, kdež v král Ferdinand příznamen byl, též veliké množství knížat a gi-

*) Až potud Hágel z Libočan.

**) 1541.

mých panů duchovních v světských. Na tom sněmu gedenáno bylo o náboženství, však nic vzavříno nebylo. Gedenáno také bylo o pomoc proti Turku, a svolena berně z gedenohu sta zlatých galéholiwo statku neb žboží mohovitého neb nemohovitého geden zlatých. Kdožby pak tak chudý byl, žeby za sto zlatých neměl, ten z hlavy své dátí musyl čtyři řegcary. A z té berně mělo za tři léta pořád držáno být v poli wogštu přes sto tisíc gjzdných a pěsíčků; nad kterýmžto wogstem za nevyhöššího nařízen byl Joachym markrabě kurfürst Brandenburgský. O tom tažení proti Turku když se tak gedenalo, císař Eurek s velkou sýlou k Budjnu geti se strogil; ale předesslo ho krále Ferdinandovo wogštu, které však od wogšta Eureckého na hlavu poraženo bylo na hoře sv. Čebharda gínsk Gerarda. Po té porážce osobil sobě Eurek město Budjin v zámek, království Bherškého veliký díl sobě podmanil, králownu s synáčkem na království Bheršké konunovaným zagal, a ge do Záleské kraginy poslal; také 186 děl neb veliké střelby, též všechno, co v leženj měli, gíni pobral; a tak zaumyslná nezbednost Bheršká Turka v království Bherškém osadila. Čechové obávali se, aby po rozražení wogšta královského Eurek do Moravy newpadl; rychle sest tisíc pěsíčků a dva tisíce gjzdných sebrali, a do Moravy pro ochranu země poslali. Gjzdné wedl Zdislaw Berka, a pěši Wáclaw Pětipeský; též Moravancé v meřegnosti pohotovi byli a stáli.

Na to král Ferdinand do Prahy přišel, za přejčinu nové pomoci proti Turku, kdežto v ponděli po sv. panně Barbore *) wedle žádosti královské, v přítomnosti Geho

*) Dne 5. Proshunce.

Milosti, panu Morawandu a jiných zemí i České koruně příslušegých stavové Čestii na hradě Pražském sném drželi, na němž tito artikulové sneseni byli: 1) Aby gedenkaždý obyvatel wedle velikosti a malosti statku z jednoho tisíce kop grošů Českých deset kop grošů Českých, a poddaný v podruh z každé kopny grošů Českých geden groš dal, a takowau zbijku neb daň aby gedenkaždý v svém krajstém městě pládal a odwozoval; ta pak zbijka na lib válečný má obrázená býti. 2) Kdyžby wogško do pole proti nepříteli táhlo, i 12 gjzdným konům růž, a i 25 pěším též růž dán býti má; na každém pak voze dvě hákownice s potřebami, a při voze dva pacholci a dvě sedla gezdečé, v což i tomu na lehkého gjzdného přísluší, býti magi. Na dva pak koně po šesti zlatých měsýcne služba má giti. V každém desátku geden zbrog kopinnici dobrá, paweza galž na to náleží s řemenjm a se všemi potřebami; což i zavírání pawez přísluší, aby bylo. 3) Za nevyššího hejtmana toho wogška wolen byl od všech stavů království Českého Zdislav Berka. Na tom sném zase wyzdvižené a obnovené gtau dšký zemsté království Českého tohoto roku na hradě Pražském po hořelé, gichž nařízení potom také růbec wytisštěno bylo; a přiznali se i němu v sobotu na říšdý den Geho Milosti královská, po něm Petr z Rožmberka na Krumlově, též nevyšší arcibiskup a saudcové zemstti, v jiných osob z pacnú 21, z rytířstva 22, v Pražané na místě svém ze všeho stavu městského; v kterémžto zřízení tento gest předposlední artikul: Pražanům a horníkům aby ve dšký kladeno bylo a svobodně řílo, cožby sobě koliv i obey neb i osobě na zemi statku svobodných kaupili, galž se na to gich odderoz

wání růžehugi, a oni toho ob starodávna w výzvání byli. Také břastové gegich magi gimi we dšký kladení býti bez zvláštní relací. Echo Milosti královské; giamy pak měsícm s povolením Echo Milosti královské do dře také giti má.

Ke tomu, když tak obtížná berně pro zachování Vherzského království na zem Českou vložena byla, zapadly Horní Kutný královskou zatvrzelostí a nechutí, z kterýchžto Česká země mnoho pozitků mívala, a to následujících příhodou: Hawíři Kutnohorské v dolu Úsel nazvaném, který velké množství stříbra podával, ruda stříbrnau sekavosse mimo nádání na nějaké shromáždění moh přišli, kteráž na ně, když stáli prosklávali, tak sylně se vyvalila, že gich i i zachvátila, z nichž osm zhyнуlo, tři pak předce lidé kau pomoc vytažení byli. Kutnohorské obyvatelé obávajíce se, aby se gimi tak výtečný bůl nezatopil (neboť o něm staré příslušní bylo toto: Dokud Úsel bude žváti, hora bude w stříbrné statí) při všech městských obyvatelích nařídili, aby každý aspoň jednoho pacholka vyslal, a ti aby w rumpálu dělati, a tu vodu do koži naháněti pomáhal. Ale ta gich práce daremná byla, poněvadž voda z tlausší mužské ruky se valila, veyš a veyš vystupujíc dělníků na horu hnala, až v dokouale wen vyhnala. Ten pak důl Úsel od téhož 1541. roku pomalu tomul, až dokonale vtonul, a vodou se zapil. Toho když se Ferdinand král dověděl, hned se prozhlásyl, že nechce všecky daní a pomoci na stříbrnaj horu stříbrné, kteréž všecky, než měli někdy dávaly, vdělowat, a tak se také stalo.

Těhož léta w neděli po sv. Martinu *) sedliská chasa

*) Dne 13. Listopadu 1541.

a Martinkové, lež některí susedé a měšťané na Žatci většinou domy židovské w svém městě, a žlaupinové Židi w sedcích pobraли a mezi sebou rozdělili, tak, že mnozí Židi němaginec toliko w kofšlích zůstali. Pro ten skutek 24 žateckých mžato bylo do Prahy, a ti do věže Doliborky dání, však potom některí na rukoune propuštěni byli. Z ostatních pak w sobotu na den povýšení sv. Alžběty w městě Litoměřicích přísladem Žateckých Židé vybíti a žlaupeni byli. Také obec Prostá pod Židlem se zhanila, a gini velení říkodila, že žlaupice a řepaunce kde kterho dostali. Proč ale obecný lid proti Židům se tak baštil, přičina byla, že oni s Turkem w dobrém srozumění byli, a gemu věcy nasse vygrazovali, těž peníze od něho beroucí. pořechny, aby w Žateckých vzdali, nazímali, a řídku řečenou napouštěli. Což když vyšetřeno bylo, rošťáčni říkem a říčním z celého království Českého vyprorážení byli. Také na tom říčním zavítalo, a do díry zemských voloženo bylo: aby židové vše w Čechách jednoho Žida netrpěli, méněgi geg přechovával, a to na budejčí věčné lásky. Ndykoliv pak, w kterémkoliv městě a v kterémkoliv království Českého obyvateli některý Žid pořízen byl, ten n hned bez měšťáku aby na hrdle trestán byl. Proč lež rošťáčni Židé z celého království Českého nevzice do Pola říčka říčovou se počali *); a nichž mnozí k Benešovu přišli gdaunce od neznámých gizdných rošťáčni pobiti byli, a gini hotových mimo gini roše žbali přes 20 tisíc žateckých

zlatých vžato bylo. Tém pak vozkům, kterí ge ze země vymáželi, nic se nestalo; ale všichni s svými vozy potogně domu propuštěni v také dle smlauv včiněni z té židovské kořisti zaplacení byli. Nicméně i 5 Židům na geden rok přijmluvau mnohých vžácných panů v Praze žůstati dorovleno bylo, aby své dluhy od dlužníků vyvzpomínati, a svých věřitelům také své dluhy zaplatiti mohli. Těch i 5 Židů, kterí takového dorolení dosáhli, nejen ten celý rok, ale až do smrti v Praze žůstali, v také giným židům svobodný příchoz gák do měst Pražských, tak v do celého království Českého koupili; v němž dosavad k veliké záhubě mnohých obyvatelů bydlegi; a gák veliký počet nyní se gich nachází, ti neylepe vědji, kterí tohoto království dohru známost magi.

Pak král Ferdynand wedle porušené spravedlnosti v správě obecné žalob, kteréž ti, genž v při propadli, na něg vznášeli, *) některé appellací od starého města Pražského s než výššími autodlužky zemskými vyřizoval a rádně vysetřoval; všech pak při náležjích žalimistra a rady téhož starého města Pražského zanechal; neb byla vše patrná a světlá, že faudecivé výby wedle zákona pře saubili: appellujich ale, poslánadž srogerau chytrostí na faudce žávady vracíeli, do svého vžal trestáni; a kdyby se potom na krále odmokával, aby i 5 ksp. gressu Českých na právo složil. Čemuž se takto patrněž rozuměti má: Abokoliv na výpovědi konfesiu starého města Pražského vvyknauti nechtěl, ale k výššimu saudu, to gest, k jinému králi se vříkal, ten aby i 4 dnj svobodu měl

*) Dne 15. ředna 1542.

z vyšším řadu svou při podati; spíše pak nežliby to věnil, aby 15 kop grošů Českých při řadu staroměstském nežil, proto, gestížebn od vyššího řadu ta weypowěd, na kterou apellujich při řadu Pražském vynátnuti nechtěl, potvorená byla, těch 15 kop grošů Českých ten záumyslně apellujich za pokutu aby ztratil; z kterýchžto 15 kop jedna polovice tomu řadu, od něhož se apellovalo, a druhá polovice té řadě, proti níž se apellovalo, aby připadla. Nejvýše a uvedlých byli tito: Jan z Wartemberka na Žvijetických, purkrabě Pražský, Bořislav Verka z Dubé na Lipěně a Želkou, hofmistr, Jaroslav z Šebestýrka a z Kostí, komorník, Wolf starší z Krátku na Nové Bystřici, kanclíř, Jan starší z Dobkovic na Bziroze řadu dvorský, Jan Bechyně z Bečan na Pičíně písař, Gertl z Černštejna na Chotěchově podkomorní, Šebestýr Markwart z Hrádku purkrabě Karlštejnštý, Jan Lichoborský z Chlumu, purkrabě krále Hradecckého. To tdyž se dalo, král Ferdynand také vznat ročil, že rada starého v nového města Pražského zevnitřního potřebuje obnovení; poněvadž ale v městech Pražských v celém království Českém morová rána se rozmáhala, obávage se, aby také malázen nebyl, z hradu Pražského, kde on tehdy bydlel, do těch dvou měst geti a radu obnovit: soubě nedůvěroval; ale na svém místě Wolfa staršího z Krátku nevyššího kanclíře, Gertla z Černštejna podkomorního, a Jana Lichoborského purkrabí z Hradecckého krále vyslal, který na místě krále Ferdynanda v těch městech rady obnovili *) a také od krále Ferdynanda tém dvěma

*) Dne 23. ředna 1542.

městům píseňnost dali, w kteréž on Ferdynand vysládal: že takové obnovení rady v svými poručníky řípi: dvěma měsíčům k žádnému gich od především tráslivu všechnému nadání nemá býti k zlehčení; ale že on tak gako kdy přines písmadlem svých předků budoucně gich radu osvěnčí až obnovíti; což také skutečně dokázal, dokud císařem Štěpánem nebyl; neboť včiněn gsa chšakem na místě svém synu svého Ferdynanda nevyhodil a uvedl jsem, i a gako městského Českého království včinil, sám pak mělo kdy do Prahy přijet a když přijel, nedlouho w ni pohyd gindm gosa obyčej, ani se w létopisích nachází, aby kdy w jíce radu w městech Štěpáných obnovil.

Léhož léta přiletěly z Lituovské země srdce Polsko a Glezio do Čech kobyly a všudy nevyslovitelné skody značily; neboť cožkoliv kde zeleného bylo na polích, na lukách, na zahradách, to všecko rozhubily. V žatce na pole pachdanci co rostly, všechno sučily, a tak zem velmi hrdly. Byly pak tak veliké galo prostředního Člověka malíři a některé v měsíci. Měly na sobě galo některou zbroj, a tak tvrdé byly, že gich žádný leč moch gasslapati nemohl. Čtrny křídla měly, galo někdymi literami Arabskými potkropené, některé byly žluté, některé ryslavé, a gine v sedmou hodinu. Když se pocházly na polích, někde vjic než na píši, kde tlačily kohouty. Ma některých pak městech gedaly na druhý den až do věku do kolenou ležely. Když slunce počalo na hory zahříti mati, tebdaj se vyzdvihovaly, a w hecích ležely galo w výškách hranic vzdálenem; měly tot hujši ležky, když když

galo něgakau hustau mlhau zakryvaly. Letely pak tak ryhle galo ginj ptacy, a někdy za celau mjsli neodpočivaly. Po nich rozmohly se hausenky a moteylowe a také welmi zem habily.

Mezi tím důležitosti zpráwy obecné krále Ferdynanda do Norimberka na sném Rjöský požádal, na který on s svými syny Maximiliánem a Ferdynandem přigel *) a geg nísto císaře Karla, bratra svého řídil a zpravoval, žádaje od Rjíse pomoc proti Turkům pro obhájení země Bheršké v Rakouské, který také obdržel. Po tom sněmu král Ferdynand strogil se k svatbě dcery své Alžběty, kterou před tím mladému králi Polskému Žygimundovi toho gména druhému zasnoubil. Svadba ta v hlavním městě království Polského Krakově dříma byla **), a několik dní pořád trvala. Ale když horby a giné rytíjské kratochvíle provozovány byly, takoví desítkové a welmi studené povětrky připadlo, že se mnohým těch kratochvíli odnechálo.

Když se ty rádovánky v Polské daly, císař Žurecký město v hrad Ostřehom oblehl ***) a z padesáti velikých díl bez přestání dnem v noč sčílel, na mnoha městech zdejší sylné poboril, že nashi své sčelby dva dni proti němu potřebovat nemohli. Protož Žurek zmocniw se toho žámků v pod ním ležjchho města Ostřehomu k Bělehrabu se obrátil, a geho v giných míst se lehce zmocnil; neboť obyvatelé nevědouce o žádné podstatné pomoci dobrovolně poddali se králi Ferdynandovi; ačkoliv na geho žádost od měst Rjöských

*) Dne 17. Ledna 1543.

**) Dne 4. Máje 1543.

***) Dne 24. Července 1543.

proti Turkům pomoc dána byla; však ten Rjóšský lid toliko pod Presspuk dovezen byl, a tam ležetí zůstal.

V prostřed těch truchlivých války Řecké důležitostí král Ferdynand zvláště k Čechům, gakožto vždy věrným poddaným, své autocístě vžal, položiv sném dne 5. Dubna na hradě Pražském, na kterémž o novou pomoc proti Turkům sněmovoáno býti mělo. Poněvadž ale král Geho Milost osobně přítomen nebyl, Čechové položený sném na den pondělní před sv. Filipem a Jakubem *) odložili, žádagjice, aby král Geho Milost osobně na tento sném přijíti ráčil, k čemuž on bez všeho odporu svolil. Nařízeného dne pondělního v přítomnosti krále Ferdynanda Geho Milosti sném tedy držán byl, na němž mimo gine artykule berné proti Turkům takto od všech stávů Českých svolena byla: aby všichni a geden každý, kdybylem statky pozemské aneb platy formorní měl, aby ty statky pozemské, městské v slosowní (mimo své mohovité klénaty, staty a hotové peníze ležící, a které na vžitých neb aurochých nemá) sšacoval, a takové sšacování vrozenému panu Adamovi z Ričan, statečnému rytíři Mikulášovi Rendlowi z Bssawy, a sloučitnému muži Syktovi z Ottersdorfu s listem přiznávajícím a pečetí potvrzeným dal. Podle kteréhožto sšacování z jednoho tisíce kop grossů Českých deset kop grossů Českých dátí má, v ti, kteří peníze na aurochých, listech a všelikých vžitých magi, také podobnau summu z jednoho tisíce podle velikosti a maselosti statku neb summy složiti gšau povinni. Poddaní pak lidé bud v městech, městečkách, ve vesnicích, též kupci domácí v přespolně v také podružně svých nábytků z každé

*) Na den 30. měsíce Dubna.

červený žrossů Českých pět peněz Českých dáti magi; ta pak všechna summa na lib rálečný proti Turku obrázena, a k níž gizdnemu na měsíc po 12 zlatých Reynských, a pěsímu na měsíc po třech kopáčích Missenských (zlatý Reynský za 24 groše České počítajíce) placeno býti má. Mimo to k 10 gizdným má býti růž, a k 30. pěsímu také geden růž, a v každém voze má služba gíti těliko na dva koně zadní po 12 zlatých Reynských; a na každém vozu magi býti dvě halownice, motyky, rexe, kopáči, sekery a což do pole náleží. Stržení pak toho lidu má býti v Černawě konečně na den sv. Jakuba, gehožto auředlnícy neb vůdce své byli ze stavu panského: pán Vilém Švihovský, pán Dubřeg Vnýnád, pán Bohuš Kostka, pán Zbinet Berka, pán Václav Hostaunský. Z rytířstva: pan Bernard Žeříčský, pan Gindřich Drachovský, pan Hunzgírk Raiczky říšanec, pan Petr Muchek, pan Bohuslav Žetaur. Nejvýznamnější pak auředlajců magi býti hejtman Layinggar a Mareš říšalek.

Artykulové na tom sněmu svoleni byli také tito: 1) Když díky zemské zákonovane byly v tom sklepě, kde gau pravé chovane bývaly, kterýžto sklep Geho Milosti král má dáti opravit, a před ohněm vbezpečiti. Ty pak díky zemské magi býti dvougnásobně; jedny na Karlsstejně, a druhé v tomto sklepě na hradě Pražském složené, proto, aby byly budoucně tyto nebo ony díky opět k zmaření přijiti mely, aby druhé před rukami býti mohly. 2) Hrad Karlsstejn, posílenadž se na něm koruna, díky, a gine království Českého svobodny chovati magi, aby náležitě a bezpečně opatrowáni byli. 3) Soud zemský takto se budoucně držeti má: První

na zegtr̄i sw. Jeronyma; bruh̄ w pâtel o suchých dnech posledních, třetí w pâtel o suchých dnech letničných. A' poněvadž saud, kterýž se držival na zegtr̄i sw. Barbory, složení gest, mimo toho saudu přidává se k těm saudům, totiž k jednomu každému čtyři dny weh̄ nad dvě neděle; a to těch čtyřech dnech nict gisného toliko robový a syrotový aby slíšení byli. 4) Co se půgčování peněz pod autok dohice, aby se ob toho času z jednoho tisíce kop grošů Českých po 10 kopách nedávalo; ale toliko po 6 kopách grošů Českých aby dáváno bylo. 5) Aby Adalbertovi z Schwamberka a geho bratřím osm set kop grošů Českých na opravu žámků Přimdy dáno bylo. 6) Povolenlo také bylo: aby Zdislav Berka z Dubé a z Lipého, nevysíssi hofmistr království Českého na žániek a panství Mělnické do jednoho tisíce kop grošů Českých prostřověti a na opravování vynaložiti mohl.

Wedle vysíssi zpráwy, gessto král Ferdynand před dvěma lety se prohlásyti ráčil, že na Kutnohorské stříbrné horu, poněvadž nevýzitečnější bůl Oslel se tuze topiti počal, našládati neschce, obyvatelé Kutnohorské se vleknauce k panu stavovu se vtekli, a gidi, aby se k králi Ferdynandovi přišli lámavali, řízgně žádali. Páni stavové na přítomném sněmu s králem o to pečlivě jednali, a toho členotu aby z ruky nepouštěl, prosyli dokládagice, že Kutnohorské horu vjce mědi než stříbra w sobě magický bez hor stříbrných velmi řízce půgda. Král ač dlužho na svém předsevzetí stál, nicieně potoni sebou hnanti dal, a na horu některý čas s Kutnohorskými našládati přislíbil. Že pak snad mnoho vynaložil, a málo vžitku wzal, protiž po dvou letech, totiž 1545. vnu Ferdynand král povučný na Kutné horu vyskal, a všem

horníkům na Blosti, dvůr svolaným oznámil, že gíž dokonale a neproměnitedlně od stříbrných hor pausíj *) , a gíž pokudž se chtěgi hor stříbrných vjistí, při dobré vůli zanechává; gestli pak ne, že se někomu pronagmav, genž gíž dobré vjivatí bude.

Gakož tedy císař Turecký oděné roty porazil, mnoho hrazených měst dobyl a království Bherice převrácel; král Ferdynand s nadepsanou pomocí království Českého a jiných, povodnatých zemí osobně proti němu do pole tazhnauti se ohlásl. K tomu také souhlasu včinil královnu Annu městodržíjich a zprávých obecných věců království Českého, připogiv gí pana Petra z Rožmberka, Jaroslava z Sellenberka, Jana Popela z Lobkovic, Jana Bechyni z Lehoče z Gersstorfu, aby králově rada v zprávě obecně ná pomocui byli; neb kde bývá dobrá rada, tuž gest také dobrý prospěch; sami pak s nadepsanou pomocí k Presspurlu se pustili. Císař Turecký, dobrav se potážav, hrazených měst opatřil, a zpátkem k Konstantynopoli se hnul. O tom král Ferdynand zvěděn podobně do Bzidně se návratil; ale obávage se podvodu Tureckého poznou k běhu málečnému proti Turku se hotomil. Za tau přejčinou do Prahy přigel, kdežto v ponděli po sv. třech králech **) obecní sněm na hradě Pražském držán byl, na němž opět nová berně, galo předešlého léta, svolena byla, aby všichni a geden každý i gedenho tisíce kop grošů Českých sedm kop grošů Českých,

*) Král Ferdynand vystříl gedenk od hor stříbrných, nížkých ale od těch, kteréž měs neb gíne věci podávaly.

**) Dne 7. ledna 1544.

lidé pak poddaní z každé kopy grossu Českých čtyř peníze dali a berníkům k tomu zřízeným odvedli. Zřízení bernícy byli tito: Ze stavu panského Adam z Ričan; ze stavu rytířského Jan Čegka z Obramovic; z Pražan než ze stavu městského Jan Reháček z Květnice starého města Prožského měšťanů. K těm pak berníkům přidán byl Zbislav Berka z Dubé nejvyššího hofmistra království Českého, Víram Kapaun z Svogkowa, a Jakub Filar z Bratu. K přehližení všech počtu předesslé berně se týkajích pánů stavové tyto osoby volili: Adama z Šternberka na Zelené Hoře, Jerosyma Sslyka z Holenče hrabě z Pasaunu, Ladislava Popesla z Lobkovic na Chlumci, Wolfa Kragjíře z Kragku na Dočníku, Jana staršího z Walssteyna na Augezdě, Ludvíka Bezdnižického z Kolowrat ze stavu panského. Ze stavu pak rytířského: Vírama Kapauna z Svogkowa, Václava Ježwického z Nestagowa, Heřmana Sedleckého od Dubu, Jana Čegka z Wolframovic, Gindřicha Beckovského z Šebškowa, Petru Malowce z Cheynowa. Z měst mistra Jana Chočenského, Jana Pamila, Jana Reháčka z Květnice, Petru Hlawši z Libostavě, Václava Medka z Krymlowa a Melchýdesa z Boštrowic. Dále na tom sněmu nařízeno bylo o ručnicích, aby s nimi žádný nechodil pod pokutou prve sněmy vyměřenau, než stav panský, rytířský, Pražané a jiných měst všedli měšťané, kteří tež vossidlem náchlební stavu panského a rytířského myslivců, kterjby od svých panů službu a listy mít měli, ti vossidli ručnic svých vžívat magi na gruntech panů svých. Též o minci se knesli takto: Abn zlatý Vherstý za půl druhé kopy Missenické, aneb za sto a pět gregcarů brán byl. Zlatý Reynstý za jednu

kopu Missenstau a 12 peněz malých, aneb za sedmdesát a dva gregcary. Groš Polštý za jednu kopu Missenstau, aneb za sedmdesát gregcarů. Groš Český za osmnáct peněz malých, aneb za tři gregcary. Groš Polštý neb duděk za sest říšské Missenstácké aneb za sedm gregcarů. Jiný groš Polštý za 14 peněz, a tři takový za sedm gregcarů; malý pak groš Polštý za gregcar; groš Marecký za deset peněz aneb za půl druhého gregcaru a malý peníz bráti se má.

Předessleho léta mistr Wáclaw kazatel slova Božího Jannu Marye před Leynem pod ohněj spůsobau tělo a krev Krysta Vána přigimajichých, hovořil na kázani welmi důklis- wě proti těm, kteři Swátost Oltárnj pod jednau přigimali; tak že nějaké roztržitosti a bauče mezi njimi povstaly. Král Ferdynand mistra Wáclawa do svého wžal trestu a wypo- wěděl geg z království Českého; ačkoliv páni stavové se přimlauvali, a krále Geho Milosti, aby milostivým býti ráčil, nakloniti se snažili. Tentýž mistr Wáclaw we čtvr- tek po novém léte *) tegně do Prahy se narvátil; pak ale o geho přijstí pověst wžesla; tedy hned gat a do wězení radního domu staroměstského dán, odtud pak na hrad Pražský do Michulky, posledně na hrad Křivoklát wězen byl, kdež až do neděle po sv. Jakubu seděl, a včiniv na sebe zápis podruhé z království Českého v že wšech zemí k němu při- slussegých pod ztracením hrdla přijně wypovědja byl.

Naproti tomu král Ferdynand welmi milostivým obey Německobrdské se provkázati ráčil, gessto obdarování wšech

*) Dne 3. ledna 1544.

svobod a weysad ob předesských králi sobě daných následujicím listem potvrdil:

My Ferdynand z Boží milosti Římský Král, po všechny čas rozmnožitel Riske, Bheršký, Český, Dalmátský a Charwátský Král, Infant Hispanský, Archkníže Rakouské, Markrabě Moravské, Lucemburské a Slezské Kníže, Lužický Markrabě ic.

Dynamugem tímto listem, že gsmie od statečného Gindřicha Trčky z Lipého na Lipnici, též na místě bratří jeho věrných našich milých poníženě prosseni byli, abychom poddaným nich, půlmistrům a konšelům v růži obec města Brodu Německého věrným našim milým všech obdarování, svobod a weysad, kteréž od předků našich císařů a králiů Českých slavné paměti, počnace od krále Jana, císaře Karla, krále Václava, krále Ladislava a Vladislava sobě dané a potvrzené magi, v také dobrých, chvalitebných a starobylých zvyklosti a práv milostiře schwáliti, obnoviti a potvrditi ráčili. K jehožto Gindřicha Trčky snažné a pokorné prosbě našloučeni gſause, a ty magestáty vídauce, též listy celé a neporušené býti, s dobrým rozmyslem, gříhym našimi vědomijm a moch králowstvau v Čechách gmenowané mageſtáty, listy a weysady, kteréž od weysa pſamých předků našich králi Českých sobě dané a potvrzené magi, náležitě gsmie schwálili, obnovili, potvrdili a tímto listem, galožto král Český ve všech nich znění, položení, v punktích a artikulích, galožby tuto v tento list náš slovo ob slova wepsané byly, schwalugeme, obnowugeme a potvrzugems, chtice tomu konečně, aby při tom od každého člověka (poludž gſau toho dosawád v výjwání byli) držání a neporuſitelně

zachováni byli bez nassi, budauchých králu Českých y gímých všech lidj všeligaté překážky a odpornosti. Protož přikazujeme všem aučedlníkům, obyvatelům a poddaným nassis je všech stavů království Českého nyněgssjm y budauchym věrným milým, abyste zmenované obyvatelé města Brodu Německého nyněgssj y budauchy při tomto schválenj, obnovenj a potvrzenj nassem měli, drželi a neporušitedlně nynj, y na časy budauchy zachowali, žádných gím w tom překážek nejmíce, aniž komu gímu činiti dopaussfegjce pod vvarovaným nemilosti nassi království y budauchých králu Českých. Komu na svědomj pečet nassi královstku ē listu tomuto přivěstjí gíme rozkázali. Dáu na nassem hradě Pražském ve čtvrtel po sv. Barbore léta 1544, království nassis Rímského 14 a gímých 18 roku.

Řéta 1545 na obecném sněmu, kterýž se užje klade, požádal král Ferdynand ten zápis od stavů nazpátek, genž dle oněch gemu od poslů starovorských (viz N. 8) vstanovených weymjnek od sebe wydal, takto zněgých: Že stavové Čestti je své swobodné wůle a z nijádne povinnosti geg za krále Českého a Pána swého zwolili; a nahlédna pilněgi do zemských práw a weysad, gím gím zápis dal, a to syce w tato slova: Království České s gímymi ē němu přináležegjchmi zeměmi na Annu manželku nassi, gazzojo prawau dědičku celé spravedliwě poněvadž připadlo, ž ohledu toho tedy nápadu a dědictw j. od stavů Českých za krále Českého woleni gíme byli.

Na to král Ferdynand wedlé Žurecké války důležitosti o to snažně pečoval, aby pomoc válčená na sněmu předesslém swolená náležitě pogissěna byla. Pročž na žádost

královskau sněm na hradě Pražském ve středu po třech krás-
lích *) od panů stavů království Českého držán byl, na
němž předešlého sněmu arthkulové pogissíeni a mezi ginhmi
také tito swoleni byli. 1) Hřichové a neřádové skrže au-
řad aby trestáni byli; a kdož na tom přestati nechtěl, aby
se na krále aneb na saud zemský to vzneslo. 2) Kněží
pod obagi neřádně a nepřikladně živí gsauce aby od admis-
nistrátorů konfystoře pod obagi k trestání podávání byli.
3) Sedlácy w cyzoložstvu postíženi v pranhře mrlskáni a cey-
chem znamenáni býti magi. 4) Zbytečné pití a vžralství
zastaweno aby bylo, gakožto před Bohem v před lidmi ve-
liká ohavnost; též posvícení, kolední piwa, přesky a hry
sedláké v pevna w sňatkovu při poddaných aby zapověděno
to wse bylo. 5) Novokřtěnců z země hnáni a lidé chudí
w špitálech aby chováni byli. 6) O minci a zrnu w Če-
chách. 7) Léna knížecí aby král na hradě Pražském aneb
w Čechách a ne ginde rozdával. 8) Práva městská aby
se vytiskla. 9) Židům bezpečnosti do roku přidáno. 10) Mla-
dým lidem vtrácení marné aby se zastavilo, a kdož gím půg-
čoval bez wule otce a poručníkůw, aby o to přissel. Co
se pak zrna a mince dotýče, na tom gsau se wssicni páni
stavové při tom sněmu snesli, aby Geho Milost královská
obefflic k sobě osoby nijze psané, totiž z Pánů: Zdislawa
Berku z Dubé, Šebestiána z Weytmile a Jeronyma Essi-
ka; z rytířů neb vlastníků: Jana Salamu z Lipy, Pirama
Kapauna z Ewogkowa a Jana z Witruče; z Pražanů
a měst: Wáclawa z Kapí Hory, Martina Divišovského

*) Dne 7. ledna 1545.

á Melchyzebcha z Wostrowaelsc, kterí byli na přijatém sněmu voleni, to s nimi rozgimati a rozwazovati ráčil. Poněvadž se tomu rozumívá, že na sněmu Ríšském, který se nyní v městě Wormsu drží, Ceho Milost císařská se stanou sv. Ríssi to gedenati ráčí, aby po vssi Ríssi zrno srovnáno bylo, na jaký spůsob zde v království Českém mince mlahy bila býti; což aby do budauchého sněmu odloženo, a potom na stavu vyzneseno bylo. Jiné pak důležitosti, o kterých na přijatém sněmu gedenáno býti mělo, byly odloženy na den 17 měsíce Srpna, poněvadž král Ferdynand od císaře Karla V. deždán byl, aby Ríšský sněm v městě Wormsu kondit a zpravovati ráčil.

Položeného dne 17. Srpna *) v ponděli po nanebevzetí Panny Marie v přijatosti krále Ferdynanda na hradě Pražském dále snémováno bylo, při kterémžto snémování tyto věci se daly: 1) Wolené byly osoby ze všech stavů k faudu s pány stavu knížetství Slezského o nějaký mas gestát krále Vladislava a s Frydrychem knížetem Lehnickým. 2) O listy tří kurfirstů, od nichž pečetě odpadly, aby jase od císaře obnoveni byli, kteří se na to vztahovali, aby králové Čessi mohli v Ríssi statky kupovati, kterážto svoboda králem Českým od Karla IV. dána byla. 3) Auskádové aby cyzozemcům od krále dávání nebyli. 4) O arcibiskupa Pražského, kterýžby kněží pod gedenau v pod obogi spůsobu světil, a ten aby byl kněz Jan Hazmberger, kterýž byl synů královských včitel a proboscht Lestoměřic. Nejméně sli peče ale o to byla, odkud se arcibiskupu náležité vyživení

*) 1545.

dát jí mě, poněvadž všechny arcybiskupské statky od Kons-
 ráda Westfala arcybiskupa Pražského rozprodany a rozprá-
 haný byli; o kteréžto vyžívení dříw nežli se říšové s krá-
 lem Ferdynandem snesli a vradili, tentýž Jan Hazmberger
 vničel, a toho nového důstojenství nedočkal. Ten pak Jan
 Hazmberger nebyl z rodu panů Hazmburských, ale tím gme-
 nem Hazmberger proto se gmenoval, že v jedné vesnici
 blíž hradu Hazmburku byl zplozen, a také jiným gmenem
 Horák se nazýval. 5) K srovnání zřízení zemského ze všech
 stávů osoby volené byly. 6) O včení Pražské, že král vol-
 iti chce osoby včené a hodné. 7) Autodlny menší od vět-
 sších s radou saudu zemského saditi se mágí, podlé obdarov-
 wání krále Wáclava. 5) Král může prokurátora svého
 do kterého chce saudu vsaditi; vissak v té pří, kdežby se
 krále dotýkalo, sauditi nemá. 9) Rečných, aby byli lidé
 dobří a na cti zachowali. Sedlání, kdožby vjce bral ze sta
 nežli řest kop; vissak kdož wen ze země půgčuge, má toho
 wúli, nepřijmaje žádných rukoumi z tohoto království, než
 odtud, kamž půgčuge. 11) Z přisahy purkrabí Karlstejn-
 ského aby vygmuto bylo: že děti za prohřešení
 otce svého těžko stáhni, a wen ze země w-
 hnání býti magi. Na opravu pak téhož zámku swo-
 leno bylo 12 set kop grossů Českých. 12) Za tři léta aby
 sgezdové kragssi držáni byli, k čemuž král s gislymi wey-
 minkami povolil. 13) Mince Frydrycha knížete Lehniceho
 ani na zlatých ani na tolqých aby brána nebyla; též mince
 Pruslá, Morecká, Hánusse markrabí Brandenburgského aby
 do sv. Wáclava vybyta byla, a potud vjce aby gi ne-
 brali; habky pak nic dráže, nežli po malem penízky aby se

brali. Svozeno bylo také výjez dílných artikulů, gálo o česledi, dělničích, nádenničích it.

Potom v sobotu po sv. Jeronymu král Ferdynand vysadil menšímu, městu Pražskému apellací takto: Kdožby na včeli aneb na výpopědi gegich přestati nechel aneb nesmohl, ten aby půlmistra a konšelů nepoháněl ani neobhýval před soud vyšší království Českého; ale slože důklad pět kop grossů Českých aby odvolání vžal před vlastní osobou krále Českého, a od něho v své při, kdyžby v zemi byl, aneb ob rad zvláště k tomu získaných opatření očekával.

Gáž výjez pravojno bylo, že král Ferdynand na hory stříbrné delegi nakládati nechce; tak obyvatelé Kutnohorské, vědouce kumysl Pána svého, po dlouhém rokovaní na tom se snesli (*), že ty hory stříbrné sami vržeti a na ně nakládati chcejí; a také toto své sňessení ke dvoru Geho Milosti královské odeslali, na němž přestáno bylo. Na to hned všich těch hor sami se vgali, a veliké náklady na ně vedit. Také gesstě toho roku do hledání nových dolův se vali, a nevpřmo vůl sv. Duchá zarazivose geg mezi obyvateli rozdělili, též v zbijku neb peněžitau pomoc na každého sauseda dle možnosti vložili. Ale marná byla všedč práce, neb následujichho roku od toho dolu vpusití musyli, proto, že gáž se hlauběgi do skály probrali, křídlich aneb podobný kamen nassli, a žádnau náděgi k pramenu stříbra neměli; a tak tři tisíce kop grossů Českých na to dílo vloživose žádného pozitku neuvezali, za kteraužto příčinu hora Kutná nemalo schudla.

Když král Ferdynand k běhu váslečnému proti Kurku veřejně se hotovil, vyskytlo se zgewně pozdvižení knížat Říšských v měst, zwláště těch, genž se včeni Luterova přisdrželi, gehožto nehwětší původ byl Hánus Frydrych kurfürst Saský, a Filip Landkrabě z Hessu. Císař Karel V., patrně znamenal, že to pozdvižení proti geho císařské osobě, též proti Ferdynandovi bratru svému Římskému, Bavorskému a Českému králi patrně se dalo *); hned Hánusse v landkravě z Hessu, též giné spolupomocníky, gsa tehdáž v Regně, do achtu dal **), a proti nim wogsto žbíral; z kterhožto pozdvižení krwava válka powstala, genž Esmałaldská sloue. Ferdynand král chtěge bratru svému proti těm pozdviženým pomoc věiniti, w Presspurce sněm držel, na němž Břii přislibili pomoc proti těm buřicům dát. Po zavřeném sněmu král Ferdynand do Bratislavě se obrátil k porovnání knížat Lehnických s stavou Českými. Za králem do Bratislavě, kamž on s Annou manželkou swau-29. Vřezna přigel, dle předesslého sněpiowaní ze stavu království Českého s plzau pomoc k tomu soudu vyslané byly osoby tyto: Z pána z Bošlav Berka z Dubé, Jan starší z Lobešovic, Jan mladší z Lobešovic, Albrecht Šlik, Jan z Waldštejna a na Kuzgezdě, Šebestián z Weitmile; z rytířstva: Jiřík z Černítoru na Cholticích, Bernard Bezdíčký z Nestagowa, Petr Janovský z Sautic na Žagečicích, Adam Repický z Sudoměře na Repicu, Zigmund Anděl z Ronovče na Heřmanovém

*) Dne 20. Července 1546.

**) Do achtu dánj w sobě obsahuge, aby žádný takovému gako wobčowanému w nicemž nepomáhal, než na něho wſseligak sáhnouti moc měl.

Městci, Zygmund Robenhay ze Suché na Pacově; z měst: Duchek ze Semechowa, Jan Sena z Králové Hory, Jakub z Kapi Horn, Jan Pissar rådní nowoměstský, Zygmund Stassek z Plzně, Wáclaw Prachatický z Čábora, Jen saud začal se ve středu po květné neděli *), ginák před sv. Gijslím, gebož slavnost toho roku byla v veliký pátek; a seděl i králem na saudu arciknježi Maximilián po prawé straně a biskup Holomaučký po levé; potom pořád pání saudcův a městníců zemství markrabství Moravského, též giné rady arciknježetské Rakauského z dvoru královského. Neypři slyšána byla při stavu království Českého s knížaty Slezskými o nějaké obdarování, kteréhož Slezácy léta 1498. přičiněním nějakého Neydegera od krále Vladislava dosáhli, aby nebyly s jím heytmanem v Slezském žádný nebyval nežli rozený Slezák a obyvatel těch knížetství, čemuž Čechové proti svým svobodám města dátí nechtěli. Na místě Čechů mluvil Doktor Filip Gundel z Padné, člověk v právách velmi záběhlý, včený a výmluvný; od Slezáků pak mluvil Wolfgang Bok knížete Lehnischého kanclíř. Ale ta pře do giného času odložena byla, a kdyžby stavům měsyc napřed věděti se dalo, aby se před králem načti dali. Pak vyslyšav, král Ferdinand vyslané osoby ze stavu království Českého s knížaty Lehnischými v té při nějakého gegich opatření s Joachymem kurfürstem a Janem markrabjm Brandenburgským se týkajich: kdyby oni no bez dědice mužského pohlawi sessli, aby maznové, léná, hrabové a města gegich na tyto

*) Dne 21. května 1546.

případli; vyhověd včinil, a takové zápisu neb sbratřem se vším tím, což v sobě zavíralo, umrtvil a v něm obrátil, v také ſaučadu vrchnosti ſaudní poručil a rozkázal, aby ſe knížata Lehnická vtec v synové z takového sbratření rovnáli, vyprostili a zápisu ſvé na to včiněné zase k sobě vzali a ge zlazili aneb ge králi v ruce neb v moc dali; také manž a poddané ſvé z včiněných závazků vyvedli, kozněně od dne vyhovědi této v ſestí měsících pořád žběhých.

Král Ferdynand gſa geſſte ve Bratislavě obyvatelům Plženským tu milost vdeſiti ráčil, aby oni při farním kostele ſv. Bartoloměje právo dosazování duchovního zprávce měli, kterýžto kostel předesslych let křižovníkům německým náležel. V témž městě Plžni nacházívali ſe za onoho času dva kláſttery; geden pro řeholníc ſv. Dominika, druhý Frantiſkánů bosáků. V kláſteře pak Dominikánském někdy bydleli duchovní panny téhož rádu Dominikánského, po zase pak řeholníc Dominikáni; kterýžto kláſtor s kostelem ſv. Ducha od panů Švihovských, v němž také oni ſvůj pohřeb měvali, založený a vystarovený gest. Při tom kostele poſléze vystaroven byl kostel ſv. panny a mučednice Boží Markéty, což ſe takto ſtalo: Křižovníců Německy od farního kostela ſv. Bartoloměje gſouce vyždviženi, když ſkrze neymocněgſi pěti geg zase dosáhli, proti sobě obyvateli Plženské tak poždvižli, že oni od toho kostela dokonce ſe vzdaly, a ginih doſti prostranný při kláſteře Dominikánském na ſvůj náklad vyždvižli. Když pak zase Plženſtí obyvatelé kostel ſv. Bartoloměje dosáhli, v nově vystaroven ſv. Markéty Dominikánům poſtaupili. Při tom kostele ſv. Markéty okolo léta 1580. z křižovních kamenů věž

ob Annę Haſſerovę měſtěninkę Plženské vyzdvížená byla, kteráž toliko 3000 kop neb 3500 zlatých nákladu vzala.

Z Bratislavě obrátil se král Ferdynand do Prahy, a z Prahy do Řezna k císaři; odtud zase do Prahy na sněm, který držán byl v auterh po sv. Jakubě *), přígeba, věregnau hotovost po všech kragjich nařídil. Na tom sněmu svoleno bylo: 1) Věregnost proti Turků v tomu každému, když království tomuto aneb zemím geho škoditi chtěl. 2) Ze dvou tisíc kop grossů Českých geden gjzdný a čtyř pěsí; a na heymana z gedenoho tisýce kop gedenka kopa grossů Českých. 3) Posudné na vychování dvoru královského do čtyř let z větele býlého piwa po gedenom grossi Českém, a z starého piwa z kopy Míssenské gedenáct peněz malých. 4) Smlauwa s Maurycusem knížetem Saským aby obnovena byla. Po zavřeném sněmu král Ferdynand list otevřený po království Českém vyslal v tato slowa:

My Ferdynand z Boží milosti Římský, Vherštý, Český král, Infant v Hispanyi, Arcykníže Rakouské, a Markrabě Moravské ic.

Broženým, Statečným, Slovůtným, Poctivým, Opatrným Panům, Rytířům, Vladylám, Pražanům, a městům, v nichm všem obyvatelům a poddaným nassim že všech stavův království Českého, věrným, milým, milostí nassi královskau a všecto dobré vzkazugem.

Věrnj milj! Věděti vám dáváme, že gest nám od císaře Římského Geho Milosti pana bratra nassého neymilegšího mandát a list otevřený, tisíčený a spečetěný odeslán, z které-

* Dne 27. Července 1346.

hož sjiřegi wyrozumjte, jakym spůsobem Geho Milost císařská proti Janovi Frydrychowi a Filipovi, kteří se gmenuji, geden knížetem Saškým, a druhý Landkrabětem Hesčkým (gsauce Geho Milost císařská k tomu výsoce od nich přinucen) vrchnosti, důstojenství a spravedlivě náležitého vládařství císařského vžiti žádostiv býti ráci z příčin níže psaných. Po něvadž od dávných let nyni dotčené osoby proti Geho Milosti císařské mnohé, rozličné, wymyslené neposlušenství před sebe brali, a toho se netoliko proti nich samých vlastním povinnostem a poddanosti dopustili; ale také v giné ze stávání sv. Ríšse k témuž podlé sebe pozdvihli, a po sové potáhlí, wſseligaké spuntování, smlauvy a závazky (což gest wůbec v právých v gináč zapovědjno) působice, a k tomu proti některým předněgssím ze stávání sv. Ríšse a bez dopustění zgewne války pozdvihli, ne gebni z vyšších v z nižších stávání z nich vládařství, panství, zboží a důchodův moc vysadice, některé pak z týchž v z giných stávání proti Geho Milosti císařské vrchnosti zřízené pod barvau a příkrytím vjry v ochranu a v obranu svau vzali, obecný poček to gest (Landfried) a dopomoženj práva zastavili, tak že ortelové, weypowědi a náležové spravedlivě k svému slusnému vyřčení a k vykonání tudy přijiti nemohli. A nad to svými nenáležitými (hydrůnky) nevyhössi saud císařský v sv. Ríšsi vyzdvihli a dokonce zastavili, wſsečen aumysl nich na to se vztahujic, jak a kudyby dale řád, právo a saud (hyndrowati), různice, (hadruňky), rozdwogenj a zbauření v války v Ríšsi vzbuditi, spůsobiti, a knížata, hrabata, panství v obecné svobodně rytířstvo sobě podmaniti, pokog a svároost v dotčené sv. Ríši, a Geho Milosti císařské

důstojenskvi potlačiti, a to sobě osobyti mohli; ano v shromáždění a sjezdy postranné mìvali, smlauvou a spuntování nenáležité proti Geho Milosti císařské zdělali.

A nad to, galž weh̄ psáno, Geho Milosti císařské důstojenskvi skrze hánlivé a gine spisy dotýkali.

Protož z těch a gijných mnohých přejcín a důležitých pozvání, v z povinnoſti aučadu od Pána Boha všemohoucího Geho Milosti císařské daného a svěřeného dotčený Jan Frydrych a Filip, gato Geho Milosti císařské nepoſluſnji, nevěrní, protiwarjenych a buřici, kterí se nad povinnoſtmi a přesahami svými zapomenuli; a gakožto obecného dobrého a vyslášeného pokoge rassitele od Geho Milosti císařské achtu a opět achtu a v gine trestání a pokuty vyzádani, výhláſení, z pokoge v nepokog vwebeni gſau, na tom se Geho Milost císařská konečně vstanoviviti ráčil, aby proti nim, gakožto zgewýniti Geho Milosti císařské a sw: Ríssi nepřátelům a protivníkům výobcovaným, a do achtu daným podle téhož vyslášenj & pomochy Pána Boha skutečným a sluſným trestáním se přikročilo, přikazujíc při tom Geho Milost císařská přísně všem kurſirſtům, knížatám, ſtawům a poddaným sw: Ríſe pod vvarovánjem Geho Milosti císařské hněvu a nemilosti v gisteho trestání, a zvláſtě pod propadenjem všech měch, lén, ſwobod a milosti, kteréž v Ríſi mági, v hrdele a ſtakům ztracenj, aby žádný dotčený říšana Frydrycha a říšlipe, kterí se gmenugj kníže ſaské a landkrabě Heslé proti Geho Milosti nezastávali a gini neſlaužili ſpíjí, ani ginač zgewoně neb, tegně neſedrowali.

Gestližený pak kdo neb kterí gini neb gědnemu z nich ſaužili, a gij v službu zamkuveni byli, aby hned zase od-

táhli, a gím dále neslaužili, ani dědičný v ginj poddaný gich žádného poslušenství a poddanosti týmž osobám vjce nečinili. Nýbrž Geho Milost císařská, též wissickni kurfürstové, knížata a stavové v ginj obyvatelé sv. Ríssi společně v rozdílně k vyřízení weyš dotčených a vyhlášených pokut a trestání proti dolčeným do achtu daným neohlédagic se na žádné spuntování, smlauwý, závazky, povinnosti, dědičné poddanosti a člověčenství (neboť Geho Milost císařská to wsecko, cožby proti Geho císařské Milosti bylo, mořiti, a v nic obracetí ráčí), věrně a skutečně pomocni byli, a Geho Milosti císařské wsseligak přitáženjm v pomocni sedrowali, aby Geho Milost císařská potom bez překážky a hynčíruňků weyš psaných osob do achtu daných v sv. Ríssi pokog, swornost, láška, rád a právo tím dostatečněgssí a voleňssí nařídit a vstanoviti mohl a ráčil, k čemuž Geho Milost císařská tak gakž Geho Milosti povolánj a autabu císařského náleží, vždycky milostivě a otcovský nachýlen být, a Německého národu svobodu, poctivost, vyvýšenost v vžitk se wssi milosti věrně a právě rozšířovati a obhágowat ráči, gakožto wsecko přiležích Geho Milosti císařské tisťtěné rozebrání, vyhlášení a mandát sijřegi v sobě vklazuge a začírá. Té nepochybne naděge gjauc, že Geho Milost císařská po takovém sňastním, dáli Bůh, vykonání, a Geho Milosti potřebném předsevzetí podlé Geho Milosti císařské milostivého podání a připomědi v sv. Ríssi stálý pokog, rád, právo, swornost a gednotu, tak že netolikto to Geho Milosti císařské k budauch pochwale a rozmnožení důstogenství, ale také v wssemu Německému národu k dobrému, vžitčnému v gich svobod rozšíření bude.

A zwláště pak, aby Geho Milost císařská království a země nasse, (kteréž znamenité těžkosti nesau; a sérze takové stavůw w Ríssi rozbrouzeni a různice w nebezpečenství postavené gsau), zase z toho wysvobozené býti mohli, skutěně se přičiniti a náhylen býti v aumysl ráči miji. K čemuž my také podlé Geho Milosti císařské, pokudž nevyvěs možně, z milosti rádi wseligak pomáhati ráčjme.

A protosž z takových weyš předložených příčin, a aby Geho Milosti křesťanské a otcovské předsevzetí a nařízení pláze, svornosti, práva a řádu zase wyzdvižen tím spissem a doslouženému skutečnému vykonání přiziti mohlo, wám wšem v gedenku každému zwláště ze všech stavůw weyš vysaného království Českého poraujme, přísně přikazujice, abyše všickni v gedenku každý z wás dotčené Jana Frydryše, kterýž se kníže Saska a Filipa Landkrabě Heske gmeologi, proti Geho Milosti císařské w ničem nezastávali, a gím dni nich pomocníkům žádného sedruňku buď dodáváním lidu, profiantu neb sspíže, aneb gakýmkoliv giným wymysleným obyčejem zgerově ani ragně, gakž svrchu wyslověno gest, nečinili, aniž komu ginému činiti dopauštěli pod vwarováním hněwu a nemilosti nassi královské v propadení všech statkůw, lén a manství wassich, ztracenj hrdel, ačby se kdo nezachoval.

Dán na hradě Pražském w auterý po Vanny Marie na nebovzetí léta 1546, a království nassiho Rímského 16, a giným 20.

Na to rozkázal král Ferdinand několik děl dostí velikých z Wibně do svého wogssa proti kurširštovi Saskému přivézt, a nuniž také 1200 válečného lidu přivedeno bylo.

Po nedlauhém čase pustil se Českou zemi nějaký počet Husařů, chasy velmi vkrutné, zářivé a nepošlissné, při nichž také Turci byli, a ti veliké škody, na záhubu gsouce vyšáni, jak v Saské tak v Německé zemi dělali. Při času Wesselů Svatých v Hoylandu válečného lidu kurfirštova, gízž on své pomezí osadil, přes tisíc porazili. To když se dalo, wogsko České dle sněmovaného sňessení 20. dne měsíce Ríjna k městu Kadani se sjízdělo, kdež Geho Milost král Ferdynand o to wsselikterak vyslovil, aby ge přes hory převesti, s knížetem Saským Maurycem se strhnauti, odtud po Saské země vtrhnauti, a gi témuž knížeti Maurychusovi w poddanost vnesti mohl. Spis se pak nežli se to strhnuti válečného lidu stalo, Maurychus kníže Saské přigel do Prahy s Augustem bratrem svým w malém počtu svých lidí, a byl hospodau na Hradčanech w domě pana Kossateckého. Král Ferdynand vyzel proti němu s pány a saudci zemskými, wssak na české se minuli. Potom ti oba wzáctní hosté s králem stolili, a mezi sebou pilná gedenční měli.

Mezi tím Jan Frydrych kurfiršt Saský včinil stavům království Českého psauj, na pamět vročí dne smlauwy dědičné, kteréž mezi sebou od dávna měli, a s velikau významností zachovávali *), wedle kterých stavům království Českého povoleno není, proti němu za nepřítele se postavit, váleti, váliti, statky bráti, a měst dobývati; ale povinni gsau proti nepřítele, kterýkolivby pemstal, věrač nápmocni a pohotovi býti. Váni stavové po přečtení toho listu na svému obecném odpověd kurfirštovi Saskaemu dali w tento

*) Smlauwy dědičné, kteréž se staly w Chebu 1459.

smysl: Žeby tomu velmi povíděti byli a rádi viděli, kdyby se on kurfürst Saský k Echo Milosti císařské ve vší poslušnosti a pokore vkládati ráčil. Přitom také, že těžce nesau, dotevčali, an kurfürst Saský kláštera Dobroluku se zmocnil žádagice, aby od něg dobrovolně odstaupiti ráčil. Kurfürst Saský vida, že žádost na stavu království Českého vznesená sloušného neměla průchodu, poznowu psanj včinil, dokládage, že císař Karel V., galož v Ferdinandu králi Český netoliko proti němu, galož proti náboženství tělo a krev Krysta Pána pod obogi přigimajich válečegi, a toto náboženství nejenom z Německých zemí, ale v také z království Českého vyloženiti výslugi. Galož list tento vložuge: *)

Jan Frýdřich z Boží Milosti Kníže Saské, sv. Římské Říše, Arcymarschálek a Kurfürst, Landkrabě v Durynských, Marskrabě v Míssni ic.

Pozdraveni nasse před vzkazugem, Brozenj, Statečnj, Slovátnj, Počtiwj a Opatrnj, nám zvláště milj. Galož gste času nedávno minulého nám psanj včinili, gehožto dás tam na hrdě Pražkém v wigilgi sv. Bartvínce, což se tazeny a mocné hotovosti Geho Welebnosti císařské a nasseho předsevzetí dohýce, tolikž žádosti nassi k vám, abyste se k nám galožto k spoluaudům církve křesťanské vše všem následovníkům nassim saufedsky a přátelsky zachovali; to vás galož wasse nás bez pochybení doslo, a na galy spůsob gest nasse svrchu dotčené psanj bylo, tomu gste porozuměti

*) Předčeského listu kurfürstta Saska, galož v odpověď panu stavu dopjediti gsem se nikoli nemohl.

mohli. Pač teb' nyní nám píšete, že gste toho neradi vslýšeli, že se ta newole a pozdvižení mezi Geho Welebností císařskou a námi zběhlo; ale že byste tomu raděgi byli, abychom my se k Geho Milosti císařské ve vší poslušnosti, a zase Geho Welebnost k nám ve vší milosti se vkládati rádil; to gste vše od vás milostivě přigali. V můžeme v prawé prawdě v s dostatečným původem to dobré psáti, že gste my po všech čas, gakž gste živí, bez vší chlauhy a auhony, podle nassi nevysoké možnosti to obmýšleli, abychom na císaři Geho Welebnosti pána milostivého mítí mohli, a toho dosých snadně gste žádali, a všech těch časům všech poslušenství kurfirště a hřízecty gste k Geho Welebnosti zachowali: ale že gste my s nassimi spoluústředovníky dle slowa Božího a pro spůsob prawého křesťanského náboženství toho na Geho Welebnost císařské až poslal dosých a k tomu připustení býti nemohli, gesslobnichom syce neyraděgi tomu byli. Protož v y geden každý žvoláště v tom nám slusně za zlé mítí nemůžete; neb nám to že strany dobrého svědomí naseho nebylo náležité opustiti, a abychom také podle toho upokogeni býti mohli, čehož gste podle nassi vší možnosti hledali, v za to prosyli; také my se v na to převessle gedenání odvolačme, žebychom my se všemi následovníky nassimi neyraděgi to viděli, abychom v pořeagi a lásce křesťanské gsauce prawého toho náboženství Křesťana Pána apostolského a ewangelického včenj v čisté svobodě přijmati mohli. Ale my tomu porozumijváme, že v p od krále vassoho hodnowěrně zpraweni gste, že Geho Welebnost císařská proti nám a nassim všem spoluústředovníkům, ne pro vjru, rády a prawé náboženství křesťanské;

než ze strany nějakého neposlušenství to před sebe vyzal. Ale my to můžeme dokonalegší a dostatečnější pravdou do-
 bázati, že toho pro nic gineho nečinj, (o čemž gsme v w prw-
 něgssim psanji nassem oznámili,) než pod tau záštěrou nepo-
 slussenství, z kteréhož gsme nikdy winěni nebyli, cožby se
 nám samým za neslušné vidielo a zdálo, kdyby se to proto
 dělo: než žeť se to wsecko pro potlačení slova Božího
 a pro zkažení a vykřenění pravého křesťanského uáboženství
 a jw. Kjisse weysad, swobod a obdarování, k tomu také zka-
 žení, vykřenění a zahubení nás v nassich wssich následow-
 níků, a té pravé wjry Krysta Gejisse a geho apostol-
 ského a ewangelického včenj děge; gakoz gsme wám pak to
 wsechno w předesslém psanji nassem, v ty wsecky přijčinu
 dostatečněj a sjiřegi oznámili. A gessě teb díl takových
 přijčin pro dálší a suadší wyrözumění wám odesýláme.
 K tomu také to wse od nás a od nassich následowníků
 w ohrađním listu nassem Geho Welebnosti císařské bylo gest
 podáno, kteréhožto Geho Welebnosti císařská přigiti ne-
 chtěl, než nám geg zase odesíal; gakoz pak z připisu téhož
 listu, kterýž wám též posýláme sjiřegi tomu porozumíte. Wssak
 v toho před wámi dohrym a milostivým aumyslem nassim
 zatagili nemůžeme, že papež Rjmský teb nedávno velmi
 pochlebně psanji třinácti kragum Essegarské země přježným
 a předním včenil, kteréhož gsme slovo od slova w témž
 vhradním nassem listu dotkli. Potom v na společném shry-
 maždění Essegcarů w městě Poden w kragině Erčan s těmi
 wssimi artikuly toho spuntování papeže s císařem, a co
 gest w tom proti nám a nassim následowníkům před se
 vyzal, a s ním se zavážal, gsme podali. Gakoz pak

z připisu w tomto listu nášsem jaroženého y tomu: budete moci porozuměti. A poněvadž pak z toho ze wšechho světle a zřetelně se vklazuge, a gisťá prawda gest, že chřáč svau wálečnau moch, a tau hotovosti nic gineho neobmeyssli, gec diné aby slwo Boži a prawé křesťanské náboženství také y nás y wšechy následowníků vyplenil a zhlabil. A kdyby mu se tu (čehož wšemohaučí Bůh pro Čežisse Křísta vchowati ráč) zdařilo, gižby ty wšechy chvalitebné swobody, wensady a obdarování Ríjsse a Německého národu zahlaženy a w nic vvedený byly; a Rímské náboženství zase zivelebeno a vyždviženo bylo, a ten chvalitebný Německý národ v wěčnau službu a křídctví připaden a podroben býti musyl. Gakž pak, o čemž nepachybugem, v vás wšech slwo Boži, čest a poctivost milujichých mužů to za prawé a gisťé, což tuto píšsem, držáno bude. Nebo tomu wěřjme, že gest to zwláštní Boži dar, spůsob a gednání bylo, že takové tegně, tiché a zchytale čřáčské y papežské smluwení y gednání na světlo gsaū vyfli, a nám z milosti Boži zgewený byli. Gestoby se nám syc y wšem následowníkům nášim rovně tak stalo, gakž za onoho času Janovi z Husynce w Konßtancy. A protož té milostivé naděje a důvěrnosti k wám gsmc, že wy se podle předesslého nášeho psaní y tohoto k nám pokogně, přátelek a saufedský zachowáte, a proti nám y nášim následowníkům, zemím, lidem a poddaným nášim nic škodného před se bráti nebudete, a wássemu křáli ani žádnému gine mu id tom se namlupiti neděte, žeby se tu co od wássich protivoníků a nepřátel před se bráti mělo, nic než pro samé paubé slwo Boži, a prawé křesťanské náboženství (ne

pod gmatu žášterau) tomu a této pravdě že místo v sebe dáte, věříme. A když včinjte, my žafe v rošickni následovníc
nassi té koruně České v rošsem obyvatelům v ní rošecko před-
čelství a sauseství zachovatí připovídáme. A když my
v dotčeném rošsem psaní nás kurfiršta, co se smíruv dědič-
ných v větích, v téhož kláštera Dobroluka dohče, co gest
ze strany toho gednání bylo, dotevkláte; o tom nepochyb-
geme, že zprávu gisau v vědomost máte, že gest waš král
před léty to před se rožal, a naš klášter Grýnhayn v některé
roši z příčiny té rožal, a nám odříal, že gest opat toho klá-
štera svrhse ze sebe kápi, a to mníšství s těmi ceremonie-
mi papežskými, nasse náboženství přigal, a v stav fr. man-
želství se dal; kteréhožto kláštera s gicho přislussenstvím sérze
častá psaní v mnohé žádosti gisme dosýc nemohli. A poně-
vadž klášter Dobroluk měl od gineho rožat býti, tu gisme
my nic nezluskného a nendležitého, že gisme geg proti tomu
rožali, nevčinili, o čemž gisme hned rošsemu králi a pánu
vznamili. O to waš bez pochyby tegno nebylo, když gisme
my králi rošsemu, k rozkazu a povolení čísařskému na ne-
dávno minulém dněmu Rijšském v Speyru o ty rošecky
omysly a nesnáze mezi giny mi zvláště toho kláštera Dobro-
luky konečně smluveni a porovnáni, gakož pak některí přední
z prostedka rošseho o tom dohrau vědomost máte, kteríž
potom na potvrzení té Speyerské smlauny s strany té roši
věc od krále rošseho a té země komisaři v Kadani na onen
čas rovsláni gisau byli. A tak gest v tom mezi námi někdy
nic nezcházel, než králem rošsem, gakož pak z nasseho dotče-
ného psaní tomu rošsemu porozuměti ste mogli. A tak my
se v tom pamatovati nemůžeme, abychom v čem neymenši

proti smlauwám a žawazlém wěčným, kteréž s tím králem=stvým Českým máme, co neslussného a nenáležitého věiniti měli; než počátek se gest od wassieho krále z strany těch smlúw přerussenj stal, gesso ta wěc kdybž králem wassijm nezcházela, dávno konec mti mohla. Protož my wám wěřjme, a za ty wás držime, že wý, gakž slussné gest, na tom gijž přestanete, a proti, pokudž gijž dostatečně wám to oznameno gest, we zlém se pozdvižhati nebudete. A my wám také zase, když nám w tom wúli a aumysl vásíjí oznámitje, porozumějic gij, odpovědi nassi wás tegna nevčinjme; wssak my wám we wssedlo přátelství a fausdostí se podvolujeme. A s tím gssne k wám vssí milostí knížecí náchylní. Dán w našem ležení w Prazenbrücku 23. dne měsýce Srpna, léta Váně 1546.

Do když se rozneslo, Čechové, kteři w běhu wálečném v Kadaně pod nevyšší zprávou Ssebestyána z Waitmisse polem leželi, proti Janovi Frydrychovi kurfürstiu Saskému wálciti odporovali, na smlauwý dědicné se odvoláwagjice, kterhniž sobě od starodávna žawázáni byli; ale kterých někde ža nepřitele se postawiti, a wálečnau mocý proti němu před se bráti; přitom na žústání fněmowaného sneszení hledjice, dokládali, že gedině pomežý království Českého hagiti, nikoli ale dále táhnouti powinni gsa. Do když se dalo, král Ferdynand k tomu ge nakloniti se snažil, aby přes pomežý táhli; ale oni nedbagjice ani na žádost, ani na poručení krále Geho Milosti zpátkem se některj obrátili, z nichžto Pražané byli první; gini v Kadaně polem leželi žústali, a gini pak přes pomežý táhli. Král Ferdynand se nad tím velmi pohnul, a mnoho z těch, genž včes pomežý táhnout

řeckeli, na hrble trestal, giné do vězení dal, a to n ty, kterí wedle sněmovaného sňessení svého lidu do pole vypravili probléli, totiz: Frydrycha Zdonjna, Arnošta z Krágu, Jana staršího Křineckého, Jana Bibersteyna, Adama z Wartemberka, Karla Křineckého, Jana Čepeli, Jiřího Bančuru, Václava Sokola, Jiříka Hakenstého, Jana Hobrtišteho, Václava Moridlanstého, Adama Budovce, Mikuláše Něticekého a Václava Hroškovského. Některým pak na přímluvu královny Anny winu odpustil, kteráž s pláčem Geho Milosti královskou žádala, aby těm vězňům, zvláště pánu Opythovi ginák Perinovi z Malečína, též národu Českému milosti svou nachýlen býtí ráčil, připomá- tujíc Geho Milosti královské služby věrné, kteréž gsau Če- chové Geho Milosti královské slavné paměti Vladislavovi Černívali, a kteréž Geho Milosti činiti nepřestávali. Ti pak, kterí přes pomezí království Českého pod nevyváží zprávau Šebestiána z Wartmíle táhli, porážili wogsto Jana Fry- drycha kurfiřta Saského w Söylandu nejprivo v Adorfu, nápotom v Elsnice; po kteréžto porážce dálší služby všechně konati odporovali dokládagice, že dle sněmovaného sňessení gedině do sv. Martina takové konati povinni gsau. Král Ferdynand lahodnau řeči k tomu ge naklonil, aby gesce mě- syc potrváli; k čemuž oni svolitovše, abyli Žwikowa a mno- hých měst wjce.

Odtož Jan Frydrych kurfiřt Saský stavu království Českého proti Ferdynandovi prvnjič rádně volenému v ko- runovanému králi Českému pobavil *), takže řečenlivé spu-

*) 1547.

tování neb sgeboucení w království Českém proti němu postalo: Čechové viněni nípli nemohau býti z toho, gakdy Goho Milost královskau za páná swého miji nechtěli, neb proti geho královské osobě walečnau mocý něco nepřáteleckého před se brali; ale stalo se to spuntování gediné pro obhájení gich swobod, nadání a weysad, k čemuž nepřyněgší příjmu dal list předešlý, gakž v následující neb rokloz (mandát) královský, gehož slowa gšau tato:

Rožtaz krále Goho Milosti.

Ferdynand z Boží Milosti, Římský, Vheršký, Český Král, Infant w Hispanyi, Arcykníže Rakouské a Maekrabé Morawský ic.

Brozeným, Statečným, Slovutným, Opatrným, Věnům, Rytířům, Wladylámu a měškům, v ginchm všem obywatelům a poddaným našim kráze R. věrným milým milost naší královskau a wſecko dobré wžkazugem.

Wěrui milj! Wěděti wám dáváme, že Hánus Frydrych, kterýž se knížetem Saským gmenuge, čož nedávno pominulého, k zemím svým s některým počtem lidu gjidného v pěsího walečného přitáhl, toho aumyšlu a předsevzetí gsauc do tohoto království a zemí k němu přislussegich, v také osvojenému Maurychymu, knížeti Saskému a Missenstému, vgey našemu wěrnému, milému, wypadu, sgejdy a řekdy činiti. Gakž gest gjž týž Hánus Frydrych dosčenému knížeti Maurychymu, w Geho Vásce zemi řekdy zdekal, a k tomu wypad do dolních Lužic včinil, klášter Dobroluk, městečko Finsterwald v Sunewalde (wſe w dolních Lužicích ležící a k tomu království přislussegich) mocý wžiti dal,

atémuj lidu svému rálečnému, galo tém, kterýmž gíž několik měsíců služba od něho zaplacena není, na vůli pustil, kdežtoli co vzhýti budou moci, aby jim to zůstalo, a to z té příčiny, aby tím čtivější lid měl, a ten při sobě, ne magje jim syee odkud plasiti, zdržeti mohl. A tak ten lid rálečný, magje sobě to povolení dané v knížete Maurice gemi berou, nekřestanský řeacugj, laupj, mordugj, pálj, a něsecko zlé působí ic. V tomu gíž nějaký Wolff Krayc nevysíjší heytman polný, téhož Hánusse Frydrycha list o povědach městu našemu Lükowu v dolních Lužicích poslal, a gich aby se poddali, žádal, kterýž nechtic se poddati, týž Wolff Krayc tu okolo Lükowa a Kala města, znamenité řekdy pálením, mordewáním, v ginátk s lidem svým, kterýž při sobě má, zdešal. Chtic týž Hánusse Frydrych před se do dolních a horních Lužic v do Slezka, tím lidem, kterýž při sobě má, v také kterýž v Witemberce v obléžení byl, a tak pásle do tohoto království, pokudžby se gemu časné odpor nestal, dálší wpády, sgezdy a řekdy, tau měru svrchu znamenowanou, galož nás gisťá psanj a řepehowé docházegi, ženiti. V zmagje my toho znamenitau potřebu býti, abychom království toto, a země v něm náležité, pokudž nevysí možné, před takovými a dálšími řekodami, záhubami v posměchem galo král a pán gich milostivých vvarovati ráčili, magje také ponížené a pokorné psanj od starův horních a doleglých Lužic nám věiněné, abychom gich spěsnau pomocí neopouštěli, a témuj rás na povinnosti wasse, kterýmž gste jim galožto audum tohoto království zavázání, napomenuli. A témuj gsaue povinni Geho Básky knížete Maurice podlé starých dědičných řeak, kterýž gsaue mezi královstvím

jímo, zeměmi k témuž království připravenými a týmž knížetem Maurycem Goho Lásce zeměmi vzdělané, a podle shému obecného minulého obnovené a stvrzené neopouštět, v kterýchžto dědičných smlauvách starých v nových smě se spolu s stavovstvem tohoto království zaplati a příjmy ráčili, Goho Lásce knížeti Maurycemu, kdybychom od Goho Lásce napomenuti byli, se vssi mochý nassi ua pomoc přitáhnout. Kdež pak gſauec gíž od knížete Maurycce napomenuti, aby chom Goho Lásce na pomoc přispěli, prohledajc k dotčeným smlauvám dědičným vzdělaným a stvrzeným, a chtic, těm závazkům, kterýmž smě v stavovstvem toho království Goho Lásce a zemím geho, podle těch smluv dědičných povinni, dosli včiniti. V také stavovství království tohoto, věrných poddaných našich, sítod a zbytočných nákladů, pokudžby gđdno mohlo byti, milostivě vwarowati, lid gizdný a věssi, což geho nevyjce tak kwapně miji můžeme, do pole přejímati ráčime, tak že v krátkých dnech na třinácté set konf zbrojných gizdných, tisíc konj lehkých, a okolo gedenácti tisíc věších pospolu miji budeme. Kteréhožto libu oswiecený Albrecht markrabě Brandenburgské, vgec naš věrný milý, nemalý počet powede. A k tomu gſme také po druhé do knížeství Slezského, v horních a dolních Lužic napomenuti včinuti ráčili, aby hned vzhůru byli, a k miji vloženém, pro weys psanau potkebu tâhli, gakž nám pak dnes psaní přinesseno, že gíž stavovství horních Lužic se vssi moch svař do pole tâhnau, a o Slezských v dolních Lužických také nesvethybugem, že tauž měrav do pole, až gestříže se toho gíž někdo, vobenšký vrhnauti neobmiesstag, a tolikž nás k tohoto království a zemí k něm přijíslussegých stavové

markrabství Moravského, na milostivé napomenutí násse
gim včiněné, pomocí svau skutečnau, gakž se nadějeme, ne-
opuštj. A rossak nechtíce my vždy, aby co v tom dáissi
pilnosti, pracý a bedlivosti násji sjeti mělo, a napotom rče-
no nebylo, aneb nám se nepříčitalo, že gest námi, neb ne-
vhánlivostí, obmešklání a škody dotčenému království, neb
zemím k němu příslušegichým, skrže neopatrnost násji vzdělá-
ny, a tudy gmenované země neb kníže Mauryc v s zeměmi
a poddanými svými, vbezpečí se na ty dědičné smlauwy
mejz námi, tímto královstvím, zeměmi k tonuto králov-
ství příslušegichými, a gim knížetem Maurycem v Geho Láska
zeměmi, předessle vzdělané, v potom s povolením všech
šlavův nynj dotčeného království Českého obnovené v slav-
zené, v nichž gsmi v stavové tohoto království vysokými
závazky, gakž svrchu vznámeno, zavázání, k záhubám neb
k zahynutí přijiti, a naproti těm co včiniti měli. Protož
pro vmarování toho, wás všech vůbec v gednoho každého
zvláště milostivě žádáme, poraučíme, v podlé povinnosti
v závazkův vassich, kterýmž gste nápn, gakž králi a pánu
vassemu, v tolíkž sami sobě vespolek, wedlé zřízení zemské-
ho zavázání, napomjnáme, (kteréžto zřízení takto slwo od slo-
wa jn: Malezli za právo, čtělli by kdo moch
vtrh na tři, aneb že by vtrhl do koruny České,
čtě tudy království obdržeti. Protož tomu
abychom sobě všickni pomocni byli, všed poz-
latau. To gest: aby takový čest, hodnost
v statek ztratil, a že země vyhnán byl.
A kdož by takového zastávati, čtěl a geg
sed roval, ten aby v takž počtu vpadl.)

w zřízení zemském starém §. III. Abyste podlé nevposled-
dněgssího sscuňku wasseho z jednoho tisíce kop grossův Če-
ských, což na koho dáti přigde, geden kum zbrogný gjzdný
hodný, neb místo toho gjzdného kti pěssi zbrogné, dobré
auprawné vyprawili; a geden každý z wás ze stavu pan-
ského a rytířského, kdož pro mladost neb starost a nemoc
bude mocy, osobně s tím svým lidem wzhůru býti, a k nám
neb k synu nassemu neymilegssímu, w ponděli před svatého
Pawla na wjru obrácenj. nyni příssí, k městu Litoměřicům
konečně přitáhli, a wezmauce na pomoc poddané swé (rossak
gich mimo slussně neobtěžujic) penězy se opatřili, a pěssímu
po čtyřech zlatých Reynských, zlatý po čtyřmechýma grossich
bjlých počitajic, na měsíc služby dávali a platili: a by-
loliby potřebi, v gesitě druhý měsíc při nás neb synu na-
ssem wu rošicíni s tím počtem, co geho kdo z wás při sobě
podlé sscuňku miji bude, w poli setrватi. Vaklipy kdo
pro weyš psanau příčinu mladosti neb starosti a nemoc své,
a gináč nic, osobně do pole na weyš psaný den k Litomě-
řicům, k nám neb k synu nassemu přígeti a přitáhnauti ne-
mohl; tehdy aby na místě svém osobu hodnau ze stavu
svého s tím počtem lidu, bub gjzdných neb pěsích, wystal,
a na ten den v Litoměřic, každý v heytmanův svých kras-
ských se opověděl, tak aby od týchž heytmanův muštrován
byl, a v popisu se nagití dal. A města nasse tolikéž, aby
na weyš psaný spůsob osobu hodně, dobré zachowale a w mě-
stech vseďle, vyprawili. Neb smě tolikéž okolních knížat
a kurfirsstůw, kteríž také smlauwy dědičné s předky svými
a korunau tauto magi, napomenuli, aby nás v tohoto kras-
lowství a zemí k němu přislussegých, podlé zápisů a zá-

požlů svých, pomocí svau spěšnau a myswobozenjm skutečným, neopausstěli. A my také pro weyš, označenau mysoce důležitau potřebu nastasau, nelitujice ničehož, kdež co máme, vynaložiti, v života nasseho královského, podlé wás a ginhých wěrných poddaných nassich milých, nasabiti, osobně vili Bůh, na když den v Litoměřic býti, aneb syna nasseho na místě nassem mezi wás poslati ráčime, kterýž podlé wás, galo wěrných poddaných nassich, dále proti nepřátelům tähnauti, a při wás zůstati má. Kdež, ačkoli to vznámati ráčime, žebyste podlé svrchu dotčených povinnosti a závazků wassich, v zřízenj zemského, rossicni v geden každý z wás povinnováni byli, podlé nevyšších možnosti svých vzhůru býti a do pole tähnauti. Ale chtjce my wás pokudž gedenati nevyš možné, před takovými znamenitými a vyššími náklady a sškodami vratovatci, w tom gsmo wám na weyš psaný spůsob to polehčenj včinili, a wětších násiladův, kterýž podlé těch závazkův a povinnosti wassich v zřízenj zemského na wás přijti musyli, vspořiti ráčili, magice tu naděgi, že tau pomoc v ginhmi dostatečně odporejstí, se státi bude mocy. Ké celé dokonale a gisťe v milostivé wjry do wás rossich v gedenho každého zwláště gsauce, že se w tom we rossem, gakž ste to nám králi pánu swému, podlé závazkův wassich, v také podlé zřízenj zemského gdeni druhým zavázání, povinni včiniti, povglně, poslušně v hotově zachowáte, a nás v syna nasseho nevilegšího, kterýž při wás (ač geslizjebychojm sami býti neráčili) w poli bude, a zemí k tomuto králopoství příslussegichch, vlasti swé, žen, děti, a samých sebe, v knížete Maxryce, a Čeho Čáslavu poddaných k pamatujič na včiděné scialuoy

swrchu oznámené, kterýmiž gste podectmi a wjrami zavázání) skutečně neopustíte, nýbrž k nám aneb k synu nassemu na vložený den k Litoměřicům, gakž dotočeno, konečně osobně přisluhete, a geden každý s počtem svým se nagjiti dáte, a s násmi neb s synem nassim w ta místa, kdež toho dálší potřeba proti nepřátelům bude, potáhnete, a to, což dobrým a wěrným poddaným náleží, podlé nás aneb syna nasseho, o čemž nepochybugem, gakž gsau to předkové wassi předkům nassim y w nám wždycky činjwali, tolikž y nynj činiti budete. Neb gsme giniým fragům bližsíjm takověž napomenutí vězniti, a gimi oznámiti ráčili, aby na ten den v Litoměřic, než dálší fragové teprv na den Panny Marie Hromničné v týchž Litoměřic se nagjiti dali. A my wám to wšsem, y gedenomu každému z wás, wssi milosti nassí královskau zpomjnati a nahrázowati ráčjme. Kdež toho před wámi k u potěšení wassemu a wšech poddaných nassich milostivě tagiti nemjnime, že se z daru Vána Boha wšemohaučího císaři Římskému Geho Milosti pánu a bratu neymilegšímu proti nepřátelům Geho Milosti sťastně a dobře wede, tak že w brzkém čase znamenite pomoci, několik tisíc lidu gjzdného y pěsího, od Geho Milosti císařské, kterýž Geho Milost k této nyněgší potřebě, na žádost a prosbu nassí, nám, královskoj tomuto, zemjmí temuž království příslussegichm, y knížete Maurycie, a Geho Ešky zemjm pro obranu posylati ráči, očekáváme, gakž pak ten lid, gakž nám dnes od Geho Milosti císařské psaný přislo, gjž táhne a na cestě gest.

A wěděti wám také dáváme, že pro weys psané neštále potřebý, poněvadž to tažení, osobně do pole býti má, aby se geden každý tím dostatečněgi a spěšněgi vyprawiti mohl,

soudu nasseho dworskeho a komornjho, kteřiž o Hromnickych
mou přijstich držani byti měli, až do Swatosti nejprv přijstich
odkladati ráčime. Dán na hradě Pražském we středu
17. října. Šťastným. Léta 1547, a království nassich Říms.
17 a giných 24.

Ferdynand.

Henricus Burgravius Misnensis,
S. R. Bohemiae Cancellarius.

Tomuto rozkazu připogen byl list posylacý w tato slöwa:

Ferdynand ic.

Noctiwi, wěrnj, nassi mihi! Gažk gesti konečný aumysl
nass královstý je strany spěšného do pole taženj, tomu wsses-
mu z přiležejichýho mandátu nassho tištěnho ssiřegi wyro-
zumjite. Protož wám poraučjme, abyste se podlé téhož man-
dátu nassho gažk wěrnj podbtanj nassi, gažk gste to powinni
všimti, poslussně v powolně zachowali, a na ten den, totiž:
w ponděli před sw. Pavlem na wjru obrácenj wogenšen
w Litoměřic̄h konečně nagili se dali, ginac̄ nečinjce. Dán
na hradě Pražském w pátek sw. Šťastnýho léta 1547.
a království Římských sedmnácteho, giných gedenmechýtmeho.

Ferdynand.

Lišowé otevření, do kragů w království Če-
ského rozepsaní.

Ferdynand ic.

Prozeným, Statečným, Slovutným, Opatrným, Pá-
nem, Rytířům, Wladyslám, a městům, v giným wšem oby-
vatelům a poddaným nassim ze wšech starův krase M.
měným milým, milost nassi královstvu a wšesko dobré
wložuem.

Věrní milí! Galož gsmi wás wšech v jednoho každého srze rozkazy nasse otěvřené tisíčené, abyste se některí tragové blížší, w pondělji gži minulý, a některí tragové dálší, we středu na den Panny Marie Hromnic nyní příští v Litoměřic, při nás neb synu nassem neymilegší, pro nás stále náhlé potřeby, nagití dali, napomenouti ráčili, gattiž rozkazy nasse to sřegi w sobě obsahují, kdež sme pot na giném nebyli, než abychom před Hromnicemi do Litoměřic, podle takového nasseho rozeplánj, přígeti, aneb syna nasseho vyprawiti byli ráčili: ale wěděti wám žalostivou myslí dáváme, že gest Pán Bůh wšemohauč podle wůle své svaté dne včeregšího nengasněgší kněžity Panj Anny, Rjmíčé, Bheršké a České ic. králové ic. manželky nassi neymilegší, z tohoto světa povolati ráčil, gegijto milé dushi Pán nebeský ráč milostiv být! v z té přičinu zármutku nasseho přjezd nás a syna nasseho k Litoměřicům se prodlel. A wšak prožo nicméně we čtvrtek neb w pátek nyní příští konečně, osobně, dali Bůh, w Litoměřicích býti ráčíme. Protož wás wšech v jednoho každého obzvláště, podle tých předešlých rozkazů nasicich tisíčených (nemohouce toho, abychom rádi pominouti, a magice také zprávu ob komisářům nasicich, k Litoměřicím vypravěných, že gsmi některí z wás, přigedouce k Litoměřicům, zase přes gich napomenutí odgeli, tehož gsmi se nenadali,) žádati milostivě, poraučeti v napomjnati ráčíme, abyste se wšickni v geden každý z wás osobně při nás a synu nassem na wehř psaný den (pamatujcie na povinnosti a závazky wasse, z dějičné smlauwy vydělané a vtzene, kterýmž gste podectmi a vztami zavázání) nagití dali. Vakluby vždy kdo z wás, že stavu panstěho a rytířstěho, bud

pro sferost, mladost, nemoc, aneb giná ~~z~~anepřáždnení své, osobu se vypráviti nemohli; tehdy aby, kdož má syna, bratra, sestry, vše a přítele dorostlého, neb ginou osobu ze domu panstého neb rytířstého, na místě svém poslal. A tak aby s počtem, který na koho dáti přigde, vypravil, aby byl žád, že Litoměřic, pro dobré a obranu království a zemí v němu příslušegých, bez výmluv, jakž gste toho povinnování, táhl, a to což k dobrému náleží, činil. A který pak statků za týpce kop grošů Českých nemá, tedy snesaue se spolu až do té sumy, gedaue osobu z sebe s počtem vypravili. Kdež o vás všech v jednom každém nepochybujem, že se v tom poslušně, povolně v hotově, jakž ste to předessě po všse časy činjwali, zachowáte. A my vám to vši milosti nassi královstku zpomjnati v nahrožovati ráčíme. Neb v toho před vám tagiti neráčíme, jaké gsaū nám psaní a napomenutí starové dolních Lužic včinili, z kteréhož vyprisu přiležitého tomu vyrozumíte, jaké nebezpečenství tomuto království a gím Lužičanům v giném zemím k království náležitým nastává. Vítom vám také poraujíme, abyste poddaným svým přísně přikázali, aby všseliké spíže k vognku k Litoměřicům vezli. Neb magi všech cel, do kudž tak k vognku povezou, prázdní býli. Dán na hradě Pražském v pátek po sv. Pavlu na výru obrácenj. Leto 1547, a království nassis 21.

Dentýž rozkaz Goho Milosti královské, jakž velmi neobvykný, pravé nikdy neslychaný a nebyvalý; tak také na veliké a známenité všech svobod království Českého vblíženj panům starovům v obecném lidu býti se zdál. Proč, předloždáno bylo někdy Goho Milosti královské, že

wětší počet starších přeživých k tomuto vdalečnému tožení níterakž bez sněmu obecnjho povoliti nemohau. Geho Milosti královská vyšlati ráčil některé osoby, totiž: p. Gijsla, z Kernsdorfu a p. Wolfa z Wresowic, magistr povinovat tomu většímu počtu to vše obširněgi a dostatečněgi přeložiti; kterýmžto panům obce měst Pražských mže psanou oči pověd nebo supplikací podaly:

Od pověd obce starého města Pražského na rozkaz od krále Geho Milosti vyšší:

Wasse Milost Vane Purgmistře, Váni, Vane Purgmistře, Váni Saudec, Váni Starší obecnj, Váni a Přátelé nassi milí!

Adež ste rozkázati ráčili rozkaz Geho Milosti královské pána nasseho, neymilostivěgšího nám čísi, a všecku jvuli toho rozkazu předložiti, aby všecka obec v gedenkazdý z nás k tomu se wolně přimlouval. V poněvadž se každého dny týče cti, statků, hréb, v menž země vyhnání, gesto když to člověk ztratil, gízby neměl co vjez ztratiti; protož gí nemůžeme tagiti své veliké a nuzné potřeby, litujic Wassim Milosti, že starajíce se o tuto slavnou obec, od Geho Milosti královské mnohými břemeny ráčíte obtížení býti; v srozdání a sňessení obecné Wassim Milostem oznamujem, že pro příčinnu tyto podlé tohoto rozkazu se zachovati nemůžeme:

Prvnj příčina gest: že v tom rozkazu stogi, obydom v ta města, kdežby toho dálší potřeba byla Geho Milosti královské, pána nasseho neymilostivěgšího, to vykonali, pod zbarvením cti, statků, hréb v menž země vyhnání, a ta bezewíssí weyminky, budě proti nassim přátelům můj,

stěska; sice gům, bratří, abychom byl povolani to vykonati, a z nich krew vylevat, kteržby nám suad někdy nizký novčík, ge mordovat, gini paliti, brati ic. Protož, povědavši to slovo: kdybž toho dálší porteb až v la pán ře. gíme povinni, něčinj žádne výmluhy. Maslich Milosti za to sražné žadáme, abyste se ráčili k Geho Milosti Království pánu noscení nevýmlostivěgssímit přimluviti, až kdež těch a takových břemen a těžkostí nám nesnesydelnou mluvou nás vyzkoudati.

Orchád přejina gest, nemožnost v také nebezpečenstvíji naříše, neb množí wydawši se častými daněmi a berněmi gesti, předešlych berni gšau nedali a dáti nemohou; kdyby pak tak často berně bývaly, množí nemogje to dáti, muflyby samy od manželek a dítěk svých tähnauti, gesto to věci této země gest také v nebezpečná; neb kdyby obyvatelé, kteržto k obraně Království tohoto náležegi, wenze země vysíli, aby nepřátele, gichžto výsudy můkol plnomáme, do této země neopadli a tohoto Království neopovodili; galož pak o Dutsch gesti říšetí, gale říšodby nedaleko po nás čini, ginsto my se brániti musíme, protož těch a takových nepřátel výce se obávati a výstříhati náleží.

Těch přejina, že my o tom žádne vědomosti nemáme, abychom Geho Milosti knížeti Maurycowi čim takovým povinni býti měli, čimbychom tolíkž nebyli povinni Geho Milosti knížeti Hánussovi, pamatujice na své poctivosti, Neb o tom výme, že se říšsí domem Gassípm smílauvy dědičné máme; ale abychom Geho Milosti Maurycowi čim věčním něžli Geho Milosti Hánussovi povinni býti měli, toho my neznáme. Neb totiž k tomu článku že geste se ráčili

ozvatí slzy pana Sykora na říkání nyní minulém, že my
dobře pamatuji, a toho se bržetí můjme. A také my
svého povolení nádří sme nedali, aby Geho Milosti kníže
Mauryc wálku zdržal proti Geho Milosti knížeti Hánusovi
a proti geho lidem, ge mordarval, pálit, plátky gím bral
měst geho dobýval ic., ono my o Geho Milosti knížecí
předsevzetí nic sme nevěděli, až se ale stalo. Protož se
nám měl a zdá, že Geho Milosti knížecí negativne povinni
pomoci dávatí proti Geho Milosti knížeti Hánusovi, a kte-
rýžto také smlauwy dědičné máme, a oti Geho Milosti
kníže Hánus aby ty smlauwy měl zrušiti, a to mimo králov-
stvo se za nepřitele postavit, anebo aby měl mocý do koz-
runy České vrchnouti, chtě tudy královstvoj obdržeti, o tom
my nic nevíme.

Čtvrtá příčina, kdybychom pomoc dali neb sami těch
proti Geho Milosti knížeti Hánusovi, kterýžto se všem
svými poddanými tělo a krev Pána Krysta pod obagi spu-
sobku přigíma, a s námi se v tom v roviném innohém
Krystovu včenj srovnává, a toho včenj obhagnge, bogime
se, žebychom pomstý hrozné od Pána Boha neváli, pro te-
vylévání krve svých milých bratří, — kterémusžto gsmi po-
vinni všeho dobrého příti galo sami sobě, neb oni také nám
po všechy časy proti Turků nepříteli všeho křesťanstwa gšau
vždycky věrně pomáhali. V kdybychom pak proti nim byli,
strach, aby slzy Boží dopuštěnij budeců nepokog a wálku
na nás nepříšli, galožto na ty, kteřížbychom byli Bohu
odporni a smluvi nezdřízelvi.

Pátá příčina, že my galožto stav kteři bez stavu pana
stého a rytířského nic svolovati nemůžeme, neb gesti nám

to nenašležitě y také nebezpečné, abychom my na ſlaw panský a rytířský y na gina města z naſeho ſlawu městského bez gich wědomj a povolenj měli to neb něco takového ſwolati.

Poslednj přejčina gesti, že kdybychom tomu rozkazu povoli, obáváme ſe toho, žebychom ſe wywedli ze ſwobod, prýwilegijs, ſlawu ſvého a obdarování, kteréž od ſvatých paměti císařův a králuv předesslych naſich Českých, předchozé naſi nám gſau pracně a těžce dosáhli. A také o tom žádne kromyky, ani gini ſpisové nic nám neoznamují, aby kdy který král Český ſlawné paměti bez ſuſenj obecného odewſech tři ſlawův ſamým rozkazem co takového před Šwau Milost bráti, a nás aneb naſe předky w něco takového a tak znamenitěho potahowati ráčil. Neb gesti to také w zíjzenj zemském starém wyměreno (D. XXIX. *), že Geho Milost králowská, ani Gegich Milosti budaucy králové Čeſti, k žádným wognám nemají nutiti země Čeſcě mimo práwa, ſwobody a řády prwotné. Nad to weyſſe, že Geho Milost králowská pán naš neymilostivěgſſi ráčil ſe gesti nám w ſsem třem ſlawům zavázati, že nás w ſſech ráči při naſich ſwobodách a prýwilegijs zachowati, a kdybychom pak bez obecného ſněmowného ſuſenj tomuto rozkazu ſvé povolenj dali, a podlé něho ſe zachowali, giž ſwobody netoliko naſe, ale y také w ſſeho tohoto králowſtwj by klesly, a ſněmowé obecni, ſtarobylj zahynautiby muſyli, a my w ſſickni obywatele tohoto králowſtwj ze w ſſech tři ſlawův horſſibychom byli než ſedlacy, kterýchžto pán mimo wyměrenou wěc k ničemuž nepotahuge

*) Vlajuge na zíjzenj a práwa zemská. L. p. 1500. 4.

a potahovat nemůže a nemá spravedlivě. U protož, což
gesi prvé w tomto království nildy za žádného. Geho Mi-
losti dobré paměti krále Českého nebývalo, Wassich Milosti
za to žádáme, abyste Geho Milosti královské pána nassho
nevymilostivějšího za to žádali, aby nás w ty a takové
věci, kteréž gseu proti nassi wjše, proti poctivosti, proti swo-
bodám a stavu nassemu v giniu, a kteréž gsaia také k zláze
tomuto městu v tomuto království, Geho Milost potahovati
neráčil.

Takéž za to Wassich Milosti žádáme, aby obec všedla
pospolu bývalo, aby se gednalo z plné obce, aby se žádný
nedomluval, že se gedná bez vůle obce. Zvoněný w
veliký zvon aby bývalo na rādném domě; *) paněmadž za nev-
gasněgssich slávne paměti císařů a králů to bývalo, a těch
postranných gednání aby wjce nebývalo, za to Wassich Milosti
velice žádáme.

Wšecka obec starého města Pražského. **)

*) Wtento zvon se zvonjvalo, když toho byly pilné a dů-
ležité potřeby, tak aby obec tento zvon slýsic náležitě
se sestala. U zapověděno bylo od Geho Milosti královské,
aby se w tento zvon nezvonilo, tak aby obce pospolu
ničehož nemjvaly. To když se stalo, zvonilo se w ve-
liký zvon už Teynské wěži. —

**) Podobnau odpověd neb supplikac̄h podala obec nového
v mensiho města Pražského; gedins že obec novoměstská
w druhém artykulu doložila gesse takto: U také lecga-
khsy hlasové od Blachů a ginch cízozemců zde pro-
skaluj, a některém z nassich w vči pohrůžky činiti směgi,
že nass domy v ženy, dcery darmo mjeti budau, a w nass
krvi Českého národu (zrádce a lachče nám spikajice) se
brotiti budau.

Odpořed ob Frále Geho Milosti dany na
spis předessly obec staroměstské.

Galož gest obec starého města Pražského na napomenutí, a frále Geho Milosti rozkazu přečtení, purgmistra a konfesia v starších obecních téhož města psanau odpořed témuž purgistru a konfesiu a starším, a potom v Geho Milosti královské komisařům dali, proti kteréžto odpoředi Geho Milosti královská, aby se v libi zato nevralo, galoby to samo tak v sobě bylo, toto oznamovati ráči, kdež v prvním článku dokládají, že v Geho Milosti královské rozkazu stoji, abychom tamkoli poslebavy Geho Milosti královské vkládovala, to vykonali, pod žbavenjem cti, hrbla v statku, v země vyhnání, a to bezewissi výminky, bučko proti násilním přáteleům milým, otcům, stregcům, bratřím, abychom byli povinni to vykonati, a z těch krew vylevatli ic. Geho Milosti královské gest to s nemalým podhvenjem, že se Geho Milosti královské rozkaz gindče nežli sám v sobě znej a vlasti zuge, vykládá. Neb gest to v rozkazých Geho Milosti královské vyšvětleno, proti Hánusovi Frydrychovi, kterýž se knížetem Saským gmenuge, taženo býti má, kterýž gest časů nedávno minulého, do dolních Lužic wpád včinil, a klášter Dobroluk, městecko Finsterwald a panství Junewald moch vrazil, a k tomu města Lučkova heytman geho Wolf Kraic, aby mu se dalo, napomenul, a když toho nevčinili, gím list odpoředací poslal, a za nepřítele se na místě téhož Hánusse Frydrycha postavil. V také, galž říditel dolních Lužic oznamuje, po vesnicích nemalau říkobu lidem chudým, k tímž Lužicím dolním náležitým včinil, gesso každý znáti miluje, že Geho Milost královská, galžto ten, kterémuž se na to

dívati, a na poddané své toho dospařství nendějí, to sluss-
ně včiniti, a k obraně a k přetržení toho zlého, poddané své
v gedenku každého k tomu napomenuti moh. Reb gest
Geho Milosti také od gmenovaných stavův markrabství
dolních Brusík, aby gich dospařství neráčil, psanym k tomu
napomenut, kteréžto psaní gím do rádního domu odesláno by-
lo, z něhož gau porozuměti mohli, jaká potřeba gich gest,
a jak se Geho Milosti královské a stavův království České-
ho, bykliky opříšení, opomídagji a ohražují.

„Be stranu pak potutu ztracení cti, hrála, statků, a ze
země vyhnání.“ — Geho Milosti královská gest toho vymyslití
neráčil, než což sobě gau předkowé všech těch stavův za prá-
wo nassli, a tak se swolli, to gest z žízení zemského vyhnato,
a slovo ad slowa, jakž samo w sobě gest, napsáno, čehož
Geho Milosti nic přijatati, ani do Geho Milosti co ztěžovati
sobě nemagi a nemohau. A také toto veřegně vyzdvojení
a napomenutí není proti přáteleům, otcům, bratrům v streg-
rům, než proti těm nepřáteleům, kteríž gau Geho Milosti
královské, a k tomuto království příslussegicém audum w dol-
ních Brusíkých říčodu včinili a činj, kterýchž tau měrau žádný
slussně a spravedlivě za přátele, otcé, bratři a stregce po-
kladati nemůže a nemá.

Druhau pak přejinu, kterauž kladau, „že gest nemoznost
v také nebezpečenství gich, že množí wydawše se častými
daněmi a horněmi, gessiě předessých berni gau nedali a dali
nemohau, obávagice se nepřátele, kterýchž vossudy okolo
jehož království plno bylo, do této země vpadu, též v Brus-
íky w tom dotýkajic, jak gest o nich slyseti.“

„Dak ze strany berni, kteréž až poslavád Geho Milosti

královské gau netoliko od obce Pražské, ale od všech těj sňmův království Českého dávány, gest věc vědomá, že gest gich Geho Milost i svému výšku obrátili neráčil, než ty všichy i dobrému a výtečnému, pro obranu předkem svaté výry královské, a potom království tohoto v zemi i němu příslušejících proti Turkům, a netoliko ty pomoci, ale mnohem výsle a znamenitější z duchadu svých nelitujíc níčehož, vynaložiti ráčil, tak dobře pro zachování občí Pražských, galo giných poddaných svých. A tak Geho Milosti královské se od nich toho níčehož přičítati spravedlivě nemůže, aby Geho Milost ge mimo potřeby nastale a sotchi výnámené, čím obtěžovati ráčil. O nepřátelích pak Geho Milost královská žádají, aby do toho království vpadnauti, aneb galéžkou sítody činiti chtěli, věděti neráči; poněvadž se všemi okolními kurfürsty a knížaty v dobrém saufedství gest, a v žádném nepřátelství není, kromě Habsusse Frydrycha, kterýž se krajetem Saským gmenuje. A tak galo prve výnámeno gest, kterýž v zemi i tomuto království příslušejících sítodu činj. A což se Turka dotýče, Geho Milosti královské gau gisti sítovoré, výce nežli z jednoho místa příslu, že syn císaře Tureckého Belerbelch od Biosye po dvakrát poražen, v kteréžto porážkách Turek nad sedesát tisíc lidu ztratil, a že mu Biosye předse do země táhne. A tak že císař Turecký zase nozpatel z Kryzianopoli se výšim lidem, kterýž gest tu měl, do Konstantynopole se navrátil, a odtud předse proti Biosygovi táhne. A tak gest ta naděje s Pána Boha pomoci, že on pro takové porážky a příjmy, na ten čas na zemi Geho Milosti královské nepotáhne ani gím sítovati mocu nebude. Neb Geho Milost královská poměří

proti týmž nepřátelům Turkům, tak odpovídati ráčil a opařtruje, že se z daru Božího až posavád tomuto království ani zemím k němu příslušejícím od Turků žádných škod a napádu neštalo.

„Učetí, kdež toho dožílagi, že o tom žádné vědomosti nemají, aby knížeti Mauricovi čím takovým povinni byli, gesito by tolikéž Hánusovi Frydrychovi, kterýž se knížetem Saškým gmenuje, povinni nebyli; než pamatujiče na své poctivosti, že o tom vědji, že servitijm domem Saškým smlauvým dědičné magi, a aby ge tříž Hánus Frydrych měl zrušiti, a tomuto království za nepřítele se postaviti, o tom že nic nevědji.“ U gest věc vědomá, že tříž Hánus Frydrych klášter Dobroluk tomu království náležích bez všelikého příčiny odgal. Gatož pak všichni tři starové tohoto království nejednau předessle Geho Milosti královské gsau za to poníženě prosyli, aby jim to od téhož Hánusse Frydrycha k nápravě přiwesti, a klášter Dobroluk zase k tomuto království připogiti ráčil. A k tomu v při sněmu obecnému, minulém, gmenování starové tohoto království pod pečeti zemskau, gmu Hánusovi Frydrychovi gsau psanji včinili, a geho napomenuli, aby takový klášter, kterýž gest proti dědičným smlauvám vžal, zase navrátil, čehož gest včiniti nechtěl. Druhau, že gest všechu svau lenní povinaost, kterouž gest Geho Milosti královské a tomuto království zavážán a powinnen byl, wypsal, tak že dále w ní státi, a nějm powinován byti nechte, a podlé toho tém všem, kdož Geho Milost císařskau gatzkoli sedruji, za nepřítele se postavil, a jim odpověděl. U přivé na Geho Milost královskou sáhl, a zámek Ernberk vžal, gesito poněvadž Geho

Milost královská syna Geho Milost archbníže Maximiliána, při Geho Milosti císařské w poli mjtí ráčil, též také ze všech tří starovn království tohoto, drahný počet Geho Milosti císařské gsau w poli slaujili, nicméně všeseliký fedruňk spíjí v gináče z tohoto království se stal; a tak se Geho Milosti královské v tomuto království za nepřítele postavil, v ty předešlé dědičné smlauwy zrušil, a proti nim včinil. A tak gijz vjce proti geho zrušenj Geho Milost královská ani toto království w takových smlauvách povinni gemu státi negsau. Čátož pak pro takové zrušenj s knížetem Maurycem řeče Geho Milost královskau a starvy království tohoto dědičné smlauwy zase obnoweny a stvrzeny gsau; a ta odpověď řeče Syrta z Dresdoru, na svému minulém včiněná, na to se newzahowala, aby neměly s knížetem Maurycem smlauwy zase obnoweny býti; než na to, že staro městský také přitom své chčel mjtí, a starové panský a rytířský gim. toho dopustiti nechtěli; poněvadž gsau toho při stvrzých smlauvách a (erbauňcých *) nikdy osob staru svého neměli, a pečetj svých k nim nepřitiskali.

Čtvrtou příčinu: „Gestližebý pomoc dali aneb sami ráhli proti Hánussovi Frydrychovi, kterýžto se všemi poddanými svými tělo a krew Pána Krista pod obagi spůsobau přejmá, a s nimi se w tom v w giném mnohém Krystovou včenj srownává, a toho obhaguge.“ Pak gest Geho Milosti královské s nemalým podivěním, proč Geho Milost královská mezi lidmi tím všekliwen gest, gakoby toto tažení pro víru

*) Erbauňkowé (Erbeinigung) gsau smlauwy dědičné, kteréžto jde od starodávna zavážáni byli, genž se staly v Chebu 1459.

býti mělo, což se v pravdě nenagde. - Neb přijímá napřed psané to vklazují, proč se toto tažení děje; neb ze strany výry pod obagi spůsobau Geho Milost císařská ani Geho Milost královská sau žádného vtiskati neráčili, čehož bez mnoho o tom wymlaumání sám skutek prawdu vklazuje, a to tu, že Geho Milost císařská v poli mnohý počet lidu té výry mítu ráčil, s kterými gest neposlušné trestal, a města který gest podmanil, ty všecky při té výře zůstavil. A o Geho Milosti pak královské v tomto království toho žádný spravedlivé říčej nenuží, aby koho toho, kdož pod obagi spůsobau gest, v čem neymenissim od výry vtiskati, aneb gaké překoristi činil, nýbrž nad nimi swau milostivau ruku držeti ráčil; tak je za Geho Milosti králování, taž výra v království Českém se gest výce rozmohla, nežli za žádného předka Geho Milosti královské. A také gest vůbec známé, že se on Hánus Frydrych výrau swau s stranou podobojí nesrovnanává. A kdež dokládagji, žeby často gmenovaný Hánus Frydrych proti Turkům nemale pomocu činil, v to se v pravdě nás gde, že gest týž Hánus Frydrych s některými společnými towarzysí, prvé nežli Geho Milost císařská pro geho neposlušenství s újm válku začal, posly swé v císaře Čureckého měl, a toho při něm hledal, aby on na Geho Milost královskou a země Geho Milosti táhl, a žádného dálšího přeměři nečinil, ani včiněného nezdržel, k tomu se podává ge, že on z druhé strany gemu pomocen býti chce. Pat náležili to dobrému křesťanu, a gaká láška geho proti králi Geho Milosti a poddaným Geho Milosti byla, a gest, toho každý při sobě snadně povážiti může.

V pátém článku dokládagji, „že bez stavu panstvího

a ryšického o nic galvžto křetj stav svolovati nemohau;" gessio Geho Milost královská gest toho, aby co na koho svolovati měli, v nich hledati neráčil; a také gest věc vědoucí, že obec Pražská celý stav městský není; než což gest od předků a stavů království Českého za právo nalezeno, v gaké povinnosti králi, pánu svému a sami sobě stogi, že toho není potřebi znova svolovati.

Poslední příčina, kteráž se oznamuje, co se prývilegií a příjmení zemského dothče, Geho Milost královská neráčil gesti nic toho při nich hledati, ani toho před se bráti, cožby proti nich prývilegium bylo, gessio netoliko aby proti těm hledati, ale gím gesti ge potvrditi, a nad to weyssse nijmo první nemale milosti gím včiniti, v nad tím svau milostí pau ruku držeti ráčil.

U tě wálkám gest Geho Milost královská stavů království tohoto nikdy nenutil, než z povinnosti své, kdožby čil od království tohoto co odtrhnauti a vzýti, aneb totiž království sobě oswogowati, to Geho Milost spolu s stavou království tohoto povinen ráči býti ochraňovati, a toho nedopustiti. Gakž pak Geho Milost královská z nahoře vložených příčin, genu Hánussovi Frydrychovi neráčil nic vjce vzýti, než toliko to; což k tomuto království pod léno náleží a přísluší. A pročež Geho Milost královská, podle povinnosti své, pro dobré království tohoto a obranu zemí k němu příslušegých, s pomocí Pána Boha všemohoucího, to tažení podle předessleho rozkazu před se vzýti, a bohaté říšasné vykonati ráči, gsauce té nepochybne náděje, že Geho Milost královská od věrných poddaných svých, a mne-

lownjku království tohoto a zemí k němu příslušejich, poněvadž Geho Milosti osoby své vlastní království v tom líkovati neráčí, opuštěn nebude.

Dán na hradě Pražském v auterh před Pannu Marye Hromnic. Léta 1547. *)

Což Geho Milost královská v Litoměřicích austně k stavům království Českého mluviti ráčil, a gaká na to Geho Milosti zase od stavův odpověd dána.

Léta tisíčho, pětisáho, čtyřicátého sedmého v sobotu den svaté Máty Geho Milost královská v s synem Geho Milosti mladším archknížetem Ferdinandem ic. z Prahy vyjeti, a na Budyni přes noc ležeti, na zvětrji v neděli do Litoměřic přigeti, a tak v ponděli celý den Geho Milost na stavu království Českého, aby se gich větší počet sje, očekávati ráčil. Potom na zvětrji v auterh povolal gest Geho Milost stavův, kteří se sgeli, před Geho Milost do hospody své do rádnjho domu. A tu Geho Milosti k stavům austně německy, gakž se nijzegi vypisuge, promluviti, a to týmž stavům slimočiti rozkázati ráčil:

Král Geho Milost.

Geho Milost Římský, Bheršký, Český ic. král ic., pan nás neymilostněgssi viděti ráči, že stav panstvý a rytířstvý, gakžto věrní poddaní Geho Milosti, na rozkaz Geho Milosti království vyfli, v znamením počtu sem se sgeli, což

*) Rovnau odpověd od krále Geho Milosti obdržela obec nového v měsíciho města Pražského.

Geho Milost královská od nich milostivě přijímá, a gimi řákovau gich poddanost a povolnost milosti svau královskají zpomjnati y nahražovati, a dále na ně vyznáseti ráči.

Gakoz Geho Milost královská nevyššímu panu purkrabí Pražskému, gakozto k tomuto nynějšímu polnímu tažení nevyššímu wolenému hejtmanu poručiti ráčil, aby se toho na těch, kteríz gau sem přigeli, na místě Geho Milosti královské dožádal, aby se každý s počtem svým pojmenovati dal. V gestě Geho Milosti královské od nevyššího pana purkrabí na to odpovědě dána, že se v tom poslussně zachowati chtěl, a toho na těch, kteríz gau přigeli, aby se pojmenovati a zaplati dali, žádal. Kdež ač gau se v nesmalém počtu sgeli, wssak proto k zapisování a pojmenování povoliti nechtěli, na tom stogice, aby gimi sněm obecný položen byl. A poněvadž nevyšší pan purkrabí, řawu k gisámu než gakz myslí slyšáno, přimosti nemohl, toho gestě při tom zanechati musel, s tím doložením, co gestě gemu od řawu za odpovědě dáno, že Geho Milosti královské označiti moci, žadajic gich, aby gakz dnes před Geho Milostí královské všebau w Geho Milosti hospodě ve čtrnáctau hodinu se nagniti dali, gakoz gau se pak řawové tak zachowali, a před Geho Milostí nynj těž stogi. V znage Geho Milosti královská, že gestě toho znamenitá potřeba, aby každý řawu dobré wrozuměti mohl, poněvadž bez pochyby nevšickni, kteríz sem přigeli, a před Geho Milostí se pořídili, o tom vědomost magi. Protož Geho Milost královská řawům o tom o všem obšírně označiti, a potéž se ja pořebné při Geho Milosti snáší, to předložiti ráči. Předkem kdyby čas k tomu sloužil a pořádati mohl, aby všem řawům

stavům království Českého řádem obecný položen byl, žádat
hoby Geho Milost královská oslechánaj nad tím nesti neráčil.
Ale wědauc Geho Milost královská, že z mnohých nenačá-
kých a případných příčin tak spěšně se to hoditi, a čas k sně-
zování postačiti nemohl, a nemůže; neb geslizéby se sněm
rozepsal, a stavové se na ten sječi, což doslu prodleneho
času potřebuge, nebytoby nic gisťegsího z toho očekávati, než
to, žeby nepřítel w tom času wpad do království Českého
a zemí k němu příslušegých včinil, a obywatele k záhubě
a zkáze přivedl. Gakž pak Geho Milost královská, ne-
ráčil gest prvé, než až gij nepřítel na korunu Českau sječi,
teho rozkazu tisíčného wydati, a stavovu sem do Litoměřic
powolati.

Ale Geho Milost královská nepochybuge, že na wětším
dile stavové wědomost o tom magi, kterak gest Geho Milost
královská při minulém sněmu obecném, kterýž na hradě
Pražském držán byl, stavovu království Českého milostivě
a otcovsku napomjnati a žádati ráčil, aby ze strany nepří-
tele svaté wjry křesťanské Turka a giných císaře Geho Milo-
sti a Geho Milosti královské protivníkův a nepřátele mezi
sebou hotovost nařídili. Na kteržto Geho Milosti královské
vpríjmě, milostivé a otcovské napomenutí stavové králov-
ství Českého, gakžto wěrnj poddanj, poslušně a povolue
se nagjiti dali, a pomoc swau s dole psanými weyminkami,
swolili. Geslizéby Geho Milost královská, nevyvysí hent-
man k tomu wolený pan Čebeštýán z Bentmille, a gij
hegmané fragiſti polnj toho potřebu vznali, aby se lidu toho
střjenj stalo, a tak gakž sněmem vyměšeno, se zachowalo.
Tu Geho Milost královská k dosvědčinění, to což gest bylo

zahmem voleno, po všech krájích království Českého k
k potádku a popisu položiti a gmenovati ráčil.

W tom Hánus Štrudrych, a Filip, z kterýchž se geden
knížetem Saským, a druhý landkrabem Heským gmenugi, star-
vým dotčeného království psaní na ten rozum včinili, a to
po prohlášení poslu odeslali, poněvadž gsaú se k stavům
království Českého vždycky soudcích chowali, a tak v gesstě
včinili mici, gsaúce do nich té napěge, že oni tolikéž včiní,
a proti tomu se, ani králi svému, ani žádnému ginečmu na-
mluviti nedají, w kterémž psaní obzvláště dotčený Hánus
Štrudrych stavům napomína, aby pamatovali na (erbauuní)
a dědičné smlauwy, kteréž od mnohých lét mezi korunou Če-
skou a domem Saským vzdělané a vtvorzené gsaú, a ob něho
posavad w ničemž zrušeny negsau, žádage, aby se stavové též
tak a tak měrau zachomali. Odpověd pak, kterouž dotčeným
dwěma osobám do vypovězení daným, ob svoru psaných stá-
vůw gest dána, na ten rozum se vztahuge, že stavové w dobře
paměti magi, což se w těch dědičných smlauvách mezi koru-
nou Českou a domem Saským zavírá, že gsaú stavové to,
nepochlubujice se tím, vždycky prvně a bez přerušení zdrželi,
a proti těm dědičným smlauvám nikdy nic před se nebrali.
Ale kterak gest to také od něho Hánusse Štrudrycha zdržáno,
v gal gest se w tom chopal, vědomé gest. Neb gest od koruny
České klášter Dobroluk w markrabství dolních Lužic ležící,
kterýž bezewissého prostředku k tomuto království přijal, be-
zgewissi gemu dané příčinu, odgal, a přes mnohé napomenutí až
posavad w své mocn drží, a toho zase stavům nopráti
mehce, napomíngice geho gesstě, aby dotčený klášter zase
k koruně postoupil. Nož což se krále Geho Milosti pána

gich neymilostivégsjho boháče, gestřežebý ná Gehr Milosti královské od kohožkoli saženo bylo, žeby nemohli Geho Milosti královské, gatožto krále a pána svého nigakž opuštiti, nýbrž žeby s hrđlem v s statkem podlé Geho Milosti státi chřeli se. V nerači Geho Milosti královské pochybowati, že na wětším dyle stavové na ten čas zde při Geho Milosti shromážděn, o tom psan, kteréž gſau določen do ačtu dané osoby stavům včinili, a' co gím zase stavové za odpověd, tak gakž gſau se na sněmu obecném o to gěbnsiegně snesli, na to dali, a tu pečeti zemskau zapečetili, a potom po obzvláštném poslu gím do wogſta odeslali, dobran vědomost mogi. A když gím gij ta odpověd odeslána byla, hned asy dvě hodiny po tom přinesena gſau Geho Milosti královské hodnowěrna psan, a gisti ſpehowé z Jochmíšku, a od ginných míst přiſlli, že dotčeného Hánusse Frydrychho ſlužebník gmeňem Dely, na Gotsgabu, půl mile od Jochmíšku, na tisýc koni a tři neb čtyry tisýce wogéku hofspobý a stáry obgeduhati dal. A w tom opět gini ſpehowé přiſlli, o čemž bez pochyby témuz Hánussovi Frydrychovi zpráva dána byla, že se rovně tehdáž (Auspex) těhož čtvrti léta w Jochmíšku, kdež ja osmdesáte tisýce Polských ſtríbra před rukama bylo, státi se měl. Než také Chebští Geho Milosti královské psan včinili, kterakby něco gezdciu a (knech) tu okolo při Sastých pomezých se shromáždělo a vložovalo, toho konečného aumyslu gſause, do tohoto království wpad včiniti, gakž gſau pak v Chebští za pomoc a ochranu poddaně proſyli. A w tom rovně tu hodinu posel stavům království Českého od dotčených do wypovězení daných osob z leženj gich na hrad Pražský se navrátil, a zase odpověd

od nich přinesl, w kteréžto předkem zřetelně se nachází, že dos-
těný Hánus Frydrych, na tom není, aby koruně České kláštera
Dobroluku zase postoupiti chtěl; druhé, že se na tu ohradu
a opověď, w kteréž sám sebe, v pomocných swé, a pomoc-
nícum pomocných proti císaři Geho Milosti, a tém, kteríž
Geho Milosti pomáhají, ohrazuje, a wsecká léná a povin-
nost vyhovídá, táhne, kteréžto ohrady stavům wedle psa-
ní swého připis odeslal.

U poněvadž Geho Milosti královské císaři Geho Milosti
gáložto Geho Milosti pánu a bratu neymilegssimu, netoliko
z bratrské lásky, ale také z té poddané povinnosti, kterauž Geho
Milosti císařské, gáložto nevyhýsí hlawě svaté Risse Německého
národu a pánu lénemu koruny České pomáhati, a podlé Geho
Milosti císařské státi, spravedliwě slussi a náleži. Gálož
pak Geho Milosti královská to powolně včiniti ráčil, a Geho
Milosti královské syna staršího neymilegssího Maximiliána
archkníže Rakouské, a k tomu nemalý počet osob ze stavu
panstvěho a rytířského z království Českého a ze zemí k témuz
království přislušejcích osobně vyprawiti ráčil; mezi kte-
řimiž stavové království Českého druhně synům, bratří,
středci, a giných krewních přátel, a mnoho vrožených
a dobrých mužův při Geho Milosti císařské proti tém osob-
bám do achtu daným a gegich pomocnícum, a Geho Milosti
císařské nepřátelům w poli gau měli, a posavad nemalo
gich tam gest. K tomu také Geho Milosti císařské z tohoto
království spjíže a wsseliké potřeby swobodně se wezly, we-
zau a dodávají. U poněvadž se z dotčených do achtu da-
ných osob ohrady císaři Geho Milosti včiněné wyrozumíwa,
že se Geho Milosti královská a koruna Česká v s zeměmi

příslušegem, w takové obzvě obřahují; nemohly gesto
Geho Milosti královská slunné pomínauti, a gsauc k tomu
přinucen, než aby hotovost nařídit, a k obraně a k odporu
se přichystati ráčil. A tak Geho Milosti královská bez me-
síčání volené hejtmanu kraglé polní v giné rady králo-
ství Českého k sobě obeslati, gimi to wsecko v nastávajich
nebezpečenstvij obširně předkládati ráčil a drží o to doša-
rečnau radu, po plném a bedlivém vroženj a rozgimánj
(při čemž nevyvýši hejtman, v ginu kragstí hejtmané polní
a rady válečné, kromě Jana Brabantského, který v ročnosti
času k tomu dnu postačiti nemohl, gsauc byli) jednoznačně se
snesli, a w radě na tom zůstali, aby podle znení a zaměni
sučmowního, vzhíru a k dospěle tažení napomenuti byli, ga-
lož pak z veyš oznámených dwou článků, popis a vyslo-
zenj do pole se stalo.

W tom pak času se vдалo, že kníže Mauryc Geho Mil-
osti královskau za povolenj, aby k Geho Milosti královské
přigeti a s Geho Milosti rozmluwenj mít mohl, žádal, k če-
muž Geho Milosti královská povolil. A tak na takové Geho
Milosti královské milostivé povolenj kníže Mauryc k Geho
Milosti královské přigel, a Geho Milosti královské wsecko,
co gest gemu ob císaře Geho Milosti předkládano a rozkázáno
bylo, obširně předložil. Totížto: aby císaři Geho Milosti
achtu proti Hánussovi Frydrychovi skutečně vykřiditi a vy-
konati pomohl. Pakliby se to od knížete Maurycem nestalo,
a dotčeného do achtu daného w tom sestřili čtěl, že císař
Geho Milost toho sumyšli být, a takové achtu dopomo-
žení giným, který se rádi o to pokusí, dopříti a poručiti
ráčil. A poněmádž dotčený, Hánus Frydrych nemalo zemí

a poddaných pod léna Geho Milosti královské a království Českému příslušegich má, Geho Milosti královské za to po-
 nízeně prosyl, aby se Geho Milost královská k tomu přiči-
 nili ráčil, aby knížetství a země dotčeného Hánusse Fry-
 drycha od domu Saska odčyzeny, a léna Česká od koruny
 odgata nebyla. A že kníže Mauryc tomu srozumíwá, že
 giž některí kurfürstii a giná knížata Říšská při císaři Geho
 Milosti za povolení k vykonání a dopomožení v vyřízení
 dotčeného achtu proti domu Saska gednagi a o to vysluž-
 gi: wssak že císař Geho Milost království Českému a knížeti
 Maurychymu k dobrému, tak aby Saska léna giným v ruce
 newessla, dopomožení a vyřízení nyní gmenowaného achtu
 Geho Milosti královské a knížeti Maurychymu milostiwě a laskas-
 wě dopustiti ráčil. A kdyby se Geho Milost královská a kníže
 Mauryc o to nepokusyli, než taková léna od koruny České
 domu Saska a giným odgíti dopustili, tehdyby napotom
 tém, kterýžby ge wzali a sobě propůlčená měli, s těžkostí zase
 odgata, a k tomuto království a domu Saska připogena
 býti mohla. Neb bez pochyby wssíci o tom wědomost ma-
 gi, že se ten pořádek při achtu zachowává, a za práwo gest,
 že wssedla knížetství, země, poddanj, a ginj stawowé a zvži
 toho, kterýž gest do achtu dán, dokudž acht trvá, každému
 swobodna gsau, a což tak z toho kdo dosáhne, dobude, a sobě
 připogi, že gemu to napotom zůstává. A když gest giž to
 wssedlo kníže Mauryc Geho Milosti královské dostatečně před-
 ložil, o čemž Geho Milost královská také prvé dobrav wě-
 domost mji ráčil, žádal gest dále kníže Mauryc Geho Mi-
 losti královské, aby staré (erbauňkowé) a dědičné simlaury zase
 obnoveny byly. Gakož pak dotčený kníže Mauryc při stawich

království Českého negebniat a zwolássle při minulém sněmu
toto také hledal, kdež rozzimagine to mezi sedm statové
gelnostegně se na tom stíhl, aby takové staré a dědictví
smlaurov t ztvořenj a obnovenj přisly, a k vyzřízenj toho
osobij ze statu pánského a rytířského mohli, t čemuž gis
pod pečeti zemskou plná moc dána byla.

Na kteréžto bedlivé napomenutí, gelnostij a statové
sňesseni gmenované dědictví smlaurov, gakž nynj dosčeno,
podle znění sňemovníjho t ztvořenj a obnovenj svému gis
přisly.

A když se gis ten lid všecký od statové království
Českého svolený, o kterémž se svrchu zmíruča činj, na větším
dile v Kadani byl strhl, Geho Milost královská z mnohých
znamenitých příčin nevyšší a uředníků, saudce zemské a tak
by království Českého v nemalem počtu, též také nevyšší
sňho hejtmana polního t sobě obeslati ráčil, a bedlivě k
s nimi vmažugic, kterakby to potřebné před se vzaté dilo,
tak aby na to včiněný náklad daremně se nestal, dále před se
vzato býti, a podle toho království České v dobrém počogi
stati a trvati mohlo. A v tom času také Geho Milost
královské markrabě Albrecht Brandenburský, a gini některí
ysaní včinili, poněvadžby nynj čas nevyšší třegsí byl, t jen
hnání nepřitele od poměrů, aby Geho Milost královská ob-
požívat a tomu se dvvatí neráčil, než léna Česká zase ke ko-
runé připogil. Tu Geho Milost královská s nevyššími
uředníků, saudci zemskými y t nevyššími hejtmanů, pol-
ními království Českého v rádě za dobré a výtečné vročímsi
aby Geho Milost královská nevyššímu hejtmanu polnímu
s lidem všeckým z království Českého vyprameným, a s tím,

kráž ob Geho Milosti královské přígoř w flugou gest, v s me
kau sřelbau, děly, berichym, přes pomežn tahnouti rozkázati rá-
m, s tím dálším poručením a rozkazem, aby se týž nevyváží
hejtman o nic vjce k dobyvání, než tolito což pod léna Jo-
annu České přísluší, nepokaussel. A tak podle takového
tažení a w radě zústání gest to tažení před se vzato. Pak
tehdyž tím tažením spušabeno a vžitečnáho vyřízeno,
tom rossickni wábec příslužných dobrav wědomost mogi, to-
to: že gest lid Hanusse Frydrycha w Gotyländě poražen, ne-
berá města a statkové gemu odgati ic. a tak s pomocí Pána
Boha toliko to, což ke koruně České spravedlivě náleží, zdo-
byváno gest, a léna, kterýchž Geho Milost královská gestě
posavád w pokogném drženj gest, odgata gšau. Kteréto
šťastné tažení a vjtežství ze samé Božské močnosti a z přiči-
řenj geho svaté milosti se stalo. A také ne množstvím is-
tu wálečného, aneb tím počtem, kterýž tehdáž pospolu byl,
vž žhola pauhau spravedlností, s kterauž Geho Milost krá-
lovská vždyctu wůkol giti, tu milovati ráčil a miluge. Na-
kterauž Pán Bůh milostivě vzhlednauti ráčil, to gest se tak
šťastné vyřídilo a vykonalo.

A když gest se gíž takové polní tažení, galž mysl
zmámeno, vykonalo; Geho Milost královská lidu wáleč-
nému z království Českého vypravenému y s tím velikau
sřelbau zase domůw navrátiti se rozkázal. Než ostatek lidu
wálečného, kterýž Geho Milost královská z swého šťastního
mesece a na náklad swůj, bez přičinění stavůw království Čes-
kého vtigal a choval, toho Geho Milost královská podle
ženj dědičných smluw, knížeti Mauthému nehati ráčil, kte-
rýž gestě při též knížeti w poli gest, a Geho Milost krá-

sorostá témuz lidu předce službu platiti ráčj, s kterýmžto lidem všechným v některým gím lidem svým kníže Mau-ryc s pomocí Pána Boha Hánusšovi Frydrychovi všestřit geho zemi, kromě několik měst a zámkuw mohy byl vžak a zdobýval.

A dokudž se ty všey nahoře oznámené tak působily, v tom času se také císaři Geho Milosti a lidu Geho Milosti vdalečnému šťastně a dobře vedlo. Neb gest Geho Milosti císařská nepřátely a protivníky své, když sau před Geho Milosti v výkání a vtahování se vali, až k Rotnburku na Tauberem vodou následovati ráčil; tak že Geho Milosti císařské od Pána Boha všemohoucího proti Geho Milosti protivníkům a neposlušným vostí říšství popřímo gest, mnohem výce a gindče, nežli se to v lidi od některých vtrusů ge, a smysleně o tom rozprávji, jakoby Geho Milost císařská a Geho Milosti královské syn neymilegssi arcýkníže Maxima miliana zastřeleni býti měli, a syce všesligaté nessťestí a profiněněství že sau trpěli, čehož se nicéhož v skutku tak nenašlo. Neb Geho Milost císařská z daru Pána Boha všemohoucího od počátku toho Geho Milosti před se vžatého do pole tažení vždycky zdráw gest byl, toliko že gest Geho Milost dna, kterážto nemoc k smrti není, nawsilila, a všemohoucí Pán Bůh Geho Milost císařskau a arcýknízete Maximiliána až posavád předevšemi zlými a nessťastními příhodami zachoval, a bezewssi pochyby gesste dale podle vůle své svaté zachovali ráčj.

Neb Geho Milost císařská nikv na tom býti neradí, aby toho mimo slusné obtěžovati, aneb komu neymenssi říkodu činiti aneb svým činiti dopustiti měl, a gesste natom

byl nádej; nábrž to, což gesto je strany toho tažení Boho Milosti císařská před se vzýti ráčil, k tomu gesto Boho Milosti vyfotce přinucen byl, a přejina znamená Boho Milosti k tomu dána, a také podle přikázání a poručení Božstěho to včiniti povinnovat gest, nebo proto Boho Milosti císařská měl náti ráči a má, a ten od Pána Boha Boho Milosti svěcen gest, aby zlé a neposlušné trestal, dobré pak zachovat, ochránil a obhágl.

Boho Milosti královská také toho dostatečnou zprávou náti ráči, která se od mnohých mezi lidí věděla, galoby Boho Milosti císařská pod takovým spůsobem s trestáním neposlušných; tleni svatá a slovo Boží, a zvolení příjateli užla Pána Krysta pod obagi zahladiti chtěl etc. V kdož toli to o Boho Milosti císařské smyslil a mluvil, od těch a takových osob Boho Milosti císařské před Pánem Bohem a lidem se křivda děje, a žádají toho s grůzou za pravé, dokud živ, nebude moch věnit; než totík proti neposlušným (terž) žalbu a práva se sještí, a toho podniknouti nechtěli, a sjeze své chytře obmysly, rády a pomoci to zastavit; takže ve dvou letech rád a právo průchodu svého měl nemohlo a nemělo, poddané proti gich vrchlostem pozdvihli; a pod tím gňáym mocnářům a vrchlostem vyššího v nigu svého povolení země a poddané gegich bezprávně odgali; a gne mnohé nendlejíše všecky před sebe brali a plisobili. Což kdyby se všedlo počádně oznámit mělo, prostranného času by pořekl bylo) takové trestání svéchu dotčené před se vždy gesto. A také to všedlo Boho Milosti císařská gňáym tě měl na větším díle vyjediti a vykonati ráčil, a rovně galou všecky oznámené řek o Boho Milosti císařské smyslenné gša;

(gakoby se: Geho Milosti zle bylo zvedlo, a že gest Geho Milosti neb zabit neb zaštelen,) tak také u toto ze strany všej, když Geho Milosti císařská císařská toho byl, slovo a zákon Boží zahladiti chtiti, povídavž w samo sobě tak není, ani Geho Milosti slavně a spravedlivě přejítáno být nemůže a nemá, z hola smyslené gest. Neb všech takové řeči negisté, z pravé jistosti, nestálosti, a z pauhě zákonodst pocházejí. Než toto Geho Milosti královská w prawé pravde mluviti, a o sobě slyšeli dří u smí a může; neb se to nesotílo w holých slovách, ale u w skutku při Geho Milosti císařské, že gest to tak, nacde a shledá, že Geho Milosti císařská královská Českému a obyvatelům w nám všem milosti nakloněn býti, nad Geho Milosti královskou a královským Českým srau milostivou ruku držeti, a to obhazovati ráči.

Gaboj pat Geho Milosti císařská markrabě Albrechta z Brandenburga a jiného Geho Milosti císařské lidu všechného pro vmatování říkod a obřezování chudých lidí do tohoto královského vypraviti gest neráčil, užbrž k dobrému tohoto království w ginau stranu se gini obrátiti rozházel. A aby vždy Geho Milosti císařské milostivá můle a náhylnost, klesaři k koruně České, a knížeti Maurychýmu nesla ráči, všem tím vjce známa byla, ráčil gest Geho Milosti císařská přes vnyj dotčenau pomoc markrabě Hámuse Brandenburgského, a pána z Marginau se dvěma haufy královskoj Českému králi Geho Milosti a knížeti Maurychýmu k dobrému a vjitečnému vypraviti a na pomoc poslati, kteří gijí myslí, a na cestě gau, sem se přibýjí a go. A nqd to: nadevšedce přes Geho Milosti císařské hognau a milostivou, pobratu,

Kterauž k stavům království Českého vklazuge a činj, gesstě
 se Geho Milost císařská k tomu poddávati ráči, gesstízeby
 se toho na Geho Milosti císařské požádalo, a potřeba toho
 kázalo, že pro dobré království Českého do téhož království
 anb ginám osobně přitáhauti chce, a koruny České ne
 gebnoum gakž Geho Milosti léna Rjöského, ale také gakž
 dorčeno z milostiwé lásky a náchylnosti, kterauž k témuž krá-
 lovství a obyvatelům w něm nese, retovati, radben a po-
 mocien býti chce, uelitugic žiwota a krvé své císařské podle
 Geho Milosti královské a tohoto království vynaložiti a ces-
 dit. Neb Geho Milost císařská za glné nedrži, cožkoli Geho
 Milosti královské náleži, že to také Geho Milosti císařské
 vobhagowání z bratrské lasky spravedliwě přijmussi. A pro-
 tož aby Geho Milost císařská aumysl krále Geho Milosti,
 koho Geho Milost královská na Geho Milosti císařské žádá,
 mědět mohli, gebnouho znamenitěho člověka jménem Piero-
 decollona k Geho Milosti královské vyprawiti ráčil, kterýž
 včera gsem přigel, a na odpověd očekávati bude, to wšedco
 Geho Milost před stavem panstvím a rokýřstvím, kterýž se sem
 heli, a před Geho Milosti nagiti dali, tagna včiniti neráčil,
 abo oni v každý žndci a w skutku měděti mohli, s gakým
 nočnílým způsobem ty a takové některé haučlivé osoby smy-
 řené a povětrné řeči do lidí vtrusfigi a vskladagi, a rádiby
 řeči, aby to tak (což samo w sobě gest) prawdivé ne-
 bylo. W čemž gesstě neodpočivagi, než o to, aby takové
 řeči rozhlassomali, vyslugi. Což se pak wjři dos-
 vědě, Geho Milost královská wšedco stavu království České-
 ho sobě za svědky bráti ráči, že Geho Milost královská od po-
 zátku králování Geho Milosti, nikdá proti wjře nic před se

hráti neráčila, a to že gest w skutku tak, nachází se, že se wjra pod obagi při Geho Milosti královské králování více rozmohla, nežli kdy prvé za kterého krále Českého; takž pak Geho Milost královská nicméně pamatuje na přísažu, kterauž gest království Českému včinil, a se zavázel, gafí vodiceno, gessě na giném býti neráči.

Giz Geho Milost královská odtud, kde gest řeti své zanechal, zase počítí a dále stavům předložiti ráči: Když gest Geho Milost císařská nepřátely k utahování a utíkání přinutil a ge roztrhl, tu gest Geho Milost, od nich nechtic pusiliti, ty cestu obmeyssleti ráčil, a před se w tom vyslovil, a wsecky hořegsji kraginy a města w Nissi k poslussenství a w ruce své vvesti ráčil, tak že Geho Milost císařská to města s Geho Milostí lidem wálečným z výzowal, a gessě, podnes pro wyzdwízení a wyřízení řádu a práva, a pro dobré a výzitečné wissi swaté Ríše w Ulmu býti ráči.

A tak, takž swrchu slyssáno, utahujic Hánus Řehdrych před Geho Milostí císařskau, do země své gest přitáhl, a tchdáž když se kníže Mauryc nejméně obával, a málo na pěti měl, lid swůj wálečný byl rozpustil a rozdělil, do země knížete Mauryc wálečně vtrhl, a poddaném Geho Milosti knížecí, sšacovánjm, mordovánjm a hubením znamenitau sčedu děkal, a prvé nežli kníže Mauryc kdo swůj wálečný zase shromáždil, geho Hánusse Řehdrycha lid wálečný v ten dómáč, kterýž w obležení w Witemberce měl, odtud vystáhl, a do markrabství dolních Lužic, země k u království Českému příslušejc, wpad včinil, tři města w něm, totiž Dobroluk, městečko Hünsterwald, zámeček a městečko Zünnewald opanoval

a w moc swau vgal. A k tomu w týchž Lužicích, okolo města Lukowa, tolíkž pašením, mordowáním, v giným volečným zlým způsobem známenitau škodu zdešal, a městu Lukowu odpověd odesal a gich, aby se gemu poddali, napomenul.

A tak když na kníže Maurye ob hánusse Frydrychě řeckowau moch, gakž svrchu oznámeno, sazeno gest, tu dotčený kníže Maurye Geho Milost královskou žádal, aby gemu podlé zněný smluw dědičných na pomoc přitáhnuti ráčil, kteříto smlauwy dědičné giž negsau tak vysoce sobě zavázané, gáško prvé; nýbrž něco ze strany pomoci činěnij w nich gest vlemešno; neb w starých smluwach dědičných dostavěno bylo, aby hned ten, kdožby byl napomenut, se wssi moch wzburu byl a táhl, což giž seze nowé zdroženo gest. A tomu také stanové markrabství horních v dolních Lužic Geho Milosti královské psaný včinili, se wssi povýzenosti prosyce, aby Geho Milost královská gich opustiti neráčil; neb gestližeby opuštěni byli, a něco na ně přísslo, tak žeby k ginému přinuceni byli, a sami nepřijali odolati nemohli, že se ohlaſsugi a oswědčugi, že w tom před Pánem Bohem v lidem winni býti nechtěgi, poněmž gsa to w čas oznamovali, za oswobození prospí, a gini w tom nic obmeſkláno není.

Též také kníže Maurye Geho Milost královskou obsvědčitě podlé (erbaiunku) dědičných smlauw vzdělaných napovinjal, s tím doloženjm, gestližeby opuštěni byl, a gemu dědičné smlauwy zdržány nebyly, žeby on potom také těmi výce powinovat býti nemjnil a nechtěl; nýbrž gsa k tomu přinucen, žeby s nepřitelem svým se smluvi a srovnati musyl. A gsteue Geho Milost královská ze vsech stran

zař vjce, gakž se o tom teb oznamnige, napomjnán, to wſſe
k myſli ſwé královſké připuſtſe a doſtatečně vvažiſe, vznal
geſt Geho Miloſt královſká, že Geho Miloſti gakožto králi
ſprawedliwému a křeſtanſkému nigakž náležitě nenj, aby ſlo-
wum ſwým královſtym a přirčenj, liſtum, zápiſum a pečeti
ſwé doſti včiniti neměl; než pamatujic na to na wſſecko, hned
bez mēſčaní ſedm ſet konj gjzdných a čtyři tisýce pěſſich, kte-
řiž na wětſſim dyle w Čechách zgednání gſau, w ſlužbu při-
gimati rozházaſ; kteremužto lidu wálečnemu Geho Miloſt krá-
lovſká beze wſſeho přičinění ſtawum královſtvoj Čeſkého ſlužbu-
z Geho Miloſti wlaſtnjho měſſce platiti, a knižeti Maurycymu
na pomoc k té prvněgſſi pomocy poſlati a wyprawiti rádiſ.

Eděž vvažujic Geho Miloſt královſká, že gſau to
wěcy těžké a weličké, a že geſt w ſtuku na královſtvoj Če-
ſké, země k němu přiſluſsegjch a na knižete Mauryce Geho
Miloſt ſaženo, a magie také Geho Miloſt královſká ſſpehy,
že Hanuš Frydrych předſe konečného aumyſlu geſt, dále do krá-
lovſtvi Čeſkého a zemí k němu přiſluſsegjch, totiž do knižet-
ſtvoj Slezkého, markrabſtvoj horních a dolních Lužic wálečně
tahnauti, wpadý ſiwi, aƿeb Kochmíſtale, ſwaté Anný horý
(Annaberku), Marienberku, a tudy na ta mýſta ſe vſpiſſiti, a ty
moch wžiti: nemohl geſt Geho Miloſt královſká z weyš pſa-
ných y giných důležitých a znamenitých přičin toho napomenauti,
aby osobně (podle znění Geho Miloſti královſké rozhazu w-
ſſeho) ſem ſe ſgeli, nikterakž ſluſſně pominauti, aby potom
o Geho Miloſti královſké rčeno nebylo, že Geho Miloſt krá-
lovſká tomu ſe díval a nic k tomu neříkal a přirčenj ſwému,
liſtum, zápiſum a pečeti doſti nevčinil, nýbrž ſe gakož ſtaré

báby chowal. Vé celé a dokonale naděje Geho Milost královská gsa, že stavové, kteříž se sem sgheli, to wssedlo k měli své připusti, a knížete Maurice podlé starých a věčených řádů neopusti; než w tom se ve wffem gaflo na dobré, ctné, řádové rytíře záleží a přísluší (tak gafž národ a gazyk Český tu pochvalu wždycky mjral a obdržel) okáži a chowati budou. Neb Geho Milost královská swobodně předewffemi to oznámiti a gím powěděti může, že týž Hánus Frydrych tehdyž, když gest s lidem svým wálečným nedaleko od Lipska bojel, toho gisťeho vymyslu byl, do království Českého a země k němu příslussegich tahnauti. Gafž pak Geho Milosti plnosti nic nesesslo, než že gest lid neroztrhl, než ten pospolu w swornosti zdržel, musyl gest Lipsko oblehnauti, a lidu svému wálečněmu, aby tím wětší chut a chitrost měli, připovídali, když Lipska dobudau, že gím dopustili chce, aby ge vydali a wplundrowali. A tak dále odtud předse do království Českého a zemí k němu příslussegich tahnauti sobě vymysl. A kdyby se gemu při dobytí a opanování Lipska dobré a šťastně bylo, čehož Ván Bůh vchowati ráčil, nebylby nigaž pominul, než podlé předsewzetí svého bylby se o království České pokusyl. Gesso kdyby se to bylo stalo, nebylo by se to bez znamenitého krve proliti, zlázy a zahubení chudých lidí vykonati mohlo. A Geho Milost královská gsa w zemi a w království svém, kdyby se tomu dvíhat byl měl, a k odporu časné nestrogil, kterakby Geho Milost královská, kdyby stavové w tom do Geho Milosti sobě sižnost kladli, cožby slussně a dobré včiniti byli mohli, se z toho wyměřiti spravedliwě byl ráčil, to Geho Milost královská

Ská vesse stavu panskému a rytířskému ē zdravému vvaženj
 připouštj. Ale Geho Milost královská magie to na myslí,
 a vvažujic bedlivě při sobě, a zwláště pak vědavc, že
 čas ē položení sněmu obecního postačiti gest nemohl; neb než-
 liby se sněm byl položil a po fragich rozpisoval, a stavové
 se na něg sgeli, byly nepřijet v tom času království tomuto
 a zemijní příslussegichm říkodu znamenitau zdeleti mohl. Neb
 sněm obecní poklädati a ty vržeti, zagiště času prostrannijho
 potřebuge, a pod tímby království tuto ē zláze a záhubě
 (anby se Geho Milost královská na to dvoati musí) přísslo,
 h galky to chvalitebné, poctivé a vžitečné bylo, tomu samé
 stavové v gedenkaždý dobře porozuměti mohau. A tak ty
 v giné příčiny, o kterýchžby problaužně bylo miroviti, Geho
 Milost královskau ē tomu přivedli, že Geho Milost královská
 stav panský a rytířský osobně sem Geho Milosti královské
 rozkazem vyšlým tisíčným podlé starého zřízenj zeměstého,
 a vssak ne aby se vssi moch a sylau svau, než totílo každý
 s počtem svým, cožby na něho dátí přísslo; přigel, obeslati
 ráčil. Geho Milost královská v témž rozkazu ē tomu se
 také milostivě poddal, že Geho Milost královská sám osobně
 kahnauti aneb syna Geho Milosti neymilegssího na místě
 svém vypraviti ráči; neb stavové giné naděge do Geho
 Milosti královské býti nemagi, než že Geho Milost králov-
 ská vssedko to, cožkoli raditi s nimi zavratí bude, že toho
 také v řutku, a podlé stavůw věrných poddaných svých
 galžto král, pán a otec gich vssich milostivých, osobau svau
 dopomáhati, života v krwe své královské, v vssého, kdež co
 má, nelitujic, galž etní a křesťanský král vynaložiti ráči.

U poněvadž kníže Mauryc Goho Milost královskou tak tuž podlé starých y nových smluv dědičných napomně, Goho Milosti královské se za slusné zdá, že Goho Milost královská a starové knížeti Maurycymu podlé znění těch smluv dědičných na pomoc přispěti, povinovati gsa, na Goho Milosti královské osobě nic sjeti nemá; nýbrž všemu, čímž povinovat gest, sám od osoby své dosi včiniti chce a ráč. Neb mělly kníže Mauryc, čehož Váno Bože oříz-
cý ráč, poražen a zahnán býti, gižby nebylo nic giného oče-
lávat, než to, žeby dotčený Hánus Frydrych, gato osoba
do achtu daná, na království České a země k němu příslu-
šejcý se obrátil, a takby tudy ta pomoc od knížete Mau-
ryce a od ginud zemdlena a Goho Milosti královské a krá-
lovství Českému odgata býti musylo. A takéby království
toto z této strany tak sylné a zásobné giž býti nemohlo, gato
kdyby kníže Mauryc s svými pomocníky w své podstatě byl.
Akoli kníže Mauryc znamenitý počet lidu dobrého wálečné-
ho, kterýž gest genu císař Goho Milost a Goho Milost krá-
lovská na pomoc poslati ráčil, a také co sám tak na pospěch
obgednati mohl, pospolu má: však proto týž kníže Mau-
ryc na Goho Milosti královskou a království Českého pomoc
a s lidem přitážet se vbezpečil a na to konečně očekává.
U poněvadž se giž kníže Mauryc s císaře Goho Milosti a Gо-
ho Milosti královské y také s svým lidem wálečným k ne-
příteli přiblížil a přes čtyři mile dále od sebe polem neleží,
mělly kníže Mauryc a takový vybraný dobrý wálečný lid
od Goho Milosti královské a starů království Českého proti
kterým y novým dědičným sylauvám vzdělaným, též také

synové, bratři a střecové, v glni přátele z tohoto království, kterých nyní druhně s knížetem Maurycem v poli gest, opuštěn býti a smluvám dědičným dosti se včiniti nemělo; bysaby gíž knížeti Mauryčmu příčina dána, kterakby se zase proti tomu chovati mohol. A tak zausagje sobě, že gest proti smluvám dědičným, listům, zápisům, pečetem, a připověděn tak zhola pomocí opuštěn, smlauwou s nepřítelem svým vdehal, a s nímby se srovnal. A coby na budauch časy z toho dobrého, výšečného, chvalitebného a prospěšného stavům a království Českému přijiti mohlo, toho každý zdravě při sobě povážiti může. A z té příčiny a podle znění často psaných starých v nových smluv dědičných Geho Milost královská a stavové království Českého gsau zavázání a povinovati, knížete Mauryce neopuštěti; a na to pamatovali slusí, že gest to tak sněmem zaraženo, a ty staré a dědičné smlauwy Geho Milosti královské v zemskau pečetí znější gsau; a podle onoho starého příslowí mnohem lépe a výslečně gest fauseda restovati, a na cízhym než na svém ohně hasyti pomáhati.

Také stav panský a rytířský z toho povážiti mohou, že svrchu oznámený Hánus Frydrych gáko osoba výpovězená, gíž nyní tak velké pomoc gáko prvé místi nemůže, z příčiny, neb gest genu ta krize Geho Milost císařskau odgata, a ti, na kteréž gest se prvé bezpečil, gíž se císaři Geho Milosti také poddali: v pročežby se pak témuz Hánusovi Frydrychovi odolati a na odpor staupiti nemělo, poněvadž gest gíž předevsle dobývánjm a odgetjm některých míst v dolních Lužicích na toto království sáhl, a gestě vždy dálšího

vpádu od něho a sibi geho válečného se gest obávati, kterakž gest tedy chvalitebné a náležité v slušné stavům, aby přáteli své krevní a přirozené, gakž nahoře promluveno, opustiti měli? A vědouce, že kníže Mauryc genom čtyři měle od nepřitele leží, aby teprav sněmovati se mělo, zájisté že čas k tomu neslauží a nepostačuje. Geho Milost královská také v toho před stavem panským a rytířským tagiti neráčí, že kníže Mauryc Geho Milosti královské oznámil, že tuto zprávu má; kterakby některí z království Českého často psaného Hánusse Frydrycha konečně na to vbezpečili, že stavové království Českého proti němu do pole nepotáhnau. Ačkoli Geho Milost královská tomu výry přikládáti neráčí, aby gemitu od koho takový kroštové dávání býti měli: však přes to, gestliže gest se to od koho stalo, tenby každý v tom proti svědomí, povinnosti v poctivosti své přečinil, aniž by se z toho slušně vyměřiti mohl. Neb stavové království Českého tak dobře Geho Milosti královské pánu svému gakž zase Geho Milost královská gím stavům zavázáni a povinovati gšau, Geho Milosti královské neopouštěti, nýbrž podlé Geho Milosti a Geho Milost zase podlé nich státi, a v pravdě měliby stavové při nevmenším ten článek k myslí sobě připusťti, kterýmž gšau na minulém sněmu obecním Hánussovi Frydrychovi na geho psaní odpověd dali, dokládagice toho, že Geho Milosti královské opustiti nemějn a nemohau, a tak magice zření na ten článek, neměliby nyní co toho, což by proti tomu na odpor bylo, před se bráti.

Geho Milost královská také sví to svobodně promluvit, kdyby Geho Milost tomu, což gest knížeti Maurycymu

příjey ráčil, a mezi Echo Milosti a týmž knížetem listy, zápis y a pečetmi vtvorzeno gest, dossi nevčinil a toho nezdržel, žeby kníže Mauryc o Echo Milosti královské, že gest proti listům, zápisům, pečeti, důstojenství, poctivosti y svědomí svému včinil, a tudy geho spustil, svobodně valuitti, a o Echo Milosti královské to rozpisovati mohl, čehožby gemu knížeti Maurycímu Echo Milost královská slissue za zlé mýti neráčil a nemohl.

A stavové království Českého musyly také w tauž glau pověst pогati býti, poněvadž gsaу y dědičné smlauwy podlé gednomyslného stavůw na sněmu obecnym minulém suseſenj, tak dobré pečeti zemskau jako Echo Milosti královskau spečetěny, vtvorzeny a vperověny; ale pro vwarování toho wſeſho Echo Milost královská gakožto král, pán a hlava konečně na tom gest, aby tomu wſsemu, co se w těch starých (erbauých) a dědičných smlauvách obsahuge, a Echo Milosti královské podlé připovědi k vyřízení náleži, dossi včiniti ráčil.

Té nepochybne naděge gsauc, že se také stavové, gakožto aubové podlé těch tří předložených artikulů, totižto z strany wzdělaných dědičných smlauw a pro zachování království tohoto, a nich samých poctivosti a dobré pověsti, a k tomu přátel svých krewních, kteríž při knížeti Maurycímu na ten čas dle povinnosti svých jako dobrí, ctnj rytíři zasechovagi, a to wſecko wyplni. Neb kdyby toho, což gsaу tak spravedlivě podlé přířenij a připovědi svých wyplniti povinni, nevykonali a nezdrželi, cožby gineho z toho přijti a na se očekávati měli; než žeby gij tudy o poctivosti své

a nezdržení vjry přigiti musyli. Gehož bedlivě a zdravě
gedenkajdý z přistogichch v russiačni. vůbec poważiti mohau.

A Geho Milost královská přemegslegic to všesko
při sobě a pamatujic na poctivost, gestližebu ti tři artyku-
lowé zavrženi byli, a k swému zdržení přigiti neměli, gízby
Geho Milost královská sám o sobě galožto král a pán, a o sta-
vých galožto poddaných nic nedržel, anižby také to Geho
Milosti královské v jiném stavům při všech lidech vosseli-
gaké powahy z vyšších v nižších stavův chváleno a welez-
heno býti mohlo.

V kdežby se gíz poděla gich dobrá powěst, kterauž gšau
ob dawnych časů obdrželi, též také gměno dobré, poctivost
a chvála, kterauž gšau serze gich rytířské činy v dwozowání
hrdinstvá dosáhli, a až posavad bez přerušení zachowali.
Neb vždycky to v slavném národu a gazyku Českém slýchá-
no a mluveno bývalo, nežliby sobě neymenssi kus ob krá-
lovstvij swého odgiti dopustili, žeby mnohem raděgi na to
hrdel svých nasadili, a swau slechetnau krew vykévali. Gas-
kož pak Geho Milost královská nepochybuje, že gestě téhož
aumyšlu, to podlé Geho Milosti královské činiti, gšau; neb
Geho Milost královská nežliby se toho dopustil, aby to v Ge-
ho Milosti mluveno a rozprávено býti mělo, a Geho Milost
to slysseti musyl, raděgiby Geho Milost na swětě nebyl, a tak
se tomu snadně rozuměti může: že Geho Milost nad takowau
věch slussně těžkost něsti ráči, a nese, že neohledagic se Geho
Milost na tu žalostiwau příhodu ze strany sgití z toho swěta
Geho Milosti panj manželky neymilegssí, nicméně sem do pole
(galož pak to gináče než že se polem leží gmenováno býti

nemůže) přitáhnouti ráčil, gsauc Geho Milost té milostivé
výry k stavům, že se w tom galozto wěrnj poddanj a ctaj
vdatnij rytfi dle swého starodávnijho chvalitebného gména
nabytého, a gako starj a stály Čechowé zachowagi. A kdež
také Geho Milosti králowsté zpráwy docházegi, žeby se ně-
kterj slysseti dali, gakoby faktové přjsné Geho Milosti krá-
lowsté napomenutj a obeslání rozkazem preti prýwilegiim
a swobodám králowstw Českého byti mělo, žádné Geho Mi-
losti králowstá vědomosti nemá, aniž Geho Milost králowstá
výry k tomu, aby sobě to ztežovati měli, překládati neráči,
a wssak přes to gestlizby se wždy tím kdo zastírat a to sobě
za těžkost bráti chčel, milostivé Geho Milost králowstá k tomu
se poddává, že stawy dostatečným gleytem opatřiti ráči, aby
gim to na gegich prýwilegiích a swobodách bez vgmý a sškody
bylo a byti má. A Geho Milost králowstá také k tomu
povolovati ráči, kterizby pro starost neb nedostatek zdraví
a glná swá zanepráždnenj s Geho Milostí králowstau tā-
hnauti nemohli, aby doma zůstali, a pocty swé glným ho-
dným osobám na místě swém poručili a penze gim na to
dali. Neb kdo s Geho Milostí králowstau nemá chuti tāhnau-
ti, Geho Milost králowstá také toho žádného není žádostiv s se-
bou wžiti. A tím Geho Milost králowstá řeč swau na ten
čas zavírá, že se Geho Milost králowstá konečně na tom
vstanoviti ráčil pro zachování a zdržení Geho Milosti krá-
lowsté přirčenj, připovědi, listůw a zápisůw wždělaných a pe-
četi sňozzených, osobau swau předce tāhnauti, Geho Milost
králowstá rád zwj a vhlédá, kdo s Geho Milostí u za Geho
Milostí potáhne, a netoliko swé dobré pověsti a staré chvaly,

ale v všech stavův závazkův, připovědi, listův a zápisův
pro dobré gich stavův vzdělaných a speciálních obhagovati
pomáhati, a Geho Milost jako krále a pána svého opusiti
chtiti budou, vždy předce Geho Milosti královská gafž v pře-
delle té celé naděje a milostivé výry gsa, že se stav panský
a rytířský z wejš oznámených a předložených přejm a posleb
k Geho Milosti královské jako věrní poddaní a milovníci
krále pána svého poddané a poslušně zachowagi, a Geho
Milost královská gis to všem v jednomu každému všej
Milosti svau královskau zpomjnati v milostivě nahražovati
ráč.

A tak gest stavům na žádost gich až do zeytrka, aby
se na to poraditi mohli, dopřjno."

Na to pan Wolff z Krayku nevyšší purkrabí z rož-
kazu Geho Milosti královské panům stavům na ten čas z ně-
kterých fragů v Litoměřicích shromážděným, takové předlo-
žení včiniti ráčil, aby geden každý, což nař wedle ohledání
wyprawiti nálezelo, s počtem svým k popisu nagiti a se po-
znamenati dal. Na takové předložení páni stavové též páni
poslové z měst na ten čas shromážděni, snesse se za jednoho
člověka takto oznámiti poručili: „Voněvadž rozkaz (man-
dat) Geho Milosti neobyčejný gest vydán, a v něm pokuta
cti, hrada, statků zbařenj v ze země vyhnání položena, že
mnozž z nich též pokutu se obávagice, osobami svými sami
toliko se zde nagiti dali; ale aby měli k jakému popisu neb
tažení bez obecnjho sněmu povoliti, že se gis za slusné ne-
vidj včiniti, žadagice jednomyslně toho, aby Geho Milost
královská sněm rozepsati a položiti ráčil, že gedenkaždý se

wedle náležitosti k dobrému Geho Milosti královské přimlu-
viti chce."

Ve středu ve dvacátou hodinu negenom nevyšší
páni auřednícy, saudci zemští a rady krále Geho Milosti
a království Českého, ale v gini stavové, kterí se na Geho
Milosti obeslání sgeli, k Geho Milosti zase přišli. Tzí gest
nevyšší pán purkrabě Pražský na místě a z poručení nevy-
ších panům auředníkům, saudcům zemským, a rad krále
Geho Milosti a království Českého k králi Geho Milosti
na už písaný zpásob řec Českou včinil, který Geho Milosti
královské zase německy slimočena byla:

„Gakož Geho Milost královská dc. Vára náš nejmí-
legší dne včerejšího všem ze staru panského, rytířského a
z městského zde shromážděným některé potřeby a nebezpe-
čenství obecně předložiti a oznamiti, a ge milosti v otcov-
sky k do poletaženj, znajíc toho znamenitau a důležitau potře-
bu býti, týmž vyslým rozkazem napomenauti ráčil, gakož
tomu všemu dotčené osoby z stavům, z austrijsko Geho
Milosti královské předloženj fířegi vyrozuměli z a na to
gsau Geho Milosti královské žádali, aby gini času až do dne-
nijho dne milosti v popříti ráčil, aby se mohli s dotčenými
osobami shromážděnými v tom slussně a gednočasně srovnati.

Ale na takové gich pilné a bedlivé s starvem panským,
rytířským a městským z obce gednání nemohau při nich nje-
obdržeti, gmenowaní nevyšší auřednícy, saudci zemští,
a rady Geho Milosti královské a království Českého v ně-
které osoby ze všech tří stavům, panského, rytířského a měst-
ského sami od sebe, kterí všickni za gednoho člověka podlé-
sebe stogí, na Geho Milosti královské milosti v slussně a be-
sebe

bliwé napomenutí, na njžegi položený způsob odpověd mezi se-
 bou zavřeli, a gedenomyšlně se snesli: že oni Geho Milosti
 královské gako pána svého milostivého a dědičného, gakž
 wěrním poddaným náleží, nemjin a nechtj opusitit; wšak s tau-
 gau wýmjinkau, gestlizéby kdo pro starost neb mladost osobně
 táhnauti nemohl, proto nictméně aby počet swůž do pole
 s Geho Milosti wýpravil. A také že v toho před Geho
 Milosti královskau tagiti nechtj, že gau od stavu panského,
 rytířského a městského z obce prosseni a žádáni, aby se podlé nich
 k Geho Milosti královské přinluvili, a Geho Milosti žádati,
 aby Geho Milost královská rácil sném obecni wšem stavům
 království Českého položiti a rozepsati datti, kdež nemohouce
 gím toho odopřiti, tak gau včinili, a Geho Milosti královské
 žádagí a poníženě prossy, gestlizéby to Geho Milost královská
 za potřebné vznati rácil, a gestlizéby také čas k tomu postačil,
 aby Geho Milost wšem stavům království Českého sném
 obecni, gakž nynj dotčeno položiti a rozepsati rácil, že se
 oni také totíž nevyhýssi auředlnjcy, řadcové zemissij a rady
 krále Geho Milosti a království Českého v některé osoby
 z stavu panského, rytířského a městského z obce, to wsecko,
 podlé starobyleho chvalitebného pořádku pro dobré a zacho-
 wání vlasti své na témž snému s njmí gako wěrnj poddanj
 gedenati, a to, cožby království tomuto vžitečného a dobrého
 bylo, zavíratí chtj. Než gestlizéby nynj k držení snému
 obecniho čas nepostačil, tehdy na tom gau, že oni gakž
 svrchu dotčeno, podlé některých osob ze stavu panského, ryt-
 iřského a městského, kteříž při nich gako za gedenho čleveka
 stojí, podlé Geho Milosti královské gako wěrnj poddanj zú-

stati muij a dři. A s tím se Geho Milosti královské gało-
pánu swému neymiloslověgssímu poraučegi."

Geho Milost královská wedle toho přednesení panům
stavům nastakau a důležitau potřebu předložit a oznámit
poručiti ráčil, že pro králost časť sněmu obecnjho položiti
gest nemohl. A poněvadž wedle smluv dědičných od knížete
Maurycie Geho Milost královská gest gíž o včinění pomocn
napomenut býli ráčil, že z té příčiny, aby spěšně vytažení
bylo, Geho Milost královská takový rozkaz vydat a rož-
kazat rozepsati gest ráčil, oznámuje, že kníže Mauryc w swém
poselství toho dokládati ráčí, aby Geho Milost spěšný retuně
wedle týchž smluv dědičných starých v nových Geho Milost
královská v stavové bez měkkání dátí ráčili.

Gich Milosti páni stavové když gsau od Gich Milosti
panů saudců a auředníků Geho Milosti královské takovou
odpověď vylysseti ráčili, snessse se, též páni z rytířstva a
páni poslowé z měst toho času w společnosti shromáždění po-
ručili toto Geho Milosti královské česky promluviti: že wšichni
tři stavové, totiž: stav panský, rytířský a městský Gabryele
Klenovského ze Ptenj a na Psářích za to žádali, aby od nich
a na místě gich promluvil, Geho Milosti královské poddaně
prosíce, aby to, což se tak promluví, milostivě vylysseti
a tomu vyrozuměti ráčil. A toho gím dopuštěno bylo.

Klenovský:

Reč, kterauž gsau stav panský, rytířský a městský
včinili, nenj potřebi opakovati; ale poněvadž promluvení
geho krátké bude, že to také chce slovy krátkými promluviti,

prosyc Geho Milosti královstě, aby geho milostivě vyhlyseti ráčil.

Předkem když gest sem přigel, nenadál se toho, aby to na něho od stavům wsloženo býti mělo; než poněvadž to těch rozhodujících od Geho Milosti královské vyšších stavovců gsaū pod welikau pokutau, aby se sem sgeli, vysoce napomenuti; protož, že se gest on také na ten den zde nacíti dal. A tak od toho času, gakž gest sem přigel, tyto dny pozměně, gedenali gsaū s nim stav panský, rytířský a městský, aby pořeby gich před Geho Milosti královskau oznámil, kdož se gest vždycky zbraňoval, a o to stál a stavům za to žádat, aby geho w to nepotahovali, nýbrž toho zprostili. Ale poněvadž gest geho to na takové písně a bedlivě gedení pokutati nemohlo, než předce na něho ta práce vložena gest, tak gest včiniti musyl. A wssak proto, že on není toho autorem, aby Geho Milosti královské předsevezet, měl russiti; než aby gest gemu na ten čas poručeno, na Geho Milosti královské vznestti, to včiniti a vyřídití musý, poníženě prosyc, aby Geho Milost takovau vmluvu geho od něho milostivě přijeti ráčil.

Gakž nevyšší pan purkrabě řeč obřízenau větali ráčil, kteréž gest se odemstech dobré vyrozměti mohlo; protož tež pokutati nepotrebí, než což gemu poručeno gest, včiniti chce. Předkem že stav panský, rytířský a městský nezpočinuli gsaū na pány nevyšší autemlyky, soudce zejména a rady krále Geho Milosti předstelké, žádostí vložiti, gsaúce toho žádostiví, a byliby to rádi vhlédali, aby se byli wssaci wěspole, na Geho Milosti královské milostivě předloženj a žalose.

gednotmyslně snesli a srovnali, a Geho Milosti gednotstegnau a gednomyslnau odpověd dali: ale poňewadž se toho na taškou gich přátelskau žádost a prosbu státi nemohlo, aby se Geho Milosti královské gednomyslná odpověd, gakž nyni dočeno, byla dáti mohla, že on giž na ten čas newj co giňeho, než to, což gemu gest poručeno, promluwiti.

Gakž gest těchto dnůw minulých s krze Geho Milosti královskau nevyhössjmu panu purkrabji poručeno bylo, aby stavu panskému, rytířskému a městskému gménem Geho Milosti královské oznámil, aby se každý, který sem s počtem prým přigel, poznamenati dal: ale co gest od dočených stavůw svrchu pisanému nevyhössjmu panu purkrabji za odpověd dáno, že gím takové nq ně vloženj, z některých příčin, gakž se o tom vlyssi, v z ginyh mnohých, kteréž kdyby se nynj oznámiti měli, časby se prodliti musol, velmi nesneshedlné a těžlé gest, nepochybugice, že to gest giž Geho Milosti královské od téhož nevyhössjho pana purkrabji oznámeno a sijregi, předloženo. A však přes to přesewfectedo chtj to Geho Milosti královské znoru opáčiti a zase předložiti; poněvadž tomu srozumjwagi, že těchto dnůw pominulých nemalý počet lidj sem se sgelo, ale giž se zase rozgeli. A k tomu že se také na wětším díle w fragich na tom snesli, a Geho Milosti královské o tom pisanjm svým oznámili, že Geho Milosti žádostí w tom bez sněmu obecnjho wyplniti nikterak nemohau, a možné nenj, žádagice, aby toho Geho Milosti královské oznámiti a předložiti nepominul. A ačkoli gím gest od nevyhössjho pana purkrabji oznámeno a poručeno, aby se nerozgijzděli, než předce zde seřwali; ale

nebalí gſau žádné odpovědi témuž pamu purkrabí na to, chci-
gili žde setrvati či nechtj. Z čehož se nachází, poněvadž gest
k tomu půweliti nechtěl, a že podlé oznámení geho w tom
gest od Geho Milosti královské žádného poručenj neměl, že
gest skrze ně žádná odpověd dána nebyla; než totiž před pa-
na purkrabewau hospodau w tom se dali znáti, že chtj při-
gezdu Geho Milosti královské dočekati. Dne pak včeregs-
sího Geho Milosti královské milostivého austnijho předložení
gſau s pilnosti poslouchali, a tomu se wſſi bedlivosti vyro-
zuměli. A kdež Geho Milost toho mezy ginhm doklauti
ráčil, gestliže gest co w tom proti prýwilegiim a swobodám
tohoto království (ač se Geho Milost naděge) předsevzato,
že se Geho Milost královská k tomu milostivě poodbává, že
gim dostatečný list průvodný na to vydati ráčj; tak že gich
starobilhym prýwilegiim a swobodám žádného vblízenj w ni-
čemž se státi nemá. Tak gakž to Geho Milost všty svými
královskými ſířegi a swětlegi vygádřiti ráčil, čemuž gſau
wſſemu dostatečně vyrozuměli.

Což se pak rozkazu od Geho Milosti královské vyfílého
dothče, w tom se s Geho Milostí královstvau na ten čas
žádný odpor neb weykády (poněvadž se ne gich samých,
ale wſſech ſtawův království Českého dothče) dávati nechtj
a nemijn. Z strany pak dání toho ěleytu, že gſau gemu
ſtaw panſký, rytířský a měříský toto oznámiti poručili: žeby
gim náležité nebylo, aniž to w mocu královské měli přigimati,
poněvadž o tom žádného povolenj ani poručenj odevšší země
a ſtawův království Českého gako panův a přátel svých ne-

magi; a by pak v galý list průvodní přijiti chtěli, žeby se to na giný způsob sláti nemohlo, než od osob svých toby včiniti musyli. A protož že gím slussné a násležité není, aniž gsaú by na to myslili a mysliti nemajn, aby se měli od giných osob a stanovu přátele svých, kterí zde negsau, děliti, a tak ani w tom artikuli, že na odpor s Geho Milosti nena stupují a nastupovati nechtí.

Než sobě to nevyjce k myslí a ku paměti přivozují, a to při sobě rozgimagi, kterak král Ludvík slawné paměti tak žalostivě poražen a od ruk království Bherškého zaveden, a na to namluwen byl, že Geho Milost královská slawné paměti nečekají na pomoc a wyswobozenj od království eského v giných zemí, skrže pospochánj své, nepřítele svaté wjry křesťanské Turka lehce sobě mázil, galž nyni dotčeno, zahynul. Ačkoli gest Geho Milosti královské králi Ludvíkovi slawné paměti wýstraha dávána, aby tak velmi nepospíchal, a na pomoc a wyswobozenj, kteráž giž k němu tázla, očekával; wšak proto taková wěrná wýstraha v Geho Milosti žádného místa mítí nemohla. A tak z toho posslo, že gest se ta přelitostivá a žalostivá porážka stala. A mnoho rod království Bherškého v giného lidu wátečného podlé tehož ctného a slawné paměti krále gest w té porážce zůstalo. Pak co gest skrže takovau nesťastnau a žalostivau porážku na království Bheršké přisslo, toho nyni není potřebi opakovati.

Galož také dne wčeregssjho Geho Milost královská mezy giným geven artikul dovožil ze strany (erbaiunku) a vědčných smluw, mezy králem Geho Milosti a knížetem Maurycem

Saškým vzdělaných, že Ceho Milost královstá s tímž knježetem Maurycem ty obnoviti ráčil ic. Tomu se neodpírá, neb vossena gest o tom vědomě, že k tomu odvysedech stavův království Českého na spětu obecným minulém, gak a posud týž (erbainuncy) zase obnowení a stvrzení býti magi, povoleno. A tak nyní toho nepotřebí také zase opakovati, ani tém (erbainuncum) jakých výkladův dátavati; poněvadž se nejdnom osob ze všech tří stavův, ale předkem krále Ceho Milosti, potom koruny České, v zemí k té koruně příslušejících dotyklagi. Prvotýž dátčený (erbainuncy) ne samým svrchu dátčeným osobám, ale všem stavům žárověni vyslal dátavati náležej. A k tomu také kdyby měli tomu rozpoznu žijženému a vyslémü, w kterémž gšau vysoce znamenité pokuty položeny, sami místo dátí, nemohliby se z toho slusně vyměřiti, a vmluvena včiniti. Než když stavovské království Českého všichni pospolu shromážděni budou; teda se o to s pilnosti a bedlivosti bude gedenomyšlně snesseni a zavření státi mocn, kdo w zemi žijstane, aneb gak se ta opaketi má; a ne takovým způsobem, aby všichni opusíte zem, díky n statky své, wogenesky wen ze země vytahnouti, a sedlákum ge paručiti měli.

A tdež Ceho Milost královská o tom zmíjku včiniti a b. tomu milostivě své povoleni dátí ráčil: „Kdyžbyskoli buš pro starost, mladost, nemoc, aneb giná svá zanepráždnenj s Ceho Milostí královskau do pole tahnouti a geti nemohl, aby vypřavje počet svůj, což na koho dátí přigde, doma žijstati“ ic. V kdyby se gini to prvé, nežli z domův svých vyseli, bylo oznámeno, byliby se věděli podle svobod kráž

lowství Českého gal a pokud w tom a zwláště kdyby rossichni stavové ze všech kragův sem byli přigeli, a se spolu snesli, zachowati: ale poněvadž se rossichni stavové na obeslání Goho Milosti královské k místu vloženému nesgeli, necházejí se gím od nich děliti.

Při tom gest také Goho Milost královská toho oznámiti nepominul: „Ačkoli kníže Mauryc Sastý od císaře a krále Gich Milosti, v od gínuď nemále pomoc a vyrobození, v tolikéž sám mnoho lidu válečného pospolu mítí ráčí: ale proto nicméně Goho Milost královskou podlé (erbainurkù) a smluvu dědičných ze strany gemu na pomoc vypravěný napomínd, a té od Goho Milosti očekává, aby tudy tím dostatačněgi nepřijeli swému odpor vdečati a gemu odolati mohl.“¹⁴

Už těch a takových předložených příčin a potřeb, gíneho při sobě nenacházejí, a za vžitečněgssí býti neznagi, než že toho pilná a znamenitá potřeba krále Goho Milosti v rossichho království Českého gest, a toho pominuto býti nezdajež než aby Goho Milost královská což nezdějme možné, sněm dbečně na hrad Pražský, galž v za to Goho Milosti použízeně a poddaně prosý, položit a rozepsat rozkázati ráčit.

U poněvadž v také z některých kragův přes dvě nedílní osoby zde přítom negsau, aby Goho Milost královská o položení takového sněmu do všech kragův, galž svrchu dotčeno, oznámje, rossichni o tom vědomost měli. A kdyby pak v listové kragssí těch, kterí tak sem w znamenitém počtu přigeli, nedosli, mohly geden druhému o též oznámovati; tak žeby se rossichni stavové dosli časné, a k témuž sněmu

od Geho Milosti královské položenému sjeti, a weys psané
pilné potřebný gednati, y to cožby králi Geho Milosti a wſſe-
mu království k dobrému a vžitečnému bylo, podle starobys-
lho chvalitebného pořádku a obyčeje zavírat, a kdyby we-
žegně táhnauti neb doma zůstati měl, nařídit mohli; a po-
dle toho, cožby tak na tom sněmu nařídili a zavřeli, po-
sluſně se zachovati chtj a zachovati budau; neb což se tak
gednomyslně, sworně a společně zavírá a říjí, to také stále
a trvale bývá, a Pán Bůh wſſemohauch k tomu swau
swatau pomoc a požehnání dávati ráči. A také se tím ne-
chubí, než o tom dobrě wědji, že gsau se y předkowé gich
wžbycky k předkům Geho Milosti královské y tudiž k Geho
Milosti královské, a w potřebách obecných gako wěrnj pod-
danj posluſně zachowávali, a gessiě zachovati mjinj.

Mež aby měli tak zhola a nenaďale sami bez povolení,
přičiněnji, a pomoci giných stavůr wzhůru býti, a do pole
táhnauti, obáwagi se toho, aby se také gako králi Ludvíkovi
stavové paměti s tau nesťastnau porážkau, čehož Pán Bůh
vchowati ráč! lhostiwe a žalostiwe nepřihodilo. A budo
žeby pak y Geho Milost královská s některými do pole tá-
hnauti, a s pomoci Pána Boha nad nepřátesi svijezysti rá-
čil; tehdažby toliko ti, kteříž gsau tak s Geho Milostí do pole
táhli, a ne ti, kteříž doma zůstali, toho pochvalu a pocti-
woſt mjiči chtěli; cožby království Českému y wſſem stavům
odewſſeho křesťanstwa k velikému posměchu a hanbě přičsatí
se mohlo a přičitalo. A zase kdyby nesťestí na Geho Mi-
lost, od čehož Pán Bůh wſſemohauch Geho Milosti králov-
ské za dlužhé časy vchowati ráč! přislo, galbý to Geho

Milosti královské v tém všem, kterých s Geho Milosti královskou, tak bez povolení všech stavův táhli, odvůdceho národu Řemeckého v Wlasského ke zlému se přičítalo. A protož také předessle, tak v nyni vždy Geho Milosti královské se vši poníženosti za sněm obecnj prosý.

Gjauc té vjry a naděje ku Pánu Bohu, že to všechc podlé stavův království Českého gako přátel svých a zemí ke království příslussegých, ctným, dobrým rytířům a věrným poddaným náleží (nedadauc toho žádnému napřed), tak aby rovnost záchowána byla, a swornost, lástka a gedno-myšlnost mezi nimi všemi býti a trwati mohla, gednati a konati chci.

Adež měsiby Klenovský nad to vjce dále a vobširněgi Geho Milosti královské to předfládati, newidi se toho potřeba býti z. neb nepochybugi, že Geho Milost královská podlé svého královského vysokého rozumu a potřeby podlé důležitosti v sebe rozwáziti ráči. A tím srau řeč zamazugic, a Geho Milosti královské s pokorau prosyc, aby Geho Milost tohoto gich promluwenj negináč k sobě přigjmati, ani vyskládati gím toho ginau měrav neráčil, než že to dobrým vřímným a poddaným aumyslem činj. A přitom v to od nich, že s Geho Milosti na ten čas táhnauti aneb vyslati nemohau, milostiwě přigiti, a gich milostiwě král a pán býti ráčil. A s tím se Geho Milosti poníženě poručena činj.

Na takowau od stavu vanského, rytířského a městského promluwenj a Geho Milosti královské odpověd dánau, ráčil gest Geho Milost královská zase repliku a odpověd srau,

královstvu auctně dát, a na nijžgi položený způsob pro-
mluviti.

Král Geho Milost.

Geho Milost královská ráčil gesti tomu, pokudž gſau
nevyvysíji auředlnicu, ſaudce zemſti a rady krále Geho Mi-
loſti a královſtví Čeſkého, a přitom některé osoby ze ſlavu
panſkého, rytířského v měſtſkého ſtrze nevyvysíjího pana pur-
krabi Pražského, a potom také některé osoby z dotčených tří
ſlavů ſtrze Gabryele Klenowſkého promluviti, a Geho
Milosti královſké odpověd dátí poručili, ſjjřegi wycozuměti;
na kteréžto artykale Geho Milosti obſjirně předložené, kterijž
znamenití, welichy ſami v ſobě gſau, a wyſokých wěch ſe tu
dotyče, Geho Milosti královſké ſ obtijznosti to přigde na ně
tak pogednau odpověd dátí; neb Geho Milost královská
v řeči latinské a německé ne-tak doſtatečný, gako v Geho
Milosti přirozeném gazyku z ſtrany wýmluwnosti býti ráči.
A také artykulové gich, na kteréž gſau ſe zdrávě vradili, ty
gſau ſe mluwenj a oznámenj Klenowſkému gakožto práw-
nku a osobě v tom zvykle gak a pokud ſe wyličiti má, a
z toho dále newylkračowati, poručili. Gakožby pak Geho
Milost královská ſ pomoč Boži dobré wěděl, vvažje prw
s. pilnosti ty artykule, gak a pokud také ſmou ſprawedliwau
odpověd dátí; ale žuagje Geho Milost královská, že to gako
wěcy wálečné ſpěſněho gednání potřebuge; a tím prodlévat
neſluſſi; protož Geho Milost královská, pokudž Geho Milo-
ſti Pán Bůh rozumu popříti ráčil, pokudž za potřebné

a výjitečné Geho Milosti královské a království tohoto vzná, y také pro zachování a obranu téhož království a stavů, gím na to odpověd' pokudž gednom Geho Milost' to vyslavit a vymluviti bude moc, dáti ráči. Gestližebi pak Geho Milost' královská těch všech artikulů, kterýchž drahně gest, spamatovati a w hlawě obdržeti nemohl, aneb když zapomenutí počádně odpovědi dáti neráčil, ginau měrav se toho od Geho Milosti královské nestane, než dobrým výjimným vmyslem, a w tom se Geho Milost' královská Vána Boha, že to w pravdě tak gest, dokládá.

Předkem Geho Milost' královská ráčil gest nevyvýšších auředlníků, saudců zemských a rad krále Geho Milosti, a království Českého y některých ginných osob ze všech těch stavů, řeli a předložený wyrózuměti; a byly Geho Milost' rád vhlédati ráčil, aby se byla Geho Milosti královské od všech těch stavů gednomysluá a společná odpověd' dala; ale poněvadž býti nemohlo, musí to Geho Milost' Vánu Bohu všemohauchymu na ten čas poručiti. A kdež gau nevyvýšší auředlnícy, saudce zemství a rady krále Geho Milosti a království Českého y některé ginné osoby ze stavů téhož království na včeregssí Geho Milosti královské milostivé předložení poddaně a poslussně se zachovali, a Geho Milosti královské připowěděli, že s Geho Milostí táznauti chtj, a nikoli Geho Milosti opustiti nemijn, na žádný suém obecnj nečekajic (ani na mytěgssí nebezpečné časy nevlezugic) kterýž, ačby Geho Milost' královská rád byl položil, kdyby genom čas k tomu postačiti byl mohl, kteravžto povolnost Geho Milost' královská od nich milostivě přigimati, a gím to

roffii Milosti swau královskau zpomjnati, nahražovati, králem a pánum gich milostivým býti; v synu Geho Milosti královské neymilegssí k témuž wěsti ráči: než což se z strany druhé, totiž stavu panského, rytířského a městského důtče, Geho Milost královská od nich přejčinám, pro které snemu obecnjho žádagj, a na tom předse aby ten položen byl, stogli.

Druhé: že se v žádný odpor z strany toho navrácení s Geho Milostj dávati nechtj.

Třetí: o krále Ludvíka slavné paměti, gak gest strze pospíchání swá, a radu Vherzských pánum žalostivě poražen.

Čtvrté: kdež sobě za těžkost poklädagj; pravíj: že se bez povolení ginch kragův w taková veliká gednání a artykulé dávati nemijn, v ginch wjce artykulův a příčn obřísně doložili, kterýchž Geho Milost tak spěšně wšech spamatovati nemůže, wšemu gest wyrözuměti ráčil, a nepochybuge Geho Milost královská, že tak gedna gak druhá strana to dobrým vprějmným aumyslem činj. Ale proto Geho Milost královská to při sobě nachází, že strana druhá, která první odpověd Geho Milosti královské dala, sobě to lépe a gruntovněj než druhá strana k myslí připaustěgj, a potřebý nestále k srdců přivozugi.

Než že (erbainunku) smílův dědičných vykládati nechtj, než do bubauchho snemu obecnjho, k wváženj wšem stavům toho odkládagj, geho Milost královská nenj proti tomu, aby se to od nich dobrým a wěrným aumyslem dátí nemělo; poněwadž gau dne wčeregssího od Geho Milosti královské w obřísných sloujich slysseli, co na tom a na těch gednání Geho Milosti v gau wšem žáleži, a bez pochyby tomu wšemu

u vyrozuměli. A co také Geho Milost královská gím a všem
mu království Českému, a zase oni a všichni stavové Geho
Milosti královské, a k tomu také Geho Milost královská a oni
všichni podle vzdělaných a specetěných (erbainunků) a dědič-
ných smluv knížeti Maurychymu povinovati gšau, a gíž
teprw ta všecka gednání, spolu (erbainunký) a dědičnými
smlauwami, na sném obecní odkládati chtěli, nepamatujic
w tom na vzdělané a obnovené u stvorené (erbainunký) a
gich vlastní připovědi, pírčení, listy, zápisu a pečeti, než
na zpátek to všecko cpagi, což gest věc w pravdě do nich
litostivá slyseti. U což gest vyššího a lepšího w světě
nad poctivost a dobrav pověst, a když sobě to člověk k srdci
svém pravě připustiti a na to pomněti chce, nežliby se měl
nad poctivostí svau zapomenauti a tu potratiti, mělby rao-
věgi tisýcekrát hrđlo své za to dátí, a na světě vjce nebyti.
Nechť ale genom to k své myslí a srdcym připusti, že gíž
neprjel dále od knížete Mauryce a císeře u krále Geho Mil-
osti lidu válečného přes čtyři mile neleží, mežy kterýmžto
lidem válečným oni stavové také syny, bratry, stregce a přá-
tely krewní a přirozené magi, u gíne osoby z vlasti své tam
gšau, kteříž každý den na se od týchž neprátel wpadu očeká-
wají, mohauli ta gednání tolik prodlení a času mítí, aby se
teprw snémové obecní rozpisovali a drželi, dědičné smlau-
wy, swobody a prýwilegia malchowáli, a rozumy a výkłady
gim dávali, a k tomu teprwa se radili, mali se do pola-
tahnauti, a kdo má geti neb doma žustati. —
Ach větší hanby a posměchu, že se takové hrozné věci
od nich slyseti magi; ale nechť u toho galó vdatní rytíř

poráží a na to se rozpomenau, proč gau sem obessani, a že gíz ne w městě než zhola w poli proti nepříteli leží; neb gíz gendm pro tu příčinu gest w městě a po všech myn ležeti dopusstěno, pro nečasy a zymu, aby potom služebnici a čeleb gíz a gíz wáleční lidé, negsau pěkissně zymau a nečasy přemoženi a ztrápeni, tím dostatečně proti nepříteli mohli trmati. Reb syec Geho Milost královská neostegchalby se, aby osobau swau a s dvořany swými neměl polem ležeti; neb gest proto wytchnauti a sem přigeti ráčil, galož pak to w skutku na Geho Milosti se seznati a shledati dá, když Geho Milost dále to tažení, dali Bůh, sťastně spolu s nimi, stavu království Českého, galož wěrými poddanými představžti ráčí, že na Geho Milosti w skutku nic sgíti nemá a nesegde, tak galož to na Geho Milosti seznati magi. A k tomu také to očíte widi, že Geho Milost královská osobně s synem swým neymilegssim zde se nagíti dal, a Geho Milost královská od dávního času tak mnoho stavu panstěho a rytířstěho galož nyni pospolu widěti neráčil.

Galož Geho Milost též z Prahy sem několik kusům říčky a děl, kterauž na náměstí widi státl, přiwezti rozhazal, korauhew s znamením a erbem království Českého v gíz ne věcy wálečné zde tolikéž před rukama gau; a tak děl říjic Pánu Bohu žádného nedostatku wjce není, genom aby to polní tažení před se spěšně wzalo a vykonalo. V měliš by pak Geho Milost královská gíz přes to přesewšecto zase na zpátek odtáhnauti, a takowau nebezpečnost v tu powinna wzdělanau stlauwu a (erbainuňk) listy a zápisu, pěčeti, poctivost a wjru, dobré v výjitečné království Českého.

opuštěti, a tomu doslu, což gest připověděl, nečiniti, než
zaujmu pomluvu a pověst o sobě slýsseti, náklady a stody na to
wynaložené křeze to trpěti, Ván Bůh Geho Milosti toho,
aby to kdy mělo Geho Milosti královské na mysl přigiti,
a aby to Geho Milosti měl před se vzýti, vchowati ráči.
Aho kdyby v nepřítel tak blízko a před Geho Milosti očima
byl, tehdyby Geho Milost toho a myslu gestě nebyl, aby
zase na zpátek vtáhnouti měl. Nad to pak, poněvadž gestě
tak daleko týž nepřítel několik mil od Geho Milosti gest, aby
Geho Milost na to mysliti, a zase takto dorčeno, na zpátek
vtáhnouti chtěl. Ach necht se rozpomenau na své chvalitebné
dobré činy a pověst, kterouž gau tak dluho až posavad
obdrželi, a nilda gindc we všem křesťanstvu, než gato
o dobrých a ctných rytířích a dobré zachovalých vdatných mu-
žích nad gine slýsáno bylo. — —

V necht tehda teprva nynj takové chvaly a hogné do-
bré pověsti beze myssi hodně a slussné příjiny nepotracugi.
Kromě nynj právě v neywětſí nebezpečnosti sněmy obecni
držeti, o prýwilegia a swobody se hadrowati, a těm výklady
činiti. — Ale kdy gest to genom tak živo slýcháno bylo, mas
gili kierau těžkost, žeby ſe od Geho Milosti královské prýw-
ilegium a swobodám gich v neymensším vblížiti bylo mělo ?
Necht některé osoby z prostředku svého k Geho Milosti krá-
lovské myssi, Geho Milost královská ſe k tomu milostivě
poddává, a ſe nimi o to o všecko vhoditi, v také gimi na to hned
zde dostatečný (rewers) zápis dát (chce); tak že ſe gimi žádne-
ho vblížení ſtati nemá ; poněvadž po vykonání toho taženj ſněm
obecni, tak gest Geho Milost připověděl, neměstkaže držeti.

the, (a vše) srovnati ráči. Neb Geho Milost královská nikdy
za králování svého toho aumyslu nebyl, aby měl co proti prav-
ilegiim a svobodám království Českého před se bráti, a gessě
toho aumyslu nenj; nýbrž mnohem vjce těch gím přičinov-
ati, a podlé gich pravilegií, a wedlé nich, gako ctných,
dobrých rytířů a věrných poddaných svých vždycky hrde-
y krew swau, a všecko, což genom v Geho Milosti možno-
stí gest, rád a mýle činiti ráčil, a čipiti z Boží pomoci bude.
Což se pak (erbaiunků) a dědičných smluv dotýče, poněvadž
o tom dobré vědji, že s domem Saským předesslé staré vžde-
lané (erbaiunký) a smlauwy magi, kterauž před Bohem y libe-
mi povinni gsau zdržeti; neb se tu nemalých věců, ale y Ge-
ho Milosti královské a gich všech poctivosti, zápisů, listů
y pečetí a přírčenj vysoce dothýce; nyněgssi pak (erbaiunko-
kowé) obnowené, ty se starými srovnávají, a nic nového
v nich doslaveno nenj, kromě v některých artykulích gest
proměna z strany soudův a odpovědníkův, což vjce k do-
brému a vžitečnému království Českého, než domu Saskému
gest změneno. A to z té příčiny, aby nebylo vždycky po-
třebj všem vzhůru býti, a na pomoc gedni druhým se vši
moch tahnauti, tak gakž v starých (erbaiuncích) bylo dosla-
veno; ale gíž to nynj v těch nových obnoweno, a pro dobré
koruny této, gakž se prwě o tom oznánilo, gest zavřjno.
A protož ze strany takových (erbaiunků) v o gine artykule
a dědičné smlauwy nynj nenj času se hádati, než raděj
k zbrani a měci sáhnauti, a ná to pomysliti, aby země a pods-
daní Geho Milosti královské v pokoji, láске a v svornosti
živi a od vpadův a sfeod zachování býti mohli.

Če dokonalé naděje Geho Milost královstě k nim, ga-
ložto k ctným rytířům gsa, že Geho Milosti na takové Ge-
ho Milosti bedlivé a spravedlivé napomenutí neopustí, nýbrž
při Geho Milosti stanau a setrvagi. A Geho Milost krá-
lovská gím slovem svým královským připovídá, gakž brzo
se toto tažení válečné vykoná, že Geho Milost chce všem
stavům království Českého sněm obecuj na hrad Pražský
neprodlewangic položit a vzeprsat dáti. A tu nagdeli a po-
káželi se co toho, ač se Geho Milost královská nenaděje, aby
Geho Milost co proti (prywilegijs) a svobodám království
Českého před se bráti měl aneb gím vblížil, že gím to všedlo
Geho Milost královská podlé slusnosti a spráedlnosti na-
praviti ráči. Neb sobě Geho Milost královská podlé Pá-
na Boha za svědka berě, že gest nikda toho aumyslu nebyl
a není, aby kdy co toho, cožby proti prywilegijs a svobo-
dám království Českého, gakž nyní dotčeno bylo, vědomě
před se bráti, aneb na to mysliti měl; než vždycky gest ra-
děgi Geho Milost gím těch potvrzoval v rozmnožoval, a gess-
těby gím gich Geho Milost daleko raděi na sáhy přidával
a přičinoval, nežli gím gich za prst vjiti aneb vmtensiti
chtěl. A protož Geho Milost královská gím to k rozwážení
připausiti, gestli nyní toho čas gest, aby teprw o to (vídavc
že nepřítel giz do země tábne) dysputačy držeti, aneb co sta-
ré báby se o to hádati a nepříteli svévolně zemii hubytí, ka-
ziti, a tu odgjiti, dopuslit měli.

Než když také Geho Milosti královské krále Ludvíka
slavné paměti, neslavnau příhodu a porážku připomíngi

a tu překladu přivozuj. Na to Geho Milost toto za odpověd dávati ráčí: aby starové Geho Milosti královské za tak vztěklého a nedbáničkého neměli a nedrželi. Neb co gest Geho Milost královská tímto tažením před se vzal, to gest Geho Milost prvek bedlivě a zdravě v radě vročíti ráčil. Protož Geho Milost královská vždy o nich pochybowati neráčí; než tě milostivé naděje gest, že s Geho Milost královskou před se potáhnau. A potom dali Bůh při říšstném narůčenj na sněmu obecnym o giné věcy gednati se bude.

Zugisté že Geho Milosti královské příliš lítostivé a přeřízke gest, a Geho Milost nemohl většího zarmaucenj mít, než to, že se toho nuzného, nízceňného, chatrného a zahnaneho kurfiršta tak bogi, a moc a sylu říšecého chýše s tažkou sypatnau sylau téhož zahnaneho kurfiršta srovnávagi.

Geho Milost královská giž z veliké lítosti vjce na ten čas mluviti nemůže. Neb Geho Milost královskau to všecko, a žváčká ten veliký posměch a hanba boli, a to Geho Milosti i srdci gde, že za Geho Milosti královské králování, a gsa Geho Milost v zemi, to království i hanbě, posměchu a potupě přigiti má.

Pamatujc Geho Milost královská na to, že se o Českém národu píše a čte, a vždycky to slycháno bylo, kterak gsa se po všech časy ctně, vdatně a rytířský chowali, gaských gsa také znamenitých rytířských kusů, gestě za lidstě, paměti dorozovali. A když gest kolivěk národ Český při galžkoli činech velikých neb malých býval; vždycky gest přední

pochvalu obdržel. A když gsau ginj w bitvách, oklešenj
 w síturých y při giných maledicích způsobijch utahowgli a vši-
 kali; teby gest wždy pochvala a poctivost tomu národu dá-
 vana byla; tak že gsau se až do poslední hodiny ctně, dobrě,
 chvalitebně, rytičsky s živoucí záchowali, a neb tu na maje
 žádávali, a krew swau y vylewali, a neb výtežství, voci-
 nost a chvalu obdržovali a dosahovali. A gesstě no ní
 mohli zpoléhati a se bezpečiti, kdyby se o to potušyti chci, —
 žeby s pomocí Pána Boha půl Ríše maledicím způsoben
 podmaniti mohli. A nyni se pak tomu býtnému, muznému,
 zahnanému člověku strassiti dáti, a geho se háti magi, a se vším
 geho životem, by pak gesstě gednau tak tlustý byl, sejratí
 mohli, — budíž toho Pánu Bohu žel! A poněkudž císaře
 Geho Milosti, a Geho Milosti královsté y giných lid maledic-
 ný a pomocí při knížeti Maurychym gsau; gesstěb se slusně
 gindče rozmysliti měli. Srdce Geho Milosti královsté boli,
 že takové řeči od nich slyšetí se magi, čehož za králování
 Geho Milosti nikdá se nestalo. Protož Geho Milost králov-
 stá gesstě wždy starou milostivě napomínati ráčí: aby se ga-
 požto ctní rytički, gindče rozmysliti, a ne na ty (kterýmž ta
 věc tak k myslí negde) zřenj své měli. Geho Milost ze všech
 fragů všech starov sem obeslati ráčil, a ti, kteříž gsau se
 poslussně záchowali a přigeli, na tom gsau dobrě vdelali,
 nežli ti, kteří dema žustali, až se sathí o věcy a poctivosti
 své staragi a ge opatruji, a za to odpovídaj. Neb pocti-
 vost gest tak druhý a vysoký klenot, že na tomto světě nic
 dražšího a vysšího není a býti nemůže; a pro záchování
 poctivosti může gedenkazdý manželku swau vlastní (bez očes

kávání za to na se trestání) zabiti, a zase syn otce pro pozitivost opusitii. A ač Geho Milost to při sobě rozgjmati ráčí, že gsau takowau odpověd swau dobrým aumyslein Geho Milosti králowské dali; ale mohau to k srdčím svým připusitii, co a gal mnoho na poctivosti a výry drženj záles ži. Geho Milost králowstá teb před sebou stavu w znamení počtu shromážděné viděti ráčí; a gestliže pak podle Geho Milosti králowské před se stanau, mnoho dobrého způs obeno a vyrízeno bude mocu byti, a gini, kteří doma zůstali; mohau, překladem nich gsaure zhuzeni, k takovému poctivému do pole taženj, také se pozdvihnauti a přitáhnouti. V poslední gsau pak gij weyš gmenované přejiny dostatečně shýseli, a těm gruntyovně bez pochyby v tomu také vyrözuměti mohli; že Geho Milost králowstá stavům po vykonání a vytízenj nyněgšího taženj neměsttagic sněm položiti, a gini we wšem, w čemžby se gini gaké vkrácenj bylo stalo, milost svou nápravu včiniti ráčí. — Neb kdyby odšud s tau sítelbou, korauhwem a wsselikými potřebami válečnými zase na zpátek tóhnauti měli, a w tom času králowstně toto od nepřitele, zkaženo, pohubeno a snad v dokonale ztraceno byla, kterakby getnom z toho před stavu odpovídati slusně mohli, a cožby pak nich národ a krevní přátele, kteří na ten čas při kuižeti Maurýchym gsau, že gsau tak od Geho Milosti králowské a stavům opusitíeni byli, o nich vlnuvti musyli, toho ač při sobě dobré a zdravě rozwáži, máli se to Geho Milosti králowské raditi, aby zase nazpátek tóhnauti ráčil, a ti, kteříž gsau se řegeli, zase rozpuštěni byli; ale galby se to slusným prostředkem a přejinou, aby to tak se státi mělo, před se

bráti myšlo. — A kdyby se Geho Milost královská toho do-
pustil, nemohlo by Geho Milost nic vjce nespravedlivějšího
než to včiníti, a o Geho Milosti by se to, gakž nyni dolo-
no, že to směl nesloužně před se vzýti, mluviti mohlo.
Všakby v duse těch zbitých těl, že ge Geho Milost krá-
lovská za živnosti tak žalostivě opustiti ráčil, na pomstu
do nebe proti Geho Milosti královské volati a Geho Milosti
královské vlastní duse za to trpěti a odpovídatici myšla.
Ale Geho Milost královská pamatujic na svau duse a poc-
tiost, nemajic nic milostivějšího než ty dva klenoty, ty spa-
třiti a bohdá v zachovati ráči, a proti těm žádnau výmý-
něnau měrāu přečiniti nemijni a nepřečini. Protož Geho
Milost královská rozgimagic to při sobě, kdyby na nich žá-
dost prve a před tím, nežliby se toto předsevzaté chvalitebné
tažení vykonalo, snem obecnj hned položiti a rozepsati ráčil;
tehdyby Geho Milost královská proti wejš psaným dvěma
artikulům zgewně přečinil, před čimž Ván Bůh Geho Mi-
lost královskou ostrých ráči. Také proti Geho Milosti krá-
lovské to nic není, nébrž milostivě k tomu povoluje, aby se
s nevyššími pány, auředníky, soudci zemskými a radami
Geho Milosti královské a království Českého sessli, a počudž
se spolu na gakýbž způsob Geho Milost gím od sebe zde od-
pověd dátí měl, snesau, k tomu se Geho Milost královská
milostivě poddává, že gím takový revers, gakž se o něj
srownagi, vydati ráči, a proti nich prývilegijs a swobodám
nic před se bráti nemijni a nechce. A k tomu také Geho
Milost královská od toho vyššího rozkazu pausitěti a ten
rušiti, moriti a kaziti ráči, tak že gím stavům ani swobodám

a prýwilegijsm gich k žádné sskodě a vgmě býti nemá, těliko aby se nynj w této potřebě od Geho Milosti královské odtrhnauti nedali; nebrž podlé Geho Milosti královské gakžto wěrnj oddanij a gakž Geho Milost té důvěrnosti k nim gest, stali. A také se stavové často pisaného království Českého to do Geho Milosti královské domeyssleti ani domnij-wati nemagi, gakoby Geho Milost královská w čem neymenssím, cožby k dobrému a vžitku tohoto království slaužilo a bylo, pro swau něgakau penuhu toho gedenati a před se bráti nechtěl neb neráčil. Wždy předce gakž v prvé gich napomijnagje v milostivě žádagje, aby wžhlédnauc na weyš oznámené přjemy, s Geho Milostí královskau tohoto poctis-wého předewzatého taženj vykonati a vyjediti pomohli. A Geho Milost královská se k tomu milostivě poddávati ráči, že podlé stavův wěrných oddaných žiwota v krwe swé, v statku a wssého gměnji swého wynaložiti, lišovati neschce, a Geho Milosti gím nic sgjti nemá a nesegde. A tak aby Geho Milost královská dokonalau wědomost toho mít mohl, kterij s Geho Milostí táhnauti, a při Geho Milosti státi chěgj, a na koho se také Geho Milost vbezpečiti má, ti wssíckni aby se poznamenati dali, a ti, kterijž tak táhnauti aumysl magi, do swětnice wstaupili, a kterijž pak té wule s Geho Milostí táhnauti negsau, ti aby po schodě doluw gdauc též se poznamenati dali.

Na takové Geho Milosti královské napomenutí gest zase od Klenovského zlouweno:

Klenovský:

Po něvadž pán a rytířstvo, v města v znamenitém počtu zde shronázděni gſau, kteří ne vſic̄ni nahoru vzejí mohli, než dole zůstati musyli, a vſic̄ni tohoto Geho Milosti královské předložení neslyſeli, a potřeba toho káže, aby gedenkaždý o tom vědomost měl; protož Geho Milosti královské pán a rytířstvo, v města, za povolení ponížené proſy, aby spolu o to rozmluviti, a to těm, kteří gſau pro aužost města tohoto gsem vzejí nahoru nemohli, předložiti, a Geho Milosti zeytra na to konečný vmysl svůj označiti mohli.

Toho gest gím od Geho Milosti královské dopuſtěno bylo, vſak na ten způsob, aby žádný odsud neodgizděl; leč Geho Milosti královské prve odpověd dána bude, a to pojmenovaní, gakž těho Geho Milost v řeči své naposledy doložil, se vykoná.

Ve čtvrtel mezi třimechýmau a čtyřmechýmau hodinou všrchu oznamenj stanové vſichni, což se gich kolivěl sem po Litoměřic na Geho Milosti královské obeslání, ſgelo, před Geho Milosti královskau se nagiti dali. A tu gest od nevysokého pana purkrabí na místě a gménem nevysokých pánů ouředníkům, ſaudců zemských a rad krále Geho Milosti a království Českého, v ginc̄ch, kteří podlé nich ze stavu panstého, rytířstého a městského gako za gedenho člověka ſtogi, promluweno.

Ne vysoký pan purkrabí:

„Což gest koli Geho Milost královská pán náš nevysokého včerejšího dne k osobám ze všech tří stavův zde

Štromážděným mławiti ráčil, to gsau wſecto w paměti ob-
 drželi, a bez pochyby mezi sebou dostatečně rozmírali. Bſſab
 přes to páni nejmíňi aukedníjich; ſaudce zemſtji, a rady
 krále Geho Milosti a královſtvoj Čeſkého a giné osoby ze wſech
 ſtarův, kteříj w tom podle nich a za gednoho člověka ſtogi,
 pominauti nemohli, a wčera y dnes celý den toho při ſtaru
 pánſkém a rytířském, y městech z obce, galožto gich přáles
 lich ſe wſi pilnoſtj gebnali, ge napomjnali a žádali, aby ſe
 s nimi ſcownali, a Geho Milosti královſké wſickni ſpolečně
 gednomyslnau odpovědali. Ale poněvadž gsau gich ſe to
 mu pětveſti, ani při nich přes takové pilné a bedlivé ge-
 dnání nic obdržeti nemohli, čehož gsau nerádi viděli, a ge
 při gich zatvrdilém a nevſtupném předſenzech žúſtawiti mu-
 ſhli. Bſſab oni galožto ctnj dobrj rytíři, a poctivost milu-
 gich a wěrnj poddanj Geho Milosti královſké galožto prawé-
 ho, přirozeného a bědičného krále a pána ſvého neymilostis
 wěgiffis na takové Geho Milosti milostivé a ſruntovní
 předloženj, a pro dobré a ſlávu vlasti ſvé Geho Milost
 královſkau, ktorýj ſebečnau peči a prýčn řeſti a pro ně ſi-
 wota a krwe ſvé, což očitě ſe vidí, vynaložiti nelitujic,
 w takovém nebezpečenſtví nigaž opuſtit nemíjn a nechtj:
 něbrj: podle Geho Milosti královſké, královſtvoj Čeſkého,
 a ke wſemu dobrému wzhlednau a pamatuſic na tu odpo-
 věd, kterouž gsau oni a wſickni ſtarové tohoto královſtvoj
 roku nynj minulého knížeti Hánuſſowi Frýdrychovi a land-
 krabi Heskému, osobám do achtu haným, na gich psanj
 a napomenutj pod pečeti zemſtau gednomyslně dali. Dotíž:

gestřížebn na Geho Milost královskau od tohožděli sajeno bylo, žeby newěděli a nemohli Geho Milosti královské opusiti ic. všesko to, což věrným poddaným, a těm, kterým nad sloupy a pečeti zemstau držeti náleží, včiniti chtěj, a to mu všemu, což gsau od sebe psali plniti (v čemž gím žádný za zlé miji nemůže) dosti včiniti chtj. Poddávajice se gessiř k tomu, gakožto věrnj poddanj a potiwoſti milujicj, že podlé nich Geho Milosti opusiti nemijn. A spolu obywatelům královskoj tohoto a přátel svých, kteři na ten čas že negsau, k tomu se všii pílnostj, aby se oni také gakožto věrnj poddanj podlé Geho Milosti královské zachowali, neponijnati budau.

Poněvadž gsau pány a rytířstwo ani měst z obce k něčemu ginačmu přivesti nemohli, Vánu Bohu takowau věc poručiti musegi. A tak budau oni také wěděti gich obzvláštnj odpověd a omluwu na to Geho Milosti královské dát a předložiti. A s tím se Geho Milosti královské poddané poručena činj.¹¹

Po vykonání té řeči nevyhýbšiho pana purkrabj bylo gest od osob ze stavu panského, rytířského a městského z obce před Geho Milosti královskau toto promluveno:

Váni a rytířstwo, v města zde shromážděnij Geho Milosti královské, gakožto králi a pánu svému neymilostivěž ſímu toto oznámiti poručili, že gsau se dnesního dne na řeč káz Geho Milosti královské posluſně zachowali, a k Geho Milosti z prostředku gich osoby vystali, a té omluwe, kteří už Geho Milost královská gest včinil, a oni dostatečně

od týchž vyšlancích tomu výrozuměli, míslo dávagi. A dále Geho Milosti královské totu oznamují, že to všecko, cdž gest včerejšího dne Gabryel Klenovský, spoluobývatel království tohoto slovo od slova mluvil a předkládal, konečná vůle a vůnysl nich byl a gest, a gessě toho při tom zůstala vugí s tím doložením, tak jakž jsou Geho Milosti královské prve poníženě prosyli, gessě vždy za též prosy: aby Geho Milost královská všem stavům království Českého sněm obecí, což může být neydějwe, položiti a rozepsati ráčil, poddávajíce se k tomu, že oni podlé giných spoluobývatelův království tohoto všecko to, cožby Geho Milosti královské a tomuto království dobrého a vžitečného bylo, gednati a zavíratí chtí; nad čímž Geho Milost královská libosti mítí bude. A gessě vždy za to poníženě prosy, aby Geho Milost královská při nich dané odpovědi milostiře zůstaroviti, a králem a pánum nich milostiřům být ráčil. Toho se oni Geho Milosti královské s svými povolnými a poddanými službami odsluhovatí budou.

Na to zase Geho Milost královská promluvili ráčil:

Geho Milost královská nevyšších panův a uředníkův, saudců zemských a rad království Českého a giných osob je všech stavův, kteríž za gednoho člověka stogi, předložení a poslissné poddání, také pilnost a bedlivost nich, kterauž jsou při stavu panstém, rytířském v městech z obce měli, aby ge k jednostagné odpovědi, aby se s nimi stoupnali, a podlé Geho Milosti královské těhli, přivést mohli,

a w tom we wssem toho hleděti, a t tomu ge napomjnati, aby gednomužnost a swornost mezy nimi byla, dostačně wyrözuměti, a tu powolnost od nich qakozto etných rytišum a Goho Milosti královské werných poddaných milostiwě přisjeti, a takowau gich lajtu a náchylnost, kterauž t Goho Milosti královské a vlasti swé nesou, a že gšau se na Goho Milosti milostiwě napomjnání poddaně zachowali, wssem spolu v gednomu každému zwláště wssi milosti swau králowskau zpomjnati v nahražowali, králem a pánum gich milostivým býti, a t témuz Goho Milosti královské syny neymilegssi wěst a miji ráči, aby takowau powolnost gím v potomkům gich wssi milosti zpomjnali v nahražowali.

Což se pak ginhch osob ze staru panského, rytiškého v měst odpovědi gich dané dohýče, té gest se Goho Milost královská do nich nabíti neráčil, aby přes Goho Milost králowskau milostiwě, spravedliwě, v otcovské napomenutí, poněwadž gest gím Goho Milost královská tv wssedko, aby z toho dobrého a vžitečného, a zase, gestližebý tomu na obpor byli a tähnauti nechtěli, zlého tomuto království přijít mohlo, křeze Goho Milosti královské rozkaz předložiti a oznámiti ráčil, a také ohledagic se na nyněgssi nastávajcý nebezpečenství, na svém předce státi měli.

Kteréžto odpovědi Goho Milost královská wyrözuměla ráčil, že toho při prvněgssi odpovědi z strany položenj snemu obecnjho zůstawiugj. Na to Goho Milost královská gím toto předkládati ráči, žeby Goho Milost královská t tomu náchýlen byl, by genom čas t tomu postatiti mohl, aby

gim y hned snem obecnj položil. Ale z kterých příčin ten čas k sněmování pustacíti nemůže, mohli gau stavové giž dostatečně vyrozuměti. Nebrž čas toho káje, aby to, což ctným rytíčkům a věrným poddaným náleží, a což k zachování zemí a poddaných slaví a vžitečné gest, před se bráti a rozgímalí. A poněvadž pro zdržení příčení a pečeti, a pro zachování vžitečného a dobrého tohoto království nis gaž pominuto býti nemůže, než aby to k skutečnému vyřízení přísllo; neb v pravdě Geho Milosti královské toho věřili mohou, kdyby Geho Milosti královská to znáti a tomu rozuměti ráčil, že nyni čas k sněmování slaví, žeby Geho Milosti nic miléggího a slussněggího y náležitěggího nebylo, než žádosti nich z strany položení snemu obecnjho město dát. Ale nemůž to, gaž gest privé o tom dosti označmeno, na ten způsob před se bráno býti, lečby se to s Geho Milosti královské a nich všech obyvatelům tohoto království, zkázau posměchem a zkrácením, příkááním nich státi mělo, k tomu gau také z knížete Mauryce psaní, kteréhož Geho Milosti hovnorvěrný přípis poslal, z čehož a z gažkých příčin ge napomína, a co na nich žádá, dostatečně vyrozuměti mohli. A poněvadž pak Geho Milosti královské gau všem gruntonk y obširně, gaž se svrchu oznamuje, to předkládati ráčil, že Geho Milosti královské a stavám náležité není, proti listům, zápisům, pečetím a příčenj y příporově, co před se bráti, nebrž tomu všemu, gaž dobrým náleží, dosti včiniti a to zdržeti. Geho Milosti královská konečně na tom se vstanoviti ráčil, ve jméno Vána Boha všemohoucího, s těmi, kteríž na Geho Milosti královské

napomenutí s Geho Milosti královskau táhnauti se podvolili, toto tažení včiniti, a to poctivé předsevzetí s pomocí Boží vykonati. V mšedlo to, počudž možnost Geho Milosti královské postačí, nesetříc života a krve své, pro zachování zemí a poddaných svých věrných milých, podlé nich mžle vynaložiti a činiti. Ša gessé vždy té milostivé naděje a důvěrnosti, že páni, rytířstvo a města z obec gináče se rozmyslí, a Geho Milosti královské osoby, Geho Milosti syna neymilegšího, a giných spoluobyvatelův a krewních přátel svých, kteří netoliko nynj gakožto věrnj poddanj a dobrj rytíři s Geho Milosti královskau táhnauti se podvolili, ale také v těch, kteříž prwé při knížeti Maurycym v poli gsau, a k tomu Geho Milosti královské střelby v korauhwe České neopustj, a od toho vdevesseho na zpátek z pole nevtáhnau.

Neb Geho Milost královská ku Pánu Bohu všemohauchímu nepochybne vjry býti ráčj, že své svaté požehnání a pomoc svau Bžskau hogně Geho Milosti královské dátu a naděliti ráčj, tak že Geho Milost královská s cýsařem Geho Milosti, knížetem Maurycem s geho dobrým lidem wálečným také s ginými pomocý, ku kterýmž giného se nadíti nenj, než že se gakožto poctivost milujícíh lid chowati bude, něco znamenitěho, dobrého v vžitečného způsobiti a provesti ráčj. A ti, kteříž tak při Geho Milosti se nagiji dali (neohledagjce se na giných odpór) a s Geho Milosti táhnauti chýj, poctivosti dosáhnau a nabudau. Než ti, kteříž netoliko na Geho Milosti královské otcovské a milostivé napomínanj, své slwo přirčenj, vjru a pečet sobě tak lehce wáži, a odsud zase na zpátek z pole vtáhnau, a Geho Milost králov-

skau, v také své krewni přátele opusti a doma zůstanou, na to mysliti mohau, co gich z toho poškati může, a gakau pocti-
rosti a pochvalu z toho mjtí budau. A kdožby s Geho
Milosti královskou osobou snau pro nedostatek zdraví, sta-
rosti a giná svá zaneprázdnění tahnouti nemohl, a proto
nicméně počet svůj poslati chce, ten ať se zeytra zde nahore
najiti a pojmenovati dá.

Na takové Geho Milosti královské napomenutí a ko-
nečný vmysl Geho Milosti královské gím k závěrku ozna-
mený, gšau se rozmyslili, a na zentři w pátek srošili, že chtí,
tahnouti aneb peníze za to dát, totiž z tisíce zlatých 12 zla-
tých.

Byla pak dávána kvitancí neb přípis těm osobám,
gesíto: na žádost Geho Milosti královské penězitau pomoc vči-
nili w tato slowa:

Gá Jan Widempemker krále Geho Milosti (Contrlos)
a gá Linhart Geinger obaudravu arcyknížat Gich Milosti
(kuchmistr a colmistr sc.) wyznáváme tímto listem, že gsmě
od Brozeného R. (tolik a tolík) w Zechumstalu na místě
Geho Milosti přigali, kterých nedal na pomoc knížeti Mau-
rycowi, ani na (manpaci) Geho Milosti královské, ani na (er-
bájunk) a snašauwu s knížetem Mauřycem předkládanou, ani
na to tažení a předsevzetí Geho Milosti královské, ani na
to, aby se vyrhal z obce mimo první odpověd a zůstání
obecni a Geho Milosti královské danou bez sněmu obecného
od stavůw w Litoměřicích všech spolu shromážděných; ale
zůstávage při odpovědi od obce Geho Milosti královské da-

ne: než dal ge sám od sebe ze své svobodné vůle ne z povinnosti; ale na žádost Geho Milosti královské, totiž osobě Geho Milosti královské s tím wehyradau svrchu psanou, z kterého sumnay dočteného pana R. krojtem a prázdná činme. Toma na svědomí pečetě nasse k tomuto listu přiložili gsmé a všemi našími se podepsali. Stalo se w pátek po sv. Štěpánce panně. B. V. 1547.

A tak Geho Milost týž den všech stavů, kteří gessé nebyli odgeli, do hospody Geho Milosti povolati rozkázal, a na nížení položený způsob k nim promluwati ráčil.

Geho Milost královská.

„Poněvadž Geho Milost královská tomu galo dnes vyrozmířili ráčil, že páni a rytířstvo, v města z obce ginače se rozmýslili, a s Geho Milostí královskou osobně táhnauti, a ti, kteří pro nedostatek zdraví, statost nebo mladost a ginač nepráždněný táhnauti nemohou, počty své vyprawiti a některí peníze dátí chtj. Však na ten způsob, gakž gessé s Geho Milostí královskou o to mluweno a na tom zůstáno: Do Geho Milost královská ode všech těj stavů, totiž pánu, rytířů a měst, kteří gšál to tak svotví, milostivě přijmouti, a takovou povolnost gich milostí svou královskou gím zpomjnati v nahražovati, gich milostivým králem a pámem být, a k témuž Geho Milosti nehmilegssi syny wěsti, aby se to tolkéž od nich gím a gich dědicum dalo. V té milostivé výry být ráči, že v ti, kteří přijmouti nebyli, tauri se zachowají, a tomu na odpor nebudau.“

Na takové Čeho Milosti královské městské poděka-
wání primituveno gest od nevyššího pana purkrabě na mje-
stě všech tří stavů galž nížgi pojmenováno.

Ne vyšší pán purkrabě:

„Galž gsau nevyšší páni a uřednícy, saudce zemství:
a gine osoby z stavu panstého, rytířského a městského, kteříž
za jednoho člověka gsau, tomu srozuměli, že se přátele gich
přes včerejší danou odpověď s nimi srovnali, to sdečně
rádi uslyšeli, že to Čeho Milosti královské poníženě prosyc,
aby takovou gich povolnost a svolení, peněvahž to z zvlášt-
ní lásky a náchylnosti, kterouž Čeho Milosti královské maz-
gi, činj, milostivě přigiti, a králem a pánum gich milostic-
vým býti ráčil.“

Doprověd: zámeček Čeho Milosti na to
v činěný.

Čeho Milost královská.

Čeho Milost královská přiré galž gsau uslyšeli, tako-
wau povolnost od nich milostivě přigal. Protož Čeho
Milost královská toho při tom zůstaviti ráčí.

Potom w. auterý po sv. panně Dorotě téhož léta pan
pulmistr na ten čas mistr Tomáš z Bavorice, mage o tom
záprávu, že se drahň počet sonetů obogjho města Pražské-
ho sbírá, a Čechové některí že se obýlagi, osoby některé
i počtu rádního do autradu řeštipanského gest obeslal; a tu
po gedenmcchtmé hodině drahň počet týchž saufedů obogjho
města Pražského předstaupivisse před pana pulmistra a pány,

žádali, aby k zemskému ránu vysíela obec na rádní věkum obeslavána byla, také aby ve velikém zvonu zvonění bylo, že jsou toho plné a důležité potřeby; a tolikéž že chlégi žádali každou pulmistrovi staroměstskému, aby také gich obec spolu být mohla. Bylo dánno gím za odpověď, aby toho do čtvrtku stupně měli, že chlégi o to s pány nového města Pražského žigtra bohdámu mluviti, a na čemž se s nimi snesau, gím oznámiti.

Oni ale povíděli, že se z té žádosti své níkoli nedají svěsti; než předce že na tom stoji, aby se to tak vykonalo. Bylo gest gím k tomu pro zachování dobrého počtu povoleno. Na zemskému ránu v zvonu Teynském se zvonilo, a počet sausédu znamenitý se sestál. A když na ně toho bylo podáno, gakéby toho přejiny byly, proč jsou dne včerejsího vysídelku obec sezwoniti a svolati poručili; v tom se poselství od novosměstských stalo, žeby chléli na ně toho něco vyměstli. Bylo sice se společně, toho požádali, aby se v kolegi veliké, poněmudžby to v radním domě staroměstském být nemohlo, sestál. A hned gdaunce do kollegie „Příkaz sv. Dusse“ a gine písničky křesťanské a nábožné zpívali. A napomenuovsé se vespolc, aby pokogně a vctivě při tom gednání vysíčni se chowali. Na to některé sepsané artykulé v také list kurfiršta Saského vůbec čistí dali. A voliowssé na ten den že sebe gislé osoby, těm, aby artykulové některé v počádný spis vvedený byly, poručili; kteréžto osoby to sepsavosse ve čtvrtk dne sv. Štěpánské oběma obcemi Pražským v též kollegi veliké jsou přečtli. Oni vysíčni ge sobě oblibiowssé rozkázali jsou, aby na paragameně pod většimi vysíčmi měst

Pražských pečetmi sepsáni a potvorení byli; kteržto artikulové tuto slovo od slova gsau wypsáni:

Be jméno svaté a nerozbitné Trojice, Otce, Syna
a Ducha svatého.

My purkmistři a rády, starší obecní přísežní, v obore
všech starého v nového měst Pražských, známo činíme tímto
listem, násim všem všem všem a jednomu každému, gak nyní
něgjim tak budauchym, před nimižby nás tento list čten aleso
čtauný slyssán byl, že znamenawſſe, kterak ſkrze rozbily
a nesvornost a mniché newole těch měst Pražských v stavu
násseho městského obecní dobré k znamenité vgmě a fauzení
přiſlo, ſkrze eoz právám, ſvobodám, prývilegiům a doz-
brým starobylým řádům a zvyklostem znamenité vblízení ſe
gesi ſtalo z kdež ſetkice v tom příkladu předkuto násich, když
gsau ſe v společnosti, v jednotě, lásec a v pravé křeſtans-
ké bratrské svornosti města tato Pražská v stavu nás městský
snáſſeli a drželi, měst těchto Pražských a stavu násseho městské-
ho ſlává, poctivost v obecné dobré ſe gesi rozmáhala, v tom
svůj ſtaſtný prospěch mělo. V nechtice tomu, aby za ſa-
kowými přejinami výš dotčenými na konci tato města Praž-
ská v stavu nás městský v ſvých ſvobodách, prývilegiích
k ſnijenj a k zláze měla přivedena byli: protož z daru Bo-
žího a z všeliké jednostegně my ſvrchu psaní v láſce a v doz-
brém počogi v aumyſtem vpríjmým vespolek ſvé ſhledání
vznamené, a to předkem pro čest a chvalu Pána Boha vſes-
mohoucího, v také pro poctivé, vžitečné a dobré měst těchto
Pražských v stavu násseho městského, a zvoláſſe vznawſſe to,
že proti králi Bohu Milosti pánu nássemu; poněvadž o poctivé

wost, swobody, práva, starobyle zvyklosti měst těchto Pražských v staru nasseho městského Geko Milosti králem pánum nassim milostivým, v předky geho slavné a svaté paměti císaři a králi Českými Gich Milostmi svorzenými, toto nasse shledání a gedenkni o artikule w knihách položené, nic není aniž se newstahuge. Z té příčiny o artikule gissé w knihách městských počádně sepsané gedenomyšlně, a gakto za gedenoho člověka gsmé se snesli, a ge sobě vpkjmě, dokonale v pěvně, gakto dobři a činj lidé na budauch časý držeti, a podle nich do svého plemožení státi, a sebe neopouštěti připovídáme.

Gakoz gest na Geko Milosti královské mandát (gehoš dátum na hradě Pražském ve středu před sv. Štafátným 1547, po krájich království tohoto rozeslaný času nedávno minulého w artikulích tam ze gména postavených Geko Milosti královské) odpověd dána, a w té odpovědi v w těch artikulích gissé příčiny položeny, pro kterébychom takovým tažením povinni nebyli: protož magice o tom gissé zpráwy, žebychom pro tuž odpověd od některých libi lehkomyslně tím dotýkáni byli, gakobychom tu proti svým etěm a dobrým poctivostem v dobrému počádku království tohoto včinili, gesto z té odpovědi v z artikulů w nj položených gedenkaždý dobrý spravedlnost milující tu nic zcetného a poctivostem nassim nendležitého nagjiti nemůže; než že gsmé spaskice w tom předkem swobod dobrého a poctivého království tohoto Českého a staru nasseho městského, geho Milosti královské pánu nassemu nehmilosťivěgssimu cestý a příčiny plujsné k položení sněmu obecného předkládali. A protož dobykoli za tau příčinu v za gakaukoliv ginau městům

tento Pražským a staru nassemu městskému v také osobě neb osobám v čem gachýmkoli pak způsobem nendležitě vblížení činiti a nám sškoditi chtěl, že proti tomu každému do hrdel v statkův nassich s pomocí Pána Boha všemohauchýho do nassi nevyvýšší možnosti slibudem podlé sebe státi, a sebe žádným vymysleným způsobem v ničemž neopauštičti.

Na tomto gsmu se tolíkž snesli, kdybykoli sňem obecní v tomto Království od Geho Milosti Královské položen byl, a obecní dobré Království tohoto gednáno býti mělo; v tom takovém nižšdném gednání a rozzimání od pánův poslův z měst a k sňemovanjmu gednání vyšlaných abychom se nedělili; než v společnosti s obcemi nassimi a staru nassho městského, o všedco s nimi společně a přátelsky rozzimali a zavírali, a sňessení nasse společně gímž starům Království tohoto oznamovali, gakž to od starobávna za předesslych slavné paměti císařův a králův bývalo.

Také gsmu se na tom snesli, geslizby a očkli mezi městy Pražskými, neb radau gednau v druhau svrchu dotčenau gaké newole a nesnáze vznikly, tehdy takové newole a nesnáze k žádnému právu poháněti gedni druhých nemagi; než wolsce z prostředu svého z města gednoho v druhého muže rozumného, rozsiafného a spravedlnost milujichýho o to o všedco přátelsky se srovnali, a cožbykoli, a na čemkoli tý osoby k takovému gednání zwolené se snesly, a za pravdu wypořádely, na tom gedna v druhá strana přestati magi. A gsmu sobě, v což výs gest postaveno, připrověděli na věčné časy bez porušení držeti. Tomu na svědectví a pro lepší gisotu a důvěrnost pečeti nasse větší starého v nového měst

Pražských dali gsmé k tomuto listu našemu přívěsty. A obo-
gi město má mítí geden obzvláštní list, a geden a w geden-
siegna slöwa psaný a spečetěný. A ti listové při obnowení
rady aby vždy čteni bývali. Stalo se ve čtvrtek dne sv.
Štěpánský, l. p. 1547.

Čakoz se gest sneszení toto mezi městy Pražskými stalo,
hned z kragů tohoto království druhý počet stavu panského
y rytířského do Praby se sgeli. V vyšlawse několik osob
do rady gsau předstaupili, a řeze pana Viktorýna Křinecké-
ho z Ronova žádost na mísse toho všechno počtu vložili, aby
zvitra ráno to gest w ponděli na den sv. Valentjna do veliké
kollege páni půlmistři a rady, starší obecní y také obce měst
Pražských se sessli, žeby některé pilné a znamenité potřeby
na ně vznestí ráčili, kteréžby k dobrému a výjitečnému před-
lem Geho Milostí královstě y také tomuto království y všech
obců býti mohly. V dána Gich Milostem odpověd, že se
také státi a vykonati má.

Zoho dne Gich Milosti páni starové měli shledání
a společné rozmlauvání w domě pana Bohusse Kosíky z Po-
stupic. Ráno bylo w Teyně y na radním domě nowoměst-
ském zvoněno, a když gsau se všichni téměř obyvatelé měst
Pražských do kollege veliké sessli, posláno bylo pro Gich Mi-
losti do domu pana Bohusse Kosíky, a oni gsau w znameni-
tém počtu do též kollege bráti se ráčili. A tu když se vjítáv
a děkování Pánu Bohu, že se gím w dobrém zdraví bjeti
a shledati dátí ráčil, s obou stran vykonalo, a než se co
oznamovati a gedenati začalo, všichni z napomenutí pana
Wylema Křineckého z Ronova na svá kolena poklesli,

Vána Boha prosyli, aby v tom gebndní frou pomoch gich o paussteti neracil. A zazpivavosse písničku „Prosmež Gežisse milého“ tu oznamena byla přejina, že gsau se proto sem do Prahy sjeti rádili, aby společně Geho Milost královskau za položení sněmu obecného, dle znamenithch a kuležithch potřeb, žádali. O ten arthkul když se snesli, a psaní k Geho Milost královské (které níže kladu) o položení takového rychleho a spěšného sněmu pořádně sepsati poručili, žádati toho rádili; poněvadž by o tom zprávu měli, žeby některé sneseni mezi městy Pražskými souditi se mělo, aby Gich Milostem, ač bylaliby věc možná, přečteno bylo.

A když k žádosti Gich Milosti se tak stalo, žádati rádili, aby také k takovému a pořádnému sneseni připustěni byli, poněvadž tu nic na vblížení důstogenství Geho Milosti královské se newzajhovalo. Dáno za odpověd, že se to Gich Milostem přege. A hned tu byly osoby ze všech těch stavů zvoleny, aby na závěr raněcku arthkule spissice potom ge v kollegi, kdyžbý zvoněno bylo a lid se sešel, čili. V tak se stalo. A když byli přečteni, všichni ge schwalowali a ge psati rozkládali, aby se s pečetmi vtorobili. Potom hned všichni do Leyna „Běrní křestané“ v gine nábožné písac zpivájice sli, a služby Boží konali.

Psaní k u králi Geho Milosti.

Neygasněgssi Králi a Vane Vane nás milostivý. Massi Milost královské služby. nasse powolné se všii poddanosti mžkazugice, na Vánu Bohu všemohoucym dobrého a dlaněho zdraví, a šťastného pologného králování, galožto páme

nassemu milostivému žádáme. Wassi královské Milosti psaném tímto nassim oznamujeme, že slyssice o tom, kterak pro znamenité a veliké potřeby, kteréž v sobě rozkaz Wassi Milosti královské obsahuge a zavojrá, druhý počet z nichých kragů ze všech tří stavů království tohoto za položení sněmu obecního Wassi královské Milosti gsau prosyli. Což v my také, vznawosse to za slussné v spravedlivé býti, a že se nás tolíkž jako nich dotýče, a že mnozý z nás gsouce té naděge, že Wassi královská Milost z Litoměřic na hrad Pražský gijž navráiti gste se ráčili. Protož gsme k stolici Wassi královské Milosti do Prahy přigeli, gsouce toho auawissu, pbychom spolu s gímžmi stavu království tohoto Českého za položení takovéhp obecního sněmu Wassi královské Milosti žádali a prosyli. Ale poněvadž přigewisse som do Prahy, Wassi královské Milosti na hradě Pražském gsme nepalezli; z té výjiciny za slussné nám gest se vidielo a zdálo, všenj toto k Wassi královské milosti věiniti, gímžto Wassi královské Milosti, gakozto psána svého milostivého, se vissi voddenosti s poníjeností žádáme v prosíme, že pro takové znamenité a veliké věcy svém obecni což může neyspissie býti, rozepsati, a na gisb čas Wassi královská Milost položiti ráčite, na kterémžto sněmu o takové a tak znamenité, v také gine obecni Wassi královské Milosti v nás všech obyvatelův království tohoto Českého potřebi mohloby se k dobrému a výtečnému gednati. Neb Milostivéh Králi na gineur nejsme, nežli na tom, abychom ve vissi náležité povinosti a voddenosti k Wassi královské Milosti gakozto du Vánu svému milostivému vyseligat se chorali. Nej

aby takové woganské wytážení bez sňešení sňemmu obecního
dobře se nám třesit mohlo, také gsmu nigaž v sebe nagiť
ani wprozuměti nemohli. A takový obecný sňem od Bassi
královské Milosti mezi tímto časem a středopostem nejprv
přištím při stolici Bassi královské Milosti w království
tomto Českém aby položen a časně rozeprášen byl, ne přestáš
wáme Bassi královské Milosti ponížené za to prosyti. Gestis
žeby pak na naše takové prosytedlné žádosti Bassi královské
Milost toho nám včiniti, ač té naděje do Bassi královské
Milosti, galožto do Pána našeho milostiho negsme, a ta-
kouhým sňemem probíhati ráčila, a my dle takových zna-
menitých velikých potřeb Bassi královské Milosti v nám
všem obyvatelům království tohoto nastávajících k tomu
času a ke dni středopostej, žebychom se do Prahy vsgeli, a při tom
času středopostej žebychom oč takového obecního dobrého způs.
sobem sňemovním gdnali; věřjme v také poddané prosy-
me, že to Bassi královské Milosti proti nám na těžkosti
a protimyslnosti žádné nebude. Dáno w Praze w pondělji
den sv. Valentína. Ráta 1547.

Bassi královské Milosti

Poddaný

Váni a rytířstvo z Grabeckého, Chrudimského, Čáslavského, Boleslavského, Kauřimského, Bechynského, Prácheňského, Mstavského a Podhradského, kragův. Na tento
čas w Praze shromážděni. Purkmistři a konsele, starší
obecní v obci starého, nového, v městském měst Pražských:
D gini z některých měst království Českého vyšlani poslo-
vé zc.

Odpořečená na to psaní od Krále Čeho
Milosti,

Ferdynand ic.

Brozeným, statečným, slowutným panům, rytířům,
vladylám, poctivým, opatrným, purkmistrům a konšelům
starším obecným, v obcích, starého, nového, v mensiho měst
Pražských, v glným z některých měst našich království
Českého vyšlaným poslům, kteří v ponděli den svatého
Valentjna nyní minulého v Praze shromážděni byli, pře-
ným našim milým, Brozený, stateční, slowutní, poctivý
a opatrný, věrný naši milí. Psaní wasem, kteréž gste
nám, gehož dátum v Praze v ponděli den svatého Valen-
tjna, včinili, v němž nás za sněm obecný, abyhom wám
geg mezh tímto časem a středopostim nyní přijším na hrad
Pražský položiti ráčili, vonižené proshte, s tím doložením,
gestřízbyhom pak toho, ač té načege do nás negste, nevě-
nili, a takovým sněmem prodlewati ráčili, a wy, dle takov-
ých znamenitých a velkých potřeb ke dni středopostí do Pra-
hy se zgeli, a vč takového obecného dohruha způsobem sně-
mownjm gdenali, abyhom nad tím žávné těžkosti neměli ic,
sříkeli gsmi wyrozuměti ráčili. O věděti wám důvadne, že
gsmi wždycky té milostivé růle a vmyšlu byli, a až posaz
wád byhom to rádi viděli, abyhom takowau poníženau žá-
dost a prosbu wasi ze strany položení téhož sněmu obecnýho
naplniti mohli, galož gsmi pak předessle se wssi plnosti to
při nás rozgimati ráčili, ale pro krátkost času toho se gest
nigakž státi nemohlo. Neb poněvadž gest nám a království

Českému Hánusť Grybrych, který se knížetem Šaškym
gmenuje, za nepřítele se postavil, a neneležitě do markrab-
sí své dolních Lujic galožto země k tomuto království připo-
gené vpády a škody zdělal, a v týchž Lujicích některá města
a panství zdobýval, nemohu toho galožto, pán a mi-
lostivý otec pro zachování a ochranu království Českého
a zemí k němu příslušegich slavně pominauti. A kdyby-
chom toho k myslí a srdeču nássemu připustiti, bedlivě povra-
žiti, a skutečně se k tomu přičiniti nebyli ráčili, musyliby-
chom z toho před Bohem v lidmí odpovídati. Ale nechtě
se toho dopustiti, v skutku gsmě se tak k tomu přičiniti, a to
před se vžít ráčili, a nemohouce na pospěch bližší a vžiteč-
nější cestu nagjiti, než abychom sice předessle vyslé roz-
kazy starům království tohoto do Litoměřic povolali, kte-
říž svedouce se podle týchž rozkazů do Litoměřic, a gsauce
dostli v znamenitém počtu pohromadě, gím gsmě to vše,
v také příčinu, proč gest nám dodeč možné nebylo, na ten
čas sněmu obecního rozeprati, obširenější předložiti ráčili, s tím
milostivým doložením, že od těch vyslých tisícených rozk-
azům dobrovolně pauštjme, a k u pomoc gich bráti neráčíme,
toliko gsauce k tomu přinucení pro obhájení a obranu králov-
ství tohoto, zemí k němu náležitých v gím věrných poddaných
násších milých, osobou násší vlastní královskou, do pole wo-
genský tahnauti. A tak kdyby s námi geti chčeli, ten aby to
z své dobré a svobodné vůle včiniti mohl, pakliby sám
pro starost, nemoc neb gind řvá zaneprážněn se vypraviti
ani tak spěšně zbroje své vyslati, aneb lidu obgednati ne-
mohl; tedy aby na to míslo, cožby se na něho dostalo, pře-

nije dal. Té milostivé naděje gſaue, že nás krále pána
svého tohoto království a zemí k němu přísluſſegicých gako
věrnj oddanj nassi w ſtutku neopuſti ic. Neb sami toho
při ſobě v gedenkajdý zdrávě povážiti můžete, poněvadž
gest nepřítel vpad a ſtody do země, k tomuto království
wtělené a náležitě, to gest do Lužic vdešel, měli ſme ſe to-
mu dívati, a teprva ſněm obecnj rozpíſovati a držeti; by-
loby ſe nám to, kdybym ſe toho byli dopuſtili, k nedbáni-
ſi mohlo ſluſſně přejitati. Neb když ſme do Lito-
měřic přigeli, a znamenitý počet osob v ſtavu království
tohoto, gakž weſt dotčeno, vppolu načiti ráčili, tolíkž gſau
nás gako v w za ſněm obecnj prosyli. Pak co ſme gme
tehdaž na to auſtně za odpověd dali, a doſtatečně mnohě
potřebné přijin, proč nyni ſněmowati času nenj, předložili
ráčili, to w dobré paměti vſiſtni, kteři při tom byli, magi-
Čehož ſme hned v tehdaž milostivě doležiti, k tomu ſe pod-
dati, v auſtně připověd včiniti ráčili, gakž ſe toto nyněgſi
potřebné wogenské taženj nasse, kterehož ſme my pro zacho-
wání oddaných věrných naſich milých a podle povinnosti
a důstojenſtví naſeho královiſkého pomínauti nemohli, ſtiaſte-
ně, dali Bůh vykoná, že neproblewagje ſněm obecnj ſtavu
čaſtu pſaného království Čeſkého položiti, rozeptati a držeti
ráčime. Adež ſme pak v před ſe na tom byli, byſte v na nás
pſanju wassim té proſby nebyli vložili, abyhpm což nevyspi-
ſte možné ſněm držeti ráčili. A wſtaſt aby ani w pravodě
a ſ gruntem o nás toho rčeno nebylo, že gſme na proſbu
na nás vloženau ſněmu položiti neráčili; protož ſněm
obecný ten ponděli po pravodni neděli nevprw přijiti na hrad

Pražského všem stavům položiti, a po kragích rozeptat růžáli (a gsauc té gislé ku Pánu Bohu naděje, že toto uyněgší nasse do pole tažení sťastně se vykona) sami osobně na weys psaný den na hradě Pražském býti, a na témž sněmu to, což dobrého a vžitečného nasseho v téhož království bude, gedenati a zavjrati ráčjme. A však wám při tom přísně přikazujem, abyste v tom času žádných sgezdům kragích, gakž wám milostivě věřiti ráčjme, nedrželi a nemívali, ani se ke dni středopostí k sněmu nesdíjeli, než na weys vložený den ten pondělí po neděli provodní k sněmu na hrad Pražský všici, gakž gste toho podlé starobylého chvalitebného dobrého pořádku povinnovati, wědauc gisťau wůli nassi býti, se žgeli a nagjiti dali, a my wám to milostivě zpomínat ráčjme.

Dán v Ústí nad Labem v sobotu po svatém Valentínu léta 1547:

Eneseni a přátelské nařízení z gisých kragův, stavův království tohoto Českého, kteréž se stalo v kollegi veliké.

We jméno přesvaté a urozdjlné Trogice, Otce, Sv. na. v Ducha svatého, tak gedenčho Pána Boha v podstatě Božství urozdjlného, Amen.

My páni, rytířstvo z Hradeckého, Chrudimského, Čáslavského, Boleslavského, Kaučímského, Bechyněského, Praženského, Matovského, Podbrdského a Slánského, kragův, na ten čas v Praze shromážděnij. A my purkmistři a rady, starší přísežní, v obce starého, nového a menšího, měš-

Pražských, v gini z některých měst království Českého vy-
 slaný poslové ic. Známo činíme tímto našim listem všem
 vůbec v jednomu každému gak nynějším tak budauchm,
 před nimižbý nás tento list čten neb čtauch flyšán byl, že
 znamenavše a včítě to spátravše, kterak království tota
 České k níženj a k velikému vádu se gest nachýlilo z mnohých
 příčin na království toto příslých, a naposledy teb v řeze
 rozkaz od Geho Milosti královské pána naseho milostivého
 léta tohoto 1547 vydaný, gehožto dátum na hradě Praž-
 ském v středu před sv. Štěpánem; kterýžto rozkaz (na číž
 pakoli radu) vyšel gest na veliké a znamenité vblíženj prav-
 wilegij, práv, svobod a dobrých starobylých zvyklosti krá-
 lowství tohoto Českého a nás všech obyvatelův téhož krá-
 lowství Českého. Neb gím nemálo poctivosti našich se gest
 dvojko, téhož žádný dobrý a poctivost království tohoto
 v také svau milujicích málo sobě vajiti nemá. Gestto kdybž
 všemohauč Pán Bůh z swé přesvaté a nesmírné milosti
 lidských myslí, gak z nějakého hlučolého sna k tomu byl
 probuditi nerčil, příčinou takového rozkazu království
 toto České a my všickni téhož království obyvatele, o všes-
 cky a všelikale vasse svobody bylibyhom přijiti myslí.
 A poněvadž my gakžto praví svobod království tohoto
 a obecnjho dobrého milovnijen gedenomyjslně takovému vy-
 slému Geho Milosti královské rozkazu spravedlivý odpov-
 ěme včinili, a mjsia gemy nedali a nebáváme; protož
 gestižebž kdožkoli za takovau příčinou, aneb za gakauž
 pak koli ginau, buž nám všem společně osobě neb oso-
 bám všelikého stavu a povolání gakýmž pak koli způsor

věm vblížovati a říčoděti chci, že proti tomu každému do hradel v statkův naších s pomocí pána Boha všemohoucího do naší nevyrovnsí možnosti slibem, za sebe v za své budoucí podle sebe státi v dostati, a sebe žádným vymyslečným způsobem v ničemž a nikterak neopouštěti. Nebrž pro takový slunný v spravedlivý Geho Milosti královské rozkazu od nás odvěsých věiněný odpor chciťaliby se na nás a nebo na kohožkoli z nás, galož pak koli a od kohožkoli těžkost waliti; tehdy ten, gemužby taková těžkost nastávala, psaním svým nám do kragův wejs gmenováňců v měst bude moch o tom oznámiti, a o takové své těžkosti zpráwu včiniti, qneb přátele na místě geho bud psaním aueb gakžkoli. A my nejmessagice máme a slibujeme v tom geho zařasti, a geho tak gak gsmě giž sobě připověděli, žádným vymysleným způsobem nikterak neopouštěti. Však při tom toto znamenitě vyhrazujice, co se Geho Milosti královské, pána nás všech milostivého dotýče, gakau Geho Milost královská spravedlivost a k čemu mítí ráči. V tom ve všem my galožto wěrní poddaní k Geho Milosti královské pánu našemu milostivému bez všelikakého Geho Milosti důstojenství vblížování wěrně a poddaně, galož bohdá všejmí poddaní se vši náležitau povinnosti máme a chcem se chovati. Wěříte zase Geho královské Milosti, galožto pánu našemu milostivému, že Geho Milost královská při všech naších swobodách a při všem tom, což nám také spravedlivě náleží, težkéž odměně nás galožto své wěrné poddané, milostivě zachowati ráči. A gestližebn nyni v na časy budoucí k tomuto našemu křesťanskému, spravedlivému vždy

měmu bohdá gednání, kdožkoli a kteříkoli ze všech tří starostí království tohoto Českého přistaupiti a s námi se v tom gálo za gednoho člověka sněsti chtěl aneb chtěli, že tomu gednomu každému přijti, a geho k této naší smlauwě přátelské máme připustiti. Však ten každý hub ze staru panského, rytířského, osoba gedna anebo gich vje společně v gednom listu, každý swau pečet vlastní k tomu přivěšyc, a nebo města, má a magi, geden list takový přiznávacý na parčaméně, staru panskému a rytířskému, a druhý nám Pražanům a městům těž na parčaméně galž swrchu vloženo bati. Tak aby pamět takového přiznání a gich k tomuto našemu přátelskému gednání přistaupeni, na časy budauch a věčné vždycky trwati mohla. Kterýžto list v tato slova psán býti má:

Úa M. známo činjm mým tímto listem předevšemi, před nimž čten anebo čtauch slyssán bude a zwláští tu kdež náleží. Galž Gich Milosti staru panské a rytířské z gisťských kragů, s pánn Pražany, staršími obecnymi, v s obcemi všech tří měst Pražských, a k tomu s některými posly z měst království Českého ze strany rozlazu od Geho Milosti královské mysslého v auterh po svatém Valentínu leta 1547 přátelské snessenj včiniti a pečetmi svými toho gsau potvrditi ráčili ic. galž list téhož přátelského snessenj to v sobě ssičegi drži a obsahuge. Kdež gá s počátku psaný M. vznaw takové Gich Milosti přátelské snessenj pořábné a spravedlivé býti, k těmuž a k takovému snessenj a k Gich Milostem v tom přistupugi, a k tomu k všemu, což v sobě týž list obsahuge a zavírá, vprýmě se tímto mým listem přiznávage,

sám za sebe a za své budauch slibugi, tomu všemu gatž na dobrého náleží dosti včiniti, w tom sobě žádneho vžitku a zlého obmyštu na pomoc nebera. Na svědomí a pro lepší toho gislotu svou vlastní pečet dal sem dobrovolně k tomuto mému listu přivésti. Stalo se ic.

Tomu na svědomí a pro lepší toho gislotu my R. R. M. ic. pečeť nase k listu tomuto nassemu dali gisne přivésti.

Dán w Praze w auterh po sv. Valentjnu, leta od narozenj Syna Božího tisýchýho, pětisího, čtyřicáteho sedmého.

Po dvou dnech včinili Pražané králi Goho Milosti následujich psaní, kdež dorýlagi vyhrožování w Litoměřicích gis včiněné, pak na nějaké vtrhače říjnost sobě wedau:

Neygasněgssmu knížeti a Vánu Panu Ferdynandovi Římskemu, Vherškemu, Českemu, Dalmátskemu, Charwátskemu ic. králi. Infantu w Hyspanyj, Arcyknížeti Rastisláskemu, Markrabí Morawskemu, Lucemburskemu a Slezskemu knížeti, a Lužickému Markrabí ic. králi Goho Milosti a Vánu nassemu neymilostivěgssmu.

Neygasněgssji králi a Vane Vane nás neymilostivěgssji ! Wassi královské Milosti služby své poddané a povolné vše všem vprjmě vzkazujíce, předkem přálibychom Wassi královské Milosti zdraví veselého, blauhého a říjstného králování, galožto pánu nassemu milostivému ic. Neygasněgssji králi ! Wassi královské Milosti oznámení, že gest nám dne včeregssjho zpráwa gisla včiněna, kterakby některý z luchyň Wassi královské Milosti služebných při přítomnosti

mnichých lidj dobrých ne gednau, a ne gednoho času, ale
 čestokráte w měsíč Litoměřicích w domu Šířjka Kramáře to
 mluwili, že ti Pražané to shledati magi, že w hrzklém času
 od krále řeoceni budau. Nějaký pak Šermistr, který w
 v Wassi královské Milosti nevyhýšším nad říšebau a nad všely
 zprávem gest, to světle y nevkytě, a tolikéž před lidmi
 dobrými, že gest to mluviti směl: „Skloda, že kdo dobrý
 w té Praze žustati má, neb k tomu, dřjve než půl druhého
 měsíce pomine, přigde, že král znamenitý počet lidu egypto
 a rozličného, (gmenugje národy ty egypto ze gmeňa,) na ta mě-
 sta Pražská pustiti, a tak z gruntu ge zlazysti chce a mjinj, je
 kámen na kameni nevzůstane, tak aby žádný na potomní
 časy neřekl, že gest tu město a Praha byla ic.“ O kemi
 o všem pořádněgi, gaké gsau to řeči a které gsau to osoby,
 gessio gsau ge mluviti jmely, tež Šířjka Kramář, kdy w př-
 tomen a s gímými ge slyſſe, bude moey zprávu dostatečněgi
 Wassi královské Milosti vělini. A poněvadž předesslych časů
 od Wassi královské Milosti takové poručení máme, kdybychom
 kdykoli co takového Wassi královské Milosti královskoj to-
 muto, nám a městům Pražským ſtobněho vſlyſſeli, abychom
 se po takových věcech plně ptali, a doptagjí se gruntu, to
 na Wassi královskau Milost bez měſtánj vogneli, že w tom
 skutečné opatření od Wassi královské Milosti mítí máme. A ty
 a takové řeči lehkomyslně a nevážně bez naſeho vſeho pro-
 winěnij o nás y o městech Pražských, od služebníkůw Wassi
 královské Milosti pustěny, a ty také lidmi a svědky obve-
 deny gsau, kterýchžto ti nevážnij naſsi vtrháci nícoli ſlužně
 zapříti mocy nebudau. Gessio my abychom co takového

na Wassi královské Milosti zařaužili, prokýchom žázy s manželkami a dítkami y s městy těmito Pražskými tak hrozně cítili, že měli, tomu níkterakž vyrozuměti ani v sebe nadgjiti nemůžeme; poněvadž gsmé výdychy věrně a vpríjmě, gakž býdá ná věrné poddané náleži, Wassi královské Milosti, gakžto pánu nássemu milostivému se wssi poníženosti slaužili, a pro dobré a výitečné předkem Wassi královské Milosti y království tohoto hrdel ani statečků svých nikdyž nelitovali. A protož Wassi královské Milosti, gakžto pána násseho milostivého poníženě žádáme a prosýme, že nás gakžto věrné poddané proti takovým neuvažným a lehkomyšlým lidem litovati a nám to k skutečné nápravě přiměti ráčíte. Neb milostivý králi, nestaloliby se toho (ač té naděje do Wassi královské Milosti negsme) a my před takovými lidmi, a gich vkrutnými pohrůžkami slussně a spravedlivě opatření bychom nebyli, tehdy toho pokoge, kterýž nám při odjezdu Wassi královské Milosti k zachování a k opatřování v městech Pražských poručen gest, níkterakž bychom snač, byť bychom v nevýje chtěli, zdržetí, a lidu obecního vkroutiti nemohli. Neb gijž v Praze takové a k tomu podobné pohrůžky od některých služebníkův Wassi královské Milosti prošakugí. Gesso my tomu, aby se to s vůlí a vědomí Wassi královské Milosti dátí mělo, níkterakž věřiti nemůžeme. Za odpověď Wassi králi. Milosti spěšnau, kterauž bychom se zprawiti mohli, poníženě žádáme.

Dán v Praze ve čtvrtek po sv. Valentínu léta 1547.

Wassí královské Milosti

věrní poddaní.

purkmistři a konfesse, starší přísežní, a obce, starého, nového a menších měst Pražských.

p

Od powěd od krále Geho Milosti na to psaní
daná, w kteréž král Geho Milost na stížnost
Pražanům odpowídá, náhradu gím připowídá
v zaftání, přitom také že těžce nese na gemit
wo dawá, an w Praze wšelikaké hánuivé knižky
a písničky, na potupu a lehkost důstogenu
swj císaře Geho Milosti, a osoby Geho
Milosti královské se tisknau:

Ferdynand ic.

Počtiw a opatrni wěrnji nassi milí! Psaní wassemu,
kteréž gste nám včinili, w němž sobě dō některých osob
při dwoře nassem, gakéby řeči na těžkost wassi a měst Pražských
mluviti měli, stěžugete, nás w tom za milostivé a skutečné opatření s ponížeností proshyce ic. Sjřegi gsme wyróżu-
měsi a w prawdě toho neradi vslýsseti ráčili. Neb gsme
wždycky při dwoře nassem toho sjetřili, y nad tím ruku drželi,
aby se zbytečných řečí od služebníkům nassich nedálo,
a když gsme co takového přezvěděli, trestáním gsme toho
pomíjeti neráčili. Gakoz pak y nyni, když gest nám psaní
wasse přineszeno, hned gsme maršalku nassemu dworskému
poručiti ráčili, aby osoby, kteréž k kuchyni nassi náleží,
y toho (kširmistra), o kterémž zmínku činjte, před se povolal,
a gím to, což gste nám napsali, předložil. A tak zahová-
gyc se thž maršalek nás w tom podlé rozkazu nasseho, když
gest gím to oznámil a ztjžil, wšicckni gsau tomu odpráli,
prawice, že gsau toho nemluvili. Y poněvadž gste nám
pak zegméná neoznámili, kdyby ty osoby w kuchyni býti

měli, a my nyní w Litoměřicích gíž negáme, ani ten Giřík Kramář, na kteréhož se odvolačáte, že de také není, nemohau se na ten čas ničehož toho dále a gruntowně vptati. Protož toho až do šťastného dálí Bůh přejedú násseho na hrad Pražský odkládati ráčíme, a při tom času na dálší připomenutí wasse wyrozumějte tomu wšemu štěregi, tak se w tom spravedlivě zachowati ráčíme, že to wám v každém známe bude, že nad tím a těmi a takovými řečmi, kterežby se byly tak zbehli, žádné lžbosti něsti neráčíme. A k tomu gíž také hořmistru, kterýž při deerách násich neymilegssich na hradě Pražském gest, pšanym násjim poručili, aby hned dvořanům a služebníkům Gegich Vášek, který w Praze žustali, přikázal, aby wšelikých řečí zbytečních nechali.

A však wám také přítom milostivě věděti dáváme, že nás negedny gíste zpráwy docházegi, kterak w městech Pražských na potupu, lehkost a vgmu důstogenství císaře Goho Milosti, pána a bratra násseho neymilegssího v osoby násí královské rozličné traktáty hanlivé v písně se tisknou, zgerově prodávagi, a k tomu wymyslené řeči wůbec na návěsti, po vlicích, v domích řenkovních a hostinských proskakují, písně nendáleží se zpívagi, a neywice k vgmě císaře Goho Milosti a násí, gálož pak toho druhně gest nám odesláno.

Než proto gíme nědá o tom slyseti neráčili, ani gáku toho vědomost máme, aby kdo pro ty a takové řeči a traktům tisíti, prodávání, v písní zpívání a skladání trestán byl, neb to wůbec byli zapověděti, nebrž každému se to promíji a toho dopustit. Ale gíme

té gisťe a dokonale naděje k nám, galožto k věrným poddaným nassim, že toho vjce dopauštěti nebudete, než bez prodlévání zastavíte, a skutečně o to, aby se toho vjce k vymě a zlehčení Boho Milosti císařské v nassemu nedálo, trestati báte. A v tom se galo věrný poddaní nassi znajic vše slusnau v spravedlivau býti poslussně zachowáte ginače něinjce.

Dáno v Husti nad Labem v neděli masopustní léta 1547.

Poctivým a opatrným Purkmistrům, Konšelům, starším přísežním, a obcem starého, nového a menšího měst Pražských. Věrným nassim milým.

Galž wehš dotčeno bylo, že stavové v Pražané gerhnotu a přátelské snessení v Praze mezi sebou včinili, Jan Frydrych kurfürst Saska neprodlel těm shromážděným psaní včiniti, v kterémž sobě na Ferdinandu v Mauryce stěžuje, Pražany pak, že proti němu bogowati nechtěli, chváli, a těm vyhrožuje, kteří proti němu pomoc včinili, galož list vklazuge: Z Boží Milosti Jan Frydrych wehwoda a kníže Saska, sváteho Římského císařství archymarsdalek, kníže a kurfürst, landkrabě Durynský, marškrabě Missenský, a purgkrať Magdeburšký ic.

Poctivým, opatrným a slowutním Mužům, Purkmistrům a radám v obcích, starého a nového měst Pražských nám obzvláště milým.

Mnohé pozdravení vzkazujem, poctivým, opatruj a slowutní Muži, nám zvláště milí! Nepochybujem v tom, než že gesitě v dobré paměti máte nasse psaní, kterž

gsme spolu s oswicenym knížetem panem Filipem Landkrabem
Hesským ic., stregeem a bratrem nassim milým giž pomis-
nulého léta o nassem společném tažení wogenstém k wám
a k giným králowství Českého stavům včinili, kteréžto wá-
lečné tažení pro nassi obranu a proti nespravedlivé moci,
gessto se nám od nepřátele nassich dála, před sebe wžýti říme
musyli. Pak ačkoli my na nassi newinnost w tom zpolehssse,
nikterakž toho gsme se neobávali, ani také aby kdy k tomu
přijti mělo, nenadali, aby kdo nq panství a kraginy nasse
nepřátele sáhnauti, a ge mečem hubiti směl, zvláště po-
něpadž giž gmenovaný landkrabě v my rozepranými wubec
listy nassimi zřetelnlě a dosti patrnými přjčinami, to gsme
předkládali a proklazowáli, gak nespravedlivě, a zhola snad
bezvossi přjčiny cysar proti sňemu vlastnímu w Ríssi kře-
šťanské včiněnému slibu neb závazku proti chvalitebným čá-
dům a obyčegům, ano v proti wšemu pořádku práva, wey-
powěd wobcowánj a do achtu dánj, proti nám a Landkra-
bě včinil, a wubec wšechněm gi vyhlášti dal. Gakž
pak domeyssli se, že takovj nassi listové wám gsau w ruce
wasse přissli. Wssak w tom času král wáš a kníže Maury-
cyus tu weypowěd na wobcowánj nasse a do achtu dánj
na nás včiněnau k sobě gsau přigali, a proti nám stulkem
gi vykonali, nebo wálku proti nám zdwihli, a nenj o tom
nic pochybowati, že w takovém předsevzetí mnoho na záhu-
bu nassi a poddaných nassich chytře a zlobivě mežy nimi
gednáno gest. Neb v syc král wáš, když gsme my giž wál-
ku zanepráždnení byli, a wšecto nebezpečenství na nás se
walilo, bog a nowau wálku gménem wšeho králowství

Českého, gaž z tohoto weypisu w listu tomto nassem zavě-
ném wyrozumíte, proti nám zbauřiti a ge wogenšky wý-
praviti gest se pokusyl (gessto gsmé my se nic takového o gis
dotčených poddaných z království Českého dle starých a wssi
chwály hodných smluv hned od mnohých let mezi králov-
stvím Českým a domem Saska prošlych, kterýchžto my
po wsecky časy (což bez chlauby powěditi můžeme) se wssi
snažností a plnosti sme ssetkili, a ge wsseligač zachowali,
žádným živým způsobem nenadali, aniž také od nich nám se gest
toho státi se nemělo; zwlášt pak poněvadž ti arthkulové a při-
činy wyobcowání a w acht dánj nassho proti nám wydané
gsau galové a gruntu žádného w sobě nenesouce, tak že bezerosí
práce, kdyby toliko nasse ta pře k pořádnému vyhledávání
a k rozsuzování byla příssla, a nasse odpověd na to také
byla přigata, křz nás takové wsecky příčiny zrušiti a za nic
gsau počteny mohly být.

Nad to gesstě weyssé tž král wás sebrav wogšto z cy-
zího a převrutného nárobu na země a kraginy nasse, když
gsmé my doma nebyli, nepřátelský sáhl, a některá mísia
ohněm v mečem owssem ge vyhubil, a nad poddanými na-
sími hrozný mord gest vykonal, k němužto hned kníže Mau-
rychus se připogio s wogškem, kteréžto na to prvé před ně-
kolika měsícy sebrané měl, do zemí nassich vtrhl, a tak země
nasse na wětším díle moch v mečem gich obogich tau společnau
pomoch nám rychle odgaty gsau. Kteremužto tak vkrutnému,
nespravedliwému v nekřestaném předsevzetí proti nám
a na zahubu nassi toho času, když gsmé my w gímých zemíč
byli, odolati ani odepřiti gsmé nemohli. Ale což nám

toliko poostalo, to v giné wſſecku Pánu Bohu wſſemohauchy-
mu k spravedliwému roſſauzenj gsme připustili. V tom se
pak přihodilo, když gsme giž dle wſſwobozenj, ochránění
a zachowání zemí naſſich (na čemž netoliko nám mnoho žá-
lezlo, ale také ſluſſné bylo, nám o naſſich ſynech pěti mjiſi)
wogenſký domůr zase ſe giž nawracovali, abyhōm země
a kraginy naſſe téměř wſſecky tak nám odgaté, krom koliky
málo mjiſi zvoláſſní pomochy Pána Boha wſſemohauchyho za-
chowaných, z čehož geho ſwatej milosti díky wždáwáme, a vſta-
vičně děkujeme, zase v moc a pod panſtrví naſſe vnedli.
A magice takowau přejčinu ſobě danau, nezdalo ſe nám
za ſluſſné toho pomigeti ani obmeſſkávati hned wogenſký
proti nepřijeli naſſemu ſe poſtawiti. A protož gsme wſſeck
ten djl kraginy Turynſké, kterýž gemu náležel, potom také
v giná některá měſtečka, měſta a žámkы v Mijſſenſké zemi
opanowali, gsauce z Boží pomocy, gaž ſluſſné a spravedli-
wé gest, toto taženj proti němu wogenſké botud konati, dokaz
wádžby Pán Bůh z ſwé neſmírné dobroty poſkoge zase dáti
neráčil. Kteréhožto poſkoge my po kudž gest gediné na nás
bylo, wždycky po wſſecky čaſy, což můžeme v bez chlauby
porovdji, žádostiví gsme byli, a wſſeligak téhož poſkoge ſje-
tili. Kdež pak nyni zpráwa nás doſſla, kteraký cýsař
Zurecký ten vſtavičný gměna a krve křeſtanſké nepřijel
s wětſſim a nežli kdy prwé znamenitěgſſim wogſkem na wſſe-
cko křeſtanſtwo ſe ſtrogiti a obratiſi chtěl, nic vjce nežádá-
me, ani na ſvých modlitbách nemáme, než aby wſſecka tako-
wá wſſi Mijſſe křeſtanſké rádečná moc a ſýla nyni ſhromáž-
děná k odepření tomu tak ljtému, vkrutnému a krve křeſtanſké

gižniému nepříteli Tuttu, a na něho mohla obrálena býti. A vssak zprávu toho máme, když nepřítel nás wedle zvláštní nějaké smlouvy giž geden druhému proti nám se zavázal, od krále wassého teb nedávno pomoci žádal, a král obeslaw wáš spolu s ginými království Českého stawý do Lito- měřic, tuze na to nastupoval a žádal, aby se proti nám táhli a válku vyzdvihli, předkládage wám, že žádné takové nebezpečenství, ani gaká taková záhuba lidu křesťanského od národu Tureckého nenašťává, chtě tudy král ráděgi wssesky kraginy a své poddané zholu w patrné a wšem nám našťávající nebezpečenství wydati a přiwesti, nežliby začata proti nám a bezewssého nasseho prouiněný vkrutnost měl opustiti. Tu wy s ginými stawý a obywatele království Českého že gste zvláštní vpríjmnost své myslí w tom prokázali, a proti nám nepřátelsky postaviti gste se nechtěli. Pro tu bez pochyby příčinu, že wy negináč než gakž od statodávna závazek spějzněný a přátelského smluvenj, gakž y na řadu náleží, w sobě vklazuje, tak gste se zachowali. Y také že gste tomu wyořuměli, kterak bez příčiny nespravedlivě a smyslivo k tomu příčiny, z pauhé toliko zlosti, kteravž magi ke wšem těm, gessito se prawého a křesťanského včenj příbržegi, toto wssedlo od nich se působí a gedná.

Z kteréhožto takového nasseho dobrého a vpríjmého aumyslu obzvláštní potěšení máme, a wám y giným stawům velice z toho děkugeme, za to žádagice a prosyce milostimě, gakžto těch, gakž předessle oznámeno gest, kteříž gste prvé pomoci nepřátelům nassim dátí, a tak nespravedlivé války proti nám pomáhati nechtěli, takowau stálost aumyslu nasseho

geseté pevně drželi a k tomu se věsti ani nutkali nedali, aby se proti nám a poddaným nassim válčili měli, ale w tom pamatujiče na staré smlauwy, spříznění a sausedství nasse, raděgi nám za přátely, nežli za nepřátely se stavěli. A ty, kteríž snad strachem aneb pohrůžkami k tomu, aby proti nám válčili, přinuceni jsou, pokudžby na wás bylo, od takového gich proti nám předsevzetí odwozowali, gakž se pak toho do wás y také do jiných stavův bez wssj pochybnosti naděz- gene. A my zase odměnně wám slibujem a připovídáme w tom we wssem, což předpověděné smlauwy neb spříznění, y také způsob sausedství nassho w sobě obsahuge, na každý čas věrně wám to zdržeti, a za takový dobrotiwý wás au- mysl k nám vklázaný zwláštinj wsseligakau pišnosti neb snaž- nosti wsseligak wám zase se odplacovati a nahražovati. Gesso syc zatproti tomu k těm a takovým, kteríž jsou se na smlauwy neb spogeni a sausedství nasse zapomenuli, a ne- přátelům nassim pomoc včinivsse, proti nám wogenissyu wj- tálší, gakž náleži, a oni gakž jsou toho na nás zašlajíli (wjak bez vblížení wassho y jiných) když toho slissný čas vhlédáme, budeme se věděti gak a pokud zachovati. A xio- něvadž pak nasse toto psaní z žádné giné příčiny, než gakž toho potřeba y nynější fento běh válčený vkláze, k wám od nás se činj a děge, té také k wám naděge jsme, že tomu wssemu, což pravda gest, wyrozumějice, k tomu při gisti, ani na to se návesti nedopustíte, abyste aneb sčrže postranní gaké napomínáuj a w wás wkládání, aneb sčrže obecné ně- gaké shledání a obeslání k wálce proti nám zdwížené měli dopomáhati. Nebo nic není na světě, čehož bychom wjce

a srdnatégi žádali, než abyhom před wámi a před ginými stavý chvalitebného království Českého proti smyslenným neprátel našich žalobám žgewně přede všemi odpovídati a nevinosti naši všem wůbec prokázati mohli. Žesto kdyby k tomu přisslo, w žádne pochybnosti v nás by nebylo, než že nad těmi a takovými nespravedlivými obmysly a přilis nepřátelskými proti nám předsevzetjimi žvláštní žalost y také ljóst byste měti musyli.

A protož té celé k wám gsmé důvěrnosti, že w tom začatém aumyslu wassem trwati, a raděgi pokoge a přátelství, nežli nepřátelství a wáleč žádostívi budete. Na to my pamatujce, wám zase všelikaké přizniwé přátelství a vděčnost připowídáme, a wám se w tom začazugeme. Měgtež se dobře.

Dán w Altenburku na zámku našem 20. dne měsýce Bnora, to gest w neděli před stolovánjím svatého Petra. Véta od narození Syna Božího tisýchýho, pětistého, čtyřicáteho sedmého.

Gednota Pražská na předesslé psaní dala za odpověd, že se stavové zavádali proti kurfirſtovi nebogowati, a to syce w tato flowa:

Páni, rytířstwo, Pražané, a ginj poslowé z měst království Českého nyni w Praze shromážděnji.

Osvícenému knížeti a pánu, panu Janovi Frydrychovi, ž Boží Milosti knížeti a wegadowi Sasfemu, svatého Jiříského císařství arcymarſalku, knížeti a kurfirſtu, landkrabji Turjanskému, markrabji Míšenskému a purkrabji

Mařdeburskému ic. Pánu nám milostivému Geho Milosti.

Služby nasce a mnohé pozdrawenj wžlazugem, oswijcené knižje a pane nás nám milostivý! Dnesního dne do dání gsau nám dva listové gazykem latiniským sepsaní, a wssak w gednostegných slorjich, w nichžto Wasse knižecý Milost nám příjiny tohoto nyněgssího wogenského pozdvižení předkládati, a k u potěšení nassemu wjěžství nad Albrechtem markrabjm Brandenburgským y také landkrabjm Leychtenberškým obdržepé oznamowati, a nás k zachowání dobrého po kope podlé smluto prosslych mežy královstwim Českým a domem Sashkým Wassi knižecý Milost žádati a napomjnati rážte ic., gažož oboge psaní to w sobě sjiře obsahuge, gehožto dátum gest w Geytan 12. dne měsíce Března.

Y Wassi knižecý Milosti oznamugem, že gsme při tomto nassem sgezdu do Prahy o mnohé věcy mežy sebau pilná rozmíravání dle potřeb nassich obecních a království Českého měli a gesstě máme. Y také o odpověd byli gsme se snesli, kteráž gest od nás na předesslé od Wassi knižecý Milosti k nám včiněné psaní dána býti měla, a gi gsme mazgice ony y ony zpráwy psáti poručili.

Wssak než gesti taková odpověd k spečetění příslu gissému a konečnému Wassi knižecý Milosti aumyšlu, z posledního tohoto k nám včiněného gednoho y druhého psaní dostatečně gsme wyrozuměli. A protož aby Wasse knižecý Milost ne ráčila o tom pochybowati, žeby snad psaní Wassi knižecý Milosti v nás w zapomenutj bylo, tu nassi odpověd w nassem

tomto listu zavřenau Wassi knižecých Milosti také posýláme. A magice nad tím vděčnost, že Wassi knižecých Milost při smlau- wách mezi královstvím Českým a domem Saským v příjemě a křesťanský státi a na časy budauchý tak se chowati ráčíte, my tolikéž na gindém nikdý gsmé nebyli a negsme, než podlé- vyměřenj týchž smluv k Wassi knižecých Milosti a k podba- ným Wassi knižecých Milosti všseligak náležitě a galž na dobré slussi, týmž způsobem se chowati. A tím, cožby k pologi, k zachowání sausedství dobrého v také k obnowení týchž smluv mezi královstvím Českým a domem Saským náleže- lo, nemijnme děle prodléватi. Velikými prosbami toho na Bohu žádagjce, aby křesťanstvo všedlo v Ríssi tak wále- čami těmito roztrhanau a sauzenau z své svaté Božské milo- sti ráčil vpopokogiti a té celé do Wassi knižecých Milosti gsmé důvěrnosti, že to při hegtmanich v poddaných Wassi knižecých Milosti, tolikéž v při lidu wálečném dostatečně opatřiti rá- číte, aby se přes pomeží království Českého obyvatelům téhož království žádné škody nedály, neb my negináč. než galž staré ty smlauwy a dědičné v sobě obsahugi, budent potom k nim anebo k tomu, od nichžto týmž smlauwám vblí- ženj se stalo, wěděti galž a pokud se zachowati.

Wssak při tom nezdálo se nám toho mšenjem pomí- nauti, že této hodiny zpráwa nám přissla, žeby Wassi kni- žecých Milost město Zochmtal wzýti ráčili, a téhož města oby- watelům, povinnost království Českého od Wassi knižecých Milosti žeby dána byla. V gestliže gest to tak, Wassi kni- žecých Milost žádáme, že toho všeho sjetřiti ráčíte, cožby

mezi královstvím Českým a domem Saským dobrý pekog, sausebství, lásku a swornost zdržovalo.

Dán w Praze 22. dne měsíce Března leta od narození Syna Božího 1547.

Připis toho psaní, kteréž w listu zavřeném
Geho Milosti knížeti od stavu w království
Českého odeslano gest.

Služby nasse a mnohé pozdravenj wžkazujem ic. Osweisene kníže a pane, pane nám milostivý! Když gsmé se z příčin znamenitých a některých posleb nassich na tento čas do města Prahy sgeli, psaní, kteréž k nám od Wassy knížecí Milosti w gazyku latiniském y také německém včiněno, gehožto dátum w Altenburku 20. dne měsíce Bnora leta 1547 sobě smě přečísti rozkázali, a což nám Wasse knížecí Milost psáti a nás k zdrženj smluv mezi královstvím Českým a domem Saským proslíhmi žádati a napomínatí ráči, tomu wšemu dostatečně gsmé wyrzumeli, čehož při týchž smlauvách mezi královstvím Českým a domem Saským proslíhch zůstavujeme, a podle nich k Wassy knížecí Milosti y také poddaným Wassy knížecí Milosti pokogně se chowati mjinme a checeme.

Wssak w tom zpráwy nás docházegi, kterakby knížecí Milost Wasse a gini některí Wassy knížecí Milosti poddaní toho aumyslu byli, aby wpad do království Českého včinili a walečnau mocn na poddané a obywatele království Českého sáhli, čemuž my nechtice mista dátí, ani takovým zpráwám věřiti, aby se to s vědomím a poručením Wassy kníž-

žechy Milosti dátí mělo, proti giž gmenovaným smlauwám nassim dědičným, a proti tomu od Wassi knižecý Milosti psaní k nám včiněnému toho se nám za flussné obmesskati nezdálo, abychom k Wassi knižecý Milosti neměli hned spěšného a rychlého toho psaní včiniti, kterýmžto žádáme, ač bylo liby co toho gakž a pokudž nás zpráwy docházegi, že Wasse knižecý Milost o tom o všem psaním svým rychle a beze všeho prodléwání oznámiti a dostatečnau zpráwu včiniti, v také Wassi knižecý Milosti konečný aumysl v tom nám otevřiti ráči, abychom se věděli gak a pokud při takových zprávách zachowati.

Vakliby při Wassi knižecý Milosti nic toho nebylo, než toliko žeby Wassi knižecý Milosti poddaní co takového na říkodu a záhubu obyvatelův království Českého před sebe bráti chtěli; za to žádáme pro zachování budauchýho mezi královstvím Českým a domem Saským pokogue, že ge od takového neprátelského předsevzetí odvessi a gím to skutečně přetrhnauti ráčjte.

A však Wasse knižecý v také Wassi knižecý Milosti poddaní měsiliby co stížného do které osoby aneb osob z obyvatelův království Českého, a tolikž nassi království Českého kterí obyvatele do Wassi knižecý Milosti, aneb do poddaných Wassi knižecý Milosti, podlé týchž smluw nassich dědičných, takové těžkosti ne během válečným, ale prostředky týmž smlauwami wyměřenými budau se potomně moc po kogně a dobře přátelsky na místě pozastaviti. Za rychlau a spěšnau, gižbychom se mohli zprawiti, odpověd po tomto nassem poslu Wassi knižecý Milosti prospíme. Nébrž v za to

žádáme, poněvadž také ty zprávy nás docházegi, žebyste
Masse knížecí Milost k nám časům gíž prosslych některá psaní
činiti, v některých psaní připisy odeslati ráčili, kterážto psaní
a připisové nás gsaú až dosavad nedosíli, abyste Masse
knížecí Milost nám o tom psaním svým také dostatečnau
zprávu včiniti, a takových psaní připisy odeslati ráčili.

Dán v Praze 21. dne měsíce Března léta 1547.

Toho času mince lehká a nehodná v knížectví Saském
z gine mince dobré České a stříbra v království Českém do-
bývaného bita byla, ta potom skusena gest a nassla se wel-
mi lehká. V poněvadž na šíkodu a znamenitau záhubu všech
obyvatelů království Českého se to působilo; páni Pražané
na nich Milosti pány saudce zemské to vznásseli, a aby ta
věc časné byla přetržena žádali, to předkládagice, že se to
na lehkost a na potupu království Českého děje, když se tak
stříbro wen ze země vydává, a gine země pod svým zna-
mením mince z něho bigj, lehké a ničemné. Ráčili nich
Milosti za odpověd dátí: poněvadž mince Geho Milosti
královské gest, že psaní k Geho Milosti o to včiniti ráci,
a tolikéž páni Pražané aby včinili. Pročež toto psaní nijze
položené k Geho Milosti královské bylo včiněno, a posláno
gest pod pečetmi všech tří měst Pražských:

Neygasněgssimu knížeti a Vánu Panu Ferdynandovi, Ríms-
kému, Vherkému, Českému, Dalmátskému, Charwátské-
mu ic. Králi. Infantu v Hispanyi, Arcyknížeti, Ras-
tauskému, Markrabj Moravskému, Lucemburkému a Eléz-

skému Knížeti, a Lužickému Markrabji u. Králi Geho Milosti a Pánu našemu neymilostivégsímu.

Neygasněgsí Králi a Pane Páne náš neymilostivégsí ! Wassi královské Milosti služby naše povolné a hotové se všík poníženau vzdá zugem poddanosti, žádagice Wassi královské Milosti na Pánu Bohu všemohauchym dlužhého zdrawi, veseleho a potěšeného nad námi královánj, gakožto Pánu našemu neymilostivégsímu.

Neygasněgsí Králi ! Džnamugem Wassi královské Milosti, kterak dnům těchto pominulých, když gsau se starší přísežní a obce všech tří měst Pražských pro některé pilné a domách potřeby sessli, to gsau sobě k paměti přivedli, gak znamenité a téměř nenabyté škody skrz rozmnožení lehkých minců Polských a Lehnických království toto České v. všickni obyvatelé téhož království Českého po žápowědi týchž minců něsti a podstaupiti gsau musyli, nechtice ovšem k skutečné zkáze skrze to přijiti. A když to gedenio zlé s znamenitau všech království Českého obyvatelův škodau přetrženo gest, teb myni že druhé a gedenostegně témuz království Českému v. všem geho obyvatelům naštáwá, to gest: že mince lehké v knížetství Slezském, a snad v městě Bratislavi na grošich v syc na mince drobněgsí tepau a mincugi, a to z grošům Jočmístálských v z giné mince dobré České, kteraužto lehkau mince Slezskau a Bratislavskau na větším díle židé do království Českého nesau, gi za dobrav měnji, a v tom svých nespravedlivých handlův a výjtkův všeligalých hledagi. Gakož pak ta a taková nehodná mince v království Českém hustěgi giž, nežli která giná proskakuge, a nebudeli

časného opatření, a takové mince přetržení, gisse gest nám
 všem očekávat záhuby, prosyce, aby časné taková lehká,
 a na vblížení království Českému zaražená mince přetržena
 a zastavena býti mchla. V tom se ohražujice, žeby
 toho týmž Židům ani giným, gessito té mince do království
 Českého podávagi, nikterak děle snášseti ani vytrpěti ne-
 mohli. My pak nechtice, aby za takovau příčinou něco
 toho snad nepovstalo, coby Wassi královské Milosti k zá-
 mutku a nám k těžkosti mohlo býti, dne včerejsího k žádosti
 a k snažné prosbě starších přísežních a obch Pražských na nich
 Milost pány saudci zemské takovau věc gsmi vznášeli, a za
 to, aby bez prodléwání taková mince přetržena a zastavena
 byla, žádali. A poněvadž nich Milost na tom nedostega-
 nau, gakž v my těžkost magice, v tom gsaú nám na Wassi
 královskau Milost vzkázali, že té příčiny toto psaní k Wassi
 královské Milosti dle nebezpečenství a budauch zákaz krá-
 lovství Českému v kám všem obyvatelům téhož králov-
 ství nastávajich přetržení včiniti gsmi musyli, gjmžto Wassi
 královské Milosti, gakžto pána nasseho milostného se vši
 ponížeností žádáme a prosýme, že takových lehkých mincí
 na království České, ani na nás obyvatelé téhož království
 Českého dopouštěti nerčíte; ale takové všecky mince v no-
 wě v knížetství Slezském zaražené bez prodléwání, a nežliby
 se tím vjce gessito na lidskau škodou rozmohly, rozkažem aneb
 Wassi královské Milosti poručením, že zastaveny, a milost-
 ně přetrženy budau. A my také při šťastném, dali Pán
 Bůh Wassi královské Milosti do království Českého příjezdu
 takové škody v nasse ze strany takové cyzý mince na vblížení

Q

království tomuto těžkošti chceme obšírnější Wassí královské Milosti předložiti, gsauce té do Wassí královské Milosti, gakožto do Pána naseho milostivého, nepochybne naděje, že w tom we všem galozto věrnj poddanj spravedlivě v milostivě opatření budeme. Za milostivou odpověď Wassí královské Milosti poníženě proshýme.

Dáno w Praze w pátek před svatým Řehořem léta
Páně tisýchho, pětistého, čtyřicátého sedmého.

Wassí královské Milosti

věrnj poddanj
purkmistři a konfeselé starého a nového,
v menšího, měst Pražských.

Odpověď na to dáná od krále Gebho Milosti,
w kteréž se dokazuje, že ta Česká mince
dobrá jsou. *

Ferdynand x.

Počítovj a opatřij věrnj nassi mili! Stížnosti wassí
ze strany mince, o kteréž gste nám psaním wassim označili,
gsme sijšegi wyrozuměti ráčili. Reb tu mince, kte-
rauž gsme we Bratislavě zaraziti dali, stalo se s pilným
vraženjmi a radau knížat a všech stavůw knížetství Slezské-
ho pro dobré a vžitečné téhož knížetství a ginhých poddaných
nassich, a w tom gsme žádného vžitku naseho hledati neráčili,
a nehledáme, aniž také galky vžitek z též mince miji ráčíme.
A k tomu knížata a stavové gmenovaného knížetství Slez-
ského žádné stížnosti gine nad tauž minch nassi předessle

neměli, než tu, že gsaū nás negebnaū za to poníženě proshyli, poněvadž táz mince nasse na zrnu a sfrrotu lepší a vyšší gest, než Polštá, a z té příčiny se ze země gako dobrá mince vynáší, a zlá w zemi zůstává, abychom též mincy nassi vlewiti, gi s Polškau srownati, a na lehcegší zrno zaražyté dátí ráčili, čehož se nám pro gine poddané nasse včiniti nezdálo. Neb táz mince nasse hned z prvu počátku gest na groš Dolský Sascký zaražena, a podnes se tak bez vmenšenj mince, kteržto groš Dolský Sascký vssudy w království Českém a we vssi Rissi, y w ginhch královstvích a zemích našich se tak gako gini Fochmistráři běre a vydává, a dotčená mince nasse vsseligak na zrnu y sfrrotu tak dobrá gako gmenovanj groši Sascky gest. Protož gste slussně prve dotčenau mincy, než gste to na nás vžnelli, zprubovati dátí měli, abychom o tom vědau, bylaliby se lehcegší táz mince na zrnu neb sfrrotu, než po čem se vydává a běre, na průbě nassla, k mincmistru nassemu we Bratislavě o to hleděti, a to k slussně nápravě přivéstí byli ráčili. Ale poněvadž často psaná mince nasse za to, zač se běre, stogi, a s taur minch s zrnom Sasckym, kteráž w království Českém gde, se srownává, nemůžeme při též mincy nassi na ten čas, negsauc w království Českém, a gsauc ginhmi znamenitými věcmi zanepráždneni, gakého zastavení činiti, než při sfrastném, dali Bůh, přjezdú nassem na hrad Pražský na sněmu obecnym, vyrozuměgic tomu, ráčjme se w tom, pokudž nám nálezitě bude, milostivě zachowati, tak že sobě žádný při tom níčehož slussně ztěžovati nebude mjeti. Než gestuže Židé co toho nepočádného ze strany proměňování a sfrjber wen je země.

vezenj proti předešlým nassii a sněmovním záporověděm před se berau, o tom zřízeným radám komory nassi na hrad Pražský, aby to zařazili, psati ráčime.

Dán w Drážďanech w auterý po neděli postní Dkuli
léta 1547.

Pražanum wšech tří měst Pražských.

Mezi tím prošly noviny, žeby Frydrych Hánus toho aumyslu byl s lidem svým wpád do království Českého včinil; král Štěpán Milost Šebestýna z Waitmille na odpor vyprawiti ráčil; poddaným pak ze wšech stavů vzhůru býti a se wši moch wálečnau tam tahnauti rozkázal, tamby wýš dočený Šebestýn z Waitmille, aby se strhli, že dobré vznal, gakoz líst vklazuge:

Lis to wé otevřený kragum království
Českého.

Ferdynand ic.

Vrozeným, Statečným, Slovútným, Opatrným, Vánum, Rytířům, Vladylkám a městům, v ginyh wšem obyvatelům a poddaným nassii ze wšech stavů království Českého, věrným milým, Milost nassi královskau a wšecto dobré wžkazugem. Věrnj milj! Věděli Wám dáráme, že gau nám gisti ſípehowé přiſli, žeby Hánus Frydrych, kterýž ſe knížetem Šaffým gmenuge, toho aumyslu byl s lidem wálečným wpád w některau stranu do království Českého včinil; čehož nechtice my rádi, počudž nevwejs možné dopustiti. Pročež gsmě pro tu příčinu odsud ztěžného vrozeného

Ssebestyana z Waitmille na Chomutově, věrného našeho milého vyprawiti ráčili; poraučegic Vám všem v jednomu žaždému žwláště, galž Vás týž Ssebestyán z Waitmille napomene, abyste hned vzhůru byli, a se vši moc, kdežby vám dotčený Ssebestyán z Waitmille vznámil, bez menšího tázli, a pomežý království Českého skutečně, galž gste toho povinovat, a my o Vás pochybovat neráčíme, brániťi pomáhali, gindáce nečinjce.

Dán v Drážbanech v auterh po neděli Reminiscere
léta 1547.

Wedle téhož vypravení Ssebestyán z Waitmille stanovum království Českého psan včinil, a aby se s moc všechnau z Slatenwaldu strhli, rozkázal, galž níže psaný list vložuje:

Brozeným Panům, Panům Brozeným a Statečným Panům Rytířům, Brozeným Vladylám a Opatním, Maudrým Panům Vulkmistrům, Panům a Přátelům mých milých.

Áá Ssebestyán z Waitmille a na Chomutově službu svou vzkazují a na vědomí dám, že Geho Milosti král, pán můj milostivý, stížně ráčil mne od sebe do tohoto království Českého vyprawiti a oděslati, kterakby Hánus Grydrych, kterýž se knížetem Saským gmenuje, toho aumyslu byl s lidem valemčím vpád do této země včiniti; galž pak dale z přípisu listu otevřeného krále Geho Milosti tomu vyrozuměti ráčíte; neb není nežli geden list, a poslú se několik

na rychlosť poslati mu sylo. Protož podle poručení Geho Milosti královské gá wás wšech wubec napomjnám a žadám, gakož Wassich Milosti tak v Wás, abyste mžhuru s počtem a lidem svým zbrogně se wssi možnosti Wassi býti ráčili, a hned nemesskagice, abyste k Sslakenwaldu tähli, a tu mre také nagiti ráčite, a kdež toho potřebu vznáme, abychom odepřjti mohli; poněvadž nepřítel toho aumyslu gest na žáhubu této koruny vzhnauti, a zřízeni zemské včazuge, je gsmi wssicni powinni mezh a hranic tohoto království bráviti; tedy abychom nepřiteli s Boží pomocí odolati mohli. Kdež není žádné pochybnosti o Wassich Milostech, gakožto milovníků vlasti své, v také potřebu tohoto království, a se v tom poslušně wedle rozhazu a wule Geho Milosti královské zachowati ráčite. Dán v Chomutově v pátek po nevěti Reminiscere. E. V. 1547.

K tomu Geho Milost královská gessě označiti ráčil, kdež Geho Milost císařská osobau swau s nemalým počtem wálečného lidu Geho Milosti královské v knížeti Saskému Maurycowu proti kurfirſtu Hánussowu Frydrychowu na pomoc tähnauti ráči. Za tu také přijinau Geho Milost královská milostivě poručiti ráčil, aby po wodě v po zemi roſſeliké ſpíže za penize tomu lidu wálečnému dílem do Chetu a w ta mīsta, kdež Geho Milost císařská s tím lidem s obrátili ráči, těž v do země Rýßenſké, dodáváno bylo, gatož dílem včazuge:

Ferdynand ic.

Wěrnj milí! Wžděti Wám milostivě dáváme, že císař Rýmštý Geho Milost pán a bratr nás neymilegší, nám, kte-

korouštví Českému a zemjm k němu příslušegichm, v knížeti Maurycowi s znamenitým lidem válečným, gizdným v pěším na pomoc a pro obranu, aby Geho Milost císařská před sítěmi a záhubami poddané nasse v knížete Mauryce časně zasechoval, osobně tahnauti, a v krátkých dnech v Chebu býti ráci. V poněvadž Geho Milost císařská s tím lidem válečným, kterýž při Geho Milosti císařské gest, drahně sspíže potřebowati bude; protož Wás vsech v jednoho každého zwláště žádáme, milostivě poraučime, abyste na zboží, panství, gruntech, a při poddaných Wassich v městech nassich to tak nařidili a opatřili, aby bez mescalí vsseliké sspíže k císaři Geho Milosti wogšku wezeny a dodávány byly; aby Geho Milost císařská s wogškem svým tudy obmescán nebyl. Neb což tak kdo k wogšku přiweze, bude každému hned v wogšte placeno. Kdež wědouce, že císaři Geho Milosti v nám na tom věc vdečnau včinje, nepochybujem, že se tak vissíkni v geden každý k wás zachowáte. Dán v Drážďanech v auterý po neděli říkuli 1547.

Když tento Geho Milosti královské rozkaz prošel, měli znamenitý a prvé nikdy newjdaný počet ze vsech tří stáv království tohoto do kollege veliké císaře Karla se sesel, a to v pátek před neděli (Lætare), kdežto rozkaz Šebestyána z Waitmille v giná psaní Geho Milosti královské, gakž v toto: aby wogško císařské sspíži opatřeno bylo, gšau čtena. Po mnohem pak rozmilaumánj na tom zůstáno bylo, aby ze vseho tohoto počtu gislé osoby k spisování artykulů k němu budauchýmu, woleni byli. A to se také

sko. Mezi tými příslušníky bylo dva některé latinské od kur-
firska Šaxského, ač rozdílným časem, ale v jednotlivější slo-
va psaní, ke všem téměř stejném, gálož tuto slovo od slova
přeložení gau:

3. Vojí Milosti Jan Frydrych výwoda Šaxký a Rýnského
císařství archimarschálek a kníže, kurfirs, landkrabé Rý-
nský, markrabé Míšenský, markrabé Magdeburšký ic.

Brozeným, Statečným, Slovýným, Poctivým, Opatr-
ným a Bžáctvým Mužům, Hrabatům, Panům, Radáci,
a obcím starého a nového měst Pražských, a gaujím města-
ním, starým království Českého, myně v Praze zwoláštním
čestesem říkromážděným a spogeným, nám zwolášti milým.

Pozdravení mniché vzkazujem. Brozeni, Statečni,
Slovýnji, Poctivji, Opatrnji a Bžáctvji Muži, Nám zwoláš-
ti milí! Z listu Wasseho dne sedmnáctého měsíce Kvora k Wám
a gaujím starým království Českého psaného, kterýžto gauje
gauž je Wám gest dodán se nadějem, porozuměliš bez po-
chyby, gáleho aumyslu a gále wůle netoliko k Wám, ale
také k gaujím starým Českého království gauje, a gaujich wě-
ch na onen čas od Wás dobrotiwě žádali. A když gauje
w těch wěcech, gauž Wás tak gaujich na wětším díle starým
obzvláštní aumysl a vprímnost k Nám, pědanthym a zemjím
Němčím shledali, bez pochyby pro tu příčinu, že v znáte sa-
mi a swědkové nám gauje, že my každého času přeslawomý ten
a wšelikáde chwály hodný (erhaiuňk), kterýžto mezy starým
Českým královstvím, domem a rodem Šaxkým před mno-
ha lety včiněn a starzen gest, s pilnosti a se wssi snažno-
stí (což wšest bez chlauby pravime) gauje zachowávali a

bez přerušený drželi, a ani nejménší příčinu nedali, pročby nějaké rozdvojení neb přerušení takového spolení mezi námi a starou království Českého, gakžto sáusebn roznáknauti mělo. Zroláště pak když jsme porozuměli, žebyste to plně vvažovali, gak nespravedlivě a bez všeho zasloužení, v také proti smlauwě neb (erbauňku) předčezenému, a proti vší spravedlnosti a poctivosti krále Ferdynanda spolu s knížetem Mauřicem pokusyl se, když jsme my doma nebyli, a těžkau vás i na gsauc zanepráždění, pro obhájení a zaslání vjry a svobody přirozené vlasti v zemi násse nepřátelský wpadnauti a ge opanovati; a poddané násse newinně mečem a ohněm žolostivě a vkrutně vyhubiti. Čehož nemůžeme pominauti, abychom Vám a giny stavům království Českého opět velké gáž v předessle děkovati a schvalovati neměli, té důvěřnosti gsauc do Vás, že spolu s giny v tom tak pobožném a poctivém předsevzetí stále trvati, a nizádnému ná odpor Vás napomjnagichmu povolovati nebudete. A aby znamení nějaké vdečného násseho k Vám aumyšlu seznáno bylo, Vás tegna nehcem věnit. Když Albrecht markrabě Brandenburšký s lidem svým válečným s gjzdnými v pěšimi a mnohau střelbou do Rochlice, kteréžto městečko od toho města, kdež tehdáž nás válečný lib ležel, tři mile vzdáli gest, přitáhl; bez pochyby tím aumyšlem, aby příčinu mage nesvádále na nás připadl, a my to zvěděvše, žeby týž markrabě knížeti Maurychymu od císaře na pomoc poslán byl, gehož neméně galo v samého Maurycha za nepřítele vob nás služně jsme položili. A zat s ním vijnili jsme stěži válečného lositovati. Protož ztrhse gjzdné a pěší

násse, tálí gsmé k Kochlicy proti wojsku geho, kteréž se před městečkem položilo, a wojsku nássemu vyskoditi chlje, na ně gsmé vdečili, kteréžto když se v utíkání dalo, Váš Wůh wssemohauchý samého markrabí se wssim wojskem, kteréž s sebou měl, v ruce a v moc nassi gest dal, a netoliko on sám, ale také landkrabě nějaký Léychtenburský gat gest. Voraženo gest nich pak pět haufůw gjzdného lidu, kterýchžto v počtu 15 set bylo, pěšího lidu praporciu 10 a těch že 4 tisíce bylo, sám markrabě pravil. Vři kterýchžto kusům děl 14 gsmé vžali. Z kteréhožto štastného vitézství Bohu wssemohauchýmu, gehožto milosti a dobrotau to se gest vyzkonalo, veliké díky, gatž gsmé povinni, vzdáváme, a wssedlo to geho. Božské chvále připisujeme.

Zo když se dálo, gisťá zpráva gest nás dossla, když gste Wy a množá některí z giných stavů království Českého králi Wássmu přísným proti starodávnímu v chvalitebnému vbyčegi a řádu, tudyž proti daným Wám svobodám, rozkazům powoliti, a proti nám pomoci dát, z spravedlivých a hodných příčin odepřeli, oč se v na tento čas v společných radách gedná, a wssesťa snažnost k tomu se koncy wede, aby, kdyžby nás přemohli a zlázyli (což sobě zagistu pokládali, a gesstě až podnes pokládagji) aby potom také král s pomocí bratra swého císaře nad Wámi a ginými stavů pro takový Wás odpor, kterýž oni neposlušenstvím gmenugi, skutečnau a hrožnau pomstu vykonal.

Když gsmé pak o Wás a o giných stavách království Českého uslysseli, žebyše pro tu příčinu se shledali a spolu spogili, tím aumyšlem, kdyby galé vásyle Wám nastávalo,

tomu abyste odepřeti mohli. Kdež pak král Ferdynand se
brav nový něgaký lid, knižeti Maurychýmu na pomoc přis-
lal, a z toho každého dne a na každou hodinu gich
wpádu očekáváme. A však naděgi máme, budeli Boží
vůle, že proti nám málo provadí. V nemohli gsmi zas-
nehati, abychom o těch věcech něgakého připsání k Vám
nevěřili, abyste tím lépegi a příhodněgi o své věcy gedenati,
a cožby potřebi k tomu bylo, před časem se slusně opatřiti
mohli. Poněvadž pak k Vám a k giným stawům králov-
ství Českého takový aumysl máme, abychom hotovi byli
sami od sebe dědičnau smlauwu nassi s Vámi obnoviti,
aneb budeli se libiti s tímto Wassim novým knessem s Vámi
se spolčiti a za gedeno srovnati, a tak se k Vám chowati mje-
níme, gestližebi kdo proti Vám a giným stawům království
Českého válku vyzdvihnauti se pokusyl, aby takovému s po-
moch Vána Boha všemohauchýho, pokudžby neymus, býti mo-
hlo, se odepřelo, a takové nepřátelské předsevzetí skročeno bylo.
Kak abyste v By starobylých a od tolka věkův vžijwaných swo-
bod, poctivosti a důstogenství cele a neporušitelně zachowali.
A my abychom panství a zemí nassich tak nespravedliwě
a bezejmennos se proviněni, kdyžby se gím v gich aukladech dobrě
zdařilo, zbarveni nebyli. Toto Vám z zwilassni nassi přizně,
kterauž k Vám máme, oznámiti gsmi vijnili, a Vám au-
mysl nás, aby se libil, žádáme. Měgte se dobrě.

Dán v Gentan dne měsíce Března, to gest v sobotu
dne sv. Řehoře, leta od narození Ježíše Krista 1547.

Jan Frydrych kurfiršt ic.
rukau swau vlastní se podepsal.

Podlé tohoto psaní listek gest podán:

Nadto pak když, gafž w listech naších připomenuto gest, proti smlauwé dědičné, kteraiž slavné království České v my wespolek spogeni gsmé, a proti samým práwům wssem od při-rození známým, něgaký Šebestián z Wartmille, gmeinem krále Ferdynanda a wssého království Českého bez slyšení a vlivážení proti nám wálku gest wyzdwihl, a hned do zemí naších walečně wtrhl, a některé z poddaných naších, kteríž gsau k tomu žádné příčiny nedali, mečem a ohněm žalostivě a neljostivě zhubil a zmordoval, o čemž neposchybujem, že to proti wuli Bassi, kterýžto předpověděnau smlauwu wždycky mnoho gste sobě wážili, a s velikou wážností ostříhali, se stalo. Protož z té příčiny a mocí té gednoty, o kteréž tak často zmínka včiněna gest, Wás předobrotivě napomjnáme, abyste ze společnosti Vcisi některé zwolili, gmežby se moc dala nad takovými, kterýžby russitele smlauwy a gednoty vznáni byli, pomstu hodyau, které gsau za slaužili, aby vykonali; a podlé toho přísným rozkazem odvedeni byli, ti kteríž s králem Ferdynandem přes meze království Českého, opovrhse práwo a spravedlnost, tähnauti gsau směli. Neb pokudž na nás gest, wjru, smlauwy až do tohoto dne z Milosti Boží svaté gsmé drželi a zachovali, a napotom se wssi wérau, pilnosti a stálosti zachovati gsmé vymnili. Gestližebý pak o rovnání połoge gednáno bylo, negsme na tom, pokudž na nás gest, k wzdělání obecného dobrého křesťanské Rísse a połoge, abychom tomu odporní byti měli, toliko aby nám taková podání dána byla, kterážby bez aurazu svědomí a spravedlnosti p wssi slusnosti

ed nás přigata býti mohla. Dílemž o všem dobravu naděgi
bohdá matce.

Dán Geytan dne 12. dne měsíce Března, to gest v so-
botu dne svatého Řehoře léta 1547.

Při času říčedopostí, když gau se starové podlé přede-
meho zústání do Prahy ve velikém počtu ze všech kragů
sgeli a do veliké kollege sessli, prvné než co začato bylo, Pánu
Bohu, pokleksse všickni na svá kolena, se pomoblili a zaspis-
vali. Když pak byli listové krále Čeho Milosti přečteni,
starové krag Boleslavského na starv wznesli, kterak na zá-
majcých gau, žádagice v tom za radu, měsliby se k staro-
vům přiznat a k tomu snessenj přistaupiti. Dáno gau
za odpověd; že gau rady na to dávati nenději, ale
aby vživvali což svého neylepšího znagi. Poněvadž tedy
k tomu přátelskému snessenj všickni starové gessie nepristau-
pili, páni starové spolčení tento artykul nijje položený roz-
lázali gau dátí vytisknauti, aby všickni wěděli a vnieli se
zprawiti:

Gauž každý ze staru panstěho, rytířstěho a měststěho
kdo chec k nassemu křesťanskému obecnému snessenj a srovnání
pristauupiti, listy přiznávací, konečně do veliké noči nevypr-
wé přijstí mezi nás aby dali, a kteřížby ten čas, gauž
dotčeno, obměstali, a těch listův přiznávacích nedali; te-
dy aby potom žádný k nám a k nassemu snessenj a opatru-
vání přistaupiti nemohl; nebrž budem močy poznati, kdo
nás přítel a milovník obecného dobrého království tohoto
gest, a kdo nepřítel; alečby ods všech nás to vznáno bylo,

že někdo z hodných a bezelstných přjčin na předešlý čas toho přiznání včiniti gest nemohl, ten bude moc v připuštěn k nám býti. A galož gest sňem obecní od Goho Milosti královské ten ponděli po pravidlu neděli položen: pak bude Goho Milost královská na tom sňemu osobně neb nebus; však proto všicckni ze všech stavů, kteříž gsaú koli k tomu sneseni přistoupili a přiznali se neb přiznagi, a kteříž gsaú milovních obecného dobrého, kdož pro mládost neb starost může, lečby pro nemoc neb gak bezelstně (cožby vkládat se mohlo) přigeti nemohl, aby se do Prahy nadgjíti dali, a tak se k tomu připravili, aby na též sňemu až do konce neodgijdějce setrvati mohli. Stalo se v auteru po sv. Benešu výkru léta 1547.

Mnoho také na tom sňemu gebnáno bylo o svobodu Království Českého. — Na to tito artykulové níže položení byli rozwážováni v sepsáni, a potom wubec čteni, kteřížto přjčinu velikau a téměř přednji dali, že gsaú se některi hněwati museli.

Artykulové a nařízení weřegne hotovosti
ode všech tří stavů království Českého
při času předoposledi v Praze shromážděných
s odpovědi odtýchž stavů k Pánu Šes-
ťestýánowi z Waymille včiněnáu.

We jméno Pána nášeho Ježíše Krysta, Amen.

Poněvadž Pán Bůh všemohauč z své svaté nesmírné milosti a přestědré dobrotiosti nechtěge báblu neslechetnění
moc té, kterouž gest srdce služebníky své nad vyvoleným

lidem geho rozličným způsobem až posavád provozoval, děle trpěti, nás všechy tři stavu království tohoto Českého, kteríž gsmé milorovnicy vlasti své a obecnjho dobrého, v bras trškau lásku, swornost a gednotu vwesti gest ráčil. A vidjeme, že v okolních zemích nejbližších nám velich nepokojové a krve prolití se den obedne věgi. A protož předkládagice sobě beblivě všecto, a vpatrugice to, aby na nás též nic toho nepřisslo, pro vpatření předkem vlasti své a potom nás všech, manželek, dítěk, statků a poddaných naších, kteríž gsmé se spolu tak křesťansky snesli a srovnali, takto gsmé mezi sebou vůbec nařobili :

Předkem a nejprvě veřejná hotovost mezi námi takto se řídí a vstanowuje.

Item. Kdož má statku za dva tisíce kop grossům Českým, gakž se pak lidé podle velikosti a malosti statků, a podle sfracíku předesslého, hegtmanům polním fragstým včiněného v tom snesli magi z z toho aby měl pohotově kůň dobrý a dobře zbrojní, totiž: kopinník, ten aby měl přední a zadní kus s kruštem, obogček, sturmhaub, rukáwy, sforc, plechowice, na luku kladivo a dřewo, chceli se pak weyse zbroji opatřiti, toho at má wuli. Aneb střelec, a ten střelec aby měl přední a zadní kus, obogček, pellhaub neb sturmhaub, rukáwy, sforc, plechowice, na luku kladivo a dřewo, chceli se pak plechowice, sforc, ručnici, konček aneb meč poséčitý. A na ten kůň aby dáráno bylo nevywěš půl pátý kop grossům Českým, buš kopinník neb střelec, však střelec chceli s dřevem geti, má toho wuli,

Item. Ke tomu také má dátí čtyři pěšti, a každý aby měl přední a zadní kus, obogček, pellhaubec, a kdo můž v myštu, a k tomu dobráu ššawli neb ššarššun, růčuicy dšauhauf, offtip, sudlich neb ceph, a tomu každému má na měsyc dáváno býti nevyjde půl druhé kopy čgrossůw Češtých; než povezničku, kopinníku pěšsimu, a kdož praporec držeti bude, dwognásobní služba má dávána býti, a ke sto drábům má býti praporec.

Item. Pakliby kdo z hodných přjčin koně gjzdného vyprawiti nemohl, tehdy bude mocu na to místo čtyři pěšti, tak gafž dotčeno, dobře vyprawené, aneb že se místo čtyř pěšim kůn gjzdný dátic.

Item. Nechtěliby pak kdo své lidí gjzdné neb pěšti vyplati, tehdy dage gím zbrog, koně v giné wšescky nahore dotčené potřeby, má ge penězy a gímžmi potřebami tak opatřiti, aby lidem říkod nečinili.

Item. Ke dwadčiti gjzdným má býti wůz, wšak w tom wožu magi býti zadní koně za dva gjzdná, tak aby wšech bylo dwadcesí.

Item. Ke sto pěšsim magi býti tři wožy, a w těch se též zadní koně za dva gjzdná pøejtati magi. A na těch wožích má býti sedlo zbytěčný, dwoge zbrog gezdectá, na wožku v povezného, hakownice dwě a cepy železné dwoge neb troge, též reň, lopata, motyka, sekera kládnj, lancuch a dwě prkna.

Item. Korauhew Česká, ta má býti w wálnym haufu gjzdném stavu panstého a rytířského. A druhá korauhew Pražanů má též býti w wálnym haufu pěšsim, a při těch

má tak zachováno býti, gatz gest od starodávna bývalo, kdy magi rozeštějny a kdy svinutý býti.

Item. Mě se to také opatřiti, aby we wogſte správce duchovní byl, kterýžby slovo Pána naseho Ježiſe Krista v wogſte kázel, a lid válečný od zlého k dobrému wedl.

Item. Aby žádný žádné osoby v wogſte neměl, leč swau vlastní manželku. A byli by kdo nalezen, žeby pod způsobem ženy nepočádnau osobu ženskou s sebou měl, ten v s taurou osobou podle vznáni nevyvýššího hegtmana polního s radanu geho aby byli trestáni, tak aby se gimi desátý káral.

Item. Kdožby se také lánj oplzlého proti Pánu Bohu, též přiſahání, wád, her, krádení, vžírání, v wſelikého oplzlého mluvení dopustil, buď wſeheho, neb kteréhožkoli z nich, ten aby též nahoře psaným způsobem trestán byl.

Item. Chudým lidem w tažení v w poli žádných vtipků, sškod ani chalupování a plundrování, žádný pod žádoušním vymysleným způsobem aby nečinil, než každý na svém žoldu aby přestal, pod trestáním nahoře dotčeným.

Item. K takovému lidu, kterýžby tak wyzdvížen, kdyby toho potřeba kázala, býti měl, magi se při stavu paſteřském, rytířském a městském nařídit časné rotmístři, aby w každém městě královském, paſteřském neb rytířském před rukama byli, a ti předkem aby sobě tříduhým nařídiли, též k dělům, prachům a gňum válečným potřebám dohledali, aby se to pořádně zpravilo a wysvětlo, tak aby wſecko to, což k wálečnému běhu náleží, vohotově bylo.

Item. Wſichni hegtmané kraggit a rotmístři, aby se nevyvýšším hegtmanem polním spravovali, geho poslouchali,

gemu když by gich koli bude k radě, nebo k temu gnečmu potřeboval, wolnji a hotovi byli, a cožby mohli sami hegtmaně a rotmistrů bez práce nevyvysíjího hegtmana zprawiši a vyřídit, o tom aby pilnost měli; poučenadž byc hegtman nevyvysíj nemalau prácy miti bude.

Item. Nad tím pak lidem všechným, když gest po čtyřech osobách z každého stavu gmenováno v voleno bylo, na nasse snažné k Pánu Bohu násemu modlitbě a žádost, spadl gest los a auřad nevyvysíjho hegtmanství na Pana Kasspara Psiuka z Rabštayna; kterýžto od Pána Boha zwolen, v od nás všech s velikou vdečností za nevyvysíjho hegtmana polního přigat gest ic. A protož tomu má giti služba, jak s ním o to od osob k tomu volených vronováno bude. Ten pak má sobě právo v gine potřadě polní s radou sváu polní nařídit, pokudž čehož potřebu vzná.

Item. V každém kragi magi se kragané sgjti, od toho čtvrtku v tom dni, to gest ten čtvrtek před nedělí květnau, a tu sobě hegtmana každý krag voliti a o službu se s ním snestí má. A ti hegtmaně magi býti k radě nevyvysíjmu hegtmanu polnímu.

Item. Co se střelby s ginhmi k nij náležejicýmu potřebami dohyče, ta se má na všech zámečkých, v městech, na kpržích, v všech od každého, kdož gi má, vyhledati, dobré zprawiti, a opatřit, cožby doma každému pro ochranu manželek, dítěk a statkův potřebi bylo, ostatku podle možnosti každého, dle obrany vlasti své v samých nás, před který-

mížkoli nepřátele, kdož pak ti koli gsaú, neb býti chtějí, gesslo nám nic dobrého nepřejí, aby půgčeno do pole bylo. Véi kterémž my bohdá státi, v dostání chceme, gakž na wěrné Čechy ndleží. Nebo kdyby Pán Bůh na nás (čebož wšemohaučí pane Bože vchowati rád) strze nedostatek potřeb walečných, pán dopustiti ráčil; poněvadž mjinme bohdá gakž dobrí pro pětrozenau vlasti swau, když mocí budeme sami tahnouti, a dá Pán Bůh, že mnoho nás potříbne, měloby potom to, cožby pro gaukoli kořist se doma zachowalo, nám kdyžbychom gíž zahynuli, v tém, kterížby doma ostali, platno bylo. Protož wážíce sobě to, té gsmé k u každém, kdož s to býti může, a s námi v podlē nás stogi, gakežto ž milovníku vlasti swé a wěrnému milému příteli nepochyb- ně v důvěrné naděje, že se v tom níteratž neopustíme.

Item. Ma ty koně, kteríž tu sřelbu a giné potřeby povezati, v každého kusu aby na čtyři koně služby na měsíc dás- wáno bylo deset kop žrossův Českých.

Item. Což se pak wozůw kladních dohče, koho se žádny zbraňovati nemá, též kpmuloli gest Pán Bůh je wšecb těj stavůw rozumu k tomuto popříti ráčil, má každý k tomu, a bohdá bude wěrně a právě raditi v pomáhati.

Item. Kdyžby se wozka v hromadu strhla, tu aby bylo tažení tím pořádkem, gakž gest za starodávna bývalo, a to pro dobravu a bratrskau svornost, totiž prvnj den, kdyžby se haussowé hnuli, má napřed stav pařský tahnouti, druhý den stav rytířský, a třetj den stav městský, a tak wždycky pořád, gakž gest začato gedni za druhými tahnouti.

magi, tak aby bratrská láška ňu pohodl kajdémú stavu mezi námi trwati mohla, a kohdá trwati bude.

Item. V aktu bytoho daležitá potřeba královskoj tomuto nastávala, žeby zemj wší hnutj byti mělo; tehdy každý; což lidu gjidného v pěsího nevyvaje podle možnosti své nevyvěšší moci může, s tím aby mžíku byl; a k nevyvěššímu hegtmanu tahl, nemůželi sám bezeskně, ale kohož v tom hodněho vžiti může, též v ty osoby ze stavu panství a rytířstvího, který na službách v Dániu svých gau, a k tomu s nesenení přistoupili, aby též včiniti mohli.

Item. Kdyžby pak hegtman nevyvěšší, všecky potřeba před rukama lid vyždvihnouti měl, tehdy má nejprve hned kdež mu města a kragové nevblíže přísevi, oznámiti, a těž do Prahy, a Pražané magi bez meseční do giných kragů hegtmanům o tom oznámiti, a tak hned každý hegtman kragový obessléc a zdvihna lidí ze svého kragu, má k mimož od nevyvěššího hegtmana položenému a oznámenému džhnouti.

Item. Kdožby pak podle tohoto našeho snessení v těchto nebezpečných časých, k u kterýmž gsmě za paměti naších někdy blížší nebyli, ani také větších neměli, k hegtmanu do pole. Kdyžby mu oznámeno bylo, netahl, neb počtu svého nevyslal, a hodně příjemný před stavu tohoto našeho snessení, proč gest toho nevčinil, by nevázal, ten aby statek zemí propadl, kterýžto na obecné dobré má obrácen byti, ten pak ze země wen aby byl vyhndán.

Item. Gestližebý pak taková veliká potřeba nebyla, aby wší zemj mělo bydáno byti, a hegtman nevyvěšší s jedním kragem, dwěma neb více tomu odolati mohl, tedy cožbykoli na to

ualoženo bylo, to má giti na nás všech obecní čroš; však hejtman nevyvýšší aby též na čroš obecní řepehy své gisťe vždycky měl, taždy, kde se co děje a slýší, o všem věděti, a do Prahy y do Kragúw oznamiti mohl.

Item. Na toto gisťe se sňessli, aby na všesigalé potřeby všechné pro obecné dobré mezi námi zbirka se stala. A protož každý podle předesslého řeacuňku, aby z tisíce kop črošův podle velikosti a malosti starču geden kopu črošův Českých dal, a ty peníze aby dávány byli v Praze Ždešlavovi Brábskému z Brabj ic., Janovi Tatařovi z Brasního měšťenjnu starču města Pražského s listy přiznávajícími předesslého řeacuňku, a to konečně mezi tímto časem a sněm nevyprvně přijstí; kterežto osoby magi ty peníze vydávat na potřeby, kterež od nevyvýššího hejtmana vznámy budou, a těm má za prácy potom dáno být každému po 20 kopách črošů Českých. Však nebylaliby na ten čas toho jedna potřeba, tehdy ty peníze aby předee leželi na rādnině domě starého města Pražského pro nás všech budaucých potřebu, a ty osoby napřed gimenované z takového příjmu časem svým všem třem starovům aneb osobám od starovů voleným rādným počet aby potom včinili, a tato hotovost tak nařízena mě trvat do svatého Martina nevyprvně přijstího.

Stalo se v říkdu po družebné neděli, gindá po svatém Benedyktu léta Váně tisíčího, pětisíčího, čtyřicetáctého sedmého. *)

*) Muho gisťe gisťe jiných artikulů bylo vžavějno, kterýchžto se mi pominouti zdálo; neb se snad někdy vynagde Čech poctivý, který všecká vůbec snaženou snaženou vybere a vydá. —

Nynj se klade vys vyskona odpoved, w kterej stavové pana Ssebestyána z Waitmille k pokogi napomjnagi, a wá lečnau pomoc dátí nechtěj, galož sama ~~zuge~~ zuge:

Páni, Rytířstvo, Pražané, v ginj poslowé z měst království Českého, nynj w Praze shromážděnij.

Vrozenému Pánu Panu Ssebestyánovi z Waitmille a na Chomutově, pánu příteli našemu milému.

Službu svau vyzkazujem vrozený Páne příteli naš milý! Věděti wám dáváme, že gest nás dofflo psaní wasse, kterýmž podlé rozkazu Geho Milosti královské nás opět abychom všickni tři stavové wžhuru byli, a k Šlakenu waldu tähli, napomjnáte, předkládagice, kterakby kurfirſt Geho Milosti Saský do království tohoto wpad včiniti chtěl, gakž též psaní wasse w sobě plněgi svědčí. W pravdě nad tím nemalau téžkoſt a spravedliwě máme. Nebo psaní Geho Milosti kurfirſta nám těchto časův včiněné na ginj rozum se vztahuge, kterýmžto nás k zachowání smluv dědičných napomjnati y žádati, a w též se poddávati ráči. A druhé wjte dobré, že wyměřený čas hegtmaňství wasseho, kterýto gest na wás ode všech tři stavův království tohoto, a na gakž způsob vyzložens, giz myssel, gesso se nám widí, žebyste giz spravedliwě w tom sobě tudíž y nám pokog dátí měli. A protož wás žádáme, poněvadž y psaní Geho Milosti kurfirſta přjčin k nepokogi žádných sobě daných nenalézáme, že wy také pokudž ode všech stavůw, tak gakž zřízení žeměšká, tudíž y svobodny království tohoto vlezugí, poruženj o tom mīti nebudete, takovému předsewozeti svému po-

log dáte; leč chceteš co od osoby své bez vznášení toho na stavu království tohoto před se bráti, w tom negáme a nechceme povinni být podlé vds státi. Nebrž příslušný co sčreže to osobám wasi, neb sčreže kohokoli gineho z obywatelův království tohoto na království toto, k wám p ke každému tomu o to býhom hleděti chtěli.

Dán w Praze 21. dne měsíce Března léta 1547.

To když se dálo, taková stavu a Pražanů dosla zpráva, že kníže Mauryc spolu s knížetem Augustem bratrem svým do království Českého všechně wpád včinil. Oni nemalou těžkost nad tím nesouce králi Čeho Milosti psaní včinili, w kterémž sobě o tom do země všechném wpádu sčejugi, a aby to mohlo že země vytáhlo, žádají, gakoz list vklazuge:

Neygasněgssmu knížeti a Pánu Panu Ferdynandovi Římskému, Vherskému, Českému, Dalmátskému, Charvátskému a. Králi. Infantu w Hispanyi, Arcyknížeti Raszauškému, Markrabji Moravskému, Lucemburskému a Slezskému knížeti, a Lužickému Markraběti a. Králi Čeho Milosti a Pánu nassemu milostivému.

Neygasněgssí králi a pane pane nás milostivý! Wasí královsté Milosti služby nasse povolné se wssi poddaností vyzkouzice, na Pánu Bohu wšemohaučím dobrého a dlaněho zdraví a sťastného pokogného králování gakozto Pánu nassemu milostivému žádáme.

Neygasněgssí králi! S nemalým gest to v nás podivem, co se to děle, že Čeho Milosti osvícení kníže Maury-

cyus spolu s knížetem Auguſtem Goho Miloſti bratrem ſvým, tak gať nás zpráwy gíſte doſſly a docházegi, s nemalým počtem lidu gjzdného a pěſího v také s husári do královſtwj Čeſkého gest vtrhl, a při městu Moſtu aneb v též měſte ſe wogſkem ſe položil. Gesso ſtawové královſtwj Čeſkého, ani také my nemajíce o tom žádné wědomosti nemalau nad tím těžkoſt neſeme, že mimo způsob ſtarobylý a ſwobodý královſtwj Čeſkého na záhubu koruny Čeſké, v také ſnad nás vſech obywateluſ národoné cyzý během wálečným zbrogně do země této ſe pauſtěgi, a země tato v my také gať ſe v tom opatrugeme, to dobrě nyni widjme. A protož k Waffi královſké Miloſti, gakožto k pánu naſſemu miloſtiwemu v tom ſe vtikáme a žádáme, že nad královſtwjim Čeſkym v nad obywateli téhož královſtwj tolikéž v nad námi ſwau miloſtiwau ruku, gakožto král a pán nás držeti a na nás toho, aby do země této národoné cyzý wogenſký wſtakowati měli, dopauſtěti neráčte; nébrž Goho Miloſti knížeti Maurycowi, tolikéž v Goho Miloſti Auguſtovi bratru Goho Miloſti pſanym Waffi královſké Miloſti o tom že doſtatečně poručili, v také rozlázati ráčte, aby Goho Miloſt ſ lidem tím ſvým wálečným wen z královſtwj tohoto ſe hned wybral, a proti ſwobodám koruny Čeſké od takového wogenſkého tažení přeſtal. Neb budeli taková wěc ſwůg průchod mjtí, aby každý, komužby ſe gediné zaljibilo do královſtwj tohoto wogenſký ſwobodně wſtakowati, zemi tuto v obyvatele gegi hobil, tehdy nám vſsem gíſte záhuby gest očekávati. A ſnad za takovými přeſčinami lidé muſyliby na ty cesty dle iní vlasti ſwé v také ſebe pomyſliti, aby takovým

wěcem w čas překážku mohli včiniti, tak aby k zléze při-wedeni nebyli. Za milostíwau a spěsnau Vassj králowstě Milosti odpověd poníženě žádáme.

Dán w Praze w pátek den slavného hodu wtělení Pána Ježu Krysta. Léta od geho narození tisícího, pěti-stého, čtyřicátého sedmého.

Vassj králowstě Milosti

wěrnj poddanj

zřízené osoby od slavnů králowství Českého, a Pražané wšech tří měst Pražských.

Odpověd od krále Geho Milosti na to dana, w kteréž se při stavjch omlauwá:

Ferdynand re.

Brozenj, sluwutnj, poctiwj a opatrnj wěrnj nassi milj! Psanj wassemu nám včiněnemu gsme wrozuměli, a tuto wám na to odpověd dáwáme. že gste tomu z předesslych listůw nassich otevřených v gímák bez pochyby dostatečně wrozuměti mohli, že toho aumyslu spolu s osvojenými Maurycent a Augustem knížaty Šestými a markrabjmi Míšen-škými a Hánussem Gířkem markrabjmi Brandenburgskými a co vycv nassimi wěrnými milými, galo s pomocnýk nassimi w (zehadlích) spřízněnými býti ráčime, k týsači Rímskému Geho Milosti pánu a bratu nassemu nezmilegššmu záhnauti; galož gsme pak to včiniti, a s menš psanými knížaty Geh Šáskani giž wytáhnauti, a dnes osobau nassi seji přigeti ráčili. A poučwadž toho gisau zprávu máme,

že gest Hánus Frydrych, který se knížetem Saským gmenu-
ge, do království naseho Českého lidem svým válečným vpad-
vělal, a pochmístal v také příježních v tomto království
lezích vžal, a přisahu gím proti nám galožko králi Českému
vydati rozhýbal; chlje my dotčené království před báli-
mi škodami, žáhubami a vpadn vvarowati, galož gest pak
až posavád na nassi pilnosti a péci (což gsmé pro ochranu
a obranu téhož království dobrého a vžitečného znáti ráčili)
nic nescházelo: protož gest toto válečné tažení od nás a svr-
du psaných knížat skrze království toto České, a žádným
gim způsobem, než pro obranu a obhájení dotčeného krá-
lovství, a tak dalek císaři Boho Milosti, kterýž toto po nás
žádal, a tak místi ráčil, předsevzato; neb skrze Cich Láska
knížata žádnému gest se tudy žádne škody nestalo; než
každému se, což s lidem svým protráwj, platilo a platí.
A v pravdě se při nás snáší, že gste nad tím, že gsmé táz
knížata toto polní tažení podlé nás pro obranu království
Českého a giných poddaných svých předsevzali, mensi zli-
nost, nežli to, že gest od nepřjetele na toto království saženo
a do něho se vpad stal, místi a něstli, a to k myslí wasi
připustiti měli a mohli. Neb gsmé nikdy na tom nebyly
a negsme, abyhom co na království nase České, aneb was,
cožby proti svobodám býti mělo, vzkádati mělo; než
vždycky gste to v skutku, galž nepochybugem při nás sezná-
wali; že gsmé též království a was milostivě opatrowati,
obhagowati v ochraňowati ráčili, a mimo slusné neobtěžo-
wali. A tak předce na tom býti, a zeytra we gméno Pána
Boha wšemohauchýho spolu s týmž knížaty vdsud se hnauti,

a k císaři Goho Milosti přitáhnouti ráčjme, aby tudy dočes-
ný Hánus Grydrych, kterýž se knížetem Gaským gmenuge,
pro svau nepošluſſnost a zlé předsewzeti skutečně trestán, a krá-
lowství, země, y poddaní nassi wěrnj milj w dobrém pologi-
tjm lépe býti a trvali mohli.

Dán w Mostu w sobotu po Vanny Marie zwěstování
leta 1547.

Brozeným a sloučným osobám zřízeným od osob krá-
lowství Českého, a poctivým a opatrným Pražanům wšech
těj měst Pražských. Wěrným nassim milým.

Šiné psaní od krále Goho Milosti staroměſ-
ským z ohledu toho včiněné, w kterémž ge
napomjná, aby se žádného nepřjtele
nebáli.

Ferdynand ř.

Poctivj, wěrnj nassi milj! Spráwu miji ráčjme, že
gste hofmistrov dcer nassich neymilegssich oznámili, poněvadžby
na ten čas w zemi některý lid wálečný býti měl, žebyste
pro opatření dcer nassich neymilegssich, y také měst Pražských
w hotovosti býti chtěli. Y poněvadž gste tomu z psaní
nasseho bez pochyby gíž wyrozuměti mohli, že pro obranu
a ochranu tohoto králowství s některými knížaty proti Há-
nusovi Grydrychovi, kterýž se knížetem Gaským gmenuge,
a tak dale k císaři Goho Milosti panu a bratu nassemu ney-
milegssimu, neb toho po nás Goho Milost císařská žádati,
a tak miji ráčj, tähneme, a nepřjtel se gíž zase nozpdítek
od Tochmistrům obrátil, a w tomto králowství na ten čas

žádný nepřítel není; protož se wám wálečně strogiti ani nýni gáhých nepřátel obávati nepotřebí. Než gestížebý gáhý nepřátele do tohoto království tähnauti aneb wpadý do země činiti chtěli, o tom wám oznámiti neobmísekáme. Toho se nám před wámi, abyste se wěděli čím spravovati, a zbytečných v bezpotřebných nákladův vvarovati, tegna včiniti neráčili.

Dán w Mostu w neděli Žudika léta 1547.

Gáhý ponížená žádost zřízených osob stávovských a Pražanů na krále Goho Milost, aby se kníže Mauryc s lidem svým wálečným wej z tohoto království vybral, rádného průchodu neměla; výš dotčené osoby Maurycowi a Augustovi bratří, knížatům Saským psaní včinili, a ge aby ze země České se vypravili laškavě napominali, gáhý list vklazuge:

Osvíceným knížatům a panům, panu Maurycowi, a panu Augustovi bratří z Boží Milosti knížatům Saským, landkrabíz Turynským a weywodám Míšenským ic. panům nám milostivým Gich Milosten, aneb Gich Milostí místodržícím.

Služby nasse v pozdravenj wžkazujem oswícené kníže a pane pane nám milostivý! Zprávy nás docházegi, kteří bratři Wassi knížecí Milost s oswíceným knížetem Augustem ic. bratrem Wassi knížecí Milosti těchto dnůw s nemalým počtem lidu gjzdného v také s hušaři do země této a do království Českého vrhnauti, a v města Mostu aneb snad w témž

městě položiti se ráčili. O čemž my žádneho psaní od Geho Milosti královské pána našeho milostiho nemajíce, galýně způsobem a běhemli přáteleškým čili nepráteleškým se to děje, neuvíme, ani také tomu vyrozuměti nemůžeme; nebrž při nás gesti to s nemalým podivem, že bez vědomí stavů království Českého v všech obyvatelův nás cizí národné způsobem zbrogným a válečným do království tohoto se vydavu a paříří. A protož na místě všech těch stavů v také obyvatelův království tohoto, tolikéž v my sami od sebe Wassi knížecí Milosti napomínam, že z království a z země této České s takovým počtem lidu válečného vyrhnauti, a do zemi Wassi knížecí Milosti v také do giných, kteréž v koruně České nendležely, obrátili se Wassi knížecí Milosti ráči, tak aby obyvatelům království tohoto řekdy se nedály, a my po loge vžiti mohli. Neb gestližebý se toho nesíalo, a Wassi knížecí Milost s týmž válečným lidem předje v království Českém na řekdu obyvatelům království tohoto ležeti ráčili, Wassi knížecí Milosti žádáme, gestližebýchom na gále giné cesty za příčinami těmito nám danými pomyslit a zemi tuto v také nás všech ginač některak, než nyní opatření gsme, opatrowati v opatření musyli, že nám v tom Wassi knížecí Milost za zlé místi neráči; poněvadž my Wassi knížecí Milosti ani žádnému ginému žádných příčin slussných a spravedlivých k nepokoji gsme nedávali, ani gesti nedáváme. A byllyby ten aumysl Wassi knížecí Milosti k městu Zochmisiálu tahnauti, o tom Wassi knížecí Milosti oznamujem, že město to na ten čas stavům království Českého náleží, kteréžto my gákožto věrnj poddanj pro dobré

krále Čeho Milosti pána naseho a království tohoto Českého s pomocí Pána Boha všemohoucího, pokudž možné bude, opatřovati ménim. Za odpověď spěšnou, gříbýchom se zpraviti mohli, Vassí knížecí Milosti žádáme po nasem tomto poslu.

Dán v Praze, v pátek den zpěstování blahoslavené Panovny Marie léta Božího 1547.

Zřízené osoby od slavům království Českého, a Pražané všech tří měst Pražských.

Psaní od krále Čeho Milosti, v kterémž Pražany k pokoji napomíná; poněvadž k odpočtu válečnému mocí se hptowili.

Ferdynand ic.

Noctiwi, wěrní nassi miš! Zprávu mítí ráčíme, žebyše od někoho k tomu wedeni v nabádání byli, poněvadž cíjí lid válečný v zemi gest, a ten sňkody znamenité dělá, abyše weřegně vzhůru byli, a k tomu pro tu příčinu v hrad Pražský osaditi chlěli, aby dcery nasse neymilegssi bezpečny býti mohly u. V nepochybugem, že gste, tomu z odpovědi nassi, kterou gsmě vám z Mostu dátí ráčili, wyrozuměli, že s tím lidem válečným vologně sŕze toto království nasse České těžeme, a pro žádnou ginau příčinu, než pro dobré a obranu nassi a království naseho Českého dotčené tažení před se gsmě vzhýti ráčili. A proto také k císaři Čeho Milosti pánu a bratu nasemu neymilegssimu k Chba pospícháme. Neb dálí

Bůh, we těch dnech na poměr j. království tohoto budeme
 (poněvadž Geho Milost císařská w ponděli minulý z Norn-
 berka ke Chbu giž vygeti ráčil), abychom s Geho Milostí
 gedenali, aby Geho Milost tažení svého s Geho Milostí lidem
 válečným strže království nasse České proti Hánussovi Fry-
 drychovi, kterýž se knížetem Saska gmenuje, nebral, než
 ginau cestau se proti němu obrátiti ráčil; galož pak té
 gisné naděje gsme, že to při Geho Milosti císařské obdr-
 žeti ráčjme. Protož se wám žádného lidu válečného ani
 nepřátele obávati, a hradu Pražského osazovati nepotřebí.
 Něbrž za to wás žádáme v poručjme, že s tím wším w po-
 logi až do nassho sňastného díli Bůh na hrad Pražský k sň-
 mu obecnemu vřígezdu budete. Neb w paměti máte, že
 gsme se po wšse časy králování nassho k wám milostivě
 galož král a pán wás chowali. A k tomu na jaký způsob
 gsme wám při odgezdu nassem z hradu Pražského dcery nasse
 neymilegssi poručiti ráčili, tak gestližebý která toho potřeba
 a wám to všrad nassich oznámeno bylo, abyste w tom dcer
 nassich radau a pomocý neopouštěli. Ale poněvadž toho
 na ten čas žádná potřeba, pročby hrad Pražský osazen, aneb
 veřegně hnuto býti mělo, se nevznává, nepochybugem v wás,
 že se tak při tom, jakž wěs' dotčeno, a galož věrným pod-
 daným nassim náleží, povolně v pokogně zachowáte. A my
 wám to milostí nassí královstau zpomínatí a nahrožovatí
 ráčjme.

Dáno w Žlutých we středu po neděli posní Judita.

Četa 1542.

U prostřed těch truchlivých země České důležitosti ožval se také císař římský Karel V., a psaní německé Čecham včinil, w kterémž na wedomí dává, kterak proti Janovi Frydrychovi nepřátelský těžne, Čechům pak porauje, aby mu vosseligatě řípíje dodávali, a kdy králi Geho Milosti podané a poslussné se zachowali. *)

Váni slavové zpráveni gsauce o tom, kterak Mautz v August bratři, knížata Česká v Mostu polem leží, a císař římský Karel V. s nemalým počtem lidu zbrogného až z Chebu se hmlí, na tom se obecně snesli, aby meze království Českého lidem válečným opatřeny byly. K témuž také aumyslu několik praporů zbrogného lidu pod správou pana Lasspara Pfluka do pole vypravili. Král Geho Milost o tom zvěděn psaní gini včinil, w kterémž ge napomína, a milostivě porauje, aby s lidem do pole vypraveným doma se obrátili, gakoz list vklazuge:

Psaní od krále Geho Milosti staroměstským a novoměstským.

Ferdynand řc.

Poctiví, věrní, nafsi milí! Zprávu miji ráčíme, abyste předee přes, negeđno milostivé napomenutí, a rokaz nás do pole wogenšky wytáhnouti měli, což gest nám do wás

*) Galvž toto psaní původně welsmi hrubau řeči psané gest, zdálo se mi ho zde pominouti. Wiz Alka těch všech věch mezi Ferdynandem a osobami je slavu. W Praze 1547. 4to.

s nemalým, nebrž s velikým podivem, že častému oznamenj a psaní nássemu vám včiněnému mýsta dávati a výry předkládati nechcete, než lecakým postranním a negistým v negrünovným zpráwám o císaři Římském Geho Milosti pánu a bratu nássem neymilegssim, v o nás se nánlaumati dáte, gakoby císař Geho Milost v my s lidem nássem vobojím válečným, stavům a obyvatelům království násseho Českého sskody činiti chtěli ic., což gest Geho Milosti císařské, ani nám nikdy na mysl nepříšlo, a gessiě na tom být neráčime, abychom dočeným stavům a obyvatelům gmenováného království násseho Českého gaké vpády, sskody neb záhuby činiti měli. Než proto gime se a z žádné gine přičiny včera s císařem a s lidem Geho Milosti válečným v nássem, sem do Chba strhnauti ráčili, abychom s pomocí Pána Boha všemohauchýho Hánusse Frydrycha, kterýž se knížetem Sasckým gmenuge, pro geho neposlušnost a zlé předsevzetí strati a strasti ráčili; tak aby království násse České v obyvatele v něm, a země k témuž království příslussegicí před nepřátely v dobrém połogi, lásce, svornosti státi a trvati mohli ic. O čemž také do všech kragův království násseho Českého psáti a oznamovati ráčime; kteréhožto psaní vám teb weypis, gemuž ssiřegi wyrozumíte, posyláme. Protož vás gakž v předessle tak v nynj napotajndáme v posračime, abyste hned, gakž vás toto psaní násse dogde, zase s lidem svým do pole vypraveným domům se obrátili, a tak se při tom gakž vám psáti ráčime, powolně, poslušně v všesligak połogně až do sšťastného dálí Bůh přígezdu násseho na hrad Pražský, pamatujic na powinnosti vásse, kterýmž

S

gste nám gálo králi a pánu svému zavázání, gáž o wás nepochýbujem, zachowali, a my wám to milosti nassi králewskau zpomínat v nahražowati ráčíme. Vašlibyste se wždy přes toto nasse milostivé napomenutí v spravedlivý rozkaz nás vpologiti nechtěli, a libu wálečnému wafferniš s pole se navrátit bez měškání nerozklázali, a wálku v zemí pozdvihli, a tudy sšedý v záhubu na poddané nasse a obywatelé došeného nasseho království Českého, ač se toho do wás nienaděgem, vivedli; a příslaliby řeze takové napomenutí gáka těžkost na wás, musylibyste soubě (že gest to řezy wás a příčinu wassi se stalo) winu příčitati.

Dáno we Chbě v zelený čtvrtek léta 1547.

Čechové wse, co se dálo, rozwazugice, níčehož dobrého se nedomeysseli, než k odporu wálečnau mocý hotovi gsauce, Morawatům, svým milým přátelům a sausedům, k u kterýmžto zvoláštním přátelstvím, přízni a milostivau wúli náhylni byli, gith žalostivau myslí o pomoc wálečnau žádagice, psaní včnili, gáž níže položenj listové vlagujit

Brozenému Pánu, Panu Wáclawovi z Luhonic a na Chrdyni, nevyvydššimu hegtmanu markrabství Moravského. Panu příteli nassemu nšílému.

Službu svau vzkazujem Wassi Milosti, brozený pane, pane příteli nás milý! Gákež těžkostí a nebezpečenstvou na království České se od nepřátele a cizých národů wali, z listu tohoto nasseho do markrabství Moravského od nás na místě všech tří starův království Českého poslapehs

wyrozuměti ráčte. A protož Wessi Milosti žádáme, poně
wadž rychlé pomocy a spěšného wyšwobození ode všech sta-
wów a obyvatelů markrabství Moravského potěebugeme,
že to opatřiti ráčte, aby list takový nás všechněm markrab-
ství Moravského obyvatelům w známosti vveden býtí mohl;
tak abychom podle smluwy a povinnosti, kterýmž sobě od sta-
rodána zavázání gáme, od stavům markrabství Morav-
ského w tomto nám nastávacím nebezpečenství spěšnau
pontocý opatření býtí mohli. Neb téhož při stavově knížet-
ství Slézského a markrabství horních a dolních Lužic hledá-
me a vložiti žádáme. Věříce gáž povinny, náležitě v také
spravedlivé gesti, že w tom od Wessich Milostí v od nich
spuštěni nebudeme, odpovědi spěšně, gížbychom se zpra-
vili mohli, po tomto poslu nássem žádáme.

Dán w Praze w auterý po neděli smrtedlné I. V. 1547.

Zřízené osoby od stavům králov-
ství Českého, a Pražané všech tří
měst Pražských.

Do markrabství Moravského stavům.

Brozeným Panům, Panům Šich Milostem, Brozeným a Sta-
tečným Panům Kytíkům a Vladislámu, a Opatrným Pa-
nům, městům ic. w markrabství Moravském odywagi-
cím, Panům bratrům, střecům, vgcům a Panům přá-
telům nassis milým.

My zřízené osoby od stavům království Českého a Pra-
žané všech tří měst Pražských, Wessim Milostem a Wám

služby své vyzkoujice oznamujem a lístiem tímto našímu
 na vědomí dáváme, že patrně a očítě to spalivou, kterak
 království České krize neobvyčejné a nové gákésy obvysly
 v s zeměmi k témuž království příslušejícími k sažení a po-
 učení gest přísllo, čemuž nechtice se dle dívat, abychom
 tak hanebně předkem o všecky svobody království Českého,
 potom pak náposleky o naše poctivosti, hrála a statky naše
 přijíti mužli, kdybychom časně na odpor tomu se neposta-
 wili. Protož z vůle Pána Boha všemohoucího, a z lásky
 křesťanské v počtu znamenitěm a velikém ze všech stavů
 v také tragů království Českého v Praze v kollegi veliké
 na gishy den gsmé se sgeli, a magice těžkost nad závedením
 našim, sneseni a nařízeni přátelské mezi sebou gsmé věmili,
 kteréžto Wassim Milostem a Vám teb vytíštěné posyláme.
 A poněvadž pak, galž nás zpráwy docházegi, v také sami
 tomu vyrozměti můžeme, pro takové křesťanské a výjimeč-
 bohdá naše sneseni lid válečný z rozhněvěho v z vkrutného
 cnyžho nárobu sebraný, do království Českého na potupu
 a na záhubu naší přiveden a do koruny České vtržen gest,
 a tak znamenité řekdy lidem nebohým násylnau moch se děgi,
 pro nic gineho, než že gsmé my na Gego Milost kníže Ha-
 nusse Frydrycha kurfürssta Saska zc. na rozhaz od Gego
 Milosti královské proti svobodám království Českého vyšly,
 wogensem tahnauti a krve křesťanské newinné bez přičin nám
 daných wylévati nechtěli, pamatujice v tom na poctivosti
 naše v na starobylé a dědičné království Českého s domem
 Saska smlauwý a spřijněný. A protož my Wassim Mi-

losti a Wás nassim tímto listem žádajíce napomíndáme, po-
 něvadž tím sobě povinni a žádání gáme, abyhom sebe
 ro těžkostech neopavstěli, ale proti nepřátelům nassim, galýnž
 pak toli sobě pomáhali. Gálož pak my před léty gáž po-
 minulými opováživose se w tom hrdel y statečkům svých,
 to gáme negednau skutkem dokazovali, a Wassich Milosti
 a Wás před Turkem nepřitelem wšeho Někdanstva chránili,
 že w tomto nasseni nebezpečenství a w pořebe nám nastá-
 wagichy pomocí swau spěšnau a rychlau, kdybyhom Wassi
 Milosti podruhé nassim psanym oznámili, opustiti neráčíte
 a neopustíte; tak abyhom my, kteřížto gáme se zasadili, před-
 tem o čest a chválu Boží, pak o swobodě království Českého,
 o obecné dobré, a vlasti nassi přirozené tak nespravedlivě
 y někdanstky k snížení a k zahubení skrz auklady a rozličné
 nepřátel nassich obmyšly, přivedeni nebyli; poněvadž kdyby
 na nás pad příssel (čebož Vane Bože vchorati ráč) Wa-
 sse Milost y my wšichni gednostegně těžkosti a pádu mu-
 silbyste potomně a nebo také věčné služebnosti očekávati.
 A pro snadší wšeho toho wyrozuměnij, připisy listu do Geho
 Milosti kurfürstia Saslého s odpovědmi nassimi na to das-
 nými Wassi Milosti také odsyláme, a toho tegna před Wa-
 sими Milostmi a Wámi včiniti nechceme, že my wšichni ten
 pondělji po čwětné neděli se wssi nassí wogenskau mocí, dálí
 Ván Wuh do pole wtrhnauti, a proti nepřátelům nassim se
 postaviti mýnime a chceme. Také zpráwy nás docházegj,
 žeby Husáři w znamenitém počtu na záhubu nás a králov-
 ství Českého od někoho skrz markrabství Moravské měli we-
 deni býti; protož y že to Wassich Milosti a Wás žádáme.

že takového newážného a bezbožného rárobu s křížem zemí wasší na nás městí dopustiti neráčíte a nedovolijte, a byloliby tak, o tom časně že nám měděti a znáti dátí ráčíte. Odpo- wědi spěšně žádáme. A než tento list nás napsán byl, psaný nám od pana hegtmana nasseho přísslo, že gsau ne- přátele giž Kadaň město wzali, toho psaný připis Wassim Milostem také odesyláme.

Dán v Praze v auterý po neděli Židka, léta Bo- žího 1547.

Mezi tím strašné Čechů zpráwy dossly, že chýsář s we- likau moch k u království tomuto se bliží, a v některých městech též v v Praze s lidem svým, kterýž sodomský, kam přigde, sobě počiná, položiti se chce; za tau příjinau na Moravanech co nevspěšnější pomoci žádali, gakož listové vklazugi:

Brozenému Pánu, Panu Wáclawovi z Lubanic a na Gro- pyni, nevyvysíjimu hegtmanu markrabství Moravského, pánu příteli nassemu milému.

Službu svau wzkazugem Wassi Milosti Brozený Pane, Pane příteli nás milý! Gakož gsme Wassi Milesti pře- desse žádagice od Wassi Milosti v také od ginhch stavů markrabství Moravského pomoci, psaný žádostivě včinili, v poněvadž giž toho důležité potřeby nastávagi a zkáza království tohoto a potom snad v audiūm téhož království před rukama gest; protož wylali gsme k Wassi Milosti Brozeného pána, Kasspara Strnada z Eryškovic, listu tohoto nasseho vklazatele, poručivsse dálší žádost nassi podlé tohoto

nasseho psaní na Wassi Milost wžložiti, protož Wassi Milosti prosýme, že genu gako nám samým toho wſeſho wěriti a w tom ſe k nám přátelsky vklázati ráčte, a my Wassi Milosti ſe toho nelitujc hřidel, ani ſtaklum, wždycky odſluhovati a odplacovati chceme.

Dán w Praze we ſtředu po neděli Žubka. Léta Pánečně 1547.

Zřízené osoby od ſtarův královſtwi Českého, a Pražané wſech tří měst Pražských.

Do markrabſtwi Morawſkého.

Brozeným Panům, Panům Gich Milosten, Brozeným a Sta- tečným Panům Rytířům, Vladylám, Maudrým a Opatr- ným Panům, městům ic. w markrabſtwi Morawſkém obý- wagichým, Panům nám přízniwým, bratrům, ſtreycům, a Panům přátelům naſšim milým.

My zřízené osoby od ſtarův královſtwi Českého a Pra- žané wſech tří měst Pražských, Wassim Milosten a Wám ſlužby ſvé wžkazujice oznamugem, a liſtem tímto naſšim na wědomj dáváme: Gakož gsme Wassim Milosten a Wám předefflé psanj včinili, žádagjice, kdyžbychom Wassim Milosten a Wám po druhé oznámili, abyſte wzhůru byli a nám na pomoc táhnauti ráčili ic., gakž též psanj naſſe to wſe w ſobě ſíře obſahuje. Ž oznamugem Wassim Milosten a Wám, že této hodiny přiſlo geſt nám psanj od nevyrý- ſího hegtmana polního, kterýmž nám oznamovati ráči, že císař ſe velikau moch k rāj ſtráži, když ſe přiblížuje,

a w některých městech, též w Praze položiti se chce, mage s sebou nemalý počet lidu přesodomského Hysspánského, kteříž w tom tažení a zvláště nyní okolo Normberka sodomský živi gsa, a těch nemalý počet je se gíž dnes na pomezí království tohoto položiti má. U poněvadž znáti ráčíte, přigdeli gaký pád na království, že audové království též toho nevgdau, a tak abychom všickni ze svobod nassis, kteříž gsa předkové nassis pracně dobyli, moch vysazení nebyli; protož Wassich Milosti a Vás proshýme, a podlé přátelecké povinnosti napomnáme, abyste hned Wasse Milosti wzhůru byli, a k nevyrohřímu hegtmanu polnímu k Bečovu aneb k Praze, kudyž Wassim Milosten a Vám nevblíže bude, bez mescalní ráhnauti a nás retovati ráčíte a buděte.

Kdež pak pro lepší zprávu vyslali gsmé k Wassim Milosten a k Vám pana Kasspara Strnada z Eryšovic, gemu o tom, aby Wassim Milosten a Vám lepší výsříci o tom zprávu včiniti mohl, poručivsse. A protož Wassich Milosti a Vás proshýme, že gemu tak, jakobychom k řádu byli, věřiti ráčíte a budete.

Dán w Praze ve středu po neděli Judyka ginač předložné léta tisícího, pětistého, čtyřicátého sedmého.

W tom prossly gine zpráwy od pana Kasspara Pšluka z Rabsteyna a na Bečovu polního wůdce, že nepřítel do Jochmíšáku wpadnauti, a wsecko páliti a hubiti chce:

Brozeným Panům, Panům Brozeným a Statečným Panům z Rytířstva a mnoho wzácné poctivosti Panům.

Prážanům, Radám ode všech tří stávův království Českého woleným, w starém městě Pražském shromážděným,
Panům Přátelům mým milým.

Službu swau wžlagugi Brozenj Páni, Páni Brozenj
a Stateční, Páni z Rytířstva, mnoho wžáctné, poctivosti
Páni Pražané, Rady od stávův království Českého wole-
né, Páni Přátelé mogi milj!

Džnamugi wám, že gsau Jochmistrálství na mne wžnesli
a gisau mi zprávu dali, tak galž pak v řípohové mogi s ni-
mi se srovnáwagi, že knjze Mauryc na ně gisotně táhne,
a Husarowé, kteříž až k Alásstercy, gen tři mjele od Jochmi-
stálu a ſest mil odemne leží, gsau sgezdy v říkodv včinili,
a ſlyſſeti ſe dali, že do Jochmistrálu wpadnauti a plundro-
vati, mordem a ohněm hubiti chtj, v mne gsau w tom žá-
dali za opatření, tak galž z gich psanj, kteříž wám teb za-
pečetěně v odpověď maw posýplám, porozuměti mocu budete.
V ačkoli od wás žádného poručení nemám, galbých ſe k Joch-
mistrálstvím thowati měl, a na ten artikul, kterýž gsem při ob-
gezdu ſwém v Jochmistrálu wám podal, žádné mi odpovědi
váno není, wſak wražugic, že geſt wſi země potřeba,
aby ſe ſpěſně opatření ſtalo, ſám, což nevyjce ſidu ſwého
mjtí mohu, zeytra bohdá po dátum listu; neb gsem dne vče-
regſiho, totiž w sobotu w noči teprw o tom zvěděl, ſe w
gméně Pána Boha wſemohauchýho do pole proti týmž ne-
přátelům a záhubcům zemským položím, Pán Bůh ráč dát
milost v pomoc swau, aby gím mohlo tak klapně odoláno
býti. Také gsem blízklým ſragům psaní včinil, aby galž gich

psaní mé dogde, hned vzhůru byli a k Bečovu říkli, naději se, že tak včinj. A poněvadž nepřátele sýla, a zvolášťe od gizdných znamenitá gest, v jiném kraginám též psal, aby raděgi odpór podstatný gím se včinil, tak abychom těch hosti je země vybytí mohli, prwě nežliby se s tím lidem, kterýž císař vysílá strhli.

Kterážto psaní wám odesylám, a gestli se wám též za potřebné zdá, proshym, že gím ge rozeslete, a to tak před sebe bráti ráchte, abyh pomochy spěšnau opuštěn nebyl, odkudžby pojměch v škoda nenabytá království tomuto při-
giti mohla. S tím wás Milosti Pána Boha Wissenshau-
cůho poračím.

Dán v Bečově v neděli po vteření Pána Kryste
leta 1547.

Kasspar Mluk z Rabšteyna
a na Bečově.

• Otož pak pan Strnada z Krystowic s tímž psaním
a austným některým promluvěním do Moravy byl ošobau
wyprawen, Wacław z Lubanic to psaní tegně a rychle králi
Geho Milosti odesnal, a posla w to vvedl, že gest rukou
swau vlastní to, což s důvěrnosti k němu mluvil, sepsal,
což on tolikéž králi hned posnal; sám pak stavům království
Českého gatausy odpověd sem v tam dal. Do pak austně
promluvění pana Strnada z Krystowic bylo takové:

• Toto gest gisné tak, že císař Geho Milost do Normberka
gest přinesený mezi koňmi, nebo ráči býti welmi nemocen,
a tū gest s Geho Milostí weliký a znamenitý počet Sspanye-

lubo a Kallánu pěsích y na konjich y ginzích národního přitáhlo, ti znamenitě a vkrutné a soudně slé slobody lidem dělají, tak gálo o nich se píše, a to gegich přitažení gest tu sředu před smrtedlnau neděli.

Geho Milost pan Kasspar Pfleuk psáti ráčí, že gest přitáhlo pět tisíc Španielů do města Weidowa, od Čech leží toliko tři mile za lesem, ti také znamenitě slobody dělají y soudně slé.

Geho Milost císařská psáti ráčí do Čech, žeby se chcel k Čechům přiblížiti, y také na díl sítze ni táhnouti, aby geho lidu profiant byl wežený.

Toto nassi sypěhové oznamugi, y gini dobří přátele píši, že to slyssi od některých hegtmanů y obecních lidí, žeby Geho Milost císařská na tom býti ráčil, aby se do Čech položil s výšimi vogtstvý, nebo praví, že slyssi, že gest hogná země.

W sobotu před smrtedlnau neděli Geho Milost království do města Mostu gest ráčil s některými knížaty vtrhnouti, a tu Husaři y gini po všech znamenitě slobody činí.

Toto máme gístau výstrahu, že gest mluvil markrabě, který gest gat, gáš se gest psaní stavům stalo, na tom gest rada zavřína, že když kurfürstta wen ze země y s geho dětmi vyjeneme, tehda do Čech potáhnenie, a ty neposlušné treslati budeme, a všechy statky zápisné, aby byli všem odgaty.

Gíz gest kurfürstovi psáno, budeli toho potřeba, aby nás rešoval.

Tento pondělí minulý Geho Milost pan Raffpat Pfalz hegtman nevyhýšší do pole gest se položil s některými blížšími, a má při Tobe vjce než defet tisíc lidu, a na každý den tahnau.

Páni Pražané konečně tento pátek minulý také gich něco vytáhlo, a bez meškání gich vjce possli.

O padesáte arthkuluw gsau se stavové snesli, coby měli na tomto sněmu budauchým gednati, a ti arthkulowé gsau všickni na větším díle dobré království tohoto.

Břízené od stavů osob y Pražany rozhvažugice w gáém nebezpečenství království České gest postaveno, a o králi že se nic neslyssi, kdeby konečně osobau swau na ten čas byti rácil; některé osoby z Pražanu k arcyněžnám dcerám Geho Milosti královské na hrad Pražký vyslali, a Gich Milostem důležitosti království Českého předložili; po mnohém pak rozmílauvání následujich psaní králi Geho Milosti včinili:

Neygasněgssimu Knížeti a Vánu Panu Ferdynandovi, Rímskemu, Vherškemu, Českemu, Dalmátskemu, Charwátskemu ic. Králi. Infantu w Hysspanyi, Arcynížeti Rakouskemu, Markrabji Moravskému, Lucemburskemu a Slezskému Knížeti, a Lužickému Markrabji ic. Králi Geho Milosti a Vánu nášemu milostivému.

Neygasněgssi Králi a Vane, Vane náš milostivý! Bassi Královské Milosti služby nášse povolné a hotové se vssi pojízenau vyzkazujem poddanosti, jádagice Bassi královské Milosti na Vánu Bohu všemohauchým blauhého zdraví, weser

lého a šťastného nad námi králování, galozto Pánu násse-
mu milostivému.

Neygašnější Králi! Těchto dnům dodání gsau nám
dva listové městům Pražským svědčej, z nichžto geden
na Geho Milost nevyvysšího pana purkrabi Pražského,
a na Geho Milost nevyvysšího pana hofmistra království
Českého věřej se vztahuj. Kterýmžto též města Praž-
ská Wasse královská Milost napomnati ráčíte, aby cožkoli
od Vich Milosti z poručenj Wassi královské Milosti mluv-
no v gedenáno bylo, tomu všemu věřili ic.

Druhým pak Wasse královská Milost táz města Praž-
ská napomnati ráčíte, aby se od taženj tohoto rogenstého
přestalo, že se není potřebj obávati žádného nebezpečenství
království Českému, ani obyvatelům téhož království, po-
učenadž žádných nepřátel před rukama nenj. A také snem
v brzkém času v Praze že držán býti má ic. galž oboge
psaní Wassi královské Milosti to v sobě sice drží a obsahuj.
V milostivý Králi! Když gsau Vich Milost některým osobám
od měst Pražských k Vich Milostem Arcykněžuám Rakau-
ským ic. na čas ten vyšlaným to vše obšírně předlo-
žili, a oni tak potom k nám se navrátiwse, o tom o všem
zprávu dostatečnau včinili, což my všechc pilně rozwážiwsse,
dnesšíjho dne odpověd Vich Milostem na takové předložení
gsme dali, kterýto také před Wassi královskau Milosti tagit
nemijme. že předešlého času, když gsau se stavové krá-
lovství Českého do Prahy gedenau v po druhé sgeli, a v obec-
nij dobré království Českého gdenali, v také mezn sebau ob-
šírná rozmlouvání měli, toho hned času, než gsau se gesic

tij stavové rozgeli, mnohé zpráwy od lidí hodnowěrných
 stavům gau činěny byly, gakáby lež o království Českém,
 a o všech těchž království obyvatelích vkládána a zavřína
 gij býti měla, tak že království koto k zájze a obyvatelé
 jeho k věčnému vyplenění a vyhlazení s gázkem Českým
 magi konečně přivedeni býti. Když pak mnohé a rozličné
 pohrůžky netoliko při dvoru Wasse královské Milosti a od slu-
 žebníků Wasse královské Milosti gau prošly, ale také
 od lidu služebného Geho Welebnosti čísařské, kterýž w městě
 Nürnberg v také okolo Nürnberga ležel, mnoho o zájze
 a záhubě národu Českého slyšáno gest. Když pak stavové
 království Českého vzbouce, že w království Českém zájného
 před takovými hroznými pohrůžkami opatření nemají, když
 ani Wasse královská Milost w zemi býti gste neráčili, oni
 nevyvýšší pan purkrabě Pražský, čehož nikdy prvé slyšáno
 nebylo, z povinnosti své, kterauž království Českému, gas-
 kožto vlasti své přivedené zavřání gau; v také obáva-
 gice se, aby skrje rozličné vklady nepřátele království Českého
 s manželkami, dítkami, v s statečky svými k skutečné zájze
 nepříslí, pro opatření předkem Geh Milostí Arcikněžen Kre-
 kaušských, království tohoto, v nás všech obyvatelův těchž
 království Českého, hegtmana, kterýžby ge před násylnau
 nepřátelešau moch chrániti mohl, z počtu svého gau zwolili,
 a gemu v také nám pilně o tom potučili, nastávaloliby gaké
 w tom času nebezpečenství, abychom hned bez zmeškávání
 do kragův o tom znáti dali. V tom se pak přihodilo, že
 lid z národu čížho zbrogně a wegenský bezvěsí opovědi
 stavův království Českého do koruny České gesti vichl, a sses-

by nemale lidem chybym zdehal, O čemž týž hegtman nás a my také prezveděrošse, a tolikéž je se Hysspanský a Wlaský národ k pomězý Českému přiblížuge, kterýžto obcoránju svým nekřestanským y také svým zvyklym nekádem mnoho lidem nebohým tudy, tudyž gest koli tál, znamenit a mělike, gakž gisau toho zpráwu máme, násylím y wſſeligač ginat ſſlody činil, a ſnady tolikéž y w královſtwj Českém, kdyby časně taková věc opatřena nebyla, činiti a ſwau wuli s poctivými ſenami a pannami provozovati chtěl. Z těch a mnohých giných příčin, abychom královſtwj tohoto tak na tento čas opuštěněho, a podle nás wſſech giných obyvatelům koruň této nezawedli a k zláze nepríſli, listy naſſimi ſpolu y s hegtmanem naſſim do kragům znáti gſme dali, aby oni w gisné mísce ſe ſtrhli, a proti těm, gessioby během nepráteſkým wpadn do královſtwj tohoto činiti chtěli, ſpolu s námi ſe zasabili, nic toho bohdá, cožby na ctné a dobré nendázejelo, před ſebe, ani pro Wassi královské Milosti, gakžto pánu naſſemu milostivému, ani proti žádnému ginému dobrému neberauce, než toliko před nepráteley královſtwj tohoto a naſſimi (gakž pak tím ſebě a vlasti naſſi přirozené povinni gſme) ſebe, manželky, díky, a ſtatečky naſſe w tom opatřiljice. A protož milostivý králi, aby takové tažení mohlo přetřzeno býti, toho gíž w mocu hegtmana ſtavu w královſtwj tohoto, ani také naſſi není. Něbrž za to my Wassi královské Milosti žádáme, že Wasse královská Milost, což nevyhlehl býti může, zase ſe do královſtwj Čeſkého a na zámeček Pražský navrátili ráčíte, aby w ſněmu

od Wasse království Milosti položenému, rozpačitosi se nedalo, gsource ku Dánu Bohu nassemu té nepochybné naděje, že na témž sněmu to wesse, což se gest od dávního gž času k u zlému nachýlilo, slussnými a spravedliwými prostředky bude se moci pokogně k dobrému v výtečnému Wasse království Milosti, království tomuto, v nám wsem obyvatelům, gednati v také na místě postaviti a vykonati. Něbrž v za to Wasse království Milosti, gakožto pána nassého milostivého žádáme a prosýme, že Wasse království Milost, gakožto král a pán křestanský, lítost nad wylewáním krve křestanské magice, k Geho Welebnosti chýsařské se přimluviti, a k tomu skutečně se přičiniti ráčíte, aby Geho Welebnosti chýsařské od takového válečného svého tažení proti Geho Milosti kurfürsttu Saske- mu a lidu křestanskému ráčil přestati a se vpopogiti, tak aby moc a syla křestanská tudíž zemdana, Turku pak nepřijeli svaté wjry křestanské přejčina k posylnění dána nebyla; po- něvadž mezi královstvím Českým a domem Saským smlau- wami dědičnými věčný polog vtvorzen gest, kteréhož pologe v wsech královstvij Českého svobod Wasse království Milosti, gakožto králi a pánu koruny České se wssi plnosti a bedlivosti ssetřiti náleží. A dali to wsemohauchy Pán Bůh, že takové krve prolití křestanské strze milostivé prostředkování Wasse království Milosti přetrženo bude; tehdy Wasse králov- ství Milost věčné pochvaly ode wseho křestanstva v od nás svých věrných poddaných dosáhnuti ráči, čehožvychont Wasse království Milosti, gakožto pánu svému milostivému, věr- ně, vprjme a z pravých nassich srdcích přáli, a na Dánu Bo- hu nepřestáváme žádati v za to prospiti.

Odpořeď od Wassi královské Milosti žádáme. Dán
v Praze v ponděli po květné neděli léta Vánočního tisícího, pě-
tisíčího, čtyřicátého sedmého.

Wassi královské Milosti

wěrnj poddanj
zřízené osoby od stawu království
Českého, a Pražané všech tří měst
Pražských.

Odpořeď od krále Čeho Milosti nálož psaní
daná, v kteréž svau omluvu přednáší, kte-
rak těžce to nese, že stawové do pole vrhli,
na gewobává, též poraučí, aby wogslu pto-
pustili, a proti Hanušovi že se tchňauti
musý, do kladá.

Brozeným, Slovůtným N. osobám zřízeným od osob krá-
lovství našeho Českého, a poctivým purkmistrům a kon-
selám starého, nového a městského, měst Pražských, wěr-
ným našim milým.

Ferdynand ic.

Brozenj, Slovůtnj, poctivj a opatrnj wěrnj naši milýj!
Psanj wassemu nám včiněnemu, kteréhož dátum stojí v Praze
v ponděli po neděli květné nynj minulé, gste říká výro-
zuměti ráčili. Ví nejpochybněm, že gste tomu také z ne-
gdněch našich kraguských otevřených v gňuž listův vyšli
a odpovědi od nás vám a gňuž v daných dostatečně srozu-
meli mohli, že se ně tím způsobem, gáž se to v lidí říká

tisíčné traktáty, spisy a legné obmystry, y ginák, a rossat
 beze wseho gruntu, vkládá, vtrusuje a obmeyší, aby císař
 Geho Milosti pán a bratr nás neymilegší w něčem neymen-
 ſím, cožby království nassemu Českému a obywateľům w něm
 k zláze a záhubě býti mělo, před se bráti ráčil, a posavád
 neběže a bráti nemijn. Neb kdyby Geho Milosti císařské
 gaké giné předsevzetí a aumysl w tom byl, neráčilby byl
 Geho Milosti císařská o tom radám království Českého, a pos-
 tom y wšem stavům téhož království wubec, křze Geho
 Milosti otevřené lísty oznamovati, že Geho Milosti císařská
 nám, království nassemu Českému y giným poddaným nassim
 věrným milým, k výitečnému a dobrému y k srdcenj a stre-
 stání Hánusse Frydrycha, kterýž se knížetem Saským gme-
 nuge, sem w tuto stranu se obrátili ráčil. A tak w pravdě
 slusněgi Geho Milosti císařské y nassemu milostivému podaný
 a oznamenj mnohem wice něž takovým smyslenným zprá-
 wám se věřiti a místo dáno býti mělo, a spravedlivě se
 věřiti mā ic. Což se pak toho nebezpečenství a pochrá-
 žet, kteréž gsař od lidu wálečného císaře Geho Milo-
 sti, y také při dvoře nassem, aneb od služebníků nass-
 sikh slyšány býti měly, (nad čímž wy y ginj nemalou
 cíkost nesete, a pro opatření toho y některé sňessení a stow-
 nání mezy sebou gste nařídili a před se wzali) dothče: tu-
 to wám na to odpověd dáváme, že gest nám s nemalým
 podivěním, že wy a ti, kteři w tom podlé wás slogi,
 wětšího zřenj a naděje do nás gako krále a pána svého
 nemáte. Neb se w tom Pána Boha dokládáme, y wás
 za svědky bereme, že gste se wždycky až posavád k stavům

a obyvatelům království našeho Českého milosti, lastavě
y otcovský náklonovali, a k nim přivětivost zachovali,
a gestě až podnes na giném negsme. Gestízeby kdožkoli
co zlého neb škodlivého to neymenším proti království na-
šemu Českému před se bráti chtěl, abychom w tom gich galo-
vérných poddaných našich neopuštěli, nebrž nad nimi slus-
tečně ruku naši královskou drželi, ge ochraňovali, a níce-
hož, kdež co máme, y života našeho královského podle nich
wynaložiti a nasaditi nelitují, opatřili ráčili, galož pak
y wž sami vydájíce to zdravě při sobě, gináče tuho o nás
kdy, a mimo to nic giného nám slussně přičítati nemůžete,
a spravedlivě nemáte. Neb gsmé se y k tomu milosti
podali, kdožby w takových věcech svrchu ztěžených pře-
swědčen byl, že trestán bhlí má. Galož gsmé pak gž y ges-
tdu osobu proto dostatečně trestati a rozkázati dátí, y také
příkrom služebníkům našim při dvoře našem, aby se těch
a takových zbytečných řecí vystříhali a nedopuštěli, přísně
zavonědžti ráčili. Y kterakž pak takovým holým, galov-
ým, povětrným a zegruntovním zprávám, řecem a slou-
vům o nás věděti, a nás tak nestydatě dothkati se smijte, galož
byste od nás před takovými hroznými pohrůžkami žádného opa-
ření neměli, a proto že gste, a zwlastě poněvadž gsmé my,
ani nevyhössi purkrabě Pražský w zemi nebyli, čehož že prve
nikdy slýcháno není, wogenště taženj před se vzdali? Gesto
gest wěc wšem wůbec vědomá; aniž tomu slussně odporo-
vati nemůžeme, že častokrát gestě za králování krále Wla-
dislava y krále Ludvíka předkům našich slavně pámeli, kdy
gsan Gich Lasky dosi dlouhý čas w království Českém ne

bývali, nebrž w Býřich, že gſau tehdaž nevyhſí purkrabové Pražſí z královſtví Čeſkého do Bher v ginám k Gich Láſtám gezdívali, a po třech měsících méně v jíce do královſtví Čeſkého neprigjzděli. — Potom pak za králování naſeho a zvláſtě toho času, když gſme předešli léty z královſtví Čeſkého k Presspurku proti Turkům táhli, tu gest tolikež nyněgſí nevyhſí purkrabě Pražský, kterýž gest byl ode všech ſtawu za nevyhſího hegtmana polního wolen, s námi do pole táhl, a w královſtví naſsem Čeſkém nebyl; ale proto takových ſněſenj a země do pole wogenſkého taženj bez naſeho wědomj gest se nikdá nedálo, ani od ſtawu královſtví naſeho Čeſkého před ſe bráno nebyvalo. A protož zagisté neměli gſte tak newážliwě a bez rozmýſlu v bezvýſeho gruntu, že gest toho prwé nikdá ſlycháno nebylo, a zvláſtě o nás králi pánu naſsem, ſe ſlyſeti aneb rozpiſovat dátí.

Ze strany pak weyš pſaného wogenſkého do pole wyzdvíženj, toho býhom ſe do wás, aby ſe to bylo mělo ſtati, nigdyž nebyli nadji ráčili; neb gest wám ani toho z mnohých přečin včiniti nenáleželo. A zvláſtě poněvadž dotčené takové wasse do pole wogenſké wyzdvíženj (kterýmž gſte na rožkaz naš wám včiněný v pokogi býti měli) ſe tehdaž, dokudž gſme osobně, v také nevyhſí purkrabě Pražský w zemi a w královſtví naſsem Čeſkém býti ráčili, ſtalo. A kdyby v potřeba toho nenadálá neb nebezpečnost téhož královſtví aneb obyvatelův w něm byla nastala, ač gest z daru Pána Boha toho ty časy, když gſme ſe zase z Missně do královſtví naſeho Čeſkého nawrátili, žádná potřeba, pro kteroužby

wogensté polni země wyzdvížení a wytažení se státi bylo mělo, před rukama nebylo, a podnes gestě tak daleko od hrolice nashi královské hradu Pražského negsme, a byti gsme nesráčili, abyhdy tam we dwau neb neyděle we třech dnech přigeti byli nemohli; gakoz pak gest y od nás nevyhýssi purkrabě z Žlutic na hrad Pražský wypramen byl, kterýž gest s wámi gednal, abyste od takového do pole wogenstého tažení pustili, s tím doložením, že gsme my s lidem nashiim všechny, kterýž tehdáž při nás byl, pokogně a bez těžkostí a záhuby lidské, kře království nasse České, k chsaři Čeho Milosti sem do Chba tahnauti ráčili. A gestližebu kdo pročti království nassemu Českému aneb obyvatelům w něm, gakz gsau některi bezvěsťeho gruntu smýšleně to hlašti směli, něco sňodného neb ztěženého před se wžiti byl chtěl, bylibyhoim tomu každému s pomocí Pána Boha všemohoucího dositi sylnj, a wssak přes wssedlu pilnou, kterýž gest vž nevyhýssi purkrabě w tom měl, nemohl gest nje při más obdržeti, a protož wám poručíme přisně překazujic, abyste (pamatujice na povinností wasse, kterýmž gste nám, galpožto králi Českému a pánu wassemu zapážání) hned lidu wassemu wálečnému, kterýž w poli leží aneb do pole tahně, domůw se navrátit a z pole tahnauti rozkázali; tak abž w království nassemu Českému v mezi obyvateli téhož království dálších záhub a škod v těžkosti nepovstalo. A poněvadž nás zpráwy docházeji, žeby se těm, kteri s vám na ten čas w poli gsau, w také těm, kteri k wassemu sneslenim a závazečkům nepřistoupili, pohrůžky s cíni, a na ně saženo aneb gumi škoditi se mělo, abyse to skutečně opačili, aby se nicijmž

na ně nesahalo, ani se gím sikkod neb řežlosti nedálo, patříbý se to nestalo, sami při sobě zdrávě povážiti můžete, žeby chom se tomu dívatí ani toho slissně dopustiti nemohli, aniž by nám také náležitě bylo, nébrž mušlybýchom na ty cesty pomyslit, aby takové nepošlissenslvi, a to, cožby tak sikkodla věho a záhubného témuž království nassemu bylo, se zastaviti mohlo.

A kdež nás také w též psaní wassem poníženě prosýte, abychom což nevrychlegi býti může, zase se do království Českého na hrad Pražský navrátiti ráčili, aby w sném vod nás položeném rozpáčlosti se nedálo ic. W tom se požádále náležitosti a slissněsti, gaž toho nasse a království nás sseho potřeba vkluzuge, a wž tomu na nyni přijstíti sněm vobecujm z gednání nasseho dostatečně a obširněgi wyrözumíte, zachovati, v také gestilže stavové gaž řežlosti se mili pravoj, o tom abyste nám oznámili, a my se k tomu poddáváme, že se w tom milostivě a spravedlivě podle náležitosti opatřiti ráčíme, tak aby sobě žádný níčehož slissně řežovati neměl. Také gsme tomu z závěrky psaní wassho wyrözuměti ráčili, kdež nás s ponížeností žádáte, abychom se k tomu při císaři Geho Milosti přijmluwami v ginák milostivě všechniti ráčili, aby Geho Milosti císařská od takového svého wálečného tažení proti Hánussovi Frydrychovi někdejšímu kurířstvu Saskaemu přestati a se vpotugisti ráčit ic. V w pravodě gest nám to od wás s nemalým podivěním, že gste toho na nás žádostiví, a lépe toho při sobě (co gest gmenovany Hánus Frydrych proti císaři Geho Milosti, v také obzvláště proti nám a království nassemu Českemu přečinil, a gessiš

bez přestání od svého zlého nevstupného a pyšného předse-
vzetí vstoupiti nemíjn, a císaře Geho Milost y nás při pod-
daných nassich s svými negruntownimi spisy y ginák nedů-
vodně lidem w osklivost dává) nepovažujete; poněvadž
gsau je ginák knížata a stavové w Ríssi, kteréž gest Geho
Milost císařská k slussnému poslussenství přivéstí ráčil, proti
Geho Milosti císařské pokorili, Geho Milosti se podbali, ač
gest Geho Milost císařská slussné příčiny toho mítí ráčil,
proti nim se pro gegich provinění ginák se nemilosti okázati;
ale proto Geho Milost císařská k žádnému gest gináče než
podle způsobu všech, tolko milosti svau se chowati ráčil.
Neb w paměti mítí ráčime staré dědičné smlauwy, o kte-
rých w psaní wassem zmínilu činje, kteréž gest dotčený Ház-
nuš Frydrych sám zrušil a přestaupil, gakož pak wůbec vše-
domé gest, o čemž gsme y často krát sami oznamowali, gakož
gest geho předsevzetí bylo, když gest některé statky w dolních
Luzických, a zvoláště pak dědictví nasse Goethišká a Přísež-
nicy, gakož geden přední důchod nás w království nassem
Českém nám odgal, w kterýchžto dědičných smlauvách se Geho
Milost císařská y každý Rímský císař vyměňuje, aby geden
ani druhá strana sobě proti Geho Milostem císařkum neradili,
ani nápomocni byli. A také Geho Milosti císařské ani nás
aumyšl nikdá gest ten nebyl, abychom krew křesťanskau pro-
lévatí žádostími byli. Než tolko aby k Geho Milosti cí-
sařské slussná a spravedlivá poslussenství zachdwána a králo-
ství a země nasse před řekami, vpadly a záhubami ochrác-
ení a obhájeni býti mohli a byli.

A také nás gisťe zpráwy docházegi, že lib válečný často
psaného Hánusse Frydrycha do království našeho Českého
vtrhnauti a v též království něco toho předsevzhlí aumysl
proti nám a království Českému má. V pokudžbý tak bylo,
sami znáti můžeme, jak obtížné by nám to slyšeti přišlo.
A protož wám přísně poraujme, abyste nikterakz toho ne-
dopouštěli, nébrž skutečně k tomu přidrželi, aby týž lid
válečný Hánusse Frydrycha hned bezewssého měškání z krá-
lovství našeho Českého vytáhl a se vybral, a gím se žá-
dných sedruňkůw, sspíženj ani ginák nečinilo a nedálo; nebbv
to Geho Milosti císařské v nám nikterakz snesytelné a trvá-
livé býti nemohlo. Doho gisné wás wssého na psaní wssé
tegna včiniti neráčili.

Dán we Chbě v ponděli velikonoční léta 1547.

Šteti roze psáni do wssich kragův království
Českého, gímž se wssíčni wubec napomína gí
k spěšné a rychlé pomoci proti nyněgssím
neprátekům království Českého.

Vrozeným Panům, Panům vich Milostem, vrozeným a
tečným Panům Rytířům, vrozeným Panům Vladislavům,
opatrným Panům, městům, a gím wssem království Če-
ského obyvatelům, gakéhož pak koli důstojenství, potvys-
senj v povahy lidem.

Služby své a wssedlo dobré Wassim Milostem a Wám
wzklazugice! My zřízené osoby od stavův království České-
ho, a Pražané wssich tří měst Pražských. Wassim Milostem
a Wám našim tímto listem oznamujeme a na vědomí dá-

wáme, gážož gsme bniúw teb nedávno pomínilých Wassim Milostem a Wám do všech kraguw království Českého psanym nassim znáti dali, napomijnagice, poněmadž řež gisťe říphey o tom zpráwu dostatečnau gsme měli, a na každý den wždy gisťi máme, kterak nepřátele království Českého tagh vklad a jest mezi sebou gsau včinili a zavřeli, aby království České v všechy geho obywatele skutečně zlázyli, zhubili, a národ v gazu Český wyplenili, a ovesem hned vykorenili; kteréžto zlé takové předsevzetí těchto časůw za příčinami vkrutnými a lidem prostým nesrozumitelnými nad týmž královstvím Českým v nad námi obyvateli téhož království, manželkami a dítkami nassimi, (čehož gsme před Vánum Bohem všemohauchým nezastaužili) skutečně vykonatiby mnišli a chteli: abyste Wasse Milost v vyrošidni, kterížkoli gste a nebo býti chcete, praví věrní v vprjmi milovnícy království Českého, swobod téhož království, obecného dobrého, vlasti své přirozené, w níž gste se zrodili, vychovali, a w níž statkům gste nabylí, pro vysvobození též milé a přirozené vlasti své, gazu tu naseho Českého, sebe, manželek, dítek, v týchž statečkůw svých zachování, pomoc a vysvobození spásný nám proti týmž nepřáteleům království a koruny České včiniti ráčili a včinili; žehož se gesti od některých až později nestalo, nebrž (gakž sami o tom zjvime a zpráwy gisťe nás docházegi) žeby některi z obyvatelů království tohoto Českého gessiē nacházeti se měli, kteréžto zapomenutí se nad svým svědomí, vlasti swau přirozenou, v také nad gasztem Českým směli gsau a gessiē směgi, w Wassi Milost a w Wás Lahodnými řečmi vtrusšovati a všechomé pomoci

chytke obwozowati, prawice: že se není potrebi žádneho nebezpečenství obávati. Gessoby se měli za to soudeti, a vjce sobě zkázu vlasti své v také všech gňách obyvatelův koruny této, nežli gňách časních vžitkův vzdáti před očima svýma předkládati. A protož Wassich Milosti a Wds gňí žádáme, a což může nevhýše býti prohýte, že se takovými sahodnými a gedowatými, však sladkostí medowáu příštěnými řecmi togiti, a od tažení wogenškého obwozowati, ani rozpakowati dopustiti neráčte a nedopustíte; ned v pravde žertu žádného není, a budeli království toto v my také od Wassich Milosti a Wds tak opuštěni potom v skutku shledati ráčte, a shledáte, že gsmé Wassim Milostem a Wám časné oznamowali, časné o nebezpečenství nosťawagjich předkládali, časné pomoci od Wassich Milosti a Wds žádali, a přátešky, v poněkud gako očovostech lítost nad královstvím Českým, nad Wassimi Milostmi a Wám, v také nad sebou magice, weystrahu časné dívvali. Neprw potom rádibyšte nám v sobě pomoc věniti chtěli, ano giz bude pozdě; když by giz království toto České se všemí svými svobodami, se všemí svými obyvateli v věčnau službu násylili a vše nadglaau všečnau moch podrobeno a přivodeno bylo. Hožbychom Wassim Milostem a Wám ani také sobě gasykli pravj království a gasyka Českého milovnicy v pravde něrabi přáli, abyhrom toho a takového času dočekati, gessobychom nad sebou v nad vškami násjimi rukami tomu nusyli. Neb my pro ochranu království tohoto a svobod geho, v také všech nás rěhož království obyvatelůw, lib nás gždný v pěsí do pole giz gsmé s pomocí Vána Boha

wyprawili, a tomu, což na dobré náleží, dosti včinili, a gessé
wjce včiniti mým a chceme, pro wyiswobození vlasti nassi
a království Českého. A která gsau nám psaný těchto druhů
přisla, těch weypisy také gsme, abyste wisseli o tom vědo-
most mýti ráčili a měli, tebž pod týmto nassim gessé přátel-
skm a výjimným bohdá napomenutím wytisknauti rozlážali,
za to žadajice v prosyce, že gedni druhým toto podávati,
a kteříž čistí nevmeči, gím o tom vznamovati v zprávu
činiti ráčte a včinjte.

Dán v Praze v středu po květné neděli, neb po svá-
tém Ambroži léta Páně 1547.

Wedle téhož rozeprávání krag Prachynský do Prahy k sta-
wům psaný včinil, v kterémž zprávu o nepříteli dává a svau-
omluvou přednáší, takž list vklazuje:

Broženým Panům, Panům, Broženým a Statečným Pa-
nům Rytířům, a Broženým Panům Bladykám, Slovůt-
ným a Vzáctným v opatrnostech Panu Purkymistru a Ra-
dám všech tří měst Pražských, žijeným osobám jod sta-
wův království Českého, Panům nám příjznivým a Přá-
selkám a Bratrům nassim milým.

Služby své Wassim Milostem a Dám vzkazujem Bro-
zeným Paní Pánai, vrození a stateční pání Rytíři, vrození pání
Bladykowé, slovůtní a vzáctní v opatrnostech pání Pražané
všech tří měst Pražských, pání nám příjznivý a pání přátele
a bratří nassi milý!

Čakoz nás Wassim Milost tyto dny obhýlati a napomi-
natu ráčjte, abyhom způsobem wogenškým k pomoci Wassim

Milosrem se nagišti dali v měša Stříbra tento pondělji nev-
prw přiſſti, gafz to ſſíře pſanym ſwým potřeby vznávati
a oznamowati, v dále podle zřízeni zemſkého nás napomjnati
rāčje; v té wůle wſſi byli gſme tak včiniti: ale v tom Wa-
ſſim Milosrem toto oznamužem, že gſau nás ſſebově nassi
a gisťe zpráwy doſſly, že lidu něgakého počet nemalý na pomezý
Bamovském za lesem leží poružnu po měſtech a měſtečkách,
kdež od nás dále nenj ſſest mil, a ob pomezý nassis někter-
ých půl mjle, a zgewně hlas ten od nich gest v Bamovcigo
za lesem, že na nás Čechy tähnauti chtí pro příčlnu ſu, gafz
nás zprawugi, že gſme nechtěli pomáhati na kurſiſſig. Šar-
ského Čeho Milost, a že v cesty do královſtvi Českého
přes horn dělagi a prázdnj prve nebhvali lidé od panſtvi
Kassparſkého v také z biskupſtvi Váſovského, kteřehožto v dr-
žení zámku Kassparſkého pomezniho v také ſtatků, což v tomu
náleží, pan Giřej Vokſon v ten zámeč osazen gest. A dále
v tu zprávu máme, že gest poučil na ſém panſtvi Kasspar-
ſkém, kteřyzby tudy lid táhl, aby ſe gich nic nebháši, a pře-
kážky gini žávne nečinili, než aby ge ſedrowali wſſem po-
třebami. V to Waſſim Milosrem oznamužem, že nám
ſſebově nassi oznamugi, že gest hlaſ ten za lesem, že Čeho
Milost císařská s paděſáti tisícy lidu tähne počlečného a v 14
dnech pořád zběhlých v města Engliſſatu býtiby měl, a tož
zprawugi, žeby do královſtvi tohoto tähnauti rāčil.

V zdale se nám to Waſſim Milosrem zapotřebně ozna-
miti, chtjce rádi Waſſim Milosrem ſu pomoc býli, gafz

panům a přátelům našim milým podle žádosti a napomenutí. V tohoto se obáváme, chticé Wassim Milostem k pomocí přijti, gestíže pomeží neopatříme časné a slyšíce nových žádostí nás lidmi neosadíme, strach abychom o hrda, manželský a dítět v statku naše nepříslí; a na tak spěšný čas obáváme se, žebychom tomu obogjmu dosti včiniti nemohli. V to tom za radu a návčení proshýme, gáť sebe tak v nás že opalití rájste. Než gestížeby z toho našeho nebezpečenství seslo, kteréhož na každý den očekáváme, na tom gsmi gáť milovních vlasti své a Wassijich Milostí milých našich panům a přátel podle práva a svobod našich při Wassijich Milostech státi a pomáhati a v ničemž neopustiteli, a též tu celau výstu v naděgi máme k Wassim Milostem, že se též k nám zachovati rájste; a toto naše zdání také Wassim Milostem oznamujem; poněvadž nás zpráwy docházegi, žeby Čeho Milost císařská do nás téžkost miji ráčil, žebychom na kurářství Čeho Milost pomoch válečných činiti necháli, v snad Čeho Milost císařská newěda o našich spravedlnostech a jaz-pisých, smlauwách dědičných, kteréž máme s dotinem Saslkým do našby proto sižnost miji ráčil. A kdyžby od Wassijich Milostí a nás statkům království Českého Čeho císařské Milosti gisic zpráwa srze poselství Čeho Milostí dána byla, proč a z jakých příčin toho gsmi včiniti nemohli, o tom věžíme a nevychybígem o čtuém a slechetném císaři, že se v tom spravedliwě a milostíké zachovati ráj k nám. A toto psaní, které k Wassim Milostem činíme dobrav vprímau měrav, gáť milovních vlasti své spolu s Wassimi Milostmi

prosýme, že ge i sobě přátelsky přijíti ráčíte. Ba spěšnau a rychlau odpověd Wassich Milosti prosýme.

Dán na Winterberce w neděli křtětnau léta 1547.

Rytířstvo a města z království
Prachenského na tento čas na
Winterberce shromážděn.

Podobně krag Plženský malečnau pomoc dátí odpověd
a když Plženským obléžením hrozeno bylo, oni tu králi Čech
Milosti své posly wysławosse pomoc žádali. Králi wyslyssan
gich žádost milostivě a autupeliwě odpověděl, že na ten čas,
poněvadž sám wogška potřebuge, žádne gim nyni pomoci
vděliti nespůže; wšak gich wlastni wogško, které mu do Lis
toměřic poslali, že odesylá a gim milostivě wžlazuge, kdyby
na gich město Plžen nějaké nepřátelské wogško se valilo, ges
mu v hned aby wěděti dall, že on gim chce došatečnau poe
moc včiniti.

Psaní ob pana Kasspara Pfluka, polního
wůdce, w kterémž Čechům weystrahu
dává a pomoc žádá:

Brozeným Panům Panům, brozeným Panům Vladislámu,
mnoho wžáctné poctivosti Panům Pražanům, Radomí
ode wšech tří stavův království Českého woleným w sas
rém měsíč Prážském shromážděným, Panům přátelům
mým milým.

Službu swau wžlazugi brozeni Páni Páni, brození
a stateční Páni z rytířstva, mnoho wžáctné poctivosti Páni

Pražané, Pánji a Přátele moji milí! Teb Wassim Milostem odpověd od Geho Milosti kurſuſta, kterauž na psaní wasse Geho Milosti včiněně dávati ráči, posylám, gemuž porozumíte. A při tom y to oznamuji, že Geho Milost královská w pátek nyní minulý na Bor s nemalým počtem lidu giz dněho a Husarův přigeti ráčil, a odtud kde se obrátili ráči, tomu wyrozuměti nemohu. Kolikéž Geho Milosti císařské počtové lidu nemalí geden za druhém roždy se valí y wic přigeti hlas proškakuge, a okolo mne we čtyřech a neydále w sseſti mjlech se sladau, a tak gestiſeby mně se retuňkem a snažnau pomoc w krátkém časú odtahovalo, gest se obávati, (čežož Pán Bůh vchowati ráč) aby má neyprvněgssí zkáza nebyla, nad čimž wšem třem slavům království tohoto podle naſseho bohdá křesťanského spolčenj žádné by potěſení neprislo. A protož wždy napomjnám, proshym, což neyspisſe možné, že lidem do pole vypravenjm dříti nebude, znagice toho pilnau důležitau potřebu království tohoto a wás wſech w něm obyvatelům býti. Nebo pokudž na mně gest, dokládagic se prwotně Pána Boha swého, pilnosti osoby mé nic ſgíti nemá.

Dále sem tomuto služebníku mému Wassim Milostem pořučil austrii zprávu, nemage času ě psanj, dátí. Nebo když gsem tento list napsati dal, opět gest mi gina zpráva dána, na čemž gisse mtoho záleží.

Dán na Bečově w pondělji po květné neděli. Léta Páne tisýchýho, pětistého, čtyřidáteho sedmého.

Casspar Flug z Rabſteyna
a na Bečově ic.

Item. Toto gest markrabě Albrecht galožto vežet
Geho Milosti kurfirſtu Saskemu zgewně a dobrovolně wpe-
znal: Kdykoli císař na kurfirſtu wuli swau wykonati ráci,
že potom na žádost krále bratra swého také na Čechy ta-
hnauti, gemu ge pomoci podmaniti a dědicné včiníti chce.
Přitom v ty zprávě gíste gšau, že gšau gíz Husaři panu
Wolfowi z Kránsku městeckého geho Manětjn wybrali, zámký
v truhly wytlamali a wytlaukli, a tak v gíde hškdy čini.
Z čehož znati gest, že nepřátele v zemi a na sobě máme,
gichžto nevbyhwá, ale den odedne wždy wjce přibýwá.

Liſt krále Geho Milosti do vſech kragův kda-
lowstwí Českého, v kterémž ſlawy napomína,
aby wogſko rozpustili, a ſpižé proti za-
placenj vodáwali.

Ferdynand ic.

Brózeným, Statečným, Slovotícným, Dvacetným Václavem,
Rytířům, Wladykám a městám, v gízim všem obywar-
telům, a poddaným nassim ze vſech ſlawův kragu R.
věrným milým, milost nassii králowskau a vſesko dobré
wzkažem.

Wěrnj milj! Zpráwy nás docházegi, žebyſte předſe
přes předessle milostivé napomenutí a rozkaz nás v tom
kragu wálečně wzhuru býti a do pole ſe ſtrhnauti chteli, a ně-
kterí že gíz v wytáhli, příčinu toho kladau, gakoby císař
Rímský Geho Milost pán a bratr nás neymilegſi ſ lidem
swým wálečným tudž v my ſlawům a obywatelům králowstwí

nasseho Českého říkodby činiti chtěli, což gest učm w prav-
dě s nemalým podivem, že se takovým negistům a ne-
gratitornym zprávám o chváli Boho Milosti y o nás na-
mlauvati dáte, neb Boho Milost chváelská ani my nildy
gíme na to mysliti neráčili a nemyslíme, ani na tom byti
neráčime, abychom stavům a obyvatelům dotčeného králow-
ství nasseho Českého gále wpadly, říkodby neb záhuby činiti
meli, než proto gíme se a žádné gíne přejčiny wčera s ch-
válem Boho Milosti, a s libem Boho Milosti y nássim wá-
lečným sem do Chva strhantí ráčili, abychom s pomoci
Pána Boha wšemohauchýho Hánusse Frydrycha, který se
knížetem Sasckým gmenuje, pro geho neposlušnost a zlé před-
sewzetí skrotiti a strestati ráčili, tak aby králowství nasse-
České y obyvatelé w něm a země k témuž králowství příslu-
šejcých před nepřátely w dobrém pokoji, láске a swornosti
stati a trvati mohli. Neb w paměti máte, že gíme se čas-
to krát k tomu poddávali, a y nynj tolikéž milostiwě poddá-
wáme, gestliže starové králowství nasseho Českého gáau:
věkost se mítí praví, aby to na nás při nynj příštím sněmu
obecným wžnesseno bylo, a my tomu wýrozumějic, w tom
se podle náležitosti milostiwě y spravedlivě zachowati a k ná:
pravě přivesti ráčime.

Protož wás gáž y předessle tímto psanym nássim (ač
gestliže gíau kterých z wás prvnj listové nássi kragstji nedo-
sli), napomjnáme y poraučíme, abygste žádného poždvižení
idem wálečným w tom kragi nečinili; a gestliže gíau gíž
který do pole wytáhli, hned se zase domůw navrátili, a wosse-

ligeck až do nasseho dali Bůh ſtaſtneho na hrad Prajſtý naa
vrácenj v polovgi byli, a k tomu wſſeligale ſpiže a pro-
ſtanty nemefſtagice k wogſtu čhſarſkému v nassenu wézti dali z
nev. hned takové ſpiže a proſtanty gednomu každému hoto-
vými penězny placeny býti magi. Kdež znagice gíſtai v mi-
loſtiwau wúli nassi býti, nepochybugem o wás wſſech v ge-
dnom každém žwláſſi, že ſe v tom we wſſem, gaž veyš
vznámeno (pamatugic geden každý na povinnosti, kterýniž
gíſte nám galo králi a pánu wassemu žawázani) poſluſſně, powol-
ně v poſogně zachováte, a žádnemu ſe gínače namílauvati, aneb
ſtrze gaž poſtranní omylené zpráwy nawozovati nedáte, a my
wám to wší milosti nassi králowſtku zpomínači v nahražo-
vati ráčjme. Gefsližebý pak ſteři z wás přes toto nasse milo-
ſtivé napomenutj v ſpravedliwý rožkaz náš ſe vpologiti ne-
chtěli, a předſe do pole táhli, a wálk u zemi poždwihi, a
a tudy ſkody v žáhuby na poobane nasse a obywatele botče-
ného králowſtwi nasseho Čeſkého (ač ſe toho do žádného ne-
naděgein) vvedli, přiſſlaliby ſtrze takové nepoſluſſenſtvo
na koho gažá těžkost, gížby ſobě gedenkaždý ſám v to winu
(že gest to ſtrze něho a přejčinau geho ſe ſtalo) příčitati a dáti
muſyl.

Dán we Chbě v zelený čtvrtel léta 1547.

Staroměſtſkým a Nowoměſtſkým.

Ferdynand řc.

Noctivj, wěrnj, nassi milj! Zpráwu mjiši ráčjme, žeby
gíſte předſe přes negedno miloſtiwé napomenutj a rožkaz náš,
do pole wogensky wytáhnauti měli, což gest nám do wás

S nendalém, něbrž s velikém podivem, že časemus označenij a psanij nassemu wám věněnemu mysl dátati a wjry pětiládati nechcete, než lecakém postranij a negistim v negrünovním zprávám o chsati Římském Čeho Milosti pánu a bratu nassem neymilegším v o nás se namlaumatice dáte, galoby chsak Čeho Milosti v my, s lidem nassim obožgim všechným, stavunt a obyvatelum království nasseho Českého řekdy činiti chtěli, což gest Čeho Milosti chsarské ani nám nikdá na myslí nepříšlo, a gessé na tom býti nezáříme, abychom dotčeným stavum a obyvatelum gmenovaného království nasseho Českého galé vpády, řekdy nebzáhuby činiti měli; než proto gste se a z žádné gste přejícp wčera s chsarem Čeho Milosti a s lidem Čeho Milosti všechným v nassim sem do Chba strhnauti ráčili, abychom s pomocí Pána Boha všemohoucího Hánusse Frydrycha, kterýž se knížetem Saským gmenuge, pro geho neposlusnost a zlé předsevzetí řekoti a řestati ráčili, tak aby království nassé České a obyvatelé w něm, a země k témuž království přijíslussegjoh před nepřátely w dobrém pologi, láče a svobodnosti státi a trwati mohl; o čemž také do všech kragů království nasseho Českého psati a oznamovati ráčíme, kteřežto psaní wám ieb weypis, genug říregi wyrözumste, posyláme. Protož wás galž předessle tak v nynj napomíname v poraujíme, abyste hned, galž wás toto psaní nassé dogde, zase s lidem svým do pole vypraveným donílro se obrátit, a tak se při tom, galž wám psati ráčíme, powolně, poslussně v všelikat pologně až do říšstného dálí Bůh přezdru nasseho na hrad Pražský (pamatujice na povinnosti

wasse, kterýmž gste nám galo králi a pěnu svému zavázání
galož o wás nepochybugem zachowali. A my nám to mi-
losti nassi králowstvu zpomjnati v nahražovati ráčíme. Pak-
ubyste se vždy přes toto nasse milostivé napomenutí v spra-
mediivý rokaz nás vpoloviti nechtěli, a lidu válečnému
wassemu s pole se navrátiti bez mestského nerozkládali, a wála-
žu v zemi pozdvihli, a tudy sškdy a záhuby na poddané
nasse a obywatele dotčeného nassho králowství Českého, ač
se toho do wás nenadějem, vnedli. Příslaliby skrze takos-
vé neposlušenství galož těžkost na wás, musylibyste soubě-
(že gest to skrze wás a přičinu wassi se stalo) winu přičítati.

Dán we Čhbě v zelený čtvrtek léta 1547.

Psaní do všech kragů králowství Českého od
cýsaře G. M. německy včiněné, v kterémž se
vmlauwá, že do Čech níkdá galo nepřijet
vtrhnauti nechtěl, a přikazuge, aby se
do ležení sspíže posylala.

My Karel V. z Boží milosti Římský cýsař, rozmnožitel
Říše, Geruzalemský, Vheršký, Dalmátský, Chorváto-
ský ic. král, arcikněž Rakauské, kníže Burgundské, hrabě
w Habspurku we Flandřích a w Tyrolu ic. Brozeným,
statečným, slovůtivým, poctivým a opatrním panům
Rytířům, Wladykám a městům králowství Českého, nám
zvláště milým.

Milost nassi cýsařstvu a všech dobre vzkazugem,
a na vědomost milostivě dávati ráčíme, galož gste minus-
lých dnů z města Gancenhauza neygasněgssího knížete pána

Ferdynanda Římského, Vherstého, Českého krále, bratra našeho milého, místobřezcům správcům a radám na hrad Pražský psáti a milostivě oznámiti ráčili, že s znamenitým počtem lidu válečného proti Hánusovi Frydrychovi, kterýž se gmenuje kníže Saské, galožto od nás vissi Říši do achtu danému, abychom geho pokorili a strestali, tähnauti ráčime, gich za to žádagice, aby lidu nassemu z království Českého spíše rozeny byly a syce vosseliká pomoc se stala s tím doleženjm, že my gmenovanému bratru nassemu též Mauryovi knížeti Saskému, kurfirſtu a vgen nassemu milému, a gich obou království a zemí poddaným před dotčeného od nás do achtu daného Frydrycha, ryſněho pohrůžkami a předsewzetjm, s pomocí Vána Boha vpologeni a bezpečenství včiniti, a ge w dlanohrwalý pokog vwesti mynime, s-tau milosti wau žádostj, aby oni takové nasse císařstvě předsewzetj a milosti wau žádost království Českého, městům a glným přátelům a přibuzným gich spěšně oznámilii; na kterýžto psaní k nám a k wám galožto poslussným a wěrným poddaným gmenovaného bratra nassého krále Římského gineho gsmé se nenaďali, než že se podle takové milosti wau žádost zachowáte. Ale zprávu toho nyni miji ráčime, že některé smyſlené, schytrale a newěrné obmyſly a neprawé zpráwy mnohé osoby w válečný způsob se dáwagi, a do pole tähnau, tu přejípu toho kladouce, galožchom my spolu s bratrem nassim toho aumyſlu a předsewzetj býti měli, wám a Geho Lásky královstvím, zemím ſkoditi a na ně tähnauti, gessito gsmé té wule a aumyſlu nikdá býti neráčili a gessě negsme. Nebo toto

tažení pro žádnau ginau příčinu od nás předsevzato nen
 než proto, abyhom před dotčeného do achtu daného, pro geho
 mnohokrát pokoge zrušenj, vstawičné nepošluſenství a časé
 vrážky nasseho císařského důstogenství slusně k poloče při-
 westi a strestati ráčili. A nídký ovšem aumysl náš byl,
 abyhom bratra nasseho milého krále wassého králowstvím
 a zemím co ſtěditi neb na ně tahnauti měli; ale mnohem
 vjce abyhom Geho Lásce též králowstvím a zemím dobrý
 a dluho trwagich pokog a bezpečenství způsobiti pomohli.
 A protož wás gesc̄e milostivě žádati ráčime, abyſte k tako-
 vým aumyslu nassemu odporným a ſmyſleným zprávám
 vjry nepřekládali, ani k žádnému ždwíženj, wogenſkému ta-
 ženj ſe nawozovati nedali, ale doma při pokogi ſedice žu-
 ſtali, a wy, kteřjž gste giž wytáhli a poſpolu gste, bez me-
 ſtánj do wassich domů ſe navrátili, a nám, též nassemu
 bratu milému pánu wassemu doſtatek ſpijte (kteráž ſe každému
 dobře hotovými platiſti bude) wězti a dodávati rozhá-
 zali; ſebe za wazovati nedajce těm, kteři gſau prvé ſérze ſvé
 ſmyſlené zpráwy a předkládání ſpolu s nimi mnoho glných
 zaſedli, a w chudobu y we weličau zlázu přivedli a gich
 w tom zanechali. Galož pak w Německém národu w ſv.
 Římské Říſſi ljtostivě mnoho těch překladů ſe widj, wſak pak
 ſami o tom dobrau wědomost miti můžete, gak otcovský
 a milostivě za času nasseho císařování k gebnomu každému
 gſme ſe vklázali, zvoláſtě pak w těchto wálečných tažených
 pořád, že žádnému knížeti ani městu, kteři gſau ſe nám
 poddali, neb kteře gſme moch ždobývali ſtrany vjry a ná-

boženství nevmenší překážky a těžkosti gsmi němili, gak se nám od některých protivníků naších neprávě přelíčí. A protož vždy té milostivé naděje býti ráčíme, že tuto milostivou žádost naší s dobrovolností naplníte, a w tom se k nám a bratu našemu milému králi a pánu wassemu poddané s poslissně vklážete a zachowáte; neb gestížebyste se ginač zachowali, znáti sami můžete, gak aubychom my a dociený bratr nás milý nad tím stížnost mítu ráčili. Toho gsmi před wámi milostivým aumyšlem zatajiti nemohli. Dán w Chebě 7. dne měsýce Dubna 1547.

‘Když tato nadjele lahodná a nadjile přísná psaní od císaře a od krále procházela, z města Noremberka přátelskyne psaním stavouni do království Českého weystraha tégne byla dána, a o tom zpráva včiněna, kterak by Gindřich Gendorf, gsa toho času od krále k Noremberkanum vypráven, aby o půgčku summu známenité, na kteroužby král tím snažegi válčiti mohl, gedenal, a w té sumě Joachimistál město a hory stížbrně gím zastavil. Některého pak času měšťanum a kupcům po svěřením tato slowa promluvil; že pěkných a lahodných řečí budou vmeti Čechum podávati, na nichžto se vstrnauce nezwědi, až gím hlawy po dláždění poslákagi. Protož těmi a takovými weystrahami gsauce stavové galo podpáleni, lidu do pole vypráveného strhnouti nechtěli. A tak za příčinou opět takowau, aby wezgně hnuti země bylo, toto psaní níže položené po řeckých rozeslali:

Prátelešké a výjmé napomenutí s k z roze-
psaný spis po všech tragich královstvij Če-
ského ke všem stavům téhož království
včiněný a rozeslaný.

Brozeném Panům Panům Vědebníkům a Šaudčím zemským
království Českého Šich Milostem, Brozeným a Stateč-
ným Panům Rytířům, Brozeným Panům Vladyskám,
Maudrým a Opatrným Panům, městům, v všem giným
gáckéhožkoli stavu a povelání lidem, v obyvatelům krá-
lovství Českého; panům bratrům, střeycům, vycům,
suağrům přáteleům našim zwláště milým, my zřízené
osoby od stavům království Českého, a Pražané všech tří
měst Pražských.

Služby naše Wassim Milostem a Wám wzkažugice
ognamngem a na wědomj dáváme, gakož Wassich Milosti
a Wás tegná wěc nenj, kterak Geho Welebnost císařská
s Geho Milostj královskau, pániem našim milostivým, s oswi-
ceným knížetem Mauycem a s bratrem Augustem Geho Mi-
losti, s giným některými knížaty předessle v nyni také wo-
genské tažení před sebe wzýti a válku w Germányj v w Rissi
swaté křesťanské proti Geho Milosti knížeti Hánussovi Fry-
drychovi kurfirſtu Šaskému wzdwihnauti gsau ráčili. Kles-
rýžto kníže Hánus Frydrych kurfirſt Šaský hned zprvu po-
čátku wzdwíženj toho wogenstého, psanym svým ke všem
stavům království tohoto včiněným, v také w nyněgssjich po-
sledněgssjich psaných svých ohlassowati a na smlauwý dědičné
(erbaiunký) řečené mezy královstvím Českým a domem Ša-

ským na věčné a budauchý časy Oich Milostem chýsaři a králi
 Českými slavné a svaté paměti, v také předky starými a v příjme-
 nými Čechy a otcy našími stvorené odvolávat a podlé nich
 ve všem tom rozeznán a zachován býti gest žádal, w to
 se poddávage, gakž Geho Milostii gedno v druhé psaní w soa
 bě obsahuge, gestližby o rovnání potoge během přátelským
 gednáno bylo, že na giném býti, pokudžby gediné k vydě-
 láni obecného dobrého a křesťanské Rísse vpokogeni se vztá-
 howalo, ani tomu níterakž, cožby Geho Milosti služnýho,
 vysak tolíko bez aurazu svědomí a spravedlnosti geho po-
 dáno bylo, odporovati neráči, než aby w tom ve všem
 gakžto kníže křesťanské povloně v vyselígač náležitě se za-
 chowal, a od starův království Českého w tom rozeznán
 byl, gakž Geho Milosti psaní to w sobě sice obsahují.
 Pro tteraužto věc my gakžto věrní a praví království
 Českého, svobod a prývilegií téhož království v obecného
 dobrého milovnicy, sjetkce w tom přebkem spravedlnosti
 Božské, lidské, povinnosti a poctivosti v závazkův naších,
 gimižto neginák Geho Milosti, gakž v Geho Milost předkum
 našim, nám v budauchým našim na věčné a budauchý časy
 se vysími domem a rodem Českým zavázán býti ráči. A aby
 nic za příčinu naší toho se nezběhlo, pročby království
 Českému v nám obyvatelům geho k gaké neslužnosti a ne-
 výžnosti od cizích a okolních národův mohl co takového
 spravedlivě příkleno anebo připsáno býti, žebychom na smlau-
 son dědičné chýsaři a králi Českými slavné paměti v předky
 našími stvorené malo pamatowali: protož na rozkaz od Ge-
 ho Milosti královské pána našeho milostivého vysly, tažení

wogenškého proti Geho Milosti knížeti Hanušovi Hydrychovi pro zachování svobod království Českého, v také památky potom, jakž giz předessie oznámeno gest, na poctivosti a závazky předkův našich, v také naše před sebe vzýti a vykonati necháli, než proti tomu spravedlivým geste odpovědili; příčiny mnohé králi a pánu našemu naštrávě v syc zinak píšanym našim překládagice, a za to Geho Milosti, abychom v vyševání krve křesťanské newinné potahování nebyli, poníženě žadagice. A poněvadž pak o tom nás správy docházeli, žebyše některí z Wassich Milosti a z Wás, malý pozor na takové smlaupry dědičné magice, proti Geho Milosti kurfiřstu Saskému, v také slunnému poddávaní Geho Milosti nepřátelsky se začadili, a lidem penězy, v syc ginkat pomoc věnití ráčili, a gestě až posavád činiti ráčjte a činíte, nad čímž my ne malau, ale velikau stížnost sobě počládáme, a takové smlaupry dědičné mezi královstvijna Českým a domem Saským za přední a téměř hlavní přewilegium, svobodu, a gakž za nějakau veronau zeb království tohoto sobě počládáme; gesto sněmovné předessi to zřeteblně ukazují, kteřížby koli od svobod království tohoto se gakým pak koli způsobem odtrhli, a od společnosti stavův království tohoto Českého odstaupili, že ti a takoví magi vob stavův království Českého ve všech svobodách a poctivostech vymisseni a vyobcováni býti, a tém a takovým vjce ve dcev zemské nemá kladenno býti; kteřížto svým předsevzetím gížby se sami odsoudili a potupu na se v na budač své vneskiby mohli, zvláště pak poněvadž v slyšetí gest, jehož od některých království tohoto Českého přirozených

obyvatelův zhabce zemství na nich zboží a panství měli sedrowáni, a na záhubu koruny České, a proti smlauwám gij gmenowaným přechowávání býti, na čej gac hrozné žrženjm zemským pokutu wyměřeny gsau, to wšem zgewne gest. Gesso Wassim Milostem a Wám, y to slussi s pilnosti a beblivosti rozwáziti, kteřížby se koli tak toho na zláčzní království Českého a nás obyvatelův téhož království dopauštěli, galby tém a takovým vřadův, práv, svobod, prýwilegií, deš, nebrž pocitivosti, hrdel y statkův naších svěřováno býti. A protož Wassim Milostí a Wás wšech wúbec přátelství y bratrský žádáme, prosýme y napomjnáme, že geden každý zpomenauc na to, čím království tomuto a vlasti své přirozené powinen a zavázán gest, od takového vblížování království tomuto, svobodám geho, y také obecnému dobrému časné přestati, a w tom se poznati ráčte a poznáte, a od nendležitého svého předsewzeti se wzdájte; ale na to, což ctným a dobrým panům a lidem náleží, pamatovati ráčte a budete. Neb gestližebyste od toho přestati neráčili, anebo přestati nechtěli, než předce království tomuto y svobodám geho, pro časné a pomjegich vžitky y pocitivosti světa tohoto vblížovati a na svobodv království Českého a na obecné dobré, ani také na díly a budauchy potomky své pamatovati a se ohlédati nechtěli, a něco toho by wás, od kohož pakkoli potkalo, nám ani žádnému ginetu, než toliko sami w tom winu dávete, a své wssetenosti překlýte. Neb my tímto přátelským napomenutím před Pánem Bohem y předewším světem wám se ohražujeme, žebychom wám w tom, příslaliby na wás galá proto

težkost, nápmocni býti necháeli. Dán w Praze w sčtu
po slavném vzkříšení Pána Ježiša Krista, léta od jeho ná-
rožení tisícího, pětistého, čtyřicátého sedmého.

Vsanj králi Ježišovi Milosti z Prahy včiněn.

Neygasněgssimu Knížeti a Pánu Panu Ferdynandovi, Řím-
skému, Bherlému, Českému, Dolinátskému, Charvátské-
mu ic. Králi. Infantu w Hysspany, Arcyknížeti Ra-
kouskému, Markrabj Moravskému, Lucemburkému a Šle-
skému Knížeti, a Lusickému Markrabj ic. Králi Ježišovi
Milosti a Pánu nášemu milostivému.

W wlastnijmu Ježišovi Milosti otevřenj.

Neygasněgssí králi a pane pane náš milostivý! Wassí
králowsté Milosti služby nášse wždycky wěrné a vptjinné se wši
hotowau a powolnau wžkazujem poddaností, přegice a na Pánu
Bohu wšemphaučím. Wassí králowsté Milosti žádagice dlan-
hého zdráwi, sítěstí, a we wšsem dobrém hogného vrospěch,
aby se Wassí králowsté Milosti we wšsem tom, cožkoli před se-
be Wassí králowstá Milost, pro dobré a výitečné wšeho krá-
šanstwa v králowství Českého a vtvorzení pokoge wěčného brá-
ráči, wšedko sítastně a dobře za mnohá a dlanuhá léta wedle,
a w tom vptjmem aumyslu, aby týž Pán Bůh wšemohoucí
Wassí králowsté Milosti prospěch v požehnání své swaté dani
ráčil, neb tohobychom wšeho Wassí králowsté Milosti galožit
wěrní poddaní wěrně a vptjmem rádi přáli, a na Pánu Bo-
hu Wassí králowsté Milosti žádati všawičně nepřekážáme.
Neygasněgssí Králi! Dne včeregssího dodání gsau uáme některý

listové, předkem od Geho Welebnosti císařské gazykem německým sepsaný, potom od Wassy královské Milosti k měsluň Pražským a do jiných kragův království Českého w gazyku Českém swědčjch, kteréžto listy Geho Welebnosti císařské z gazyku německého do naseho Českého dali a rozkázali gime sobě přeložiti, gsauce té wule, galžbychom gím gruntowně wyrozuměli, abychom Geho Welebnosti císařské na to odposvěd také dali. A wssak co se tohoto nyněgssjho psaní od Wassy královské Milosti k nám včiněného vothče, gímž uám Wassy královská Milost oznamovati ráčte, žeby to při Wassy královské Milosti s nemalým, nebrž s velikým podivnením být mělo, žebychom my s jinými stavový královstvij Českého předce přes negedno milostivé Wassy královské Milosti napomenutí a rozkaz, do pole wogenský wytáhli, a častému oznamenj a psaní nám od Wassy královské Milosti včiněnému města dávati a všry přikládati nechtěli, než lecgalým peši a ným a negistým, v také negruntownými zprávami o Geho Welebnosti císaři Rjmíském, v také o Wassy královské Milosti se namíauvati dali, galžby od Geho Welebnosti císařské v také od Wassy královské Milosti stavunt a obyvatelům království Českého fškdy se činiti chtěly, s tím doloženým, gestilizebý pak stavové království Českého a my také přes toto milostivé Wassy královské Milosti napomenutí v spravedlivých rozkaz vpologiti se nechtěli a libu všechnému bez meškání z pole narovatiti se nerozklázali a však w zemi pozdvihlí, a tudy fškdy v záhuby na obyvatelé království Českého vvedli, příslaliby fřze takové neposlušenství gald rěžost na nás, žebychom to musyli sobě a takovau winu sobě

příčitati, galž iž pisanj Wassi královské Milosti w sobě sice
 drží a obsahuge. V milostivý králi! galž v Wassi královské
 Milosti tak y v nás s nemalým gest to podivem, že minno-
 stavům království Českého y také nasse, bohdá všecké a spra-
 wedlivé podání, ejmž gsmé se Wassi královské Milosti, ga-
 ložto věrnj poddanj. pánu nassemu milostivému, pisanjm svým
 negednom ohrozovali, ohrabili, a teb gesitě nydij před Váncem
 Bohem wšemohaučým, soudcem spravedlivým y především
 křesťanskem ohrozujeme, že gsmé my toho lidu tím aumy-
 stem, galž se o nás zli lidé domenyslegi, proti Geho Wele-
 bnosti císařské, proti Wassi královské Milosti pánu nassemu
 milostivému, ani proti žádnému ginému dobrému do pole
 newyslali a newypravili, než tolík pro samou obranu
 a ochranu království Českého, swobod téhož království,
 obecného dobrého a nás wšech obyvatelů a aubův koruny
 České, a proti těm tolík, kteřížby násylnau a nespravedli-
 wan mocý mimo rád a práwo království Českému a nám
 obyvatelům téhož království bezprávně, nespravedlivě
 y neneležitě sloboditi a nám vblížovati chtěli; a poněvadž
 pak Geho Welebnost císařská a Wasse královská Milost
 w tom se zgewně a patrně, netolík w pisanjm svým, ale
 y také w giných spisých po království Českém rozeslaných
 slyseti a ohlassowati ráčite, že Geho Welebnost císařská ani
 Wasse Milost královská na to gste nikdy myslili, ani té wule
 býti neráčili, aby stavům a obyvatelům království Českého
 galž wpády, slobody než záhuby od Wassis Milosti a od lidu
 Wassis Milosti wálečného činěny býti měly. Protož to
 rádi y s vodečností slyssice, a na takové milostiwé Geho

Belebnoſti císařstv v Wazſi královſké Milosti připovídáns
bezpečně ſpolchagjce a tomu dokonale věřice, žádána a pro-
ſíme, že Boho Belebnoſti císařské ani Wazſe Milosti královſ-
ké o nás ginač ſmejſſeti ani také (ačby gaké poſtranní a ne-
gruntovní zpíráwy přicházely) tomu věřili ani miſta níkterak
dávati neráčte; než že my gakozto bohdá věrnj a vpríjim
poddanj k Wazſi královſké Milosti, k Boho Belebnoſti císař-
ské, v te roſſem v tomto ſvětě vrchnoſtem, kteřížby vſiač
dám z aumyſla a nesprawedliwě ſſkoditi nehleděli, negindá
než gakž na cinc, ſlechetně a dobré lidí nalezj, s pomocí
Pána Boha roſſeniohauchýho chowati ſe mjinjme a bohdá
chceme v budeme, ſtěrjce v tom rožlazu Pána Boha na-
ſeſho, v také těch povinnoſti naſſich, giniž gſme Wazſi krá-
lovſké Milosti, gakozto pánu naſſemu miloſtiwému, nicméně
než gakž Wazſe královſká Milost nám a královſtví Čeſkému
také zavázáni. A tím lidem do pole od nás pro ochranu
voſti naſſi a královſtví Čeſkého vypraveným žádne ſſkody
na žádného vneſti nemijnime a nechceme, aniž na to kdy
gſme myſlili, a gessť nemyſlím; ale podlé přirozeného
a roſſem nárođum propugčeného v příſežného práva náylné
mocy, gessťobý ſe královſtví Čeſkému a nám od kohož pak
boli, žádného v tom neuymjáugjce, bezprávně, nesprawedli-
wě v nenalezitě proti řádu a práwu činiti v dátí v nad ná-
mi provozovati chtělo, s tím lidem od ſtarův královſtví
Čeſkého a od nás do pole vypraveným, s pomocí naſeſho
Pána Boha roſſeniohauchýho na odpot poſtawiti ſe chceme,
a královſtví tomuto Čeſkému, ſvobodám, prýmlegijm, ani
pře vblížovati nedopuſtjme. A poněvadž k Wazſi královſké

Milosti pošla gsmie giž násseho náschival o. kdy kdyto vni
 pravili, a po něm Wassi královské Milosti psaní včinili,
 příčim předkládagice, a w témž nássem psaní oznamujice,
 pročby giž to w mocu nassi nebylo, abychom ten lid od to-
 hoto wogenského tažení měli aneb mohli odvesti, a té gsmie
 naděje, že giž takové násse psaní prvé gest Wassi královské
 Milosti doslo, nežli tito Wassi královské Milosti lišové nás-
 žadáme a poniženě proshme, že Wasse královská Milost nic-
 toho proti nám, gakožto wěrným svým poddaným mimo
 předesslé y toto slusné a spravedlivé násse poddávání před
 sebe bráti neráčíte; neb my s tím se wssjím sněmu od Wassi
 Královské Milosti položeného, k u kterémuž se y Wasse králov-
 ská Milost w prvním svém psaní poddávati ráčí, dočekati
 chceme. Té gsmace k u Pánu Bohu wšemohauchýmu nepo-
 chybne naděje, což mezy Wassi královskau Milosti, stawy
 království Českého y královstvím Českým, kteréž giž k weliz-
 kemu příliš zavedení přisslo, na rozdílu gest, že se to wssedlo
 slusnými a spravedlivými prostředky bude mocu pokogně
 na místě postaviti y vykonati. Přitom Wassi královské
 Milosti y za toto gakožto pána násseho milostivého poniženě
 proshme, přegice a na Pánu Bohu wšemohauchým vpríjmě
 Wassi královské Milosti wssého dobrého, gakožto wěrnj. pod-
 danj žadagice, že od toho a takového wogenského tažení
 proti Geho Milosti knížeti Hánussowí Frydrychowi kurfirſſto-
 wi Saſkemu, poněvadž mezy královstvím Českým a domem
 Saſkým, galž gsmie w předesslém nássem psaní Wassi krá-
 lovské Milosti sjiřegi o tom oznamowali y předkládati,
 smlauwami dědičnými wěcný pokog vtwrzen gest, přestati,

w společnost žádnou takového proti Geho Milosti tažení
ávati se nerážte. Reb tak a takovau přejinu svobodán
rálovstwě Českého ne malé, ale znamenité vblížení by se
tati mohlo, čehož bychom Wassi královské Milosti nerádi
štáti, ani také toho o Wassi královské Milosti, galožto
i králi nássem Českém a o pánu křestanském nerádi slyšet,
aby se mimo náležitost co mělo komu vblížovati. Žroláště
pak poněvadž Geho Milost kníže Hánus Frydrych kurfirſt
Gasth i pořádnému slyšení se wolati, a starý království
Českého w tom we wsem rozeznán býti žádá, což není po-
waha člověka nepoſluſněho, ale toho, který se žádám a
právem spravovati chce, a kdožkoli z lidí ku právu a k ro-
zeznání spravedlnému se wolá v poddává, ten a takový
slyšán být mě. A toto nasse opříme bohdá v spravedlivé
poddání, žádostí násse a prošbu poníženau v se wsem gímými
násimi psanjimi, kteráž gsmé kdykoli s poníženými prošbami
a žádostmi i Wassi královské Milosti činili, nevinost násse
w tom ohražujice, a což dobrého, vžitečného gest Wassi krá-
lovské Milosti pánu svému předkládagice, chcem a ro-
kážeme dátí vytisknouti, aby v Wassi královská Milost
v roſſekem svět o tom věděti mohl, že gsmé bohdá nic
před sebe nendážitěho, nespravedlivého, a cožby na lidí
vérne a poddané nesluſelo, nebrali, na to nemyslili, a gessě
kemyslili, lečbychom násylím a bezprávně, i tomu gſouce
řinuceni, co pro zachowání svobod, prývilegij království
gazylu násseho Českého včiniti musyli, cožby nám před Pá-
tem Bohem v předewším světem spravedlivě nemohlo
v žádného spravedlnost a poctivost milujícího ke zlém

přičteno bylo. Poněvadž práva císařská v rafaeligatá gina
ve všem světě, ba v přirozená toho propugnugi, a to v so-
bě obsahugi: *Quod defensor propriae salutis in nul-
lo peccasse videtur. Nam non deffensis, sed offen-
sis prohibetur, et natura omnibus concessum est,*
ut vim vi repellere possint. Čehož my na Vassii krá-
lowstvu Milost, ani na žádného dobrého newzahugem, než
toliko na ty, gakž giz předessle vznámeno gest, kteřížby nám
bezprávně, nespravedlivě, a mimo řád a právo řekoditi
a králowství Českého svobodám v nám vblížovati chtěli.

Dán v Praze v auterý po veliké noci léta Božího 1547.

Vassii královské Milosti

wěrnj poddanj

zřízené osoby od stavův králow-
ství Českého, a Pražané všech
tří měst Pražských.

Čehož léta v pondělji po pravodaj neděli počet ze všech
tří stavů znamenitý řečel se do Prahy k sněmu obecnému, ge-
dno proto: že král Čeho Milost připověděl sám osobně
na tyž sněm přijti. Druhé: že na témž sněmu ti artyku-
lowé, na nichžto při času středopostji subjino bylo, měli se
na místo postaviti; kteřížto, poněvadž vžiteční a králowství
Českého obyvatelům prospěšní byli, oběvšech lidí dobrýho
schvalováni byli. Třetí proto: aby ti, kteří wedle spo-
lečného stavu sněsení lidu do pole gesitě byli neučištěni,
to vykonali. Gakž ráno v pondělji bylo, v kollegi císaře
Karla se sesli, a wedle obyčeje všicični na kolena klekce

a Vánu Bohu se pomodlitovsce psaní Královské v tom čase
vůbec proslá přečisti rozházali; potom pak k řadám a gus-
těvským zemským na zámek Pražský vyslali, aby na nich
doptáno bylo, gestli sám král G. M. svau osobou na sněm
přígeti ráčil. Řadové zemství za odpověď dali, žeby po-
slové na místě G. M. k takovému sněmu vypraveni byli,
a vysílal že ti gestli gau nepřigeli, ale na cestě gau, s tím
doložením, aby stavové zeytregessiho dne ráčili se na zámek
vysíti, žeby společně chtěli snémovati. Dáno za odpověď:
Ačkoli všecka gednání na Pražském zámku časť předesslych
byla netoliko neprospěšná a nevýhodná, ale také škodlivá
a pod rozličnými obmyšly gedných stavů proti druhým na zká-
zu a záhubu všecky království Českého, vysílal že tak včiníti
a ráno k hodině 12. na zámku vysíti dát se chci. Na zeytři,
to gestlo v aukterý před svatým Gifem, veliký počet ze všech
stavů se sessel na dvůr zámku Pražského, kdežto obraz sv.
Gifři měděný byl, nechtice ani do královského sýdla, ani
do řadové světnice vystoupit, do výjito se řadové zemství, rady krá-
lovské, a ti gestlo s králem z Litoměřic bav osobně táhli, aneb lid
svou do Míssně na kurfirsta vypravili, sessli, tu předce
na témž místě zůstali; a potomně osoby k nim vyslali, gest-
li jeby k nich přátelskému sneseni přistoupili, a o dobré krá-
lovství Českého gednati chtěli, aby oznamiti, a k nim gakozto
počtu znamenitěmu vypravili ráčili. V vypravili všichni
řadové zemství, a ti kteři od krále na sněm z pole byli
vypraveni, stavů žádali, aby podle starobylého obyčeje
v řadové světnici snémovati. A když stavové k tomu při-
soupili nechtěli, tu stará a věděná smlouva za krále Gifího.

čtena byla. Když pak se na novau dědičnau smlauw s Maurycem knížetem obnowenau ptali, pravili, že gi ~~ne~~ giti nemohau. Po té gich odpovědi stawové magice nad ta-
zowau gich nevpřimnosti welikau těžkost, křež Wylema Kři-
neckého z Konowa k nim promluwili: „Poněwadž té obno-
wené smlauwy dědičné, podle kteréž gest nás král do pole
pod ztracenjm cti, hrdla y slatkůw a že země wen wyhnání
obestati směl, miji nemůžem, o kteraužto wssak my nikdy
gsme nestáli, a gessě nestogjme; neb gsme k nj povolenj ne-
dávali a gessě nedáváme: wssak věc předivná gest, když
měl rozkaz od krále na nás wydán býti, tehdaž se pogednau
nassla, a když gsme se o swobody nasse a králowství Českého
zasadili, doptati se gi niktli nemůžeme.“ Tu mezy njimi
za blauhý čas wrtoch byl, wzhledagice gedui na druhé, aby
gim w nos napískal, zwláště ty osoby, gessito předesslého
sněmu řiditelové byly, a tu smlauwu obnowily. Až potom
Jan starší Popel z Lobkovic nevyvysí sudi zemský powě-
děl, že w předesslém sněmu osoby gsau k obnowenj starých
smluw dědičných zapsáni, z nichžto y on geden gest, a že se
gest on toho wedle glných dothkati musyl, bylo k tomu zwo-
len; ale že o tom newj, aby ta smlauwa dědičná pečetj zem-
skau měla spečetěna býti. Po geho řeči wzessel křik veliký
odewssach, že gsau ho oni ani žádného giného k tomu newo-
lili, ani co ze strany takových pletich poraučeli, a tak toho
dne nic gednati nezačawſſe, dolů wssíckni se rozeſſli. Ve stře-
du ráno w kollegi opět se sessedſſe, mnohé těžkosti sobě k u pa-
měti přivozowali, a nevyjice pak tu, že bezewssého vědomí
wssach tři starů a bez wssí slusné a spravedliwé přičiny ty

osobně dědičné smlaurově s pravým bohemem Šestým grušíly.
 V snesli se naposledy na tom, aby na saudých zemských
 a na řekách, gesso se nich přidrželi, dotáku včinili, chýlili
 k nich spravedlivému sňessení přistaupiti, aby záteklou
 na to odpověd dali. A než se na zámek rozesíli, k frage Hrad-
 deckého obyvatelé na všecky tři stavby vznášeli: kterak Jan
 starší Špetle z Janovic v předešlém napožym k městu
 Kadani wogenškém tažení byl od nich z jednostegně vůle
 za nevyššího zprávce wogenškého wolen, když se gest tak,
 jakž dobrému náleží, podlé poručení a svěření toho choval,
 a přes pomezí království Českého táhnauti nechtěl, k zame-
 nitě těžkosti příssel, takže kdyby gemu sám Ván Bůh byl po-
 mocný neráčil, v ruce katanům bysby wessel, proshce, poně-
 wadž ctný a dobrý pán gest, rodu v království tomto za-
 chovalého, a k slyšení počádnemu se volal, aby gemu bezpeč-
 nost dána byla, a taková nendležitá stížnost bez počádného
 wyslyšení na něho ani žádúcho gineho potom aby dopustě-
 na nebyla. K té nich řeči ozval se Jan Dypyl nebo Pečina
 z Malečjna, že se gemu tolikéž přihodilo, že za svau wěrnau
 službu dán gest do wězení těžkého, kdyby přimluwy Gegi
 Milosti královny žoně nebylo, žeby byl o hrdlo příssel; a wšak
 až poslavád že na závazku gest. Opět gini připominali, co
 se Wáclawovi, kázateli někdy Zeynskému přihodilo, kterýžto
 bez všecky wyslyšení, na posrazení a obmyšlé obžalování
 že všecky země vypravěděn byl. Gini pak gine připominali;
 neb se mnohým přihodilo, že ani žaloby na se neslysseli,
 wšak předce do cny giti aneb o svá hrdla přicházeti mu-
 sili. A tak wšickni znajice to, že se gini před Vánem

Bohem vblženj stalo, k tomu se přimlauvali, aby gím od zřízených osob psaní se stalo, aby se zase svobodně do své vlasti navrátili, a kdožby ge z čehožkoli porádlem práva winiti chtěl, každému právi býti mohli. Když páni stavové na zámeč přišli k auředníkum a saudcům zemským, y k tomu skravnému počtu, genž byl gessie při nich pozůstal (neb gíž wissicni téměř byli od nich odstaupili) z poručenj wšech pan Wylém Křinecký z Ronowa toto promluvil: „Páni Přátelé nassi milí! Wčeragsiho dne z příčin znamenitých a velikých bylo toho při más hledáno, co se té dědičné smlauwy s knížezem Maurycem obnowené dohýče, aby stavům a tomuto znamenitěmu počtu ukázána a přečtena byla; tak abychom gsouce gíž ze wšech stran velice sauženi, a pro tu příčinu se sem sgewisse, wěděli, co bychom činiti a každému se přimlauvati měli. Z kteréžto odpovědi tomu se gest wyrózumělo, že gač s smlauwau dědičnau tauto, tak y se wšemi ginými královstvi Českého swobodami, kdo chce, kdy chce, gač a pokud chce, se přebírá, a kam se gemu zljbí stěhuge, a tak nassi statkové y nasse poctivosti tudy w nebezpečenství přicházeji. Ti pak, gímž vlastně takové wěcy náleží, níčhož se toho doptati, ani dowolati nemohou, gačž se nám to nyni pohříchu děge; gessio za předkůw nassich takové a tém podobně wěcy y giné království Českého potřeby, wždycky gsau při dskách zemských bývaly a páni auřednícy a saudcův zemssí w svém vlastním opatrowání ge mjwali. Nadto wýsse, gačžto lidé dobrí, pamatujice na své povinnosti, ne sami sebe, ale wšechy království tohoto obywatele, se wíssí pilnosti opatrowoli, a kdožby swobodám gich y nassim w čem nejméně

hledel vblízovat, stažně se proti němu zasazovali. Toho kráonyh staré České plné gsa. Nyni poněvadž gsmi giž wsticni z povinnosti svých vykročili, a každý svého, vlastního vžitku plněgss, negli obecného dobrého gest, a těch předesslych časůw při sněmých obecných žádný ani geden gest nebyl, gessloub se o obecni dobré, a swobody tohoto království zasezdit směl; když gsmi gedni na druhé, my na nás, a my na nás hledeli, k tomu gsmi přivedeni, že gsmi téměř o všechy nasse swobody přissli; a teb tímto Goho Milosti královské mandátem, o poctivosti, hrda a statky nasse při gilbýchom myslili, kdyby sám Vánu Bůh myslí lidstvých pozdvihnauti, a nás w společnost a gednotu tuto přátelstvau vwesti byl neráčil. V kdo gsa Goho Milosti královské k tomu mandátu, tak na potupu a vblížení swobody královské Českého vyšlémou radili? Kdyby Goho Milosti královské na tento čas w zemi býti ráčil, bylibyhom se Goho Milosti na to ptati chtěli. — Obnowením smlauwym dědičné předessly všechy s domem Saskym se zrušily, zmokily, na sas měho Maurycce to přeneseno, on se gimi kurfürstem vyšwědčuje. — Prvnji se snad kurfürstovi, gsa sám toho pravý dědic odsuzuje, my o ničemž nic newědouce k ničemuž tomu povoleni nedětvagice, tím té smlauwym obnowením k tomu gsmi zavážáni, abhýchom gi nepauštěli, negsouce a nebyvossé genu w tom ani w ničemž ginaým povinni. Reb Goho Milost w svém mandátu toho dokládati ráči, y také w té své řeči, kterauž k těm včinitti ráčil, gesso gsa do Litoměřic přigeli, že kniže Mauryc Goho Milost královskau gest žádal,

aby gemu podlé znění smíšu dědičných na pomoc přitáhnouti ráčil; a tak mandačem pod ztracenj cti, hrdla, slatků wen ze země vyhnání k tomu nuceni gsmie, abychom na toho a proti tomu tálili, kterýž nám gak živ nic zlého nevklínil, a toho retowali, kterýž nám nic dobrého nepřege. Gess to gsmeli gednomu tím povinny, poněvadž oba gsaú z domu Saska, mělibyhom aneb oběma pomáhati, aneb obogith tak v pokoji zanehati, když gsmie se teb spravedlivě proti tomu zasadili, že povinny negsme křwe křestanské newinně vylewati, za neposlušné odsauzeni gsmie, a gako pánu svému newděčné.

Pro tu příčinu giž oheň w zemi puštěn gest, lidem chudým znamenité se škody děgi, smlauvy s domem Saska dědičné se russi, kteréžto byly zdi království Českého, my se tomu dívali, nic k tomu neříkáme, tím způsobem degme sobě zkázyti v markrabství Moravské, abyhom téměř giž o wssiecko přišli, žádného není ani gednoho, kdo by nás w tom opatrowal. Nýbrž gess tě ti, gess toby nás spravedlivě zastávati měli, ti nám v sobě neywice škodí; když dům Saska zkázen bude, my gednostegně zkázy na sebe od toho lidu přesodomstého očekávemy. Neb žádné naděje k dobrému není, poněvadž w tom wogstě Zurch a Martalaufowé gsaú. Pak o našem snessenj wědomost máte, neb zgewné, patrné v také wytisštěné gest, že gsmie nic nového před se newzali, než toliko to, čím gsmie sobě před shořením deš zemských zavázáni byli, to gest: abyhom swobod království Českého obhagowali, přáteleckým tímto snessenjmi sebe gsmie se obnowili. A poněvadž nic neslušného, ne-

ndležitěho a nespravedlivého, ani proti Čáho Milosti krás-
lomské, ani proti žádnému grátemu před se nebereme; než
o svobodby tohoto království se zasazujem, abychom gich
v také před vyselitkau násylagu mocný hájiti mohli, pro-
tož žádáme, že hned nám patrnau a zreteblnau na to odpově-
dět dát ráče a dote, chceteli k násemu přátelstvímu sna-
fieni a k nám přistupiti, a pečetmi svými toho potvrditi
a s námi o svobodě a o dobré království Českého se zasa-
žiti, čili nic, abychom vědouce o sobě, věděli co činiti."

Ty řeči vyslyšawſſe; a na krátké rozmáuvání od-
staupiwoſſe, dali za odpověd: „Voněwadž císařský posel a po-
slowé krále pána nasseho gsau gij přigeli, a ja vyslyſenij
žádali; protdž aby předtem pro poctivost těch pánu, od nichž-
to vyslání gsau, slyſáni byli; že potom po gich vyslyſenij
na tu řeč, stavům odpověd dátí chtj.“ Ý stalo se odložení
těch poslů vyslyſenij do dne zenykéſſiho. Než se stavové
rozehli z dednoſtegně vůle nevyhöſſímu purkrabjmu Praž-
skému potvelli: aby on Gloryana Čryspeka vězenjm dostas-
tečně opatřil, z příčiny té, žeby, gfa c v z o z e m e c všechny
měſady království Českého sobě připisovati dali, a od ně-
kterých zemských magistratů pečetě odtrhati měl, kterežto zlá-
mané pod geho domem v příkopich žámku Pražského nale-
zeny gsau. Veliký potřeb odewſech stavů na něg byl
pro mnohé řekloſti, kterež za příčinou oſoby geho na mnohé
lidi v království tomto přiſli, a gemu, že gest ge o statky
připravil, v úci zgeweně mluvili, profyce, aby zničen byl.
Pan purkrabi počal se vymlauvati, že on newj, kde věze-
ním geho opatřiti. Dáno mu za odpověd, gestiže on nemá

že ho věžením opatřili, že ho cti sirové v svau moc využíti a geg doskatečně opatřili. Volal se k Slyšení, a že gest obyvatel království Českého, aby mu na žádajet věčno bylo. Nemohlo mu to nit postačiti, pravice, že gau gau starožitněgssi v znamenitěgssi k Slyšení se volali, nemohli se toho dorvolati. Protož musyl do skřípku na novau věž git, an na to arcylézny Rakaušlé, s dwokany, a služebníky svými z okna vyhleďagice patřily.

Ve čtvrtek před svatým Giřím poslové předkem od krále Čeho Milosti byli puštěni s tanto instrukcijz.

Instrukcij od krále Čeho Milosti na hrad Pražský k sněmu obecnemu.

Herdynand ic.

Instrukcij na Dúskagného Jana biskupa Olomouckého, Brzzeného Báclawa z Lüdanic na Chropyni, hegtmana našeho markrabství Moravského, Wylema Raku staršího z Kunětici na Hradku, Giřka Žabku z Lamberku na Kaunicích, radu a městobanclíře našeho království Českého, a Statčného Plemka z Bělčova na Prusynowicích, podkomotíře našeho vejš pšaného markrabství Moravského, a Báclawa Tetaura z Tetova na Malenowicích, nevyvysíjho písáře markrabství Moravského, společně neb rozdílně poslu naše věrné milé, že všem těm starým království našeho Českého, nyní na sněmu obecném, ten ponděli po neděli provodní, na hradě Pražském shromážděným, věrným našim milým, co ua tyž starý vznesti a s nimi gednati magi, dáná.

Védelem aby poslové naší dotčeným starvům králov-
svoj našeho Českého, po dodání listu našeho měřejeho, Milost
naší královskou a rossko dobré pověděli, a dále na ně vyznesli:

Galož gsmě starvům tento sném obecní na žádost nich,
a podle příkazové naší gím w Litoměřických včiněné, milost
vě položiti, rozeprati, a až tohoto vne tím sněmem prodsjeti
ráčili, budouc té naděje k vánku Bohu, že toto naše polní
ražení w tom času se sťastně vykoná, tak abychom byli
mohli se zase na hrad Pražský k stolici naší královské na
vrátiti: ale poněvadž gest císaře Geho Milost pán a bratř
nás nevímegsí po té příhodě, kteráž se markrabí Albrech-
tovi Brandenburkému v Rothlice, strže přehlednuti a ne
opatrnost říala, po nás, a také po knížeti Mauračem, brá-
tisku a milostivě žádati ráčil, abychom s lidem naším vás
lánym nic proti Hánusovi Grydrychovi, kterýž se knížetem
Českým gmenuje, před se nechal; než k císaři Geho Mil-
ostu sem do Chva pětihnaudi ráčil; kdež vyzkoušte my to
za slussné y nadejte býti, abychom se podle Geho Milostu
císařské žádosti zachowali, tak gsmě včinili; a že se s Geho
Milostí císařskou a s lidem naším obojím rálečným shle-
dali. V gsa Geho Milost císařské toho konečného aumyslu
proti temuž Hánusovi Grydrychovi pro geho zlé a mnohé
neposlussenství a předsevzetí, kterýž gest se y nás povinno-
stí svou zapomenul, osobně tähnati a geho stutecně skrotiti
a strestati, tak aby tudy království naše České a obywatele
w něm, y gme země a poddaný naší, tolikž v kníži Mau-
ryc s zeměmi svými před tím neptítelem bezpeční a w po-
logi, a podaný věrný naší misi w lásec a svornosti býti,

státi a trvati mohli. V z té přejší se měla mítli za slusse-
né, a pro vblížení důstojensví nassemu náležité byti nezdá-
lo, abychom nyni s lidem nassim volečním, s kterýmž gsmi-
se k císaři Geho Milosti, gakž weys dotčeno, strhli ; a kni-
žeti Maurychímu na pomoc přitáhli, jase s vole i všechnu,
a Geho Milosti císařskau, tudž v knižce Mauryce opustili
meli ; a zvláště prohledagice k tomu, že gsmi nám v krá-
lowství nassemu Českému, a gím zemjm nassim výz-
tečněgssího nagjti nemohli, než abychom, gakž borchu ozná-
meno, při císaři Geho Milosti, pro obranu a ochranu téhož
králowství nassého v gáných zemj nassich zůstati a věrné pod-
dané nasse, tudž (bez zvláštñjho nákladu gich) před neprj-
telem v pokoji zachovati ráčili. Protož gsmi borchu ozná-
mené osoby gakožto posly nasse na místě nassem na výz sněmu
obecni (nechtic téhož sněmu, aby nad tím stavové výkosti
nenesli, dále odložiti) vypravili ; aby nás předem při stas-
vich, gakožto věrných podl iných nassich, že strany nyněg-
ssího neprjedzdu nassého, k tomu sněmu na hrad Pražský
omluvna meli ; kdež nepochybuem, vyrozmějic od poslau
nassich stavové takové slusné omluvě a příslnám neprjedzdu
nassého, že tomu mísťa dagi.

Přitom aby také poslové nassi dále na řádu vznestli,
a gím na místě nassem oznámlí, že v paměti miji ráčime,
kterak gsmi se na sněmu obecnjm, kterýž léta 1546. v pří-
tomnosti nassí na hradě Pražském držán byl, gedenomyšlně
snesli a srownali, a hotovost do sv. Martina minulého na-
řídili, geslizéby králowství Českému, a zemjm k němu př-
slussegjichm, gaká potřeba nastala, budo žeby Zurek, nebo

Prokolivž témuz království a zemím ē němu příslušegichm řekdy a vpadn činiti, aneb co ē témuz království a zemím ē němu příslušegichm, odgimati čtěli, neb čtěli, a odgali, neb odgali, pro opaření, napraveni a předgiti toho všeckho nebezpečenství a vvarování řekdy, tak gestřízbychom my w tom času, aneb nevyšší hegtman polní království Českého s hegtmany kragškými polními, ē tomu volenými, toho potřebu vznati ráčili a vznali, žeby pro dobré téhož království a zemí ē němu příslušegichm ze strany Kurba neprjtele mýry svaté křesťanské, aneb kohokoli gineho, gesitoby na toto království neb země ē němu příslušegichy byl sáhl aneb sáhali, a řekdu činiti čtěli neb čtěli; aby tau hotovosti tak nařízenau, hnuto, a w ta mýsta, kdežby toho potřeba vklazovala, ē dobrému a vžitečnému tohoto království a zemí ē němu příslušegich, tak, gakž týž sném to w sobě všecko světle obsahuge a zavírá, obrázeno a taženo bylo.

A také magice stavové ē sobě tehdáž psaní od Hanuše Frydrycha, kterýž se knížetem Českým gmenuge, a Filipa někdy landkrabě Heského, (když proti císaři Čeho Milosti pánu a bratu nassemu neymilegssimu, zapomenutovše se nad závazky, přisahami a povinnostmi svými, do pole s pomocnými svými vtrhli) včiněné, aby se stavové proti nim přátelsky a sausedsky chowali, že oni též proti nim se chowat čti; gakž též psaní gich w sobě sjiřegi zní; w kterémžto psaní svém, o osové nassi královské, gakžto králi Českém, žádne zmínky gšau nevčinili. Ani toho, a zwláště Hanuš Frydrych, kterýž tak časté zmínky o dědičných smlauvách a (erbavuňcích) na ten čas činí, a ge gakoby z nich nikdá nevy-

řtaupil, ani gich porušil, připomíjí, aby nás nepletali
 abychom my podle stavu a stavové podle nás, společně,
 jakžby slusné a náležité bylo, k nám se soudit a přátel-
 ský zachowali; neb gest w tom zval a čil, že gest neslussné,
 náležité, a bez rossy obrady, dědictví násse, zámek Erns-
 berg a Klauzu, w hrabství Tyrolském ležicý, které spolu
 pomocný giž byl wzal, a prve také klášter Dobroluk k tomu
 muto království náležitý proti stavauwám dědičným odgal.
 A kdyby mu se proti císaři Geho Milosti dohře bylo zvedlo,
 čehož gest Pán Bůh zachowati ráčil, bez pochyby žeby byl
 proti nám všecko to, cožby bylo nepřátelského a nevhodného
 před se bral, a dále provozoval. Galož gest giž to (neohlé-
 dage se w tom na stavauwý dědičné, kterýžby na tento čas
 rád vjiti chýl) byl začal. Ale stavové království Českého
 gálo věrní poddaní nás, pamatujiče na poctivosti a po-
 winnosti své, kterýmž gau nám gálo králi a pánu svému
 zamájáni, a vznámagice to, kdyby nám vblížovati chýl neb
 vblížoval, žeby gím nícoli náleželo, ani poctivé bylo, po-
 na svého opustiti, ani se w tom dátí od nás oddělit; a to
 ho, kdyby o nás zlé myslil, a nássem nepřítelem byl, aby
 ho oni za přítele mítí a pokládati měli. A tak dali gšau
 slusnau, spravedliwau, a to takowau odpověd na to psaní
 gich, kteráž dobrým a čtým, věrným poddaným gest ná-
 lejela, kteréž tuto není potřebí opakovati; poněvadž před ruz-
 kama a při dřádach gest, a stavu se wůbec přečíslí mě.
 Ale však nepřestávage týž Kánuš Frydrych a Filip někdy
 landkrabě Hesky na té stavu odpovědi, a bez pochyby ma-
 ge nad ní v s spolupomocným rěkost, opět gine psaní gšau

Šarváthu věnuli, w kterémž řej také žádne zmíny, aby se
 k nám galo králi a pánu gch zachowali neb zachowati měli,
 nečinj, a toho artikule do konce mšenjm pomígej. Ale
 řavorové gsau v toho w odpovědi své dotkli: chtěliby nám
 vblízovati, že nás nikoli galo krále a pána svého s pocti-
 vostí opustitiby nemohli a nechtěj; než vždy na předessleme
 svém cumenisu a předsevzetj stogi, a při řavorých toliko, a ne
 při nás spolu s řavou zachování řaušestwí a dobrého přá-
 telství hledagi; a podle toho psanj svého chytře řavorům
 odřagli, pod ginau přjčinou a barvau připis odpovědi,
 kterou gsau včinili, a proti císaři Goho Milosti se ohradili;
 kteroužto odpovědi netoliko Goho Milosti císařstvě, ale wšem
 ēdožby Goho Milosti galžkoli náchyluj neb načladij byli, ob-
 povídaj, a wšem wšedku manšau v ginau povinnost po-
 dle Goho Milosti wypisuj. A galž řvchu dotčeno, ačkoli
 za ginau přjčinou a pod ginau barvau ten připis té odpovědi řavorům odřagli; ale wšak každý tomu dobré rozu-
 měti může, ēdož to sobě právě rozvážíti chce, co gsau tím
 mynili, a čeho pod tím hledat. — Nic gineho, než aby chytře,
 tak galž gich způsob gest, řavorům vklázali a na rozum dali,
 proc w prvnjem psanj svém osobu nassi královskau gsau w-
 yustili, a w druhém řej také psanj, při nás podle řavorů,
 přátelství a řaušeství zachování nehledali; a co sobě o nás
 mynili, a jec nás při sobě pokládagj; peněvadž my galo
 král Římský a Český, a geden přední kurfiřt, a vlastní
 Goho Milosti císařstvě bratr gsanc, a k tomu při Goho Mi-
 losti syna svého Maximiliána arcýknjzete Rakouského magje,
 a nemalý počet ze řavoru panstvěho a rytířstvěho, v ginych

poddaných našich věrných milých, z tohoto království nášeho
 Českého, Geho Milosti slauží; v magice my vyučrahu a gi-
 stau vědomost, coby dočtený Hánus Frydrych s pomocným
 svým, kdyby se mu bylo proti číšce Geho Milosti dobré
 zvedlo, před se vztýčit, čehožvýchom nám, toto králov-
 ství, od něho (poněvadž gsau gíž prvně stanově psanjs
 svým se jako věrní poddaní naši a milovníc pána svého
 ohláshli), takž gáž dobrým náleží, gestížebu kdo na nás
 sáhnauti a nám vblížiti chýl, žeby nás, gáž svrchu doč-
 no, opustiti nemohli a nechtěli) očekávat měli. A gsouce my
 také tehdáž gíste zprameni, kterak lid svrchu psaného Hánuse
 Frydrycha, při pomezí a horách království Českého některé
 záseky gsau zdělali, v wpad do Jochmíšálu včinili mniši;
 gáž gsau nás pak Jochmíšášte tehdáž za pomoc a spěšný
 retuš prosyli; a kdyžvýchom toho časné nebyli opatřili, by-
 liby to dočenj nepřátelé ty časy včinili. Než také že gsau
 Geho Milosti číšce, v wšem Geho Milosti se přidřežejí
 cím léna wšeska a mansle v gine povinnosti, wypověděli;
 a dočtený Hánus Frydrych s svými některými pomocnými
 znamenitý traginy, města, zámky, od nás a forum této
 pod léno vrží, a tau odpovědji číšce Geho Milosti včině-
 nau v na wšesky Geho Milosti pomocným vztáženau, ge-
 sobě osobiti a se wssi povinnosti wytáhnanti, pod tím způsobem,
 kdyby mu se gedrtem bylo dobré zdařilo, chýl. V wě-
 douce my také o tom, že gest od číšce Geho Milosti, často
 psaný Hánus Frydrych, do achtu dán, žeby to zboží a léna
 ke formě náležitá, někdo gini pobrati, a sobě od Geho Milosti

česácké vyhlednání mohl; galož pak za pořádek se v Ríši zachovává, kdož v acht vpadne, že na takového každý v na osobu v na statek geho, kdo chce, sáhnouti může; a což tak vhonj a wezme, že od Geho Milosti česácké při tom všem zachován bývá, galož v Geho Milosti pro bůstogeni své ruku nad tím držeti náleží; a tudy žebychom my v kontra Šeská o svá léna přigiti ráčili, a gichbychom zase valzau a moch' dobývati myslí; cožby velmi pracně a těžce přisslo.

Uvažujice my toho všeho, gály vás a těžostí by slze to na nás a království nasse Šeslé, kdyby se tomu časné nepředesslo, přigiti mohlo; a magice také od stavu na mynji minulém sněmu obecným moc sobě danau, abychom tau hotovosti swolenau, s radau nevyhöfího hegtmana polního v gím hegtmanů královských polních, a pro dobré, obranu v ochranu, a všeliké nebezpečenskvi království nasseho Šeského a zemi k němu příslušegých hnauli, a gí v ta mísťa, kdežby toho potřeba kázala, obrátili ráčili: tak gíme se a negimáť podle téhož swoleni sněmowaného zachovati, a nevyhöfího hegtmana polního v gím hegtmanu kráské polní k sobě obestati, gím podle potřeby a obyčeje příslahu vydati ráčili, tagnost rady aby zachowávali, a to cožby nasseho v tohoto království, dobrého a výitečného znali, k tomu aby se věrně přimlauvali a radili. A když gíau se gednomyslně s námi srovnali a snesli, a za dobré a potřebné, aby tau hotovosti podle swoleni sněmowaného, hnutu bylo, a nepřítele do země se nedočekalo, vznali; ráčili

gsme s nich radau a wědomjm, aby se v Kabaně strhli, rozkázati, což se gest v stalo. Ale jaké gest tehdáž roztržení se stalo, toho nynj potřebj wygadkovati nenj, neb gest wšem wěc wědomá, kdyby se toho bylo nestalo, žeby králowství a národu Českému mnoho dobrého, vžitečného, v této vši těžkosti vwarománj státi, a kdyby v potřeba toho kázala, gruntowně a zřetelně pokazyti mohlo. Ten pak počet, kterýž gest při nevyhöšším hegtmanu polním a giných hegtmaných královských polních zůstal, a wen ze země spolu s lidem naším gjzdným v pěším, kterýž gsme na svůj groš vlastní držeti ráčili, pro dobré a vžitečné králowství tohoto táhl; toliko tu kraginu a kusy, kteréž gsau od starobávna ke koruně České náleželi; a často psaný Hánus Frydrych pod léno gedržel, z nahoře dotčené příčiny, aby od koruny odchýzovány nebyly, gsau vgalí a opanovali. A také gest se ta wěc na ten čas k dobrému a vžitečnému králowství Českého, a podlé swolenj všech tří stavů na obecném sněmu včiněného, vykonalo, a ginám nikam tau hotovosti swolenau a nařízenau, heybáno nebylo a nenj. Ale potom když dotčený Hánus Frydrych s svými pomocníky před císařem Goho Mistri w odtahowání s pole se dal, a s nějakým počtem gjzdnýho v pěšího lidu do země Saské se navrátil, wpad do dolních Lusic včinil, Dobroluk, Sunerwald, Finstrwald, a některé giné kusy pobral, Lukow a město k tomuto králowství náležité wzýti chtěl, a gím geho hegtman Krayc odpověděl, a za to nich, aby se poddali, žádal; ale když se mu poddati nechtěli, kraginu tu nepřátelský hubiti, kázati a pácliti počal; neb by témuž Hánussovi žádný lid služebný ne-

byl bez záplaty slaužil, kdyby se k Lipsku nebyl obrátil, s tím trosseny a vbezpečením, gakž ho do budou, že se jim hned všem záplata stane. U kdyby se byl do Slezka předse obrátil, aneb do tohoto království, gakž tehdy hotovost a nařízenost v těch zemích v horních Lužicích byla, tu by byl každý zwěděl a poznal, kterakby se velmi na dědičné smlauwy ohlédal, a podle nich kdyby mu se bylo podle vůle geho wěsti čielo, zachowal, kteréžto smlauwy dědičné sám ge prve zrušil a z nich wystoupil, dauffage we swau moc a podstatu, na tento čas ge v tuto způsobu tak často připomína a starovům předkládá.

U gsauce my tehdy ob Lužicen dolního markrabství v jiných, poníženými prosbami žádání a napomjnání s tau ohradou, gestlizeby tiz Lužicen od nás v od stavu království Českého spěšnau a skutečnau pomoc a retušem opuštěni byli, a tudy nepřijeli odolati nemohli; že v tom před Bohem v lidmi winni býti nechtj. U znajice my v tom netoliko gich žádost slussnau, ale v povinnost a potřebu vlastní nassi a království Českého býti, a wědouce dotčeného Hánusse Frydrycha zly a nepřátelecký aumysl a předsevzetj, aby takovému nebezpečenství časně se odolalo, a toto království České a země k němu příslussegých před dálšími vpády a sňkami opatřeno býti mohlo, a k tomu magice my také v paměti, že gsa stavové dotčeného království Českého při minulém sněmu postavili, a některým osobám moc k tomu pod zemskau pečeti dali, aby s knížetem Maurycem samým Čeho Láštau, staré dědičné smlauwy zase obnoveny byly, gakž ten artikul v sobě zni; podle kterýchžto smlúro gsauce

my od Geho Lásky knížete Maurycę wysoce napomenuti, aby
chom Geho Lásky neopuštěli, nebrž neměstlagice gemu na re-
tuň přitáhli; newěděli gsmé, kterak gináč toho snadněgi
a spěšněgi tehdyž, když giž nepřijel w zemi království Če-
ského své wojsko měl, opatřili; než ráčili gsmé se osobou
nassi královskou hrauli, a stavu k tomu, aby podle nás
táhli, křeze psaný napomenuti; aby chom byli rádegi sněm
obecný pravé o to rozepsati a držeti ráčili, kdyby nepřijel
zatím odpočívat a předse nic dale proti nám a království
nassemu Českemu bráti, a dale sahati nebyl chtěl. A když
gsmé se tak giž hrauti, a osobně k Litoměřicům wogenšký,
tu kdež bylo město gmenované k stržení, přitáhnauli ráčili,
a tomu potozuměli, že sobě starové tohoto království takové
nasse rozepsání a mandát zlěžugí, pošládagice geg bhti prosi svob-
odám svým v království Českého, a žádagice za položení sně-
mu obecního: ſi gsmé gím milostivě a aukně wehš dočené
všech ty potřeby a příčiny, (neb ſe gich je v řečech řádu
znamenitý weliký počet tu k nám do Litoměřic nafel
dal) obſírně předložili a oznámiti ráčili, že gsmé na tom
nikdá bhti neráčili a negmě, aby chom ſvobodám všho krá-
lovství w čem nejméně vblížovati měli; ale nad tím rukou nassi
královskou milostivou držeti, a toho, kdyby gím kdo o to ſe
počuſti chtěl a počauſſel, brániť, v takových gich ſvobod
mnohem více rádegi přičinili než vgití ráčíme. A také že
bez sněmu obecného takového hnutí žeby chom nebyli včinili
ráčili, kdyby čas k ſněmu poſtačiti byl možl a nepřijel
před rukama nebyl, a wpadu do země a království Českého
nevčinil, s tím milostivým dovoženjmt, aby ſe starové na to

ubezpečili, že gest ten mandát od nás tím aumyslem ne-
vyříšil, abychom co swobodám království našeho České-
ho vblížiti aneb vjiti chtěli; ale z důležité potřeby gáme
od takového mandátu pustili a sném brzkým stanovum položili
ráčili, s tau milostiwaru připovědji, gestliže gáme co stanovum
na swobodách gich bude tím mandátem neb gím vblížili,
a to se vyhledati a vklázati bude moc, že stanovum na témž
sném všecku k dosmatečné uápravě přivesti ráčíme. A tak
tomu všemu, což gest od nás gím bylo připovědno, za gím
gáme držeti neráčili, než že gsau tomu místo dali a to od nás
přigali; poněvadž gsau mnozý nám lidmi v penězv k tomu
tažení pomoc včinili, v některí osobně tálali, aneb na míste
svém přátely své podlé nás vyslali, což gáme od nich milo-
stiwaru přigiti ráčili v nynj přigjmáme. Ale v tom času než
gest tento sném k dněšnímu dni od nás položenému k svému
začátku příšel, měli gsau některé osoby ze všech stavů v zna-
menitém počtu shledání v Praze, a některá sňessení a zá-
vazky mezi sebou vzdělali, a z toho sgezdu a shledání
svého nám psaní včinili, na kteréž gáme gím zaše odpověd
dati ráčili; kteréžto gich psaní v také odpovědi naší věpis,
a co gest tak dále těchto časů psaní v těch věcech od nás
vyříšlo, v nám také činěno bylo, to všecku poslum našim
k sňessimu vyrozumění, a aby to stanovum vůbec přečíslí
dáti mohli, odsýlati ráčíme. Protož magi často psaní po-
slové naši všeck těch osob, kteréž gsau ta sňessení a zá-
vazky mezi sebou vzdělali, od nás milostiwaru žádati a na-
pomenauti; poněvadž gest tento sném obecní, gaž věs
dotčeno, všem stanovum od nás milostiwaru položen a rozeapsán,

aby se předkem wšíckni z těch závazků propustili, tak aby w swornosti a w lásce (gakž se wždycky prvé w království nassem Českém ten chvalitebný, dobrý, starobylý pořádek zachowával) o obecné dobré gednali a rozmílali. Neb sami dobré znáti a tomu rozuměti mohau, že takovými postranejmi závazky gsauce sobě gedni mimo druhé zavázání, jádného swobodného a vžitečného ani volného a stáleho gednání mezi starý býti, ani trwati nemůže. A my se k tomu gakž y předessle tolikéž y nynj oddávati y stavům milostiwě připovídati ráčjme, budeli co toho vklázano a to se nagde a sezná (ač se nenaděgem, že tím mandátem od nás wyslym neb w čem giném prhylegijm a swobodám gmenowaného království nassho Českého vblíženo gest) že to wsečko milostiwě a spravedliwě k dostatečné nápravě přiwesti, a tak to opatřiti ráčjme, aby se toho nápotom vjce nedálo; ani gaké vblíženj z toho stavům království nassho Českého neb budaujich gich přijti mohli, gednom aby se z těch a takových závazků, gakž té milostiwé naděge k nim býti ráčjme, prwotně propustili. A budauš stavové gaké potřeby k gednání nás a wsech stavů z obecního dobrého se dotýkající mjtí, o tom aby gmenowaným poslům nassim oznámili, a poslové nassi zase týmž stavům potřeby nasse, potudžby vznali, předložiti magi. A tu cožkoli k vžitečnému a poctivému nassemu y království nassho Českého a obecnímu dobrému w tom vznáme, spolu s starý obmeyssleti, gednati a výjmě y skutečně, gakž milostiwý král a pán gich a milovník obecného dobrého, y gich wsech poddaných nassich wěrných

mnichů k tomu raditi, pomáhati a zavřiti ráčime, gsauc do nich galo wěrných, poddaných našich, kteři gsauc se vždycky k nám poddaně záchowávali, té nepochybně naděje, že nic toho, cožby k vblížení vrchnosti a důstojenství našeho bylo, před se bráti; nebrž v to se vkládati ani toho k gednání na nás žádati nebudau, a nyni v tom se poslussně v hotově k nám záchowagj, a na to se ohleđnau, že gest nikdy za předkův našich v nich tau měrau pod žávazky, a aby sněm svobodný býti neměl, sněmowáno nebylo, čehož v nyni oni, že se nedopusti, a k tomu přijiti nedají.

A galož gsauc také ty osoby ze stavu některý lid všečný do pole vyprawili, a tam pochomadě magi, a tak rozuměti oni věděti nemůžem, proti komu se takový lid v poli drží; poněvadž žádný nepřítel před rukama není. Kterýžby často pfanemu králowství Českému sloboditi mohl, abyhom my s pomocí Pána Boha a císaře Geho Milosti tomu časné odporu včiniti neměli a neráčili. V gestiby ten lid všečný předse v poli měli, tehdy aby poslowé naši gmenowaných osob ze stavu na místě našem žádali, v gme poručili, aby oni hned ten a takový lid z pole rozpustili a domu gme tahnauti lázali; tak aby tudy mezi obyvateli králowství našeho Českého v ginák dálší různice, a to cožby te slobodě a k hanbě témuž králowství v obzvěkštěním osobám přijiti mohlo, nepovstalo; než raděgi v pokoji, v láse a svornosti seděli a živi byli. Neb nikdá prvé za předků našich toho obyčege se nezáchowávalo, aby tau měrau od osob ze stavu lid všečný v poli v tomto králowství, když se sněm obecní drží, chowán býti měl. Valliby se ty osoby všeckn

že stavu z těch svých závažek propusli, ani lidu všecku
mu, gakž weys dotknuto, z pole vtáhnauti dáti rozházati ne-
chteli, než předse na svém (ač se nenadějem) říali; tehdy
poslowé nassi magi gím dále oznámiti, že sami při sobě toho
zdravě povážili mohau, gakby těžké býti myšlo, nám v také
těm osobám, kterí v těch závažech s nimi negsau, v gádk
se gedenání sněmowní (poněmadžby sobě skrže takové gich zá-
važek svobodni nebyli) dárvali; wědouce, že císař Gebb
Milost ani my na tom býti neráčime a negsme, abychom
království nassemu Českému a obyvatelům v něm v čem
neymenším sloditi, aneb my gím proti prýwilegií, swobo-
dám a weysadám gich vtiskati ráčili neb chteli; nebrž staloli
se co ob nás z newědomí, kohož se wždy nenabíráme, že gím
to wſecko milostivě a spravedlivě naprawiti a mnohem rá-
děgi prýwilegií a swobod gich přičiniti ráčime, nežbychom
v neymenším těch vjiti, a těm k vblíženj býti měli. A tak
by gíž tuž na ten čas ze wſeho gedenání sněmowaného všech
myšlo; a poslowé nassi aby se také v žádné dálší gedenání
nedávali; nebrž stavům vznámili, že se toho wſeho až
do gímeňu nassemu obecního, kterýžbychom stavům rozeplati
v sami osobě na něm býti ráčili, vkládá. Přísně gíme
prítom gímeňem nassim poručje, aby se v tom času wſešel-
gakž polovině, a k nám pak gakž k řádu a pánu swému wěs-
ně a poddaně, vdmaturgje na své povinnosti, zahárochvali.
Dolíkž aby také poslowé nassi, wſech osob ze wſech tří stá-
vů, kterí posláním s nimi v těch závažech nestogji a ne-
gsau, napbmenili a gich milostivě žádali, aby se v myší
s nimi v ty gich závažek nebrávali; nebrž předse bez wſea

ligalých nových žádázků (pohledajce k wejši psadé milostivé připomědi nassi) zůstali a setrvali. Než gestílje se k často psané osoby, z těch svých žádázků propustí, a lidu válečnému z pole vrhnouti rozhájí, a dálší gale artykule neb zájnosti, kteréžby gedenati chtěli, na posly nasej rožnesau; tehdy magi gich poslové nassi žádati, aby gím toho sepsaného podali, a magice to tak poslové sobě podané; aby gím gmeinem nassijm oznámili: poněvadž ti artykulové velich a znamenití gsau, a bez přítomnosti nassi gedenáni a zavíráni býti nemohau; protož aby se toho až do sněmu obecného, který gím mezi tímto časem a sw. Wáclavem neprv příštím konečně od nás se položiti má, na kterémž osobně gistotně býti ráčjme, odložilo. A tu že my gím při tom sněmu na ty artykule, kteréž nám poslové nassi odeslati magi, poslé náležitosti milostivau odpověd dátí, a vsecko to spolu s nimi, což dobrého a výšeckého nasseho a království Českého obecného dobrého vznáme, věrně a právě, gale král a páni gich gedenati a zavírati ráčjme.

Také nás zprávy docházegi, žeby stavové na to nasupovati, a nám posudní předessle svolené, v také cta pomezí zastavili, a překážku v tom včinili chtěli; ač té výry do nich negfme. A protož aby se toho poslové nassi, poslubžby to bylo, prvé při komoře nassi České vptali, a potom leprůva týchž stavů od nás milostivě žádati magi; poněvadž gsau na to posudní z Lestky svolili; a my bez toho syce dosti mimo důchodů v království Českém miji, ráčjme; aby nám takové v tom tolikéž v při ctech pomezních pře-

rážly nelišili, než tak opatřili, aby nám to zařízení, gaž
gim milostivě věříme, vycházeno a dáváno bylo. Neb gšau
wždycky předkové nashi tu moc mřvali, a cla při pomezých,
když se gim zdálo a vidělo, podle nálezitosti (poněvadž to
wšem obyvatelům království nasseho Českého bez vymy
a fškdy gest, což tak ze země wen se weze neb žene) vše
zovali. Než cō se cel z hor čynových dohće, při tom se
tak milostivě zachovati ráčime, aby sérze to žádné hory
k pádu nepříslily.

A my gim stavům wšem wůbec v jednomu každému
zvláště, takovou gich povolnost, kterouž v tom wšem
od nich skutečně seznáme, wší milosti nashi království zpoz
mítnati v nahražovati, králem a pánum gich milostivým býti
ráčime.

A což tak dale poslowé nashi v tom we wšem za po
třebné vznagi, toho aby, gaž o gich pilnosti nepochybujem,
gednati nepomíjeli; a nám o tom dnem v noch jednoho
každého času po počte oznamowali, ginače nečinje. Dán
we Chbě we středu po slavném hodu wžkříšení Vána Kríž
sta. Léta 1547, a království nassich 21.

Po wylýšení poslu a přečtení instrukční království, hned také posel nějaký Giří Žygmond Selet (Selet) doktor v právých a císařská rada slyšán byl. Ten německým ga
zýkem mluvil a naposledy instrukční německy psanou také
podal, kteráž wšedka na toto se wztahovala. Předkem:
aby stavové se ze žávazků propustili; druhé: lid do pole
vypravený zase domů se navrátil; třetí: aby sspíše do wogška

čyšarstvěho svobodně propaustěli; a tvaroře: aby tu králi a pánu svému poddaně a poslušně se chowali...

Stawové tomu poslu odpověd dali: že chýbá to rozmluwenj miji, a potomně na poselství odpověd dali; toho pak dne takového nic nezpůsobiwsse opět se rozeffli.

W pátek ráno wedle obvyčeje páni stawové po zvonení w kollegi veliké opět se sešli, a tu na ten čas od pana Jana z Pernšteyna psaný po gisých služebních poslaný, poněvadž osobau přítomen nebyl, než dwěma pánum slavže sem y tam se vrtěl, psaný bez pečetě posýhal, a k snesení přátelskému bylby rád přistaupil y nepřistaupil, bylo vůbec čteno, gehož slowa gsau tato:

Broženj ic.

Odpověd, kterou gsem Wassim Milostem a Wám, gasežto dne wčeregssjho dal na to promluwenj, které gste ke mně včinili ráčili o'pkloženj pečetě k tomu zápisu, — nemoha tomu dosíti včinili; když gsem dnes meži W. M. a Wás psal, za to žádage, abyste sobě toho neráčili ztěžovati; y ráčilište se rozhiti, prvé nežli gest bylo poselství mé k W. M. a k Wám přišlo. Pak také odpověd W. M. a Wám dárám, že gste mně wždycky znali, že gsem při dobrých pořádkách, svobodách a zvyklostech tohoto království stál, a gessě na gne nem negsem, než abych se tak zachoval, pokudž Ván Bůh živnosti w tomto světě mi přijti ráčí. Zápis, který gste meži sebou včinili ráčili proti mandátu wysslému od Geho Milosti královstvě, kteržto mandát od Geho Milosti královstvě wyssly, znamenitě byl na vblíženj svobodám y všem do-

brým pořádkum tohoto království, tak gakž gste toho sami ráčili w tomto připisu wytiskněném do knauti, kdyby wšemohauchý Bůh ze své přesvaté milosti a nesmírné, lidských myslí, gako z nějakého hlubokého sna k tomu byl probuditi neračil, přejíčinu takového mandátu království tohoto Českého, v my wšickni téhož království obyvatele, o wšecky, o wšeliké nasse swobody bychom přijiti musyli, kdež toho zápisu mezy W. M. a Wámi včiněného, nikdá gsem w tom nehyzdi, ani proti němu nebyl, ani tomu na odpor nastupoval, abych při tom státi neměl, v gessiě negsem. Wšak tak co gessi se tu při swobodách nassich vblížilo, aby zase k napravenj přiřezeno bylo, a my abychom při tom zůstali a zachowáni byli, při čemž gsau předkové nassi od králiw nassich předesslych Gich Milostí zůstaveni a zachowáni byli. Co se pak vypravenj lidj dothče, tež toho zpráwu mám, že gsau listové ani žádná psaní od W. M. a v Wás na Pardubice nedocházela o vyzdvižení lidu; pak když gessi se to dalo, že gessi syn můg, kteréhož gsem tu po odgezdu sám nechal, takovým obeslánjm pominuut, toho neujm. — Než když gessi mi psaní od markrabství Moravského na Rosyce přišlo od panůw kraganůw krage Hradeckého, o tom mi oznamujice, a za to mne žádagice, abych počet svůj vypravil pro opatření království Českého swobod; aby se do nich wpadové nedáli, gakž gsem gím na to odpověd dal, bez pochyby že gi w paměti mítí ráči a magí, že tak krapně a spěšně tomu dosti včiniti nemohu; — kdež gessiě na ginení negsem, než abych tak včinil a počet svůj vypravil pro opatření tohoto království a swobod; gessližebž se gach

vpádové od toho do něho dali. A protož gessé gest žádost má, abyste mi ty artikule, kteréž gste prve v rozmáuvání svému miji tázili, coby se dalo, a oč při tom sněmu obecního dobrého gednati mělo, ráčili všechni, abych také o tom vědě, toho v sebe mohli povážiti, a cožbych dobrého poznal, toho W. M. a Wdm pomáhati, y to wsecko vykonati; a cožby se také při mně k obecnímu dobrému tohoto království snášelo, k tomu se přimlauvati. *)

Jan z Vernersteina. m. p.

Po přečtení dána tém poslum odpověd: Edykolst pán pečet k listu přátelského sněsení přitiskne, že ti artikulové pánu všechni budou. Y stalo se, že pán pečet poslal, a taži k tomu listu přiložiti rozkázal.

Na to mistr Gundřich Humpolec z Prostiboře místopisec království Českého smluvou včinil: žeby o něm zpráva včiněná být mohla, kterakby on pán z Vernersteina rozpaloval, a od toho odpovídal, by k přátelskému sněsení nepřistupoval, a pečetě své nepřitiskoval. Druhé: že dosudší tisklého toho sněsení přípisu, místo sněsení vdečil a napsal: srocení Vítkarské; — žádaje starou, aby o něm toho neuverili, že on tomu odpírá a praví, žeby takovou zprávu o něm včinil, žeby pravá nebyla. Potom nastalo peno bylo na to, aby gíž konečně světlé odpovědi od řad církevních požádali, rozmáuvajíce o tom, kdež týsař y král řeče posly na nich toho žádagi, aby se ze závazků těch nových propustili, aby tím snážegi, také výdavce o sobě na to

*) Kdy a kde psaný se nevěj. —

odpověď dátí mohli, že gſau nic nového a nesluſněho, nevčinili; ale to což prwě před ſhořením deſt zemských mezy ſtawy bylo, to tolíko ſobě obnowili. K tomu Gabryel Klešnowský z Pteníj ſe ohlásyl a powěděl: že tolíkéž a gednoſtegný způsob obywatele w markrabſtví Moravském ne gednau gſau mezy ſebau z ſtrany takových závažků gijž včinili; a tak budau mocn poznati, kdo gſau milownjcy ſwobod královſtví Čeſkého a obecného dobrého, aneb kdo gſau prawj Čechowé. —

Pak ſſli na zámek, a tu opět řeč obſſirnau k auředníj-ku m a ſaudcům zemským ſtrz Wylema Krineckého z Ronowa mnoho gím předkládagjce; kteři j potom ſtrz Wolfa staršíjho Kragiře z Kragku nevyhýſſiho purkrabího Pražského, prwě ſe ſwadiwſſe s Zdislawem Berkau hofmiftem a Janem staršíjim Popelem ſ Lobkowic nevyhýſſi ſudjm královſtví Čeſkého, gichž ſe ſſest anebo nevyjce ſedm přidrželo, k ſlawům královſtví Čeſkého přiſtaupiti a pečetmi ſwými ſe přiznatí nechtěli, a také odpověď, ne tu a takowau, gato pan purkrabj, dali.

Gini pak wſſicnī, ano y nevyhýſſi purkrabj, miſto ſe že závažků propuſtit, na předloženj pana Wylema Krineckého z Ronowa k přáteleſtví ſněſſenj přiſtaupili. A nevyhýſſi pan purkrabj takto promluvil:

Wassi Milosti Páni milj ſc.

,Glyſſeli gſme ſe, kterak gſte k nám ſtrze pana Wylema Krineckého z Ronowa, pana ſſwagra mého milého, včinili ráčili; kdyby ſe to wſſe opakowati mělo, byloby proklauženj a baremne zanepráždnenj. A poněvadž w řeči

své obšírně to gest promluviti od W. M. všem sých panův
a přátel našich ráčil; poněvadž bylau těmi zápisu, které
mezi sebou včinili, a pečetmi ztvrdili, nic nového a první
nebývalého, ani toho, což by proti Geho Milosti královské
býti mělo, ani proti rádu a právu, než to což gest před sho-
řením deset zemských a v dělách bylo, že bylau sobě toho ob-
novili, pro dobré předkem Geho Milosti královské a všech
obyvatelů království tohoto; a poněvadž aučedných, ga-
kožto hospodáři tohoto království, toho že jsme zanedbali,
že gste gž dále toho pominauti nemohli, než to obnoviti,
a listy pod pečetmi stvrditi; poněvadž v markrabství
Moravském každý (k landfrydu) list pod pečetí dátí musí,
a že to nic proti Geho Milosti královské pánu našemu milo-
stivému, ani proti přisahám, které jsme k aučadlům a ga-
náče činili, není a býti nemá; a poněvadž jsme tomu
od W. M. a Vás pánu a přátel našich milých srozuměli,
tak gatž gste nám to vysvětliti ráčili, že tu nic nového, ani
to, což proti Geho Milosti královské pánu našemu milému,
a dobrému pořádku tohoto království býti mělo, není, nežli
to, což gest prvé bylo, a ve dělách shořelo, to že gste obno-
viti musíli, a pečetmi stvrdili; že my také předkem pro do-
bré Geho Milosti královské a pro vpořogenj a lásku všech
obyvatelů tohoto království s W. M. v tom se snášíme,
a tomu se přiznatí chceme, aby to, což gest prvé bylo se
obnovilo, v dělami stvrdili. Neb jsme nikdá na giném
nebyli, než to se nám dobrého a vžitečného předkem Geho
Milosti královské pána našeho všech milostivého, a tudíž
nás všech obyvatelů tohoto království všáže, že to rádi

s W. M. spolu, gakžto milovnicy vlasti své, včiniti chceme, a k tomu se všemu věrně rádi pomáhati, aby dobrá svornost, pokog a lákla mezi námi být mohla, námi toho, což dobrého gest russenno být nemá; a kdybyste W. M. nám to byli dávno tak světle označili, bylibyhom se s W. M. v tom těch dnů pominulých snesli. Stalo se leta Páně 1547 v pátek před sv. Vářejm."

Wolff starší z Kragku,
nevyšší purkrabí Pražský
rukau vlastní.

Auřednjcy a saudcové zemství pak na předněsseni pana Křineckého z Ronova k přátelskému sňesseni nepristoupili; než odpór činíce, gakž swrchu dočeno, ginau odpověd dali. *)

Po té gich odpovědi poděkování se stalo týmž parům auředníkům a saudcům zemským a k hostimtru a geha věrným promluveno: „že o nich budou věděti, gach gsau milovnicy království Českého a oboeného dobrého, a protož také že s nimi nic gednati nechtí; neb oni gsau, gesito králi Čeho Milosti k takovému mandátu radili.”

Než že nevyšší pan purkrabí Wolff starší Kragje z Kragku a gini množí k přátelskému sňesseni přistoupili; vyšokými začali hlasy „Te Boha chvályme” zpívati, a gdaucce všicckni ze zámku dolů rozličně písne zpívali až právě do kostela Matky Boží před Leynem, gimižto ani cesta se

*) Ačkoliv saudcové zemství into odpověd vytisknouti vali; předce gsem se gí nikoli dopjedli nemohl. —

netrhlá, nežnájce a toho nevědouce, že toto auřebnjskú žem-
ských k řádům přistoupení všeho toho dobrého má být zkužá-
a roztržení — galož tomu se potom z obmyšlného a nevprí-
mného gednání vyrozumí.

Na sobotu galož neypříde do kollege tří auřebných a
saudcové žemství přigeli; hned o to mluviti začali, aby
v tom sňesseni přátelském tato slova: „Protož gestužebu
kdožkoli za takovau příčinu a galož pak koli způsobem vblí-
žovati a říkodliti chtěl,“ dostavena byla: „Mimo řád a prá-
vo chlěbly nědo vblížovati a k domu říkodliti“; z kteréhožto
gich protaluwenij opatrněgssi gíž srozumívali, což se pod tím
obmenyssli, aby předce tak, galož prvé bylo, kdožkoli se zasaž-
diti, aneb toliko o obecné dobré říčce promluviti chtěl,
za hručce a člověka nepokogného gmjn a držan byl. A do-
stalliby se před saud, zvoláště pak komorní, aby hned pěknou
zástěru, tofiz, řádem a právem, eti, hrdsu v řádku, ga-
ložto ten, kterýž gest na důstojenství královské řád, odsauzen
byl. Potom pak purkrabí Kragiš z Kragku oznamoval: kteřakby některí dne včeregssliho, když gest se nevyvýssi hof-
mistr Verka do nich oddělil, a k sňesseni přátelskému se při-
znati nechtěl, hlasytě gsa mluvili: „Podey ho řem“; žeby
takové řeči k pokogi a k svornosti se neschytovaly; žádáge
za to, aby takové řeči a předsevzetí přetrženo bylo. A když
nepošleje na tom všickni gednomyslně se sňesli, aby nás
gednati nezačnali, lečby všickni přiznání prvé pečetmi
svými říkodlili, to konečně do pondělka nejprv příštího sobě
vykonali. Magice se domů rozegití nás totiž také žástali, aby
Gryspel z vězení na glosy zápis vydán a propuštěn byl.

W ponděli wssicni listy přiznawagich sobě wykonawſſe, a pečetmi swými swrbiwſſe na zámek geli. Tu ná ten čas poslowé od krále Goho Milosti wysłani chtice wždy něco w to vwochy a něgakau překážku w tom gich snessenj přátelském vči- niti, dali čisti mageſtát krále Vladislawa slavné paměti, gę- hož dátum na Budjně léta 1508, o přetržení a porownání růžnic něgakých w králowství Českém, mezi stawy wzniklých, galbų sobě stawowé a w čem powtuni býti měli z strany obhagowání swobod, řádu a práva. Také dali čisti sněm léta 1502 w králowství Českém kterýž držán byl, napomje- naje sianu: poněwadž dříž zřetedlně w tom obém se za- wjrá, že tím stawowé prve giz gſau sobě zawažáni, aby řádu a práwa hágili, že těch nowých zawažků potřebi není; ale oni že na místě Goho Milosti králowsté žádagí, aby se z nich propustili, a kdyžby se to nestalo, žeby něco gesſe wjce měli na stawy z poručenj krále Goho Milosti wznesti.

Dáno gím za odpověď řež Wylema Krineckého z Ko- nowa: že oni o tom mageſtátu dobrav wědomost měli, a gesſe magi, a kdyžby ten y s gímymi wšemi w swé celosti zůstawan byl, nebyloby potřebj stawům o swé swobody se zastawowati, ani také snessenj tohoto přátelského činiti; ale poněwadž pod galbami mistrnau čytrostí ze wſeho toho y také wſech swobod gſme wywedeni, a což nám předkové nassi pracně a násylně dobyli a nám zanechali a po sobě pozůstavili, giz těchto časů nic nám to nemůže poſtačowati, a že wſeho giz gesſt wosſlo: protož z nuzné a přinucené příčiny musyli gſme přátelské toto mezi námi snessenj včiniti; a protož také že gich žádagí, aby to na nich nezádali, nýbrž magili co toho

wjce, cožby z poručení krále Goho Milosti na slawý vznášetí chtěli, že rádi slyšetí chtí.

Bylo za odpověď od panů poslů: že měli, na ten konec, kdyby slawové z těch svých závazků prve se propustili; ale poněvadž na svém stogi a propustiti se nechtí, že oni dále také aby co vjce měli, na ně vznášetí toho poručení nemají: než že nějaký list té noči k nim od krále Goho Milosti gest odeslán, kterýžto všem třem slawům svědčí, pak že že za to žádají, aby přečten byl. Ten pak v sobě žával, že Goho Milost královská pro všetkownější autrač a nás vladu arcyněžny Rakouské dcery své z Prahy do Innsbrucku obrátili a odeslati ráčí; a protož aby ge Pražané vozy opatřili, a gím po padesáti gjzdných, kterýžby ge doprovodili, na náklad královský vbgdiali.

Po přečtení toho listu slawové mezi sebou rozmávali, že takové klapné dcer královských na ten čas vyzdvižení bez příčiny není; než v tom něco divného že se žávrali můží. Nejvyšší purkrabí Kragiš z Kravku aby snaže z toho slawý fražyl, oznamoval, že gest hned po smrti slawné paměti králové Goho Milost královská té všile a toho autymyslu prve byl, aby ge tam vypravil. A když to přestalo, nastaupeno bylo na instrukční královskou v také císařskou, a na tom toho dne zůstáno, aby gedenkaždý na to přes noc pomyslil, a k artýkulům se přimlauval, a pro snadší toho vykonání voleny gšau osoby z každého slavu čtyři, aby ty instrukční záseku králi a k císaři Gich Milosti spisovali, a cožby toho tak sepsaného měli, to potom všechnem vůbec přečeli, aby všicíni toho vjeli, anebo k tomu přidati mohli.

Na auterh když instrukcích k císaři a k králi Gich Milostem sepsany a vůbec čteny byly, stavové k nim se po pořádku přimlauvali, kterýchžto tak znamenitý počet byl, že se v světnicu faudné směstknati nemohli, a ten den také v osobě, které byly s těmi a s takovými instrukcemi měly geti, byly voleny. V na tom se také stavové snesli, aby Hánussovi kurfürstovi Saskému psaní bylo včiněno za příčinu přípisu starých smluv dědičných, aby, když ho před rukami mítí nemohli a nevěděli, čimby se zprawiti měli, gím takový odesnal; zvoláště pak poněvadž kníže Maurye těmi smlauvami srže svého doktora v Litoměřických stavu směl napomjnati.

Mezi tím Goho Milost císařská Karel V. poslal v Chebě hod velikonoční za kurfürstem Hánussem, nepřítel svým do Sas pospíchal; o čemž on kurfürst zvěděv, vši svau moch válečnau přes Labe se hnul, a most přewený po sobě zapálil. Nicméně nějaký sedlák, kterémuz před tím vogně kurfürstovo koně vžalo, vklázel Goho Milosti císařské přes Labe brod, když byly s lidem svým přejít mohli; galoz také týž sedlák sám neprvě na koni přešel, za nim pak rossicki gjzdní, mage každý při sobě gednoho pěšího, ano v Gich Milosti císař Karel V. a král Ferdinand, též kníže Mauryc přes Labe se dostali; na to pěší Spanyhelové zvlečsse se do naha a meče do vši vžawisse přeplawali, kdežto nalezsse některé lodi most přes Labe dělali. Kurfürst Hánus toho času tři mily za Labe v lesa bezpečně odpočíval; neb, aby se nepřítel do hlubokého a tři sta kročegů širokého Labe byl pustil, a tak rychle s lidem válečným se přeplavil, ani se nenadál. Protož také nevěřil

tomu, když strasslwé docházely zprávy, že císař svůj lid přeš. Labe přeplavil, se blíží; než na pozvání některých rad k Wittenberku se hnauti za dobré vzdal. Však než toho dobrého aumyslu následoval řutek, císařství, který se přes Labe dostali, na předním vogštu kurfürstovo se hnali, s ním se potkali, hovili, rancovali, též most na levých přes řeku připravený vdgali.

Císař pak obávage se, aby kurfürst do Wittenberku nevigel, poněvadž město velmi pěvné gest, dobře tomu rozuměl, žeby ho tam dlužho dobývati musyl, se rossi moch a sylau svau pospíšil, a k leženj kurfürstovu v městečka Milberku se tlačil. To wida kurfürst teprův v svém ležení poručil bubnowati, traubiti a znamenj dávati, aby všickni k běhu válečnému pohotoví byli; ale znamenage, že gíz přikvapen gest a své vogštu všechno pošpolu s sebou že nemá (neboť Thunshirn gestře na pomezí Českém byl s nemalým počtem lidu, na něhož kurfürst každého dne čekal) dal se s lidem svým na výkání. Než že na něho císařství tuze tlačili, a geg stíhali, obrátil se a s nimi bitvu swedl, v kteréž od něgalekého Španěle v levé lice raněn byl, když se v celém kyrysu odjin gsa, na koni statečně bránil. Posledně wida, že žádné pomoci není; neboť lid geho gíz byl rozptýlen, dal se mladému zemanu Kylo z Drottu řečenému dobrovolně gěti, vložil mu předně svůj zlatý řetěz, kterýž s vrcem na kyrysu měl, na hrđlo, a svůj zlatý prsten vstříčil mu na prst; ačkoliž potom mnohé řeči o tom byly mezi císařskými, tomu gest se kurfürst giti dal. A tak on weden byl od knížete Albanského na svém koni sedjch v celé zbroji

čísaři, na kteréžto cestě pozdravilna svých očí ē nebi a ſa-
dečně vzduchage ē Bohu řekl: Smiluj ſe nademnau pane!
A čísaři přigeda chtel nejprv na znamení poddané vtipnosti
rukawice z rukou ſtrhnuti a ſ koně řezeni, ale čísař wida-
ho byti velmi zemdleného, pochynul mu, aby na koni zůstal.
Na to on ſe odkrytou hlawou ē čísaři tato ſlowa promlu-
wil: Nejmocnější a neymilostivější čísaři! teb ſe Wessi
čísařské Milosti ja wějně dávám a poníjeně prohým, abyſte
mne takovým wězením, kteréby na knižje náleželo, opatřili
ráčili. Odpoředěl čísař: Gijz teb ū tomu přiſlo, že Nás
čísařem nazýváš, čehož gsy před tím včiniti nechtěl, nazýv-
wage Nás wždycky toliko králem z Gentu. Wjme co na nás
náleží, včinjme podlé tvého zaſlauženj. Na to poručil ho
čísař Albánowi do leženj wessi, a tam geg pilnau ſtráži opa-
řitli. Ta bitva ſtala ſe dne 24. Dubna, a trvala od ge-
denácií hodin před poleduem až do dewjti na noc.

Po tom tak ſtaſtném vítězſtwj Goho Milosti, číſařské
zmocniw ſe města Turkowa, ſe wſli mocý ē Wittemberku
táhl, a položiſ se we wſy Bystřicy, ē včenj Wittemberkemu
náležitě, odsauidil na ſmrt ē meči Hánusſe Frydrycha kurſirſta
Saského. To když geho manželka Sybilla ſlyſela, ſtrach ſvá-
zal audi gegi, bolest ſrdce ſevřela, a w mlobách žalostivých
ſem a tam ſe nj motala. Pak twáři zaſmucenau a myſli
ſkouſaucenau markraběte Brandenburkého též knižete Klewa-
řeho žádala, toho v Goho Milosti číſařské vyhledávati, aby
gegiho manžela život milostivě zachovati ráčil; což konečně
čísař včiniti přepoředěl, wſtak na gisťe weymjny, kteréžby
kurſirſt ſtutečně vyplniti powinen byl, totiž: Aby ſe on

Hánuš Frydrych kurfírstovi Saska, w němž gsau přední
města Wittemberk a Burkow odsek, a chsaři ho popustil;
strelbu pak rošteku aby odwedi, a pěvnost Gottu řečenau
aby zbořil; markrabě Albrechta, kteréhož na Gottě v wězení
měl, aby dobrovolně propustil. Tak dluho a kdeby měl
on kurfírst v wězení býti, toho chsař w své milostivé wůli
zanechal. Po dva dnech vyšla Sybilla s svým neymlad-
ším synem a s svau sestrou k chsaři do leženj, k němuž při-
šedší velmi žalostivě a s pláčem k nohám chsařským padla.
Geho Milost chsařská vyšlyšiaw prosbu gegi w toxe, což gi
za přijetí manžela potřebi bylo, dopřal gi také s svým
manželem promluviti, pak gi počestně od sebe propustil.

Geho Milost král Ferdynand hned přišti den ráno
po svítězeni, když gesitě množž z vkrutného nepřátele krve
volévání se radovali, a vblouf se nepřátele se veselili, obch
Plzeneské psanj včinil, w kterémž gi bezpečnau dal zprávu,
kterak z daru Božího nad Hánušem Frydrychem a všemi
s ním spogenými znamenitě svítězyl, gakož list vklazuge:

Ferdynand z Boží Milosti ic.

Wěrnj milj! Wěděti wám milostivě dáraváme, že když
gesi chsař Geho Milost a bratr nás neymilegší a My, též
knjez Mauryc galo wčera, to gesi, w neděli po sv. Giti
leta 1547 sám do leženj přitáhnauti ráčil, že gsmi přezvě-
děli, kterak se Hánuš Frydrych kurfírst Saska s lidem svým
walečným v městečka Milberku při Labi dvě mīle nad Dur-
šowem w tuto stranu řeky k nám půl mīle od našeho leženj,
položil, gsa toho aumyslu chsaři Geho Milost y Nám, abychom

se k němu přes vodu přeplaviti nemohli, zabránilii; galož gest pak s lidem svým tu držel a stál: ale však neohledavice se císař Goho Milost ani My na takový geho nepřátelecký (fortel) předce gáme se s lidem naším válečným do Labe pustili, a Španěle sítelce v lehké gizdne, koně a husary přes Labe přeplavili, kterýžto s nepřitelem harcovali a sice vnicl drželi, tež nepřátele most na lodích přistrogený odgali. A když gáme potom od některých věžnův zjímaných přezvěděli, že dotčený Hánus Gydrych sám osobně při lidu svém gest; tu Goho Milost císařská spolu s Námi (ač gáme kdyli v daru Božího se vším lidem naším válečným nepřátele dosti silní byli) vjce než 70 praporů (landsknechtů) a Španělů za Námi nechat, a toliko s Goho Milostí císařské, Naším a knížete Maurycie lidem gizdnym zbrogným a lehkým přes Labe (neboť tak spěšně most přes vodu vdelán byti nemohl) gáme se pustili, a přetáhnouti ráčili, a nepřátele, kterýž se giz byl v tažení dal, na tři mile s lidem naším následovali a honili, a mezi Turgórem a Wittemberkem, kdež gest se byl nepřátele s znamenitým počtem lidu zbrogného a s sítelbou proti nám zasadil, a k nám tuze střílel, v (fortely) geho na něho vdečili; při kterémžto vdečení a v pádu do vodka nepřátele císař Goho Milost v My, a oba synové naši, kníže Mauryc a bratr geho kníže August markrabě, Hánus Gíř Brandenburgský, a ginyh vjce knížat, a druhý počet znamenitých ožb při nás a gizdě naši byli, a na 23 hodin pořád na konjích seděli, a téhož Hánusse Gydrycha, někdy kníže Saska s poručníky a s lidem geho sítze zwláštní způsob a gedenánj Boží (gehož Božsté milosti na výsosti děkování,

cest a chodila na věky věkům hrob) na hlawu porazily, tak, že gest týž Hánus Štrdých raněn, a k rukám císaře Geho Milosti gath přiveden; k tomu svu geho neystarší zabit, kníže Arnošt Braunsroich a jiných mnoho znamenitých hrabat, panův a rytířův zgináno, a na placu pobiti s množstvím lidu obecného, tak že dosí pičlo gjzdných a (knechtův) (galo se o tom praví) vyslo, a střelba geho v wseckem wogenšký nástroj s množstvím koříši gemu odnato, a z nassi strany přes 20 díob zbito není. — Gehož wseho gsmě před vánmi galo věrnými poddanými nassimi, abyste v takovém nasseni štastném nad nepřátele wstěství, kterehož císaři Geho Milosti a nám Pán Bůh z milosti své popříti ráčil, vědomost mít mohli, y také z toho geho chydáli, tegna včiníti nemohli. Dáatum dne 25. Dubna, léta Páně 1547.

Ferdynand m. p.

Poctivým Purkmistrům a Konfessům větného města nassého Plzne.

Když tedy na obecném sučmu, galož swrchu psáno, na-
staupeno bylo na instrukční královskou y také císařskou, a na to, aby Hánusovi kurfürstovi Saskému psaní bylo
věiněno; Zbyněk Berka z Dubé do Prahy přigel s listem
Geho Milosti královské, a za novinu přinest, že kurfürst
Saský gat a lid geho na hlawu poražen gest. Tomu wssak
zádný na ten čas věřiti nechtěl, až když se ráno na zámek sessli-
tu Zbyněk na řečnicu stoge, list větých k auředníkům a souda-
cům zemským swědčejcům mage, noviny, že kurfürst konečně gat
gest, oznamoval. Pak swrchu dotčený list, swědčejců k Sas-

nowi biskupi Gotmaudem, vroz. Vladimovi; z Ladanicem
wubec čten byl.

Do wyprawieni takowé nowiny bylo veliké rozhřejení
mezi starov; neb některí to všlysseroffe domu se rozzeli, gina
pak tomu věřili nechtěli, prawjce: že ti a ti newědauce ginač
mezi starov w tom dobrém nich začatém rozhřejku včiniti, toto
gsau obmyslili. Ti pak, kteří nevpřijmě a gako z nějakého
mussenj k tomu přátelskému snessenj přistaupili, všlysseroffe
tu a takowau nowinu; hned gako na nohy své zase po-
vstali, a k čemu gsau se podle ginych prve přimlauvali,
s tím se wšijm gako rak nazpátek lezli; gakž tomu z tohoto
sněmu a insstrukční neb z odpovědě suěmowaného snessenj králi
a chřáci Gich Milostem dané, gedenkaždý bude moch vyro-
zuměti.

**Sněm, který držán byl na hradě Pražském
po promocijně neděli, ginač před sv.**
Giřim léta P. 1547.

Stalo se snessenj od všech tří starov království Českého
na hradě Pražském, a to takové, gakož podle předešlého
psanj a přátelského nařízenj všech tří starov u také svobod
téhož království a všech obyvatelů w něm; ale že některí
podle předešlého svolenj žádného lidu služebného pro tuž
potřebu gsau newyslali a newypravili, z příčiny té, že gsau
w témž snessenj spravedliwém a křesťanském gessiě býti nez-
mohli: protož giž takové gest všech tří starov dobrivolně
snessenj, aby při neprvněgssím sněmu, který w pátek

po na nebe vstoupěj. Vdna Krysta se začnati mě, ten ar-
tykul předkem svorzen byl, tak aby všickni stavové rovnost
v tom tažení, kteréž se stalo, zachowali, aby gedni mimo druz-
hé v nic výš potahováni nebyli. Než co se dohýče panu
ze stavu, který k předesslému přátelskému sneseni teprvá
v pátek před sv. Štěpánem přistoupili ráčili, přistoupili k tomu,
že gau na nynějsím sněmu svolili ráčili a přistoupili,
aby tolíkž z gednoho tisíce kop říssů Českých po gedné
kop říssů osobám k tomu voleným slzili, a to gmeno-
vitě od neděle ve čtrnácti dnech počád zbehlych, nic v tom
sobě na pomoc neberaute, konečně a bez všelikého zadržova-
ní vyplnili. Kterémžto také času všickni ze všech tří sta-
vů království tohoto obyvatel, gessu gau v Praze při snes-
ení osobně nebyli, a kterí gau zgewného odporu takovému
sneseni nevčinili, a gach pakoliv vdom a syrotkům poru-
nci, v tolíkž vdomov, vpatové, probostové, prelatové,
geptišský v gau klášterní, manové, svobodní, dědiční,
nápravní v všelikých gau, kterí na dědictví anebo na po-
zemských statcích, též na hotových penězích a vžitých magi,
budau se mocn kisly pod pečetní svými k sneseni a přátel-
skému nařízeni, tak gakž giz o tom vyměřeno gest, přiznat
a přistoupiti. Než dědiční a gau gessu pečetí svých ne-
magi a gach nezjivagi, k listům svým přiznávacím na svě-
domí gau dobrohých lidí aneb měst kterýchžkoli, za přetísnění
pečetě požadati mocn budau. Kdož pak koli takové věcy
v tom času giz vyměřeném nevykonal, ten a takový k přá-
telskému sneseni vjce připuštěn býti nemá, lečby toho bezelst-
ví a slissné přejíny, pročby toho vykonati v tom času nemohl,

při budoucíchmu řádu říšském vkládají, aneb žeby nedala na ten čas v zemí a v království Českém, o tom žádne vědomosti neměl. A také také listy přiznávací s listem říšského řádu svých v tom času běrně podlé týchž říšských řádů budou povinni dát a vypravit. A což se rovnání a vypravování do pole lidu všechného dotýče, to se dostatečně vyhledat, a na hrad Pražský k sněmovanému času dodat má: Kdo kterého času s lidem svým a v galém počtu vytáhl, a tu kdež vkládáno bylo, naježti se dal; tak aby ta rovnost mohla gruntově vyhledána být. A ten lid, kterýžto do pole vypravován gest, má hned z pole říšnauti a se domu naverátili, a my všichni obyvatelé království Českého máme všechnau hotovost nařídit a držeti. Gestližebu pak kdož koli chtěl, nebo chtěli řád říšského království tohoto, osobě nebo osobám, tudiž v srovnání tohoto království Českého, galíčkovi mimo pořád, právo říšodit a vblížovati; tedy máme a povinni gsmí v tom podlé sebe řádu, a se některak neopouštěti.

U na tamto gsmí se také snesli, aby k Českému řádu a k Českému království, na čemž se na tomto řádu snesli, s odpovědi posly své ze jména: Wolfa staršího z Kraku, Wiktoryna Křineckého, Giřka z Gerstorfu, Hyňka Krabyce Waitmille, Syrta z Ottendorfu a mistra Václava Medka z Krumlova vyšlali a vypravili.

Insstrukc̄y neb odpověd, s kterouž poslové
království Českého k králi. Geho Milosti
vyšlání a vypravění byli.

Insstrukc̄y k Geho Milosti královské Pánu Panu Ger-
dynandovi, z Boží milosti Římskému, Bavorskému, České-
mu ic. králi, na osoby ode všech tří stavů království Če-
ského, k Geho Milosti královské pánu násemu milostivému
vyšlané, totiž na Brozené Pány: Wolfa staršího Kragjíce
z Kragku a na nové Bistrich, nevyššího purkrabího Praž-
ského, Viktorýna Křineckého z Ronova a na Dětenicích;
na Brozené a Statečné rytíře: Gířka z Gerstorfu a na Gol-
tich, podkomořího království Českého, Hynka Krabycy
z Waitmille; a na Slowutné: Syrta z Ottendorfu, kanclíře
starého města Pražského, a mistra Wáclava Medka z Krum-
lowa z Pražan, y na místě stavu městského.

Předkem Geho Milosti královské pánu násemu milo-
stivému služby nasse vždycky věrné a vprjmé se vši hoto-
wau a povolnau od nás stavů království Českého oznámíte
hotovostj, a Geho královské Milosti gménem násjim žádati
a winslowati budete na Pánu Bohu všemohauchym dlahého
zdravj, šťastného, prospěsného, y také pokogného nad nám
y nad křesťanstvem panování, gakožto králi a pánu násse-
mu milostivému. A přitom Geho Milosti královské listu
tohoto násseho věřejeho dodáte, a po přečtenj téhož listu vě-
řejeho Geho Milosti královské toto od nás oznámíte a předlo-
žíte. Gakož Geho Milost královská dnům těchto pominulých,
důstogného kněze Jana pana biskupa Olomuckého a vrožené

pány Wáclava z Luhanic na Chropyni, hegtmána markrabství Moravského, a Wylema Kunu staršího z Kunštátu na Hrádku, Jiříka Žabku z Lamberka na Kaunicích, Geho Milosti královské radu a místokancléře království Českého, a statečné Přemka z Vídova na Prusynowicích, podkomořího markrabství Moravského, a Wáclava Tetaura z Tetova na Malenovicích, nevynořího písaře téhož markrabství Moravského ic. s instrukcí k nám k stavům království Českého na hrad Pražský vyslati a vyprawiti gest ráčil z příčin w též instrukcích položených, gakž gisti artykulové říz posly Geho Milosti královské předložení, to w sobě říz drži a obzahugi. A předkem kdež Geho Milost královská pán náš milostivý omluvu činiti a příčiny toho, pro které gest na sném k žádosti stavům království Českého Geho Milost osobou svau královskau na hrad Pražský přigeti neráčil, oznamovati a w dosti obšírných slových předkládati ráči. Na to Geho Milosti královské to za odpověd dáte, že Geho Milost královskau gakžto pána naseho milostivého, gakž gsmě sy toho velmi žádostiví byli na témž sněmu rádibychom byli viděli. Ale poněvadž gsa w to ty a takové příčiny a předložky všecky, protož od Geho Milosti královské pány posly s instrukcí do království Českého a na hrad Pražský vyslané we všech předložených artykulích pořádně gsmě vyslysseli, a společně to wše rozhodlijsse týmž poslum Geho Milosti královské také gsmě odpověd dali za gine nemagice, než že tiz poslové před Geho Milost královskau takové nassi odpovědi tagiti nebudau. A kdež Geho Milost královská to sňesseni a přátelské předesslého času mezi stavu nařízeni, kteréž

nowými závazky gmenovati ráčí, to sobě stěžovati, a gakoby tu co nowého k vblížení starobylým sněmům a gednání posádkum včiněno bylo, na tom se zařawovati ráčí. V na to Geho Milosti královské od nás w obssirne zprávě to předložíte, a Geho Milosti královské příčiny oznámíte: Kterak w království Českém od několika giz drahně let mezi stavou a obyvateli téhož království za mnichými a rozličnými příčinami a těžkostmi, gessio gsau se lidem daly, nepokog, neláska a nesvornost gest vznikla a povstala, tak že stavové a gini království Českého obyvatelé gsouce, a mezi sebou w takovém roždwogeni vstavěně trwagice, pro neláska a roždily své takové níkterakž gsau mezi sebou nemohli toho gruntně a podstatně gednati, ani také o to přátelsky a společně se snášseti, aby práva a soudové spravedlní orpsem svůj průchod mítí a lidé také k svým spravedlnostem bez rezličných w tom stranných obmyslůw a překážek přicházeti mohli. W tom pak z dopuštění Božího na dský zemské a spravedlnosti lidské pád gest příssel, kteréžto ohněm k žáje gsau přivedeny. Kdežto také a přitom starí stavův království Českého závazkowé, gimižto ze strany obhagování práv gsau sobě se společně a wespolek zavázali, zmrhání gsau, a ti když gsau zase po roždwogeni deš zemských (od těch, gimiž náleželo plnost, bedlivost v péci o takové znamenité království Českého potřebý mítí) obnoveni nebyli, a podle dobrého nařízeného pořádku do deš zemských newessli. Stavové negsouce sobě tím povinni, když se gest komu gaké vblížení pod způsobem řádu a práva dalo, na to gaké říkají.

říze prsty hleděli, a tomu sloužné ani také podstatně gſauce, sami mezi ſebau na rozdílích zepříti gſau ſe nemohli, ani také nezměli, až teb těchto časův vnuknutím (gakž tomu giffě ſe věřiti má) Vána Boha vſemohaučho lidé dobrí, vptíjmi, a krále Geho Milosti a královſtví Českého v obecněho dobrého praví milovnícy ze vſech tří ſtavův královſtví Českého hřot magice nad vlasti ſwau tak giž zavedenau a ſauženau, a obávagice ſe, aby ſtrž takové rozdíly obywatelův koruny České něco toho neporovalo, cožby k zámutku předkem Geho Milosti královské pána naſeho milostivého v nám vſem obywatelům téhož královſtví Českého k znamení v nerahytí ſkodě býti mohlo, ſgewiffe ſe do Prahy w počtu znamenitém mezi ſebau ſe o takových těžkoſtech a zavedení královſtví Českého rozmílauvali a ku pařměti ſobě přivediffe staré ſtavův královſtví Českého zápisu a závazky, na tom gſau ſe gednomyslně ſneli a ſtvrnali, aby ge ſobě zase obnowili, a to wſe aby ſe podstatněgi v ſ větſím a doſtatečněggiu ſruntu ſpůsobil a dalo, pečetmi ſvými to ſtvrbili, znamenitau weymjku a weyhradu w tom zápisu a w ſvém přátelském ſněſenj vči niwiffe, co ſe Geho Milosti královské pána naš wſech milostivého dorhče, gakau Geho královská Milost spravedliwoſt a k čemu miji ráči, w tom we vſem gakžto věrnj poddaní k Geho královské Milosti páku ſvému milostivému bez wſesligháho Geho Milosti důstogenſtví vblížování věrně a poddaně gakž bohdá věrnj a vptíjmi poddaní ſe wſi náležitau povinnosti, že ſe magi a chýchovati; a kdež pak my vſicni tři ſtavové z toho ſpisu v z gineho nám ob nich předloženj

a potom ze společného našeho s nimi gebnání tomu wyrozuměwſſe, že se nic nového před se neběže, ani proti Geho Milosti královské, ani také proti žádnému ginému dobrému negebna a neobmeyſſli, než toliko že se swobody království Českého, obecné dobré, řád a právo w tom opatruge, aby ſaudové a lidské spravedlnosti ſwůj průchod mjtí mohli, a lidé ſkrz rozičné obmyſſly o ſtatečky ſvé nepřicházeli, k takovému gich ſneſſenj a přátelskému nařízenj gſme přiſtaupili, a pečeti naſſimi toho potvrdili. A proto Geho královské Milosti ja to ponížené žádati budete, aby Geho Milost královská žádné nad tím ztjžnosti mjtí neráčil, neb se nic nového a prve nebývalého nestalo, než to což před ſhořenjím deſt zemských prve bylo (nicméně než gako v giné wſecky lidské spravedlnosti) k obnovení přiſlo. Z strany pak lidu wálečného da pole wyprávenj tuto a takovau Geho Milosti královské od našs zpráwu o tom včinje: Kterak předkové naſſi wždycky gſau ten chvalitebný pořádek zachowávali, když gſau koli o tom (ano ſe tých národ ſu pomoci a ſu království Českému přiblížuge) vſlyſſeli anebo přezvěděli, že gſau toho nikdy neobmefkávali, aby časně ſe wěcy lid ſwůj do pole a ſu pomoci wypravjce, opatřiti neměli, tak aby tomu lidu a národu cyžymu (ač chtěliliby gaké nenadále do království Českého wpády činiti, a obywateľům království Českého ſlo-dit) vřekážka ſe w tom časně dála a ſtala, a pomežy ſoruny Čelé hágeno a bráněno bylo. A protož ſtavové ſlyſſice o tom, ano netoliko z gedné strany k hranicym království Českého lid wálečný a z cyžhho národu ſe přiblížuge, ale.

Xa

také onudy v onudy wpady žeby činiti chtěl, počet dosti
 říkowný pro přetržení takových neradálcích wpadů a sítod
 lidem nebohým, do pole gsaу wyprawili. A poněvadž často
 kráte se to přiházy, že lid takový wálečný bez vůle a wě-
 domí zprávců a vrchností svých od walnijho wogška w počtu
 některém se odtrhna, sítod na lidi vwožuge; čehož my
 a tomu podobných případností také se obávajíce lid ten
 w poli držíme: protož Geho Milosti královské za to ponjo-
 ženě prosyti budete, aby Geho Milost královská toho sobě
 do nás ztěžovati neráčil, že lid wálečný w poli odtud do-
 žubžby cízjho národu wogška ob pomežj království Českého
 a od nás se nerovdáli, držeti musíme, pro samau obranu
 a ochranu království Českého, v také nás wšech obyvatelůw
 a swabod téhož království Českého a nám k níčemuž zlému,
 že toho Geho Milosti královská přičítati neráčí. Neb tím
 říkowným lidu násseho počtem Geho Belebnosti císařské
 v Geho Milosti královské, ani žádnému ginači dobrému
 říkobiti ani vblízovati nemijníme a nechceme, ani gsmé kdy
 na to myslili a gessíč nemyslím, gakž pak o tom předessle
 k Geho Milosti královské psaní gest včiněno, a zpráwa do-
 statečná se gest stala. A tu tolikéž gsmé nic nového a prve
 nebývalého nevčinili, poněvadž gsaу předkowé nassi dosta-
 tečněgssí a wětssí počty v sýlu lidu wálečného w takových
 v. menssich příčinách do pole nežli my wždycky wysylávali
 a wyprawowávali. Pakliby kdožkolivc Geho Milosti krá-
 lovské pánu nassemu milostivému gakau ginau zpráwu o nás
 mimo toto pravodíwé nasse psaní dávati směl, než gakž tuto
 Geho Milosti vznamugem, za to Geho Milosti královské

prosity, aby tomu o nás věřiti a výry pěstládati ne-
ráčil. V galož v též instrukční poslové od Geho Milosti královstě nám stavům království Českého předložení gsau
věinili, co se zastawenj posudnjho a cel pomezních dvorců,
v Geho Milosti královské za to poníženě ob nás žádati bude-
dete: aby Geho Milost královská toho sobě do nás do stau-
vili za stížnost poklädati neráčil, poněvadž z gisých a z hodo-
mých příčin tohoto obecního sněmu do gineho nedlauhého času
gmenovitě do pátku po na neberstaupení Krysta Pána ne-
prvo příssího mocý tohoto nyněgssího sněmu poodložení se
gest stalo, že gsme tolikéž těchto obau artýkulům dotud pos-
odložili, té gsouce naděje, když Geho Milost královská osoba-
ně na týž sněm přígeti a vyprawiti se ráčí, čehož velmi
žádostiví gsme. A Geho Milosti královstě za to, aby tak
včiniti ráčil, poníženě prosýme, že o ty v o gine artýkule
bude se mocý povolovně rozmíauwati v také gebnati, a to,
cožby k dobrému a výitečnému Geho Milosti královstě a krá-
lovství tomuto bylo, žawjrati.

A kdež také při konci a po vykonaném gis poselství-
tž poslové list Geho Milosti královstě ze strany vyprawenj
Geho Milosti arcýkněžen Rakouských do Insspruku před nám
stavy království Českého a vůbec přečisti gsau rožkázal,
v kterémžto příčinu od Geho Milosti královstě se předlán-
dagj, pro kteréby z hradu Pražského do téhož Insspruku k gis-
ným Geho Milosti královstě dětem měly obráceny bhti. —
Dí na ten artýkul Geho Milosti královstě to za odpově-
dete, že se toho při vůli Geho Milosti královstě zustawuge.

Dále od nás oběvšech tří řadou často, gíž gmenovaného
 království Českého na Geho Milost královstvau pánq nasseho
 milostivého tu, prospěbnau žádost vložíte, co se těch wšech
 osob obyvatelům z kraje Boleslavského, y z giných, za přje-
 činu tažení toho k Radani, kterížto na závazky času gíž
 prominulého vzati gsau, a ti gessle až posavád na týchž žád-
 vajcích se drží, a ginj těžkost až posavád proto nesau, doz-
 tyče, aby Geho Milost královstvá hned bez městánj neys-
 wýšsímu pánu hostmistro království Českého ráčil o tom
 psanju poručiti, ti rossickni téhož kroge Boleslavského a giné
 osoby ze wšech stawů a kragů království Českého, kras-
 gase a obyvatelé z těch a z takových závazků y z giných
 těžkostí aby propusťení byli. A poněvadž statky w krá-
 lovství Českém nemalé magi a bosii všedlj téhož království
 obyvatelé gsau, sobě swobodni aby byli, a za přječinu taz-
 kových svých závazkům dálších těžkostí nenesli. A když tyto
 artikule wšech Geho Milostí královské od nás předložíte,
 tehdy hned g poníženau a prospěbnau žádostí Geho Milostí
 královské od nás wšech prospíti budete, aby Geho Milost
 královstvá ráčil se na to milostivě a litošivě galožto král
 a pán křesťanský milostivý ohlednauti, s gakým dychtenjat
 a s gakau dřtiwau žádostí ten přenehruvněgssí a neylitěgssí
 wjro svaté a žijených kreve křesťanské nepřítel Turk o tom
 dnem y noch přemeyssi, aby wjru svatou křesťanskou zla-
 zpl, wyladil a owssem wylodenil, a lid křesťanský w pod-
 danost y w vělnau službu sobě vmedl, kterehožto vmyslu
 a žádostí swé wždy wjce a wjce skutečnem potvrzuge, krew
 křesťanstvau vkrutně a negilofitně wyléwage, lidi zagimagic,

u zámbu, města v městecká sobě podmanuje; galož pak v nyní opět v království Víenském čtyři zámky moch gest vžal, a v Českém lidem nebohým znamenitě těžkosti a řekdy ohněm v syc ginat vzdálal, a tak se giz k u pomocí arciknježtského Rakouského a markrabství Moravského přiblížil, že se gest nám všem toho potřebí obávati, že tohoto léta nás opět novostitíti, a nás (čehož Páne Bože vchovati ráč) zlaziti v zahladiti bude chuti vyslovati a vmysl miji. Kterémž tyranu tak převrtnému a nemilosrívemu srdece se přidává, toto v Rissi svaté mezi Geho Welebnosti chřáskau a kurfürstem Gaském rozbrouzeni a válčného křesťanstva proti sobě vespolek tažení, tak je on vilda, and vrchnosti křesťanské gsauce mezi sebou na velikých rozdílech, válkami sami se v gine hubi za příčinami těmi genu daními, gichžto on výdych žádostiv gest, byl a gesstě gest, tím snažegi a dos statečněgi v také sylněgi na křesťanstvo, na země Geho Milosti královské v na Rissi sáhnauti a ge sobě, nestaneli se mili v tom časné překážka, bude moch podmaniti. Neb která věc genu výšečněgssi v prospěchněgssi býtiby mohla aneb může, a na kteréžto genu vjce tak záleželo, galož vrchnosti křesťanské samy se vespolek lazí, hubi, sýtu svau na sebe a proti sobě k velikému všeho křesťanstva žmuktu a k u patupě gmeňa živého Pána Boha, k velikému pak toho hřebo a vkrutného tyranu potěšení, rádosti, vděčnosti, a v posylání vmyslu proti křesťanstwu zle předsevzatého výdu vjce a vjce bez přestání obracujce. A galyž z toho výitek Rissi neb všemu křesťanstwu býti může, byž krem křesťanská válkami těmto vylevána, a libe na statkých řadyh zložení,

žhubent v zplundrování budau. — A tak je příčinu těch a těchových mezi vrchlostmi a vším křesťanstvem rozdilův a nespologův, všecku moc Ríše svaté bude zemblaena a ku pádu menabystému přivedena. Takž v o tom písma svatá svědec tvrží výdávají, „že každé království mezi sebou rozdelené spusne a dům na dům padne.“ A poněvadž pak o Geho Belebnosti císařské hned od počátku Geho Belebnosti nad Ríší svatou křesťanskou panování výzvy gsmi tu chvaliteba nau, a na pána křesťanského naležející pověst v pochvalu slýchávali, a až poslavád gesce slýcháváme, že jest výzvy pánem milostivým, lítostivým v všelické přiznivým po výzvějšígi nad nepřátely svými zýskaném bývati ráčil, a k těm ke všem kdo gsmi boli a býkoli, co nenáležitěho proti Geho Belebnosti a mnohostrát v na vblížení důstojnosti Geho císařské Belebnosti předse brali, zwláštní milost, lítostivost vkládovati, a v hněvu svém proti nim vtracovati se ráčili. Protož z těch a mnohých glných příčin poněženě, poddané, a což nevývěs být může, Geho Milosti královské pána našeho milostivého od nás prosyti a žádati lítost, aby Geho Milost královská přirozenau a svau seče nau královstvou hnut gsa lítostivosti nad vylevánjím svaté křesťanské lítosti mít, vkládati, a k Geho Belebnosti císařské milostivé v sloučené, galožto král a pán křesťanský k tomu se přičiníti, přimlouvati v v Geho Belebnosti císařské so významnau plnosti v bedlivosti gednatí ráčil, aby Geho Belebnost císařská to vše, cožkoli je stížnost do giz gimenovaného kurfürstta Saska, v také do glných knížat křesťanských mjtí a sobě polládati ráčí, mimo sebe milostivé, pravé nezliby

E galemu vylevání trve křesťanské příšlo, pustiti a gím to
 odpusiti v prominuti galožto pán a všeho křesťanstwa mo-
 narcha, a spravedlivý v milostivý býti ráčil; tak aby všedca ta-
 říla lidu křesťanského nynj w Ríssi svaté sbromážděná a se-
 braná a na zkázu v záhubu všeho křesťanstwa do pole vy-
 pravend na toho překrutného a živnivého nepřítele svaté
 výry křesťanské Turka obrácena a k zapužení v k vyhlazení
 v k zapužení geho vyhlášena byla. Tak aby všedco křesťan-
 stwo w dobrém pokoji trwati mohlo, a my starové králo-
 ství Českého při našich svobodách také w nebezpečenství
 a w dobrém pokoji abychom mohli zachováni býti, opatru-
 gice a všelikak obmeysslegice w tom dobré, poctivé, vžitečné
 v prospěšné Geho Milosti královské pána našeho milostivé-
 wého galožto bohdá wěrnj a vpríjmi voddanij pána našeho
 v také svobod našich a nás všech obyvatelův téhož krá-
 lowství Českého v zemj k němu přijíslssegých, a dali to Ván
 Boh všemohauč, žehož Geho Milosti královské pánu na-
 šemu milostivému na geho svaté Božské milosti vždyč
 žádáme, že takové trve prolitj křesťanské krize milostivé Ge-
 ho Milosti královské prostředkowání mezi Geho Belebnosti
 císařstvau a kurfürststvem Sastým pletřeno bude; tehdy Geho
 Milosti královská wěčné pochvaly od všech křesťanstwa
 v od nás svých wěrných vodobanuti ráči. A my
 také podle svých možností Geho císařské Belebnosti a krále
 pána našeho milostivého v vši svaté Ríssi křesťanské a gis-
 ných křesťanských potentátů proti témuž výry svaté křesťanské
 lžitemu a vkrutnému nepřítele Turku pomoci a všedco, což
 dobrým náleží, včiniti chceme. A toho je předkem Geho

Belebnosti cýsařské tolikéž v králi pánu násemu milostivému
srdečně, vpríjme v také vstavíčně dnem v nocí na Pánu
Bohu všemohoucym žádáme, oznámiti neobměstávegte.
A na to na všecko od Geho Milosti královské za milosti-
wau a spěšnau odpověd požádegte.

A tdyž giž tato instrukč k Geho královské Milosti
na mísse gest postavena byla, s kteraužto osoby v též instrukč
gmenowanj k Geho královské Milosti měli gsaу vyprameni
a vyslání býti, v tom pak od Geho královské Milosti s li-
stem Geho Milosti věřjchym k nám k stavům království Če-
ského gsa s tžiži odeslán vrozený Zbyněk Berka z Dubé
a na Strakonichch, nevynoříj mísse přeworství Českého,
a s šťastném Geho Belebnosti cýsařské a Geho Milosti krá-
lovské pánu násseho milostivého nad neprítelem vjetěství
gest oznámil, a o Geho cýsařské Gasnosti, milosti a láscs,
kterauž Geho Gasnost k u království Českému v te všem
téhož království obywatelům miji ráč, nám všem stavům
austrijský předložení gest včinil. Kterehožto vjetěství, tdyž se
gest bez prolitj welikého krve křesťanské stalo, a vystoila
stavové gsauce vdečni toho, Eich Milostem přegone, a nev-
deslá Geho cýsařské Gasnosti v mynější milostivá připroví-
dání se bezpečjme, gsauce té wule, poněvadž tomy z
loženj nám včiněnho gsmi vyrózuměli, že lid walečný Geho
cýsařské Gasnosti, Geho královské Milosti pána násseho v také
jiných knížat Geho Milosti, tolikéž p lid gesso pod zpráwau
Kumshyrna do království Českého wpady činil, giž se gest
od téhož pomežh a od království Českého dale odebral. Pro-
tož Geho královské Milosti o tom oznámit, že (prosíant)

a měcy spíjžni předessle pro ten lid bo pole od nás vypráwený, v ž giných příčin prve oznámených postavené opeříce zemi w této takové drahote a nedostatku velikém propusiti, a lidu tomu walečném zase se domu navrátit rozkažeme. Osauce té celé a nepochybne do Goho královské Milosti myry, že to podlé milostivého skrz psaní a posla s instrukc̄ od Goho Milosti k nám vyslaného připovědění opeřiti ráj, aby žádný od lidu Goho Milosti walečného skrz ne nadále wpády v syc ginák do království Českého a sskodý žádným obyvatelům aneb kterému obyvateli geho se nedály; poněvadž my lid ten, zpolehagjce na milostivé Goho královské Milosti připovídání, domuž zase s poje obrátit, a (profiant) ze země propusiti chceme.

Přitom Goho královské Milosti od nás poníženě žádati a proshytí budete, tak jakž obssirněgi w instrukc̄ nassi toho došraweno gest, aby Goho Gasnost cysarstvá s králem pánum nassim milostivým a vrchnostmi křesťanskými s počtem lidu toho walečného do království Bherškého na Turka vjry svaté křesťanske sjeho a převrtného neprjtele obrátit se rácil; poněvadž zpráwy gislé tbho času, jak sylně a jak w počtu znamenitěm na křesťanstwo nyni se těchto časů týž neprjtel obracuje, a my podlé Goho Gasnosti cysarstvá a Goho Milosti královské pána nassieho milostivého a podlé Risse svaté křesťanske v také giných vrchností křesťanských proti temuž neprjtel Turku rádi pomoc včiniti, a to, rož ctným a dobrým náleži, podlé nassi milostis konati chceme a bohdaš vudem, aby př. d. takovým křížem a včinitly neprjtelem wsecko křesťanstwo w pokoji dobrém mohlo záchowáno byti.

A na to od Geho Královsté Milosti za milostivou a spěšnou tolikéž odpověd požádáte.

Tolikéž týž osobu s instrukcí nebo odpovědí k Geho Gasnosti císařské Karloví V. wyslani gsau, kterážto slova od slova zde wepsána není, než artikulové w ní položené křátce se kladou:

Císař krz. Gindřicha Selta (Selta) doktora w práwju a radu svého žádal, aby lid walečný z pole domu obrázen byl; kž králi galožto pánu svému aby se Čechové poslušně a oddaně zachovali; sspíže vezti a wogstu geho vobávat a poručili a z jávazků nových a z toho snessení přátelského se propustili.

Co se závazků a lídu do pole vypravení dohle, gedenostignau téměř odpověd galo Geho Milosti královsté, Geho Gasnosti císařské na to dána gest. A sspíže z té příčiny na ten čas že propustiti nemohau, gedno: že velmi veliká neauropa w království Českém toho roku gest. Druhé: když se propusťení té sspíže stalo, na lidi chudé nedostatky přišli, oni pak za příčinu hladu nějaké pozdvižení by vše niti mohli. Naposledy žádáno tolikéž za to, aby Geho Gasnost císařská, cožkoli sobě za stížnost do království Českého vobídati ráčí, to milostivě prominul, a příčina vyležání krve křesťanské nebyval; ale raděgi s tím wogstem na říšku se obrátil, připovídajice, že chtj rádi, podlé své možnosti, na toho nepřítele výro svaté křesťanské pomoc včiniti.

Prvek nejli poslowe wygeli, na dwie siě osob do domu Syrta z Ditrödorsu se zbehlo a k němu řeč včinili, poněvadž instrukčnemu gemu swětěny gſau, aby ge žádnemu newydával a s njimi nikam nechodil. Dal gím za odpověd: že což gemu od stavu swětěno gest, ne ginač než tak; gakž dobrému náleží, se zachowati mjeni; a protož chcegjli ginač tu wěc opatřiti, aby s tím neproblewali, neb oni na zeytrě s takovými instrukčními geti muſegi. V dawſſe zwonit v Tegně a v rádijném domě, seſli se do Kollege, a tu se doruauwali, že bez gich wědomij a powołenij stavové gſau se ſneli, aby v lid z pole zase domu obrátili, v také ſpiže že země propuſtili, předkládagice, že pro takovau wěc králowství České muſh býti v velikém nebezpečenſtví. Dáno gím za odpověd od Wylema Krineckého, že se gest to z hodyných pějčin ſtalo, a ten lid nemá se prvé domu navrátiti, ažby ſe poslowe ob. cýſaře a krále Gich Milosti navrátili. Ale wſecko ſe ginač ſtalo; neb než gſau ſe poslowe navrátili, wſicíni z pole ſtrhli.

Na ſobotu před ſv. Žižkem ſakubem osoby dříkami zemskými zapsané a v instrukčném položené z Prahy wygeli. Na té cestě vjce než 10 mil, řudu gſau geli, až právě k wogſtu znamenité ſkody lidem chudým ždělané viděli; tažje po vſech cestách mnoho žblých koni, krav, ſwiní a gineho dobytka poselanců leželo; neb ta kohorina kame ſe kohd doftala, co pobrati a k vjítku ſvětěmu obrátki nemohla, to wſecko žmataila; tažje někdy kráva, wůl a gine houadlo nohy, toliko podlatac mělo a tu mrtvě leželo. Chaloupky

wſſecky wſſljené a pusté, a w mnohých wſech ani člowěčka viděti nebylo. Obile poslaváno a w nic vnedeno, a wſſudy náramný smrad a neřád, tažé y kamenné ſrdce na to hledje, by zaplakati muselo. Takowau žalostiuau cestau we čtvrtce k wogstu se dostali, a w pátek po ſv. Florjanu ke dworu králowstvímu ſſli a tu krále Goho Milost, an se mezy ſtány prými prochází a hodiny neb páteře ſíjká, naalezli, kterýžto vliedaro ty poſly ſ newelmi ochoťnau twáři ruky gím podal, a hodinu po ſamé miffi, že ge ſlyſſeti chce w poſelſtwi, gím oznamoval. Když po té miffi bylo, ſſli za nim do něgaké wſi za Witemberkem, w kterýžto král gednu a cýsař druhau chalaupku ſobě poſobili a w těch vydleli a lehali. Tu král povoval ſ ſobě dwau ſynů, a poſadiw ſe ſ nimi pod gaſtaſy zelenau mägi ty poſly ſlyſſel v přítomnosti některých poſob Českých z paňského y rytířského ſlawu, kteříž při něm na tento čas byli, a Gíři Žabka, cožkoli česky od poſlu mluveno bylo, králi latinsky vykládal. Král Goho Milost wſlyſſaw takowá poſelſtwi, za odpověd dátí ráčil, že takowé inſtrukcy dá ſobě přeložiti, a po mnohém rozwazowání že odpovj. Proſyli také poſlowé krále Goho Milost, aby gím přijſup ſ cýsaři způſobiti ráčil, kterýžto hned wſlav ſ cýsaři, neb odtud ani čtverhonů nebyl, ſſel, a poſlowé za králem ſe brali. Cýsař ráčil z maličké gakéſy chalaupky na prah wſtaupiti a tu wſsem poſlum ruky podal. A když ſe za přječinou dluhého rozmíauwání ſ něgakým křížowníkem a mnichem (kteréž dwě poſob cýsař a král ſ ſobě pustili) to proklevalo, poſlum oznámeno bylo, že ten den ſlyſſáni býti nemohau; ale ſ. zevří do hodiny 14 že ſe to odkládá. Když

ráno poslowé nagiti se dali a císař ge před sebe pustil, tu opět ruky gím podal, a ge počádně vyslyšaw za odpověd řeč doktora Želta (Selta) dal: že volíkž tu instrukč ráči rozkázati sobě do gazety Německého přeložiti, a potom odpověd poslum dát. A při takovém od Geho Gasnosti odstaupenj opět všechném ruky podal, a poslowé do svých stanů se našli. V těch pak ve všech dnech, až právě do týdne, ani od císaře, ani od krále odpovědi dánio nebylo, a když toho za přejmavu nebylo, že sném ten pátek po na nevstaupení Krista Pána byl položen, tu kterémžto snémus měli a museli se poslowé zase navrátit, vysliby v několika nedělích žádne odpovědi nemohli dosáhnouti. Neb všem za nějaké divadlo v tom vognstě byli, a přiručenj Čechové nevýjce ge králi, císaři v jiném národum osplivili, a to sobě vymyslili, nač gsaú lidé a gich kragané gal gsaú živě nepomyslili, pravice, že gsaú se listové v kancelářích kurfiršta našli, v nichžto se nachází, že gsaú ho sobě gíž před několika léty za krále Českého volili, a Ferdynanda krále v s geho synu wen ze země v z království Českého vyhnati připoměděli. A mnoho jiného k pravdě hned nezpedobněho, a ty takové řeči nevýjce procházely původem těch pochlebníků, kterížto hanebně s nevěstkami statky své v Čechách prvé vtratičse, když pro zatýkáče a dlužníky doma býti nesměli, aby do vězení bráni nebyli, v tom taženij se přejdrželi, a aby svau věrnost prokázali, jiné galžto nevěrné a neposlusné, gesťtobý se nad povinnostmi svými zapoměli, potupovali, haněli, a rozličně na všecky téměř dobré řečili, z gichžto počtu byli gsaú také tito: Egidijon

Popel, Karel z Žerotina, Kříž a Jan z Waitmille, Mikuláš Gablonzský, Petr Šmatný, Petr Bechyně z Lažan a mnoho
 jiných. Poslové gſaue mezi nimi, velice sobě stejně, zvláště
 hledíce svýma očima na přijímné a nekřesťanské státy,
 kteréž se vbohým lidem na vše strany a nevýjece od chlapí
 Španělské a Baské pálením a dobytku všelikého zgjmá-
 ním činí a dál. Neb dřívě, kdy a někdy v čtyřech všy a mě-
 stechka pogednau spolu bohely; kram pak a ovčí, volů, koní
 mnohokráte nesčíslný počet zagat, a mezi vogšto přihrná-
 tel, že vol a kráva po pácu prodávána a naposledy
 v za darmo byly; málo kdo co za peníze kupoval, všechno
 dosti darmo před rukama bylo; poněvadž sedláčkové ze všy
 a libé z měst se rozprchli, drábowé pak všudy na vše stra-
 ny gſaue, všecko brali, vjna, piva na plných wozech
 wozyli, a což vjce pobratí nemohli, obruce přetijnawše roz-
 točili, a naposledy to všecko bud město neb městečko aneb
 ves zapálili; klišnám pak a hřebatům malým žily podtnali
 neb oči vzbodali a některé rapiřy probodovali, tak že na tom
 místě, kdež vogšto leželo, mnoho set klišen, hřebat, koní,
 kram a ovčí pobitých leželo; gini oči vzbodané magice, do-
 vod sem v tam se taulali, až hladem a žízni na zem padli
 a zdechli. Z toho potom znamenitých smrad ve všem vogštič-
 posel, tak gestlije se kdo projiti aneb obrátiti chtěl, musel
 sobě nos v vsta zahraditi. Také pak vogšto zvláště Špan-
 ělské bylo povahy, gedenkaždý z tohoto skutku, kterýž se
 právě toho času, když poslové Čestí tam byli, stal: Bla-
 žena byla poslům velmi blízko od vogšta ležících tvrz, kterouž-
 dou z vogšta mohli spartiti. Tu na té, než vogšto gestle-.

přitáhlo, nějaký dobrý rytířský člověk pozval s manželkou a dítkami svými, mezi kterými bylo dvě dcer téměř již na vzdálení. Když se možlo položilo, některí z národního Hysspanského na drancování w tu stranu se obrátili w té věci, při kterém ta tvrz ležela, přišli, a rovněž všichni brali. Ten dobrý člověk na té tvrz se zavěšel, gich prospal a žádal, cožkoli w stodolách píce gest, tu aby sobě všichni s jinými věcmi pobrali, toliko aby nepadli a ohněm aby padly dálší a větší nečinili.

Hysspanská lotrovina porozuměla tomu, že on sám tam toliko být nemůže, ale že s sebou někoho jiného na té tvrz mít musí, chcešli, aby ge tam pustil. On žádal, aby toho zanechali, že manželku má nemocnou; než je gím rovněž chce dát, cožkoli má, gedině aby geho při pokoji zanechali. Nemohlo mu to nic prospěti; neb Hysspanové řekli, že tam pochláví ženského výce být musí, a protož potali se na něho dohýbat. A když nemohli tomu dostat vědění, tu vše v také tvrz zapálili. W tom ten dobrý člověk s manželkou svou v s dítkami, a s těmi decerami pod zem do nějakého sklepu, kdežto vina a piwa něco měl, vteřil gest, a tu s manželkou v se všemi dítkami svými dýmem od toho ohně se vdušil. Hysspanové když gíz po sklepu bylo, hledajíce plně peněz v jiných věcech do toho sklepu naposledy přišli, a tu nalezše těla gich mrtvou podlé sebe w počtu všech štacech, z těch ge ze všech svláčeli, a poznawíce že to dvě panny jsou, tu hned po smrti všli svou a skutečně neschétný na nich vykonávali. W tom některé osoby z národu Českého a Německého právě náhodou k tomu přišli, a ty

Hysspany při tom skutku neslechetném žaslihly. Oni srožuměně ře že to gich tovaryssi negsau, a že s ně dosti mocníi nebudau, na výkáni se dali, kteržto některé zranioſſe po nich se sháněli. Napotom wſedſſe zase do téhož ſlepku, taž wſecká těla obnažená naſli, a vjno v pivo roztoceno. Ta mrtvá těla tu přikrywſſe a dwěrē dřívym a kamenym zakladſſe, aby tam pſy neſli, pohřeb gím tu včinili, a z toho ſlepku hrob vdelali; w kterémžto oni očekáwagi a očekávat budau přiſti Syna Božjho a wžkřiſſenj ſvého ſlawného z toho a takového hrobu potupného. — Když ſe pověſti ſkutku tak hanebného po wogſſe rozněla, netoliko mnozý nad tím žádne žalosti neměli, ale mnozý tomu geſſe ſe poſmivali.

W sobotu před ſw. Žofij okolo hodiny 21. cýsař poſlal ráčil povolati, a tu opět podař kajdému ruky ſtrž doktora ſvého ſwrchu oznámeného odpověd dal s rau závěrkau: aby poſlowé zase ſe domu navrájce giným to předložili, a ge od toho odvedli, tak aby ſe ze závazků propuſtili: paklihy toho nevčinili, žeby ſami znáti, a v ſebe to zdravě rozwazovati mohli, žeby on cýsař krále podlé přitozené náhylnosti, galozto bratra ſvého w tom níkterakž opuſtiti nemohl. Kdy opět ruky gím podař, puſtil ge od ſebe. Král téhož dne w ten rozum také poſlum při přítomnosti obauidwau ſynů ſvých a některých Čechů odpověd dali ráčil s tím doložením, kdyby poſlowé o to ſe ſkutečně přičinili chtěli, žeby wſecky giné od těch závazků odvedli. Na to poſlowé hned w nevdeli ráno wygewiſſe, we čtvrtk na den wſtaupenj Pána Kryſta okolo 21. hodiny do Prahy ſtaſtně ſe navrátili.

Nawrátiſſe ſe k ſtavům králoſtwi Čeſkého na ſněmu, který wedle předellého zúſtání w pátek po na nebewſtaupenj Pána Krýſta ſe držel, oznamovali, předkem: že miloſtiwě v dobrotiwě od Gich Miloſti cýſaře v krále w poselſtwi gſau wyſlyſſáni. Druhé: že Gich Miloſti žádati a napomjnati ráči, aby ſe z těch žáwazků propuſtili. A třetí: že král Gehr Miloſt velmi za welikau ſtžnou ſobě to pokläda, že gſau ſtawowé moch předellého ſněmu, bez wule a přítomnoſti Gehr Miloſti králoſtwé ſněm tento ſobě položili. Po označenj gich poselſtwi, hned byl ſlyſſán Valentijn biskup z Trberku posel cýſařský, ten po wzkázanj miloſti cýſařské dal předkem líſt wěřich, potom pak inſtrukční Německau číſti, žádal takéž, rychle aby mohl odpověd mji a k u pánmu ſwému zase ſe nawrátiti. W té pak cýſařské inſtrukční toto ſe hlaſně zavjralo: že cýſař nikdy toho auymſlu nebyl a neni; aby zaumyſlně proti křeſtanům vadeſi měl; ale přejčinu ſobě od Hánusie Gudrycha mage, kterýto s ginhmi ſe ſpuntovaw w Ríji některé osoby s pomocným ſwými k poddanosti ſobě přivozozval, toto vadečné tažení proti němu že gest wzýti muſel. Druhé: že král Gehr Miloſti cýſařské takowau zpráwu včiſnil, kterakby li žáwazkowé znamenitě býti měli k vblížení a k u potupě důſtogenſtwi králoſtwého; a protož že miloſtiwě porauči, aby ſtawowé hned a bez meſkání z nich ſe propuſtili. Neb král k tomu ſe poddává, že ſtavům ſněm chce položiti, a miloſtiwě ſe ke wſsem nakloniti, a nad to wýſe cýſař krále, galožto bratra ſwého k tomu, aby s ſtawym králoſtwi Čeſkého miloſtiwě v dobrotiwě nakládal, ráči napomenauti. Pakliby

Bb

toho včinili, a z těch závazků propuštěni se nechali, stanově
gižby rozuměli mohli, žeby Geho Gnost císařská, dle brat-
ské povinnosti a umyslem stížným to něstí musyl; ale že
věří, že oni gakožto věrnj poddanj k řádu a pánu svému
vědičnému v tom se poslušně zachowagi.

Potom pak poslowé království byli puštěni, a ti totíž
po oznámení milosti královské, a podání listu věřejchho,
instrukční tuto níže položenou dali všbec tříti:

Ferdynand ic.

Instrukční na Brozeného Pertolta z Lippého na Krum-
lowě, nevyššího maršálka království Českého, a Gertla
Žabku z Limberku na Kaunicích radu a městokancléře nasse-
ho a téhož království Českého, společně neb rozdílně, posly
nasse věrné milé k stavům království Českého ten páteč-
po Božím na nevěstaupení na hradě Pražském při sněmu
obecném shromážděným, co na tyž stavu vznesti, a s nimi
gednati magi, daná.

Předkem: aby poslowé nassi po dodání listu nasseho vě-
řejchho, od nás stavům království Českého, milost nassi krá-
lovstau a všech dobre pověděli, a dále na ně vznesti:
Galož gtau k nám Brozené: Wolfa staršího z Kraku
na nové Bistricy nevyššího purkrabí Pražského, Miklos-
tyna Křineckého z Konowa na Děčenich, Statečného Gertka
z Gerstorfu na Cholticích, podkomořího království Českého,
Slowutného Hynka Krabice z Waitmille a Vočivého Sixta
z Otírsdorfu, kanclíře starého města Pražského a mistra Wáclava
Medka z Krumlowa, městěnja nového města Praž-

stého, věrné nasse milé, s instrukcí vypravili, ob kterých jsou poslů vyšlaných z nich austrijského předložení z weypisu instrukcí nám podané mezi gím gími gíme vyrozuměti ráčili, že gíau stávoré dotčeného království nasseho Českého, snemu, který od nás v neděli propovídají minulau na hrad Pražský položen gest, moch téhož snemu až do weys psaného času do pátku po Božím na neberstaupeni nyni příštímu odložili; čehož gíme se do stavů, aby se takového odkladu snemu bez povolení nasseho neb poslů nassich dopustiti byli měli, nenadáli: protož se nám toho, abychom týmž vyšlaným od stavů na nich poselskví odpovědi dátí a aumyslu nasseho královského, v také co gest se až posavád v tom zbehlo, gakž se níže vypríse, oznámiti neměli, aby každý v tom gruntowně vědomost mít mohl, mlčením pominauti nezdále.

„Prvotně, kdež stávoré obšírně toho v instrukcích své dokládají, co gest ge k takovým zápisům a závazkům přivedlo, proshce nás, abychom nad tím žádne ztěžnosti mísí neráčili, neb že se nic nového a prvé nebyvalého nestalo, než to, což před shořením desí zemských prw bylo, k obnověnij příšlo, gakž taž gegich vlnluva a artikul v stavů instrukcích položený, obšírněgi v sobě obsahuge.“ Na to poslové nassi stavům toto předložiti a za odpověd dátí magi, žebychom se toho do nich nebyli nadáli, aby se stávoré přes častá a mnohá milostivá napomijnání, žádosti v podhávání nasse, kteréž gíme těchto časů stavům činili a gím předkládali (kterak gíme vždycky milostivě a otcovský až posavád k nim nakloněni gíauce, nikdy toho, cožby království

Českému, stawům a obyvatelům w něm, v tudíž swobodním
 gich a dobrým starým chvalitebným zvyklostem, v obecném
 dobrému, zřízenj zemskému, řádu a právu k vblíženj a ke siko-
 dě býti mělo, w neymenším hledati toho žádosti w býti, nýbrž
 ani na to kdy mysliti ráčili) tau měrav w svém předsevzetí
 se ukázati, a ty prvé nebývalé a nepořádné závazky, které
 gsau tež proti starobylým pořádkům a vrchnosti nassi bez při-
 tomnosti osobý nassi královské neb poslů nassich vzdělali,
 od těch zase na milostivau žádost nassi pustiti nebyli měli.
 O kterýchžto zápisých a závazcích gegich, hned swrchu po-
 čátku gakž gsme zwěděli, s nemalým podivem v těžkosti
 gsme to vslýsseti ráčili; poněvadž ani o tom žádné wědomostí
 nemáme, aby kdy bude za králování předků nassich slavné
 paměti, tudíž v nasseho takoví závazcích a noví arthkulové
 tím způsobem bez zwláštního povolení a wědomí předesslych
 králu Českých, a na tento čas nás krále a pána gegich vzdě-
 láni, aneb do desí zemských wjiti měli, o čemž nedržíme,
 kdyby v desí gesíte před rukami byly, aby se takoví zápisové
 w nich nassi; a k tomu také nemůže se nám w pravdě
 a gruntem toho příčitati, a w paměti nemáme, aby kdy stawové
 po shoření desí zemských při nás toho byli hledali, abyhom
 takové zápisové do desí zase vložiti ráčili: než o tom se dobré
 wj, že gsme hned po shoření desí o své vgmě a že zwláštní
 milosti, lásky a náchoynosti nassi královské, kterauž k stawům
 království Českého, gako k wěrným poddaným nassim ~~milostem~~
 na to mysliti, a ty cesty (žádné práce w tom neliuge) před-
 se wžiti ráčili, abyhom království České a téhož králowa-

své svobody, dobré, starobylé, chvalitebné způsobosti, zřízení zemská, řád a právo, mnohem výše a výšse, než gau předessle měli, a v výváni toho byli, vyzdvihnouti, vyzvýsiti, a všecko to, což geste prvé ve dřádě zemských bylo, zase obnoviti a vtyprediti. Zvláště pak aby řád a právo průchod svých měli, každého času k tomu skutečně napomocni býti, a s stavov se o to, kterak a pokudby to zase vyzdvíženo a obhájeno, a artykulové k tomu náležití vzdělání býti měli, snésti, a ge k tomu napomenouti ráčili. A když gau nás stavové na napomenutí nasse, gakž myni dotčeno, křež vyslané své poníženě za to žádali, k sněmu obecnímu, kterýž nevprvněgssí po shoření deseti zemských pra veyš ptačnau a žádnau ginau příčinu držán byl, gsmé gím milostivě povolili. A tak se tomu všemu z toho snadně rozuměti může, že gsmé v ničemž stavkám, svobodám, řádu a právu království Českého s nassis vědomím vblížiti neráčili, než po všech čas, v čemž v Pána Boha za svědka sobě běžeme, podle nevysvětli plnosti nassis skutečně k vyzdvížení království Českého, a k dobrému v výšečnemu stavům napomocni byli, a gestě gineho vmyslu býti neráčime. V pozvadž se nám v tom od některých, gakobychom proti svobodám gednati měli, a řádu a právu nedopomáhali a neobhagovali s vblížením, čehož se v prawdě od nás nestalo, negsau tím winni, příčitá; nezná se, aby z té příčiny taková sněšení a zápisové slussně, gakž oznamugi, proti starobylému a chvalitebnému pořádku a naproti vrchnosti a mocnosti nassis království vzdělání býti měli. A protož vby všichni stavové království nasseho Českého poněkud o těch

a takových artykulích, z kterých se rozuměl tomu může, že nám a mocnosti naší se vblížilo, a sice takové zápisu a závazky od některých osob ze stavu mimo náležitost, o čemž snad ne všici ně vědomost měli, než ginače se gím o tom zpráva dálala, především gest, věděti mohli a to znali, že nám takových závazků a zápisů dopuštěti níkterak náležitě ani trpělivé není. Toho se nám před stavu, gakž se dole píše, datagiti nezdálo. Předtem, když osoby ze stavu takové nepočádne a neslušné závazky mezi sebou vydělali, y o to se pokusyti směli, bez vědomí a gislého dopuštění a povolení našeho, galožto krále a pána svého (což gest podle zřízení zemského v starobylých chvalitebách dobrých zvyklostí gím v ginhm zapovědno, a slusné gím to náležitě není) sném obecný a sgezd v středopostí minulém do Prahy položili, o čemž my zvědavci takových sgezd, aby průchodu neměli, gisme zapověditi ráčili; než aby se ponížené prosbě a žádosti nich v tom dosli stalo, gím sném obecní všem stavům království našeho Českého v neděli provodní gis minulau (kteréhož gisme prve pro znamenitá zanepráždnení od nás v Litoměřicích vůbec austně oznámená, držeti neumohli) na hrad Pražský rozeptati dátí, a při tom tém osohám že stavu spuntovaným přisně přikázati ráčili, aby v tom času žádných sgezdův nedrželi. A však neohledagje se na psaní a gisly v spravedlivý rozkoz naš, předse gisau ten sgezd sobě o středopostí položený drželi, a spolu se v nemalém počtu v Praze v kollegi proti starobylému, dobrému, chvalitebnému pořádku a obyčejům scházeli, rozličná gedenáti, kteráž bez přítomnosti osoby naší královské a snemu

obecního byli nemagi, mějvali; proti našim zájmovým prozívníkům a nepřátelům, a zvláště proti císaři Římského
 Ježi Milosti pána a bratra našeho nejmilejšího, nepřijeli
 do achtu danému Šánu Švédskému Frydrychovi, kterýž se knížetem
 Českým gmenuge, a geho pomocníkům w psaní se dali,
 a těm, kteří gestě do gegich zápisům a puntům se nepřizvali,
 přísné pohrůžky pod ztracením statkům, a rohnaným man-
 želek a dítek nich ze země, gestíže k nim w gisém a vrčitém
 času, kterýž gsau gím vložili, nepřistaupi a pečetj svých
 podlé nich k gegich snessenj a spuntování nepřitisknau neb
 nepřiměj, činili, pakliby vždy toho w tom času gím vložes-
 ném, nerčeli, aby nich vjce k snessenj a dálšímu společnés-
 tnu gednání nepřipustili; něbrž se k nim, gakž meys
 kočeno a vyměřeno, zachowáno bylo. Ale nemagice ani
 na tom dosí, sami mezy sebou zbrky vložili, nevynášího
 hegtmana y giné hegtmany poluj. sobě volili, veřegnau
 hotovost nařídili, a kterakbž se dále při vyzdvižení ženě
 a do pole tažení zachowati měli, vstanovili. O ničemž nám
 prvé, gakžto králi a pánu svému neoznamujic, než tak se
 w tom romě gakoby gž králewství České bez krále a pána
 bylo, chowali. A na tom mezy giným konečně žůstali a se
 snesli, budme my neb nebudme osebně na tom sněmu, od nás
 o provodní nečeli položeném, aby proto rossíčni ze všech
 stavům, kterýž gsau koli k tomu snessenj přistaupili a se přiz-
 znali neb přiznají, a kterýž gsau milovnicy obecného dobré-
 ho, kdož pro mladost neb starost může, lečby pro nemoc neb
 gak bezelstně (cožby ukázati se mohlo) přigeti nemohl, aby se
 do Prahy naziti dali, a tak se k tomu připravili, aby na též

sněmu až do konice neodgijdějice setrvati mohli. Což gest se
 pat od nich, gakž gsmé zpraweni, říkalo, a w znamenitém
 počtu na témž sněmu se nagiti dali. A když gsmé se na mi-
 loštiwau žádost chsáče Geho Milosti spolu s knížetem Maury-
 cem a bratrem Geho Láště knížetem Augustem s lidem našim
 wálečným, kterýž gsmé tehdyž spolu s nich Láštami w poli
 měli, z Drážban skrze králowství naše České ke Chebu vhrátili
 ráčili; a oni o takovém předsevzetí našem zvědauc, psaní
 gsmu nám skrze některé osoby od nich zřízené včinili, w němž
 sebě nemalau těžkost pokládali, že gsmé dotčené wogenšké
 tažení naše s lidem našim wálečným skrze králowství České
 předse rožali. Na kteréžto zřízené psaní nich tuto odpověd
 gsmé gím dali, že toho vmyšlu býti ráčíme, na milostivé
 obeslání a žádost císaře Geho Milosti do Chba skrze králow-
 ství naše České ráhnauti, negsauc giného aumyslu, než po kose
 ně, žádnému těžkosti nečinje, skrze též králowství České geti,
 a také že giz gmenované naše wálečné tažení negednom
 pro naše, ale tolikž v rossmu králowství Českému a oby-
 watelům w něm v zemím k témuž králowství příslussegjichm
 k dobrému, vžitečnému, a pro obranu v ochranu nich, a zvoláss-
 tě také že strany nepřítele, kterýž giz tehdyž Tochmístál a Pře-
 sežních byl wzal; se věge s tím milostivým doložením a žá-
 došli, aby nad tím (poněvadž se žádnau ginau měrav, než
 kau gakž nynj dotčeno, předse neberc) žádné těžkosti neměli
 a nenesli, napsali a oznamili ráčili. Ale neohlédájic se
 na takové naše pravdivé oznamení, přes to gsmu (tehož
 gimi ani žádnému ginému kromě nám neb osobám od nás
 k tomu zřízeným, podlé starobyleho chvalitebného zřízení

zemského nendílejelo a nendílejí vyživojení země do pole či-
piti) lid svůj rálečný do pole vyprawili a lesy a hory
při pomezí království Českého zasekat, opatřiti a osaditi
dali, tak že gest žádná sylnice kromě ta gebna cesta, kterauž
jsme došli o podál s nemalou těžkostí. A císaři Geho Milosti
s lidem naším rálečným objeti musili, nalezena nebyla.
A těhož se gindče rozuměti nemůže, než že gest se tuž bylo
dání našeho s císařem Geho Milosti brániti chtělo. A k to-
mu gest také, což wůbec vědomé gest, vysaní by se toho
vkládati mohla, hegtmáň gegich volený Kasspar Fluk o nás
a proti nám a wssak beze všeho gruntu smyslenně a nesty-
datě rozpisovati směl, že jsme dvě města naše Kadaň a Most
mochy vžali. A když jsme s tímž lidem naším rálečným
s království České tahnouti ráčili, že jsme v témž krá-
lovství nemalé stády zdejali. Též také v často vysaných
psobách spuntovaných tisíci a wůbec vydaném spisu se to
nachází, že gest s krále lid nás rálečný Wolffovi mladšímu
z Kraglu městečko geho Manětína vybráno, gesso se o tom
vši a věc zřetelně vědomá gest, že nic není, a v tom gakž
v výněm se nám křivda děje, a nikdá se toho doměstí ani
za pravé včiniti nebude moct. A wssak ani na tom došli
nebylo, aby se vždy v svých nešlussných a proti zřízení
zemskému vzdělaných puntích a závazcích tím vše posylniti,
a vše předsevzaté dílo tím dostatečně provést možli,
v toho gau nepominuli, než o témž výněm zemím oznamo-
vali, gich napomnagice (poněvadžby proti gich svobodám
vysoce obtěžováni a sužováni byli) aby jim pomochy a re-
tušem svým přispěli. Kdež ač jsme jim přísně poručili,

aby lidu swému wálečnému s pole domu zase navrátit se rozkázali, ale nic gsmé při nich w tom obdržeti nemohli, nebrž předse týž lid pospolu w poli zůstal.

Item, Thumshyrnowi toho dopustili, a tomu se dívali, že gest s lidem wálečným Hánusse Frydrycha někdejšího kurfürstta w království nassem Českém byl, a sem v tam táhl, Chomotow, Loket, Falknow, a některé giné statky mocných vzal. Na vrožené Ssebestyana z Waltmille a Bohuslawa Felixa z Hasissyna, v Fiktumowu mocných wálečnau táhl, gich statky zplundrowal a sfracoval, a poddané gegich k příssaze přinutil, aby panům svým žádného poslussenství a poddanosti vjce nečinili, nebrž k ruce třem starům království Českého gsaу zavázání.

Item : také gest wůbec věc vědomá, že gegich nevyšší hejtman Kasspar Fluš s Thumshyrnem vjce než gdenau w království Českém swá shledání a srozumění s ním mìval, a o to se pokusily směl, když gsmé tehdyž sérze království nasse České táhli, a kdybychom Tochmístál zase vjiti býti chtěli, aby gich byl bránil, tak aby zase z rukou a mocných starův nám připogeni nebyli, gakž pak týž Tochmístál a Přezežnice v giné dědičné statky nasse až podnes w gich mocných gsaу.

Item : Thumshyrnowy w geho zlém a wálečném předsevzetí neohleďage se na to, ač gsaу koli lid swůj wálečný w těch místech tudy nedaleko w poli měli, a gemu vyskoditi v odpor včiniti mohli, a pakliby mu nebyli dosti silní, nás když gsmé rovně tehdyž s lidem nassím wálečným w tazjení ke Chbu byli, za to byli požádali, byslibychom vě-

děli to klerat opatřiti a především; ale giz dotčené osoby žádného odporu nemu nevčinili, ani proti němu se nezasadili. Než tdyž gsmo my gakr král a pán gich s lidem našim máléčným a wšak negináce, než gakž dotčeno, wšseligak potogně bezewši. lidské záhuby pro obranu a zachování království našeho Českého a jiných poddaných našich k císaři Čeho Milosti sčrže království naše České tähnauti ráčili, hned gest wogenšké wyzbrojeni a wytážení w království Českém se stalo. A tomu také Žatecký poddaný naši, abyhoim w městě přes noc byli zůstati mohli, w tom se nám zepřeli, a nás do města gakr krále a pána svého pustiti nechtěli.

Nad to pak nadewšesčko w tištěném spisu a traktátu wyznání markrabě Albrechta Brandenburškého wšje k wětšímu proti nám lidu poždrožení a zbauření psané osoby spuštěně toho doložili, gakdy markrabě Albrecht wyznati byl měl, že císař Čeho Milost toho aumyslu býti ráči na království České tähnauti, ge inoch podmaniti, a běžně věiniti chtje. Což wšesčko zřetelně smysleni gest, a prawé samo w sobě není. Přitom také weyš psaný posloneč naši v toho před stavu království našeho Českého zatajiti nemagi, že Hánus Frydrych, kterýž se knížetem Saským gmenuje, spolu s svými pomocníky, tdyž gest poražen byl a gat, kterýž až podnes w wězení gest, sami prawili a dobrovolně wyznali, že gsaú gisť tím vbezpečení byli, že Dhumšbýra od některých, kteří w tom puntu a závazcích gsaú, to pírčení a připomětění měl, že podle něho a Hánusse Frydrycha tähnauti chtje, a žádnau měrav gich opustiti nemijn. A tdyž gest se od Dhumšbýra weyš psaný wpád a sikkoda do království Českého stala,

gesetě proto gmenowaný Rasspar Vluk a Dámskýrna spolu
byli, a dálší srownání a snessení spolu měli. Z čehož je všes-
ho se nic giného nadítí ani rozuměti není a nemůže, než to,
když se Hánussovi Frydrychovi v jeho spurném předsevzetí
dobře bylo zdálo, žeby tuž proti nám tím výje zlého půje-
běno a obmeysseno býti mohlo.

Item: Tomuto se také nemůže slusně odporovati, že
netolikdy čyfaři Geho Milosti, ale v nám, v také lidu nassenu
zálečnému v tomto nyněgssím polním proti Hánussovi Fry-
drychovi tažení sspíže a (proslant) z království Českého aby
wezen a k wogsku dodáván nebyl, zapovědno bylo. A ti
pak, kteří osoby nassi, děti nassich neymilegssich, nassi mocno-
sti královské, žiwota v poctivosti a důstogenství nasseho, zemi
a poddaných nassich žádostiví byli a o to vyslouhali, přes to
přesvětědo království Českého pausťení, v zemi tříjai,
přechowávání a wsseligak sedrowání byli, a pohodlé se gím-
činilo.

Item: Od týchž, kteříž v těch závazcích a v puntijs
gsau, a předessle ten sgezd o středopostji vrželi, gest nám
posudní (sde všech tří stavův gednomyslně svolené) v také
čla nasse pomeznej zastavená, tak že se nám to až posavád
newydává.

Item: Nedávno vominulého času Gloryan Grispel
rada a sekretář nás v zřízené komoře nassi království Če-
ského, kteříž obywatelem království Českého gest, negsa
před námi obžalován ani obwiněn, a neohlédage se v tom
na jeho weymlumu a newitu, kteřauž oznamoval a před nás

se k styšení volal, gest předse do včenjí vzat a potom na mnohé prosby zase na neobvyčejný závazek vypuštěn.

Item: těm osobám, kterýmž gest království České zas pověděno, zase se jim do země vebrati dopustili; a ty pak, kteří proti nám přecinili, žlentovali.

Item: Osobu slibem zavázanou závazku, geho zprostít a svobodna včiniti cháli. A gine věcy, kterýchž se nám na tento čas předkládati za potřebné nevidí, předse brali.

U nemámele gíž z toho že wſſeho se domeyſſleti a tomu rozuměti, že gest proti nassim vlastním reģálijm, mocnosti a vrchnosti královské, w kterauž jim ani žádnému ginému, nám saháti aneb w tu vkráčovati spravedliwě nendleží) tažkovým gich spuntovánjm a závazky příliš mnoho gednáno a působeno, nad čímž flusně těžkost něſti musíme. Toho wſſeho stavové y wſſicni wubec zdrávě při sobě povážiti mohau. A poněvadž w tom ne wſſem, gakž od nás weyš oznámeno a předloženo, proti nám wysoce gest gednáto, a mocnosti nassí vblíženo, aby w takových neslussných závazých předse státi měli, toho nám nigaž flusně děle stáſſeti a dopauſſeti se nezdá, a dobré y spravedliwě náležité není.

Protož magi ſvrdhu pſaní poſlowé nassí wſſecto. to ſtaſ wům bedliwě a ſe wſſi plnosli předložiti, a jim na mísſe a gméneim nassim přísně přikázali, aby ſe hned bezewſſeho miffánj neprodlewají z takových ſvých spuntování a závazkům propuſtili, a těm osobám, kteréž gſau k doſčeným závazkům a ſpíſům pečeti ſvé přivěſtili, neb přitiskli, a nyní

w Praze ty osoby přítomni budau", gich pečeti návratili; kterížby pak k tomu sněmu nepřigeli a přítomni nebyli, těm aby konečně gich pečeti také odeslali, a ty závazky a spisy vzdělané poslum našim w moc gich dali, abychom w skutku znati a věděti mohli, že taková sňasseni a závazky dokonale zdviženi, zrušeni a zkaženi jsou.

Gestiby pak vždy na svém takovém nesloužném přesvězetí nevstupně stáli, a z těch puntůw a závazkůw se hned, gakž wejs dotčeno, propustiti nechtěli; byloby nám obzíneš tau měrau mezi ně přigeti, a nasse v zemské obecní potřeby s nimi gednati a předse vzhýti, než gízby nám ťudy k tomu přijíma dána byla, abychom na ty cesty pomyslili, kudy a kterakby vrchnost a mocnost nasse královská nám a království Českému k dobrému a vžitečnému zachowána být mohla, gsauc té milostivé naděje k řádům, že k tomu přijti nedají, nébrž se tak k nám, gakžto k řádu a pánu svému, gakž wěrným poddaným dobře náleží, zachowají, abychom tau přijímau gsauc k nim milosti nassi královskau nakloněni, w dobré lásce, svornosti a pokoji s nimi byli a trvali. A my se k tomu milostivě poddáváme, když se z toho sňasseni a spuntowání propustí, a ti závazky, gakž dotčen, dokonce zrušeni a zkaženi budou, že všeckv to, což gest předessle a od starodávna we dřádach zemských bylo, a to se od nich před námi pokáže, má na budauchym sněmu obecnym, kterž gím řádům poslové nassi, když se z těch závazkůw, gakž se wejs oznamuje, propustí, hned na den vrčitý gmenovati, a na mísse nassem oznamiti a položiti magi. Na kte-

rýmžto sněmu osohně, dali Bůh, konečně býti ráčjme, a stawové wssíci abv se tolikéž na tom sněmu nagíti dali, zaře- do desí zemských vložiti, vtwrditi a vpevniti, a nad swobo- dami, zřízením zemským, řádem a právem, v lidskými spra- wedlnostmi ruku nassi královstku držeti a milostivě v spra- wedliwě ge w tom ochraňovati, a tak se we wssem podlé sluss- nosi, gako král a pán gich milostivý chowati ráčjme, čehož sobě stawové, ani žádný gím slussné do nás zřejovati ne- budou moci.

Přitom také poslowé nassi stawův od nás milostivě žádati budou, aby ty artykulé, kteréžby nám w tom budau- cím sněmu předložiti vmysl měli, nám pořádně sepsané odes- slali, abychom w ty nahlednauce, gím wyrózuměti a tě- mi se zprawovovati ráčili. A wssak gsme té naděje, že stawové žádných artykulův, kteréžby se na mocnost a vrch- nost nassi vztahovali, předsebráti nebudou. A my také při tom v gine artykulé, kteréžby nám a království České- mu k dobrému a vžitečnému býti mohli a slaužili, předse- wžti a při budauchým sněmu gednatí, a tolikéž stawům na gich artykulé, kteréž gsau Nám poslowé w gich instrukcích předložili, dálší odpověd nassi dali ráčjme. A což Nám také dále poslowé nassi, gako gím milostivě wěřjme, w tom we wssem dobrého a vžitečného podlé znění instrukcý nassi zgednatí a způsobiti budou moci, w tom aby žádné pilnosť a práce nelitowali, a Nám o tom, cožkoli zgednají, dnem v noch gednohokaždého času oznamowali; abychom se w- dělā čím zprawiti. A my gím to milostí nassi královstku

zpomjnati ráčíme. Dátum w možství nássem v Wittemberka
w neděli křížovau léta 1547.

Sez dynand m. p.

Henricus Burgravius Misneci

S. R. Bohemie Cancellarius:

Po přečtení té instrukční vissidni byli od Wylema Křížedého z Ronowa napomenuti, aby poněvadž se přišli weslích věcích dotýká, wesměs na svá kolena pokleklí, a Pánu Bohu se pomodlili; neb giž ssiptka galo vyvržena gest, aby sám Pán Bůh ráčil nich pomocíkem býti, a w dobrejm y w svatém svém pokoji království České zachovati. Ten den a na zvýši nemalá mezi starvy byla rozhodnost z neb nevyšší purkrabi Kragiř z Kragku, který v krále Geho Milosti w poselství byl, gřa gřiným duchem nadechnut, počal vrtouchy honili, a rozličně, aby gediné z těch závazků sjeti mohlo, lidí strassiti. A poněvadž wedle auřadu geho předněmu náleželo se přimlauwati, k tomu konec přimluwau svou směrowal, „že on s těmi, kteríž se s nimi nevyposlěze k sňesseni přátelstvímu přiznali, o těch věcech, o kterýchžto král Geho Milost w instrukční své důminku činiti ráčí, málo a těž méně hned nic gest newěděl; než teprva něčo tomu porozumivá, slysse také něčo we wogstě, žeby kurfürst sám w tom slysseti se dal, že gest ho vbezpečenj na Čechy zavedlo; a protož aby se toho do ponděljiho, ažby se wětší počet sgel, požaložilo.“ A když se gest w ponděli wětší počet ze všech starv království Českého sgel, tříž purkrabi přimluwau svou takowau včinil a žádost, a napomenutj císařstvě w království

ze straný propuštění těch žávazků obecně dofti; opačně své-
zdání, oznamoval: „Žeby pro dobré vpočogenj, a aby to
zde, kteréž se na toto království valí, mohlo překáženo býti,
tak včiniti a z těch a takových žávazků propusťitiby se chtěl;
aby snad kdyby se to nestalo, králi od stavu k nepokoji přij-
čina dána nebyla; zvláště když se král w to poddává, že
jněm položiti, a staloli se gest gaké vblíženj swobodám tohoto
království, k napravení skutečně chce přivesti; neb z té po-
hraničné insstrukčné tomu gest rozuměti, geslilže toho nevčinje-
me, že král s námi bude konečně váleti. A my vědíme, co
se ginde děje a giny děje, a mohouce po kope vžiti, aby
chom na sebe y na toto království těch a takových y snad
gesíš větších těžkostí nevvedli, a snad y o ostatek těch na-
ších swobod, kteréž gesíš máme y o statečný své abychom
nevríšli. Neb kdyby gaká podstata při nás byla, mohlo by
snad něco toho se předsevzýti; ale nerozuměti tomu gest,
abychom co moch wálečnau provesti mohli. A kdež nevýmá
w takových věcech wálečných podstaty a všech věcích dostačku,
nebývat tu také ani žádného prospěchu. Wálku gest snadno
gednomu každému začít; ale rozumný gedenkaždý musí toho
pilně sjetřiti, a k tomu bedlivě prohlidati, kdy a gaký konec
by gi mohl býti. Kdo nikdyž nic nemá, ten k wálce a k ne-
pokoji všelikak pospíchá. Budeli od nás králi přijčina dá-
na, to gest věc gislá, že na nás s lidem svým se obráti,
a císař gakožto bratra svého podlé této své ohrady nikterak
neopustí. — My pak gíme od neprátele ze všech stran ob-
číjeni, co sobě medle počinati budeme? Neb z jedné strany

kníže Baworště maga dceru krále našeho, druhau Falckrabě kurſíſſt, třetí kníže Gelerště, ti také s námi podle krále wá-
leti budau. — Kníže Miffenště Mauryc s bratrem svým, ti
gsau se, ač newjm kterak, nowými smílauvami, aby se ne-
opauſſtěli, sobě zavázali, a aby se nad Čechy pomstili, to
welmi rádi vſlyſſi, a gak ſobě to ſauji. Slezácy a Mo-
ravane nám proti králi gíſte pomáhati nebudau. Rakuſſane
pak gsauce geho tědičnji, ti aby nechtěli, muſegi na nás
tahnauti. A gsauce wſſechněm okolným národům, zwláſſtě
pak Němčům v weliké oſſliwosti, co živo, na nás
ze wſſech ſtran ſe obráti. A protož takové, tak mnohē
a ſylné neprátely ſobě gak na hrdlo vtoſti, gest welmi ne-
bezpečné. Neb Turka lépegi a ſnážegi byloby podníknauti,
než tak přáteſtviém ſvogené pány na ſebe obrátit, a ge
na ſebe poſſtwati. A kdyby wálka s Turky byla, těch
a takových ſtěd by nikterak nečinili, které a gaké ten lib
čyſařský činj; což ſe od nás poſlů očima ſpatřovalo. A tak
což králi náležj, neylépe gest od toho puſtit, a což také návr
ſpravedlivě ſe držeti, a od toho nevpauſſtěti. Máme w ru-
ſau naſſich poſog v nepoſog, což lepſího gest, toho potřebí
gest nám ſtetiti, a toho ſe přjdržeti; neb ve wogſtě zběč
ta ſe tomu těſſi, abychom my toliko něco začali a přjehnu
k wálce dali."

Přimluwa geho od nevyhýſſiho komorníka, v od ginhých
blíž při něm na ten čas příſedjých byla ſchwálena, až po-
tom po pořádku přimluwa přiſla na ſana z Perniſteyna;
kterýto k. týmuto rozumu gi včinil:

„Zápis našeho přátelského sňessení gest zřetelný, a také
pečetmi stvorený, ten z žádné gine příčiny se nestat, než to-
liko pro samé obhájení a zachování svobod, weysad, rádu
a práva království Českého. Neb mandátem královským
všecko to bylo k žádze a zrušení příšlo. A tak za příčinu
stížnosti takového mandátu, kterýž lidé giz déle snesli a wy-
trpěli nemohli, tím zápisem přátelského sňessení k obhago-
vání svých svobod stávové gsaū se sobě zase zavázali.
Z kteréhož zápisu tomu se nikterakž wyrozuměti nemůže, aby
ným gaké vblížení vrchnosti a důstojenství královskému se
státi mělo aneb mohlo, tak gakž král Geho Milost w instrukcích
dotýkati ráčí, wykládage a nás gako naříkage, gakobychom
my geg pod tau záštěkau včinili, abychom Geho Milost z au-
mysla na to, cožby nám náleželo, se potahowali, a vrchnost
y (regalijs), gakož toho dokládá, vblížowali; gessio toho gak
při mně, tak také y při ginyh všech lidech nebylo a gessitě až
posawád není; nýbrž král w témaž sňessení přátelském, a w témaž
zápisu při své spravedlnosti, y při všem svém právě
gest zachowán; a což Geho Milosti spravedlivě gakožto králi
a pánu náleží, w tom we všem hned znamenitě vyhrazen.
My zase králi, kterémikoli povinnostmi gsmé zavázáni, ty
vždycky gsmé gakožto věrní poddaní činili, a až posawád
s welikými gissé těžkostmi činjme. A protož za spravedli-
věbý také bylo, aby y král nás přitom zůstavil, což nám
spravedlivě náleží; gakož gest se pak nám k tomu, při-
maje toto království, zavázal, aby nás podle povinnosti
své ochraňoval; a ne tak nás sobě bězvýseho našeho pro-
vinění w zlé vůniénj bral; poněvadž včiněním takového

¶ c 9

zápisu, nle se gest nového nestalo, ani proti přízeni zemskému, ani proti dobrým starobylým, a takž ta instrukčn w so-
bě obsahuge, chvalitebným pořádkum: ale w takových
a mnohem menších příčinách předkové nassi tolíkž gsau či-
vivali, a w těžkostech svých k zápisům takovým se vtíká-
vali, takž pak ti a takoví zápisové v závazkove s pečet-
mi před rukama gsau. *) Welmi potřebný zápis gest, (dále
dowozoval), a gako nějaké zrcadlo nyněgssich všech těžkostí,
kteréž gsau se Čechům hned od počátku králování daly, a až
dosavád gestte dějí.

Pročez je tolík nás nuzné a příliš stížné příčinu k to-
mu zápisu přátelestého snessenj gsau přivedly, abychom se gří-
aspoň o nasse svobody zasaditi směli, a gíz vjce gich sobě
russiti a čazyti nedopustili. Neb tím mandátem od krále wyl-
slaným veliká díra a mezera w svobodách království Českého
a nássich se zdejala, a ta kdyby k napravení zápisem tímto
přivedena nebyla, gíz bychom do ostatku o všech svobodou
přijiti museli. Neb když od mnoha let stanové tež mežy se-
bou na rozličných roždijích byli, a když to na sněmey gezdík
nechtěli, všeligalekým gednání obecného s pílností se vyšší-
hali, a gedni druhých se stítili, bezpečně o dobré s sebou

*) Dal přitom zápis čistí léta 1465 za krále Jiřího na Že-
lené Hoře v dáném, w němžto stanové a tiz zápisujc
hned sprem počátku toho zápisu příčinu položili, že
gsau se w tiz zápis proto zapsali, gfauce sobě tím všia-
kni povinai, a předkem sami sebe, vlast swau a no-
tomky své opatrowati. Pak y gini zápisové k tomu po-
dodně čteni byli.

tožmáslavat nesměl, všedco všudy v na všse strany hynulo, nic se dobrého negednalo; ale toliko obmenysslelo, kudýby lidé o statečky své přistrogeni byli. Tak kdož nídnjž nic neměl, anebo statek svůj hanebně vtratil; ten se všesligat připochlebiti hleděl, aby mohl k něčemu přijti, a tomu kdož statek měl, pod nějakou barvou spravedlnosti, rádu a práva geg vydržti.

„V za těmi a ginými mnohými příčinami, aby zase stavové v svornost a v stálost mohli vvedeni být, zápis nášeho vpříjmého snessenj se stal; z kteréhož abyhom se hned tak lehce měli propusiti, toho se níkterakž při mne nesnáší; neb tím a takovým propusťením glžbyhom se v tom ve všesene winni dali, což král v instrukcij za stížnost sobě pokládá. A protož mé zdání gest takové, aby k císaři v k u králi gesstě gednau v obšírných artikulích příčiny toho předloženy byly, proč gsmé se v ten a takový zápis stavové gíž dáti musyli. — Že pro nic giného, než toliko pro zachování lásky a mezy námi všemi po loge dobrého, svobod, rádu, a práva; a ne abyhom tím komu, a zwláště králi a pánu svému vblížovati chci, k němuž gsmé se vždycky věrně, poddaně, galž na lidi poddané a dobré náleži, chowali, a gesstě chowati injnime a chceme. A poněvadž se to pro zachování dobrého po loge, lásky a svornosti stalo, král, že v svornosti mezy sebou gsmé a ne v rozdílích, mělyby zwláště nad tím také libost mít; než gesstě gest se pak někdo v něco straného a zlého dal, pod týmto nassim všejmým snessenjim, nechť to zlé sám neje, a to všem našim stavům se přičisti nemá a nemůže.“

Po dovolání řeči geho Wylem Římecky se přimluvil:
„že Geho Milost na gisťe artikule, k sněmu které posly od stá-
wù království Českého vyšlané, mage odpověd dát, pod způ-
sebem odpovědi, stížnosti své gakésy w mnohých artikulích
tolik sobě pokládá, a gakésy hřejchy, k u kterýmžto my se ne-
známe, a gich se bohdá wssíčni nebogjme, nám přičítá. A což
mandátem svým gessě nedokonal, instrukční tauto to wssé
vrchovaté na hlawu hned dolil; čehož gsme gisťe na něm,
abychom v něho w takovém zlém, hanebném a všekrém
domnění byli, nezaslaužili; neb gsme geg sobě z milosti a lá-
sky za pána zwolili; a tolíkž, poněvadž království toto
gakó přednji kurſíšství gest, chsaři Geho Milosti bratu krále
nasseho k chsařství dopomáhali; za taková nasse dobrodinj
w pravdě takové odplaty gsme se nenadali. — A zvoláště
pak když gsme bohdá toho nic nevčinili, čehož bychom slussně
a spravedlivě včinili anebo neměli anebo nemohli; když
gsme wssudy a odewšech opusštěni byli, a nám se gest w swo-
bodách nassis vblízovalo, nerěbauce co činiti, a bywssé na ten
čas od obogich wysoce podlé smluv vědičných napomenuti,
abychom gisťe pomáhali, a nemohauce se nikdy těch a tako-
vých smluv vědičných doptati; když gsau ge nám že země
wen pře vyrdežli, a purkrabí Pražského w království tomto
s sebáu gsme neměli, a nepřátele do země toho království
zbrogně a wogensky bez wssi ohrady wskočili, lidem nebohým
znamenité škody činili, a ne tak, gakž král Geho Milost
pisše, se brali; musyli gsme se gíž k tomu vtečy a k tomu
přičiniti, k čemuž gsau se wždycky předkové nassi vtíkali;
abychom sobě proti takovým těžkostem nějak wždy pomáhali,

wice swobodám království Českého, ani nám také vblížos-
vatí giž nedali. A protož snessenj včinivsje, lid gsmé pro obra-
znu a ochranu království Českého a žádnému na škodu do pole
wyprawili; gessiť neymenšího sloujčka od žádného toho gsmé
nejslyšeli, aby kdo směl powěděti, žeby za malý peníž škoda
se gemu od takového lidu naseho státi měla, (gessito syc na od-
por toho wychwáleného lidu pokogného, kterýž s králem Geho
Milosti, jak pisce, pokogně skrze království toto k' císaři
do Chbu táhl, a gaké a jak veliké y nenabyté škody gsau se
dály, psanj mnohá před rukama gsau, y tak množž swědko-
vé, cožby se w skutku ukázati mohlo,) wyprawenjm toho
lidu do pole: ale rozličně nás y některí domáč a vlastní
nassi přirozenj Čechové, wssak království tohoto tegu ne-
přátelé, malugi, z pauhého gakého sy domněnij, w rozličně
a divně barvy obláči, gessito kdyby někdo gini, kdožby pak
ten koli byl, nežli král a pán nás, smělby to o nás psati,
mohlaby se gemu na to ta q taková odpověd dáti, žeby se
on musyl za své psanj hodně styděti. Reb gni kurfiršt, ani
žádný gini námi Čechy nebyl gest zaveden, a pochrůžky
žádnému gsau se s tím nedály, gak se w instrukčkách vkládá:
kdyby k tomu nassemu snessenj přátelskému přistaupiti nechtěl,
žeby ze země s manželkou y dítkami svými od nás wyhuan
býti měl. A co se závazku Gryspekového dotýče, ja men-
šími přejčinami gini mnohem znamenitější y vrozenější,
na závazky z poručení království bráni byli, na kterýchžto
až posavad nebožž gsau, a z těch aby propusťtěni byli, ni-
kterakž se dovoliti, a my slawové přimlauwagice se za ně,
toho se také nemůžeme doprosyti. A tak se nám wffidně

wſſebni hřichové w ſmrtedlné obraci, a gich ſmrtedlnj wde wſſedni. On — ſe wſſemi ſwými wždycky we wſſem ſprawedliro a práv gest, a my wždycky, včiňme co chceme, vinni, wſſecká naſſe předſerwetj gſau neſprawedliwá a na vblížení vrchnosti krále lowské, toliko rožkaz neb mandát gest ſprawedliwý. On — w to ſe poddáwá, že nám toliko to chce do deſt kláſti, co bu- deme moč, že gest to prwé bylo, ukázati; a poněvadž nic toho před rukama nenj, a bylo gest co toho, to wſſecko giž gest uklizeno, nebudem moč nic ukázati, budem ſe s njm d to ſauditi. Před kym? — Gesso wěc tějká gest s rych- tarem ſe ſauditi, a malo kdo práv zůstane, kdo ſe s pánem ſaudj. Nebo kym že závažků těch propuſtěním ničehož ſe gineho nehle- dá, než abychom ſtarové zase w předefflé neſwornosti a ro- tržitosti vvedeni byli. Když ſe to tak ſtane galž předeffle, wždycky hlawy dolů nosem ſlopjme, o ſwobody naſſe neto- liko ſe nezasadíme; ale ani zapíſnauti ſmíti nebudeme. Ne- bo kdo gest ten gedincký byl, aby ſe byl ſmíl toliko o to vžwati, aby po ſhoření deſt zemských přiſaha králowská zase do deſt zemských wložena a wepsana byla? A protož lépe bylo nám zemřti, nežlibychom tak hanebně předkem o ſwo- body, potom ſeb napoſledy y o poctiwoſti naſſe měli tak ſtrogeni býti. Nebo giž ſauto inſtrukcy bez naſſeho ſprave- dliwého wyhledání a rozeznání patrně témeř gſme odsauzeni; gesso kdyby nám to bylo ſe prwé, než gſme lid na rožličná a mnohá přiřkánj a připovídánj z pole domů obrátili, aneb inluwilo aneb psalo, byſlibychom ſnád vmléti a wěděli, co také za odpověd dát. Ale ſnadno gest tuho, kdož ſomu wěři, ſklamati. A protož ſwau řeč ſjmito zavíram, k nic gſem

neslušnemu své pečeti nepřitiskoval, w nic gsem se neslušného s ginyji nedával; než gakožto geden z obyvatelů království Českého a přirozený Čech'y také milovník vlasti své a svobody království Českého se zasadil, tak snadno ani tak lehce od toho pustiti nemíjim, odvěsti se také nedám, na poctivost, pečet, v na své připovědění a závazek můg památkovati chcy."

Potom giny mnozý se přimlauvali, gak z panstvého, ryšského, tak také z městského stavu. A wssak tak při takových rozhřítoſtích za obyčeg bývá, geden sem a druzý tam, gakto když geden wůz dwogi konj po zadu v po předu sem v tam rozbísně táhnau, a ti, genž na něm sedí, sami se wsselícek wespolek hryzau. Neyposléze wssicěni tři stavové na tom se snesli, aby k spisování opět ginyh instrukcij ze všech stavů gisťe osoby voleni byli. Než ti gesstě na místě postavili, některi sibale pod gakauši lštiwau chytrosti stavu k tomu naloňovali a lahodnými řečmi naposled téměř všecky k tomu přivedli, že gsaú k tomu svolili, aby ti wssicěni přiznávach k přátelskému sňessení pečetním sňvzení listové, gichžto geden djl w moci Syrta z Otrsdorfu, a druhý Wacława Pětipeského z Krásného Dworu a Melichara Maura z Ror, byl chowán, na zámek ke dškám zemským podáni a složeni byli; tak aby ti, kteři duchem vrtoch nadchnuti byli, k svým pečetím snažegi přigiti a za zdárce a za ty, gesstoby se nad poctivostmi a pečetní svými zapomenuli, nezůstali. Giny vprjměgssi na odpovr nastupovat poručili, prawice: že tak bezpečně ti listové se chowagi, gesstoby při dškách byli, a gesstě bezpečněgi: wssak gsauce petom

přimluvami přemožení, tomu miffu dali, a s jinými se w tom srovnati myslí. W městech pak Pražských veliký rozhod w lidu o ty listy byl, až předložením Wylema Křineckého k tomu povolili; neb znamenité připovídání. všech něm se dalo, že žádnému ani také králi nemají vydávání býti. Ale všecko se to opatrným a ltiwým aumyslem dalo, aby tím aspoň prostředkem začátek se stal, kudyby přátelské stavů sňessení se zrušilo. Tak se sňilo, aby dobré nebylo, neuinný aby vtrpěli, a winný v sňibale aby w pokogi zůstali.

Při též sňemu také se ohlášly Kasspar Pflug, řečuje sobě, kterak tím dotčen gest, gakby nestydaté zpráwy činiti, a něco neslušného před sebe bráti měl, a stavům k u paměti dovozuge, že gest se on w ten auřad wogenškého říditelé, sám od sebe newložil; ale k žádosti stavů, ač s velikou těžkostí geg přigal, a to pro lásku tu, kterouž k u království Českému, gakžto k swé milé vlasti, má, a pro zachowání swobod téhož království; aby tedy w tom od stavů nebyl opuštěn, žádal; poněvadž tomu rozumí, že geho nepřátele při králi geg offstliji.

Tolikéž v městane Žatečtí se ohlášli; pravice, že toho tak není, aby oni krále a pána swého do města pustiti byli nechtěli; než když k nim dne sobotního trhového Jakub Hruška přigel, a gím slowem královským wezel, aby což mohau neywice hospod připravili, a sňijí se opatřili, že král s znamenitým počtem chce k njm přigeti, to gau za odpověd dali: že krále pána swého rádi vhlídati, v také w gisicím počtu me 40 aneb 50 konjich do města přigiti chtj; ale toho národu Husářského že nikterak do města pustiti nechtějí

a nesměj, aby se snad něco zlého nezběhlo, a tak že tolikéž
omylně při Geho Milosti královské omluveni býti musejí.

**Art yku lowé na tomto sněmu swoleni
g sau tito:**

1. Gakž gest Geho Welebnost císařská a Geho Milost
královská pán nás milostivý gisťe osoby k nám stavům krá-
lovství Českého s listy mocnými wěřjchmi, a tudiž s in-
strukčními na tří sněm vypraviti a wyslati ráčil; na kte-
réžto poselství stavové posly své tolikéž s listy wěřjchmi
a gisťmi instrukčními pod pečetmi zemskými vypraviti rá-
čili zegmena tito: Adama z Sternberka na Zelené Hoře,
purkrabí Karlssteinského, Jáchyma z Hradce na Hradec.
Z panů: Wáclava Žetinského z Nestagowa na Žehušicích,
Jana Wrahského z Wrbí na Dřevčicích. Z vládyk: Wá-
clava Slájibrského z Kowin starého města Pražského měšťana.

2. Na tomto sněmu také se vissíení tři stavové sje-
sli: Co se saudů zemských menších v wětších, kterýžby
nynj při suchých dnech letničních neyprv příssíž bržání býti
měli, dothče, zěch se až do dne sv. Jeronýma odkládá z pří-
čin slunných a hodných, a také z toho, že množý pro dale-
kost cesty, magice se z toho sněmu zase domů uawrátit, ne-
mohliby zase k saudu postačiti přigeti; a tak tudyby množý
pro dalekost cesty o své pře a spravedlnosti přigjiti mohli.
A protož stavové vissíení, aby se zase gmenovitě na den
sv. Wjta neyprv příssížho na hrad Pražský sgeli k wysly-
šení řákového poselství a od Gich Milostí odpovědi, tak
gakž instrukční to w sobě ssiřegi obsahugj.

3. Na tomto gsmé se také snesli: Wychomie i Geho Gasnosti cýsařské a i Geho Milosti královské, pánu nassentu milostivému, na čem gsmé se na tomto sňemu snesli, a oč i nám Ich Milosti poslati a psati ráčili s odpovědmi posly své, zegmena swrchu gmenované a postavené s gisťmi inſtrukčními, mocnými wěřjchými listy pod pečeti zemskou wyſlali a wyprawili; a na to třmto sňemem (relatory) wedlé zřízení zemského ke dskám zemským, aby tāž pečet i tímž inſtrukčním, mocným listům přitíslena byla, wydati se magi.

4. Na tomto gsmé se také snesli: Co se těch listů a zápisů listovních spečetěných, které gsmé mezi sebou pro dobré a vžitečné krále Geho Milosti, a pro svobody tohoto království v nás wſech obywatelů w něm na gisť způsob, tak gakž o tom ſířegi inſtrukční i cýsařské Gasnosti a i Geho Milosti královské od nás stavů včiněné w sobě obsahugi, včinili, dohýče; tiž listové aby zapečetěni w truhlách byli od těch osob, které gsaú ty listy w své mocy měli a při dskách zemských v s kliči leželi, a žádnému od auředníků menseſtích od deſt wydávání nebyli; ale při dskách dotud leželi, dokudžby nám wſem třem stavům, to což gest prve při dskách bylo, a nač se inſtrukční i Geho Gasnosti cýsařské a i Geho Milosti královské od nás stavů včiněné, wztahují, zase do deſt wloženo a vloženo nebylo.

5. Na tom gsmé se také gednomyslně snesli: Gakž w těchto nynějších časech některi žli, zrádní a neslechětní lidé pjsně, nápisu hánliwé bez podepsání gmena svého, předs

Tem proti Vánu Bohu, Geho chýsťce Časnosti a králi pánu
 našemu Geho Milosti, osobám a stavům království Českého
 a na znamenité vblíženj a lehkost národu a gazyku našeho
 Českého gsau skládali, psali a tiskli, což gest prvé zřízení
 zemským starým zapomědno pod pokutami znamenitými a vy-
 měřenými, kteréžto zřízení zemské slovo od slova takto w so-
 bě drží a obsahuge: „Král Geho Milost, páni, rytířstwo,
 v wsecká obec království Českého na obecném sněmu takto
 mezy sebou zgebinali a zustawili a díkami památnými zapsati
 rozkázali: Gálož w těchto předesslych časech některí zli a ne-
 slechetni lidé cedule zrádné, neslechetné a hánlivé na wsecky
 stavu tohoto království, v také na pány a auředníky zemské
 spisujice zrádné a neslechetné počautně lepali, kladli a metali
 gsau, kteraužto tak zrádnau, neslechetnau věc páni G. M.
 voládyky a Pražané chtice zastawiti a překazyti, aby takoví
 zli, zrádní a neslechetní lidé w tomto království prospěchu
 mítí nemohli; takto o tom z rozkázání krále Geho Milosti,
 s povolením a dostatečnau vůli panů, rytířstva, Pražan
 na sněmu obecném rozkazuj, wypowídagi a nalezegi: Kdo-
 bykolivěk po tento čas, z kterehokoli stavu a povahy člověk
 w takové zradě a neslechetnosti postížen a w prawdě nalezen
 byl, gesitoby takové zrádné cedule spisoval, lípal nebo me-
 tal a kladl, a nebo takových cedulí neslechetných která pý-
 tina byl; že k takovému každému má hledjno a saženo býti
 gálo k neslechetnému člověku, a takový každý má bez milo-
 sti čtvrceň býti gálo zrádee. A kdo by pak nagda takovou
 zrádnau ceduli hned gi neroztrhal, a gi komu ginému k čtení
 a nebo k ohledání podal anebo poslal, a w tom byl pořízen

w řutku, že gest to včinil, ten má sedět rok v vězení we wěži bez milosti, a o takového žádného žádný se přimluvati nemá zgewně ani tegně. A w tom roce byloliž naří shledášno a vswědčeno, že gest on tu ceduli sám spisoval nebo kladl a lepal; tedy takový má trpěti pokutu swrchu dotčenau, to gest, že má čtvrtcen býti gakó zrádce. A idoby gi nassel a čisti nevměl, má gi strhati."

Gakóž se důmanka swrchu stala z strany těch pečetěných zápisů, kterýchž Pražané na zámku ke dskám vydati nechtěli, a proto se baučili, gak gsa to pilně opatrowali, vyrozuji se z nich vlastního psaní:

Můg zvláště milý Pane Kmotře! *) winssugi wám šťastnau dobrau noc. Přísslo mi na mysl a za potřebné vznávám, abyste s Pražany a s těmi osobami, kteríž ty zápisu w své mocy magi, aby to wſſecto zeytra bohdá nahoru ke dskám podlé sňessení nasseho přivezli anebo přinesli, aby se to wſſecto vykonalo, nežby se relach stala, gij proším to opatřte.

Dán na hradě Pražském w středu po Božím vstoupení.
Léta 1547.

Wolff starší z Kragku purkrabě
Pražský, vlastní rukou.

Toto od pana z Pernsteina k Pražanům:
Páni a Přátele mogu mili!

Teb wám posylám ceduli, která mi gest wčerejšího dne od pana purkrabí poslána, pak gij proším, ráchte mezy se-

*) Gene z Pernsteina.

bau dnes o to rozmíruviti; a poněvadž se sňessenj stal, to vykonati, aby skrze to žádné probleni mezi námi nebylo; neb neznám, aby se tím položením těch žápisů v dešt gach zmatkywé státi měli.

Jan z Pernšteyna.

Odpověd na instrukční krále Geho Milosti.

Instructions k neygasněgssimu knížeti a pánu, panu Ferdinandovi z Boží Milosti, Křižskému, Vberskému, Českému a t. d. králi, na osoby odewssch tří stavův království Českého, k Geho Milosti královské panu nassemu milostivému vyslané, totižto: na vrozené Adama z Sternberka na Zelené Hoře purkrabě Karlsteinského, na Jáchymá z Hradce na Hradci, na Václava Berušického na Berušicích, a na Jana Wrabského z Wrabí na Dřevčicích, a na poctivé Václava Štibrského z Rowin, na Jana Panffila od zlatého Lwa, z Pražanů na místě stavu městského téhož království Českého.

Předkem Geho Milosti královské panu nassemu milostivému služby nasse vždycky věrné a výjimne se vssi hotozwanu a povolnau od nás stavův království Českého poddařnosti oznámje, a Geho Milosti královské grámenem nassim žádati v winslowati budete na Pánu Bohu všemohauchým dluhého zdrawi, sťastného, prospěšného v také pokogného nad námi v nad křestanskem panování, galožto králi a pánu nassemu milostivému. A přítom Geho Milosti královské listu tohoto nassoho věřjeho dodáte, a po přečtenj téhož listu

wěřjchho Geho Milosti královské toto od nás oznámit a předložit.

Galožto Geho Milost královská pán nás milostivý i nám stavům království Českého na sněm obecní, který na hradě Pražském ten pátek po na neberstaupenj Kryšta Pána bržán byl, ráčil gest vystati vrozené pány: pana Bertholda z Lippého na Krumlově nevyvysího maršálka království Českého a pana Giržho Žabku z Limberka na Kaunicích, radu Geho Milosti královské, a místokancléře gíž gmenováneho království Českého s instrukcij a to takowau: Kdež Geho Milost královská to sobě do nás stavům zřejmouli ráči, že gsme bez povolení a bez vůle Geho Milosti královské sněmu, kterýž od Geho Milosti královské w neděli provodní gíž minulau na hradě Pražském položen byl, moch téhož suemu až do weys psaného času, totiž, do pátku po Božím na nabewstaupenj, poodložili, čehožby se Geho Milost královská do nás nadjiti neráčil. —

Y Geho Milosti královské takowau odpověd od nás deyte, že se gest toho tím vmyšlem, aby se Geho Milosti královské gaké tu vblížení dálo od nás, takové odložení sněmowní nestalo, než toliko z příčiny té, že my stavové podle rozeslání Geho Milosti královské a položení sněmu na hradě Pražském, kdež gsme se w nemalem počtu na týž sněm řgeli, pro nepřítomnost Geho Milosti královské o věci Geho Milosti královské a království Českému y také nám wšem obywateľům vžitečné gsme gđnali, té gsouce do Geho Milosti královské naděje, když se odložení takového sněmu od nás stane, že Geho Milost královská k snažné nassi žádostí

a prosbě, kterouž gsmě na Geho Milost královskou, kře po-
sly nasse k Geho Milosti vyšlané vyznesli a vložili, ráči
mež nás na tento nyněgssi sněm přigeti. A poněvadž pa-
měti gsař že z přejcích slušných obkladové moch sněmu do gis-
ných časů gsař se prve také činjvali, a my aumyšlem dobrým
y také výpřímným pro dobré Geho Milosti královské a králo-
ství tohoto to gsmě před sebe vyzali.

Protož Geho Milosti královské žádati od nás budete,
aby Geho Milost královská do nás to sobě stěžovati, a nám
ke zlému toho přičítati neracil.

Dále, gakož Geho Milost královská w insstrukcích své
w obširných slowích to sobě velice stěžovati a přejciny mnohé
překládati ráči, „co se přátelského sneseni a nařjeni na-
sího, kterék Geho Milosti královská w též Geho Milosti in-
strukcích novými závazky, spuntováním a neslušným předse-
vzetím, proti čízeni zemskému a t. d. gmenovati ráči, dstýče,
a po mnohých v obširných nám stavům předložených přejc-
nách nás wšech napomjnati y také přikazovati ráči, abychom
se hned bezewsseho nreštlání tím neprodléwagice z takových
svých spuntování a závazků propustili, a osobám pečet-
zase narátili a t. d. gakž to wšse w slowích dosť obširných
od poslupo Geho Milosti královské kře insstrukcích nám stav-
ům předloženo gest.“

Y na ten artikul Geho Milosti královské pánu nassemu
milostivému toto za odpověd dáte, že gest nám to věc lito-
stivá, a toho gsmě se do Geho Milosti královské, gakožto
bohdá wěrnj podvanj do pána swého nikterakz nenádáli, aby
tím měli dotýkláni byti, žebychom proti čízeni zemskému,

starobylému, dobrému, chvalitebnému, pořádku a obyčegi měli co toho včiniti ; gessio my Geho Milost královskau, galožto pána násseho milostivého wſſeligat a we wſſem vždycky gsme galožto wěrnj a vpřímnj poddanj ſetřili, nic toho před ſebe neberaue, cožby k vrážce poctivosti a dobrých naších pověsti býti mohlo ; ale wſſemi obyčegi toho hledjce, aby chom we wſſech a wſſeligakých věcích k Geho Milosti královské pěnu nássemu milostivému náležitau poddanost v posvinnost zachowati, toho žádnému ginému ze wſſech lidí a vlasti napřed v ničemž ; ani také tém, kteříž ſnad Geho Milost královskau ſvými poſtrannými zpráwami na to wědau, a Geho Milost královskau proti nám (wſſak bez násseho wſſeho prouinění a zaſlaužení) pozdrvihowati a k hněwu popuzowati v zovſſliwiti ſměgi ; gessio ani toho na Geho Milosti královské gsme nezaſlaužili ani neprouinili, pročby Geho Milost královská k nám do království ſvého Čeſkého v na ſněm my ſhecnj, a ginák přigeti neměl neb neráčil. A které gſau toho příčiny byly, pro kterežto starové království Čeſkého to ſuſſenj, a nařízenj přáteleſké mežy ſebau gsme včinili a w ſmilaunu přáteleſkau vtročili ; ačkoli Geho Milosti královské po naších poſlích předeffle gsme něco toho byli předložili : wſſak aby Geho Milosti královská gessě ſruntowněgi a doſtatečněgi tomu wyrözuměti ráčil, že gsme nic nového a nebývalého proti řízenj zemſkému, ani také starobylým chvalitebným obyčegům tým takovým způsobem předſebe newžali, toto Geho Milosti královské oznámjte, a příčiny tyto Geho Milosti předložite :

Předkem: Geho Milosti království dobrav o tom věs
domost miji ráčj, že množý výitečný, znamenitý a nový zá-
pisové a tslikéz sněmovné v povinnosti přisaby Geho Milosti
království podlé zřízení zemského před shořením ve dskách
zemských gau byly, na kterýchžto všemu království České
mu a nám obyvatelům geho nemálo gest, ale příliš mnoho
záleželo; poněvadž to za nevyhössi klepot a svobodu krá-
lovství Českého gau měli, máme a sobě pokládáme, v také
na tom společně, aby zase k obnovenj přissli zůstáno bylo,
ti a takovj zápisové, galž nezvadnau na sněmých obecných
toho žádáno, až posavád do desí zemských gau newesli
a vložení nebyli.

Druhé: Než gau takovj zápisové a svobody králov-
ství Českého k pořádnému svému vtorzenj přissli, mandátek
od Geho Milosti na veliké vblížení všech svobod království
Českého gest vysel, kterýžto ačkoli od Geho Milosti králov-
ství odwozán gest byl; však ne tak pro osobu Geho Milosti
království, jako pro přetržení vyselikého, svobodám králov-
ství Českého budauchýho zlého, v k tomu podobného vblížo-
vání od Geho Milosti království ginačegsího a gruntownégo
sího ppatřenj potřebujeme.

Třetí: že gau za Geho Milosti králuv Českých slavné
a svaté paměti předkův Geho Milosti království, stavové
království Českého za přejinami rozkazův a mandátův takov-
ých, gestu gau se na vblížení svobod království Českého
vztahovati chtěli, v gedenstegná předsteská sňesseni a smlau-
wy pečetěně vtházeli, a mezy sebou takové smlauwy pečet-
mi sňezovali, pod znamenitými pokutami aby se v tom

neopouštěli, dotud, dokudžby to, w čem se gest někdy mimo náležitost a starobylé swobody království Českého jim vblízovalo, zase k nápravě přivedeno nebylo; tak aby swobod, gichž gsaú jim předkowé gich s pracý welikau a skrje věrné služby swé dosáhli, dobyli a pozůstavili, vžiti a při nich bez wsseligaké překážky zachowáni býti mohli. Takž pak v za slavné paměti krále Jiřího, krále Vladislawa, krále Ludvíka to se gest w skutku za mensími než myni přejčinami stalo a vykonalo, což potom pro zachowání w království Českém budaucýho dobreho pokoge ob. Gich Milostí králuw Českýh i slussné nápravě přivedeno a dskami zemskými vtvorzeno bylo, kteréžto wěcy před rukama máme, a Geho Milosti království, když bohdá i nám sťastně do království Českého a na hrad Pražský přijiti a navrátiti se ráči, na suesmu obecném dklázati dostatečně chceme, té gsauce do Geho Milosti království, galožto do pána nasseho milostiwého, nez pochybné naděje, když skrje dostatečné Geho Milosti předloženj a vklázání nasse tomu wyrozuměti ráči, že Geho Milosti království tomu wssemu poget nau mijo dátí ráči, a tohoto nasseho dobrým vmyslem spříznění a přáteleškého sneseni, nez slussným předsewzetjim a proti zřízenj zemskému včiněným gmenowati neráči; nýbrž to potomně w skutku, a ginač, než nás a království Českého v obecnjho dobrého některi nepřátele v Geho Milosti království pod rozličnými barvami malugi a obauzegi, a Geho Milosti w osklivost dáwagi, ráči poznati a shledati, že gsmé něc nového a prw nebývalého těkto nyněgssich časům předsebe nebrali, než to, což nám z přejčin daných náleželo a dobré včiniti slusselo, že gsmé to

pro dobrého Milosti královské, pro zachování svobod království Českého v také počoge mezi obyvateli téhož království dobré, pořádné v také spravedlivě včiniti mohli, nežlibyhom přejčinou toho byli, aby skrze nelásku a nesvornost stanovů v království Českém měl nějaký rozbrog, než počog a různice povstati a vzniknauti, na čemžby Geho Milosti královské bez pochyby neráčila žádné libosti mjeti. A protož Geho Milosti královské poníženě od nás žádati a za to prosyti budete, aby Geho Milost královská neráčil sobě do nás galožto do svých vždycky věrných poddaných zlčovati. Což se propusťení z toho našeho sňessení a z přátelského nařízení aneb z smluv těch pečetěných dohýce, že Geho Milosti královské wúli slusně na tento čas v tom vyplnit nemůžeme; nebo sám Geho Milost královská dobré tomu vyrozuměti v také místo dátí ráčí, kdyby se to na tento čas tak pogednati a bezewseho slusného prostředku státi mělo, žeby v království Českém žádného řádu a pořádku, práva zachováno nebylo, z čehožby nám všem obyvatelům znamenitá nebezpečenství nastati musela.

A vssak aby v tom Geho Milost královská od nás galožto od svých věrných poddaných, povolnost a slusné poddání seznati, a tomu, že toho z žádného pýchu a svévolnosti nečinjme, než že znamenité naši potřeby gsouce tak vysoce dotčení, skutečně vyrozuměti ráčil, to Geho Milosti od nás oznámíte, že to a takové naše sňessení a přátelské nařízení, kteréž sobě Geho královská Milost do nás slězovati ráčí, při dskách zemských, tu kdež gine království Českého a lidské gsau spravedlnosti, všechy zapečetěné položiti gsme

dali a rozkázali, na ten konec, aby při drahách dotud ležela, dokud by ty věci a zápisové, obecnj sněmové, v gine království Českého svobody a náležejících stavům téhož království Českého potřebn zase do desk zemských newesly a od Geho Královské Milosti stvorenny nebyly; než když by se to koli (gakž pak za to Geho Milosti královské poníženě, aby se tím neprodlevalo, žádáme a prosýme) tím pořadem gakž v především bylo, vykonalo, na ginem negsme, než abychom vše ligalau, gakž v vždycky především v tom gsmě se chowali, náležitau povinnau poddanost k Geho Milosti královskému pánu našemu milostivému vklázali a zachowali, a z takového sneslení a zápisu listovních se propustili.

Přitom dále poslowé násli Geho Milosti královské předložiti a oznámiti magi: Co se zařízenj posudného, cel poměřijich, item odeslání některých artikulů, v také ginič některých věcích, nad kterýmižto Geho Milosti královská stížnost miji, a některé také zegmena poklädati ráci, domče, když Geho Milost královská, pán nás milostivý do království Českého a na sněm obecnj budoucý, za kterýž Geho Milosti královské, aby geg spěšně nám na hradě Pražském položiti a rozepsati ráčil, poníženě prosýme, přigeti, a k nám se, dásia Pán Bůh, šťastně navráiti ráci, že tehdy Geho Milost královská to všecko, což Geho Milosti královské a nám spravedlivě náleží, bude moce pořádně předložiti, v také o všem zprávu včiniti, tak že což sobě Geho Milost královská v těch ve všech artikulých z strany Hánusse Frydrycha, a někdy kurfiřsta Saska v také ginič do kohozkou slezovati ráci, strže Geho Milosti královské pořádně před-

loženj, newinnosti nassi dostatečně wyrozuměti, a tomu, že
 tím, což se nám připisuje, vinni negsme, msto dátí ráči.
 A pětou Geho Milosti královské, gakozto pána nasseho
 milostiwého prosyti budete, dskaradž Geho Milost královská
 na sném obecném od nás stawůw tomu wssemu gruntovně
 wyrozuměti neráči, že také nassim nemilostiwým králem
 a pánem bez nassho bohdá prouiněj býti neráči. A toto
 Geho Milosti královské doložite, že gsme se stawowé králov-
 stvoj Českého na tom snesli: poněvadž k Geho královské
 Milosti s tauto odpovědi a artykul wás posly nasse posylá-
 me, že se zase gmenowitě na den sv. Víta neypři přistího,
 na hradě Pražském sgeti máme, z přejciny té, abyhom to-
 mu, cožby nám Geho Milost královská na nassi stawůw žá-
 dost za odpověd dátí ráči, mohli wyrozuměti, wssak geslize
 Geho Milost královská k témuž dni sv. Víta, čehož žádo-
 stiwi gsme, a prosýme, mezy nás do královstvoj swého České-
 ho přigeti neráči; tedy stawowé při Geho Milosti královské,
 gakoby nám obecnj sném položiti a rozeplati ráčil, rádi
 s Geho Milosti královskau, gakozto s Pánem swým milo-
 stiwiwým, cožby Geho Milosti královské a tohoto královstvoj
 dobrého a vžitečného bylo, gednati chceme. A za to Geho
 královské Milosti stawowé prosýme, že Geho Milost králov-
 ská k Geho císařské Gasnosti přimluwiti se ráči, aby Geho
 Gasnost císařská wás posly nasse odpovědi milostiwau a la-
 stawau podlé Geho Milosti královské spěšně wyprawiti rá-
 čil; tak abyste wy poslowé nassi k témuž dni swrchu gme-
 nowanemu k nám na hrad Pražský s odpovědi navrátit se
 mohli, a my se toho Geho Milosti královské, gakozto wěruj

poddanj pánu svému milostivému službami nassjmi hotovými
na časy budoucí rádi wždycky odsluhovati mjenjme a chceme.
A na to wsecko od nás za milostivou a rychlou Geho Milo-
sii královské odpověd prosyti budete.

Item. Což se saudům zemských menšího v tvršího,
kterížby nyni při suchých dnech letních nejprvě přijíždějí
držáni býti měli, dohče, o tom Geho Milosti královské
oznamte, a Geho Milosti královské za to prosyti budete, aby
Geho Milost královská sobě toho do nás ztěžovati neráčil,
že g sine starové těch saudům až do na záptěj sv. Jeronýma
přijíždějí sobě odložili z přejin slunných, hodných, v také z té,
že množí pro dalekost cestu magice se z tohoto sněmu zase domům
nawrátit, nemohliby postačiti zase k saudu přijetí a tak tu-
dyby o své pře a spravedlnosti mohli přijít.

W témž rozumu v k císaři instrukční byla poslána,
v kteréžto při konců císaře žádali, aby je k Geho Milosti
královské přimluviti ráčil, aby takových omylných zpráv
tak snadně k sobě přijímati, a bezewssi hodně přijetí starov
království Českého v oskliost sobě bráti neráčil.

Poslové s tímž instrukčním vyjeli z Prahy hned ráno
v pondělí po památké feslání Ducha svatého, a v středu
na té cestě přijerossé do Verna fsest mil od Litoměřic ležícího
tu krále nassli. A tu ti poslové konawosse své poselství
oznamowali, že také k císaři Geho Gasnosti s poselstvím
wypraveni gšau.

Král Geho Milost ani instrukční ani nic gineho sobě
předložiti nedav, rychle ge předse puštiw, s nechutnau tváří
gim za odpověd dal: pokudž také s poselstvím k císaři

wyprawieni gsaū, aby tam geli, a když takové poselství vykázali, gakaužkoli odpověd mjtí budau, s tau aby se domů navracowali, ale k u králi, kdežbykoliv na ten čas w Čechách a w kterémkoli mjtě byl, wice nessli. Císař wyllyssaw ty posly w městě Henychu, a nedarv gim žádné odpovědi do Halle se obrátil, a ty posly při sobě držel za některau neděli.

Král pak aby se tisíce s wogskem do Čech přes hory vlaubiti a nenadále na Čechy mohl připadnouti, posly své do Litoměřic vypravil, kteržto do Litoměřic přigewisse na purgmistru žádali, aby gim ti sausedě k u pomoci přidání byli, kteržto gsaū při prvním přjezdu královském hospod gim obgednati pomáhali, oznamujice, že král Goho Milost na zentři hned za nimi přigeti ráči. Když purgmistr gine konsele k sobě obesal, bylo se gich ptáno, gak w počtu velikém krály k nim přigeti ráčil, — to za odpověd dali: že se potřebí nenj gim o žádné obroky konské starati, gedině toliko aby sama osoba královská mohla opatřena býti; a že toliko král s domem svým w počtu dosi štěravném ráči s spinem svým Herdynandem přigeti, a tu w Litoměřicích nic než toliko přes nec požūstati. Batjm na zentři okolo čtyř hodin na den gizda zbrogně do města pomalu se trausyla, za kteraužto okolo poledne král s synem svým, s nemalým počtem lidu gjzdného přigel. Prvě než gessě do města přišel, konsselé podlé obyčeje starobylého w cestu proti němu až za most wylly, geho přivítati, a pečeti mu v kljču podati chtěli; ale on wylaw Girjka Žabku gim wzkázati ráčil, aby se domů navrátili, že na ten čas takového výdajní přigiti nemůže. Hned velmi brzo po přjezdu královském přitáhlo

do města čtyři praporce pěších (knechtů), a ti se na nověnt městě, Dubině a probožstvji položili. Za nimi pak wezeno bylo 17 kusů střelby polní nabité, a ke všemu přistrogené, kteroužto tak nabitanu obrátiwſſe na tu stranu k Radobychli hoře na kroměšti zanechali, až král z Litoměřic pryč vgef. Husaři pak za mo- stem po těch lukách vſſudy wedle Žabé se kladli, a w okol- ných vesnicích až právě k Doxanum. Když po obědě krá- lowském bylo, konſelé podlé času od Žabky gmenovdaného přiſli, a krále včivě vſſawſſe poctu galožto králi a pánu ſwému provklazovali. Král mage při sobě na ten čas Ferdynanda syna ſwého, Gindřicha z Plawna, kancljře, Zdislava Berku, hofmistra, Ladislava Popela, marſſalka, a Gis- řjka Žabku, gím ſtrž Zdislava Berku za odpověd dal, že to vſſání vdečně přigjmati, a toho na nich žádati ráči, aby mu vſſeky kliče od bran wydali, že ſe ſám král opatrowati ráči. Konſelé tak včiniti, a vſſeky kliče Ladislawovi mar- ſalkovi wydati muſyli, kterýžto ſe dwěma osobami k němu přidanými ráno ke vſſem branám, aby' ge otvjrati, a večer aby ge zavírati, chodjivali. A takový způsob zachowáván byl, dokudž král od nich neodgel, a k Praze ſe tím lidem se neobrátil. Prvé než gemité král do Litoměřic přigel, k těm osobám ſtavu panského a rytířského, které ſe mu dobrě zdáli a viděli, psaný toto včinil:

Ferdynand ic,

Brozený Věrný náš milý R.

Wěděti dáváme, že gsmě toho aumyſlu w bržkých dnech do králowſtví naſſeho Českého přigeti; neb glž na cestě k Čes-

chám být ráčime; a protož poraučíme, aby hned bezewsse
ho měškání, galž tebe toto náš písání dogde, k Nám do Litoměřic, ničimž se nezameškávage, přigel. Kdež znage
milostivou vůli nášsi, nepochybuji, že se tak zachowáš,
a k Nám, galž weřs dosčeno, přiletí neobměškáš; a tu
při příjezdu svém dále potřebám, pro kteréž gáme tebe obes-
lati ráčili, od nás vyrozumijš.

Dáno v Drážbanech v auteru Swatodusší leta 1547.

Na takové obeslání mnozý nic se na závazeck připově-
děný v pečeti své neohledagjce do Litoměřic gel; a co tam
s králem o stav měšká a o některé osoby gđnali, o tom
v dílu druhém těchto příběhů bude pravjno.

Konec dílu prvnjho.

Pragae Czechorum,
typis Josephae Sommer, viduae. M.DCCCXX.

D b s a h.

	Strana
Dievčený list obhýlach Zdenka Ewa z Kožmitala	7
Země aby opatřena byla	9
Hotovost weřegná se nařizuge	11
Sněm odložen	12
Kazymir do sněmu vstaupil	13
Odpořed owdowělé královne daná	13
Poslowé od Ferdynanda wysłanij	14
Řec pana Radslawa pſaře	16
Poselství od knížat Baworštých	—
Pohřební památku za krále Ludvíka se dála	17
Poslowé na hrad Karlsstejn wysłanij se navrátili	18
Kterak král má býti wolen hledáno	—
Swoboda na woleni nowého krále	—
Stawowé Unnu za bědičku nevzali	19
Přisaha nowého krále	—
Hornjcy po Pražanech místo měti žádali	20
Žádost aby Ferdynand za krále wolen byl	—
Osoby k sepsání artykulů woleny byly	24
Rozepře mezi stawy	25
Začátek woleni nowého krále	—
Wolency kteři byli	26
Žádost wolenců na stawy	27
Přisaha wolenců	28
Nowý král prohláſſen	29
Poslowé k nowému králi woleni	—
Artykulowé, s kterýmij poslowé do Wídne se odebrali	30

	Strana
Poslowé do Wjdne přigeli	38
Že za krále Ferdynand wolen gest, oznamili	39
Poslowé své věcy přednášeli	40
Odpověd' gim daná	46
Ginau a to otevřeněgssí odpověd' žádali	—
Poslowé propusstěni	48
Král wydal tři mägestáty pro Čechy	—
Král na cestu do království Českého se wydal	—
Přesahu na pomezí činil	49
Rozepře mezi státy o nesenj klenotů	—
Král Ferdynand korunowán	—
Král poddanost od všech zemí koruny České přijmal	50
Hánuš o království Whersté vylíval	—
Za krále Wherstého wolen	51
Palatýn s Marij w Presspurce sněm držel	—
Ferdynand za krále Wherstého vyhlášen	52
Ferdynand radu w městech Pražských obnowil	—
Ferdynand gel do Wher	—
Ferdynand na království Whersté korunowán	53
Různice mezi Pražany za přejinau Pilhartů	54
Ferdynand obnowil radu w Praze	56
Hánuš Turk na pomoc powołal a Wjdeň obléhl	57
Ferdynand potvrdil svobody starému městu Pražskému	60
Král Ferdynand gel do Augspurku	—
Hánuš Frydrych kníže Saské a giných sest knížat Rjšských sněm Augspurský podepsati nechtěli	61
Ferdynand na království Škjmíské wolen byl	63
Sněm na hradě Pražském l. P. 1531	64
Sněm na hradě Pražském l. P. 1534	66
Nové bavče za přejinau novokřtěnců	73
Zdeněk Lew z Rožmitala vymřel	74
Nová obora založena	74
Turci Hanušowi do Wher na pomoc tálili	75

	Strana
Čessi w běvě zahynuli	75
Brabáč	—
Sněm na hradě Pražském 1537	76
Wálka Šurecká zdrohla se poznowu	78
Procházeli Českou zem nagati palicewé	79
Veliký ohň w menskim měsíe Pražském	—
Ferdynand k císaři Karlowi V. se wydal	89
Rijský sněm držán	—
Sněm na hradě Pražském	90
Hory Kutny zapadly	92
Martinkowé vdeřili na Židy	93
Obec Pražská proti Židům se zbourila	—
Proč	—
Židé wypowěděni z království Českého	—
Židé pobiti v Berouna	—
Ferdynand wykázował apellach	94
Robbyky do Čech přiletěly	96
Král Ferdynand gel na sněm Rijský	97
Swadba Alžběty w Krakowě	—
Sněm na hradě Pražském 1543	98
Na Kutnohorské hory Ferdynand načládati přišlabil	100
Ferdynand osobně do pole táhl	101
Sněm na hradě Pražském 1544	—
Mistr Wáclaw wypowěděn	103
Potvrzeni swobed obcy Německobrodské	104
Sněm na hradě Pražském 1545	106
Ferdynand wypadil menskemu městu apellach	109
Kutnohorskij na hory načládalí	—
Pozdviženj knížat Rijských	110
Hánuš a landkrahě z Hessu do achtu dňi	—
Ferdynand proti tém pozdviženým pomoc věnil	—
Vorownání knížat Lehnických s stavou Českými	—

Strana

Ferdynand obec Plzenště právo duchownjho zprávce	
při farním kostele sv. Bartoloměje dosazovati vde-	
liti ráčil	112
Sném na hradě Pražském 1546	—
Liſt otevřený krále Ferdynanda	113
Několik děl dosti velikých z Wjdne proti kurſiſſowí	
Grafkemu se vezlo	117
Maurice kníže přigel do Prahy	118
Jan Frydrych stavům psaný včinil	—
Čechové proti Janovi Frydrychovi vásčiti odporowali	124
Král Ferdynand ge tressal	125
Proč ſkodlivé ſpuntování w Čechách ſe ſtalo	126
Rozkaz krále Goho Milosti	—
Zomuto rozkazu připogený liſt poſylacý	133
Liſtové otevření, do kragů rozeſpaný	—
Odpověd obce starého města Pražského na rozkaz vyſší	136
Odpověd od krále G. M. daná na ſpis obce staroměstské	147
Což G. M. královská w Litoměřicích auſtně k stavům	
mluviti ráčil	141
Wolff z Kragku stavům předložený včinil, aby ſ poč-	
tem ſvým k popisu nagifti ſe dali	173
Odpověd na to předložení	—
Řeč nevyhöſího purkrabé k králi	174
Odpověd na tu řeč	176
Stavové Klenovského ze Ptěni žádali, aby na mifstě	
gich promluvil	—
Řeč Klenovského	—
Odpověd krále G. M. na tu řeč Klenovského ze Ptěni	185
Na řecké G. M. královské napomenutí gest žáde od	
Klenovského mluveno	197
Nevyhoſí purkrabé w Litoměřicích gménem vſech pro-	
mluvil	198

Do vykonání té řeči, bylo zase od staru před G. M.	
královskau toto promluweno	200
Na to zase G. M. král. promluwili ráčil	201
Připis tém osebám, gessto penězitau pomoc včinili, dá-	
wán byl	205
G. M. všech stavů k sobě do hospody povolati roz-	
kázel a k nim promluvil	206
Na promluwenj G. M. kr. nevyvěsí purkrabě odpověděl	207
Odpověd a závěrek G. M. na to včiněný	—
Obec na rádnj dům obeslaná	208
Artikulové sepsanj	209
Rozmlauwánj w domě pana Buhusse Kosíky z Postupic	212
Psanj k u králi G. M.	213
Odpověd kaná	216
Snessenj přátelstvě w kollegi veliké	219
Psanj k u králi ze strany vyhrožování w Litoměřicích	223
Odpověd na to psaní	226
Psanj Jana Frydrycha kurfürssta Saského stavům včiněné	228
Odpověd gednoty Pražské na to psaní	234
Psanj k u králi ze strany lehké mince	239
Odpověd od krále	242
Listové otevřenj kragum království Českého	244
Psanj Szebestyana z Waitmille stavům včiněné	245
Nariženj království aby se dodávala spíše cýsaři	246
Pražané do veliké kollege se scházeli	247
List Jana Frydrycha čten byl	248
Stavové krague Boleslavského žádost na stavu králov-	
ství Českého vzniesli	253
Sněm w Praze	—
Artikulové	254
Odpověd od stavu, w kteréž Szebestyana z Waitmille	
k pokoji napomíjnagi	262

	Strana
Pražané žádali, aby moglo knížete Mauryce a Augustu-	
sta ze země vytáhlo = = =	263
Odpověd na tu žádost = = =	265
Pražané žádali Mauryce a Augusta osobně, aby své	
moglo ze země vypravili = = =	268
Odpověd = = = = =	270
Král napomínil, aby Pražané s lidem do pole vys-	
praveným domů se navrátili = = =	272
Čechové v uzkostech gsauce postavěni na Morava-	
nech pomoci žádali = = = =	274
Kasspar Pflug zprávu dává, že nepřítel do Kochmi-	
stalu wpadnauti vysluge = = =	280
Václav z Luhanic psaní zřízených osob od stavů, těž	
austné promluvení Strnada z Kryšťovic tegně	
králi oděsal = = = = =	282
Zřízené od stavů osoby k archikněžnám na hrad Pražský	
wysłali, a psaní králi včinili = = =	284
Odpověd od krále, v kteréž poraučí, aby stavové wog-	
slo rozpustili = = = = =	289
Třetí rozeprájaní do všech kragů = = =	296
Kasspar Pflug Čechům weistrahu dává = = =	302
Král opět napomínil, aby stavové woglo rozpustili,	
a sypíže dodávali = = = = =	304
Psaní do všech kragů od císaře, v kterémž se omlauvá,	
že gako nepřítel do Čech vtrhnauti nemínil = = =	308
Weistraha Pražanům z Normberka daná = = =	311
Přátelské napomenutí do všech kragů = = =	312
Psaní králi z Prahy včiněné = = =	316
Sněm v Praze se začal = = = =	322
Insstrukční od krále k sněmu na hrad Pražský = = =	330
Belet císařská rada slyšán byl. = = =	346
Stavové v kollegi opět se sešli = = =	347
Psaní Jana z Vernsteyna čteno = = =	—

	Strana
Humpolec z Prostiboře omluvou včinil	349
Nejvyšší purkrabě a jiní k přátelskému sňescení při- stoupili	350
Reč nejvyššího purkrabí k tomu včiněná	351
Auředných a soudcové zemistí k sňescení přátelskému ne- přistoupili	352
Auředných zemistí magesiat krále Vladislava provla- zovali	354
Odpověd na to provkázání	—
Archynějny Rakouské z Prahy do Innspruku odeslati se magi	355
Karel V. za Hánussem pospíchal	356
Hánuš na hlawu poražen a gat	357
Ferdynand obec Plženskau o vítězství zpravuje	359
Sbyněk Berka z Duba za novinu do Prahy přinesl, že Hánuš poražen a gat gest	361
Kožtřenj mezi starvy	362
Sněm na hradě Pražském	—
Odpověd na instrukční králi	365
Poslowé k chsáři vyslání	378
Poslowé ke králi přissli	380
Leženj wsgenfle gat vyhliželo	381
Hosszanové tvrz gatausy vypálili	383
S dcerami po smrti obcowali	—
Poslowé k císaři přissli	384
Odpověd od císaře	—
Poslowé se narovatili	385
Instrukční na Pertolta z Lippého při sněmu obecném	386
Kragl z Kraglu, aby z těch závazků sefflo, se při- mluvoval	400
Přimluva Jana z Veensteina	402
Přimluva Wyléma Křineckého	406
Odtlassenj měšťanů Žateckých	410

	Strana
Artykulové na sněmu svolení	411
Důminka z strany těch pečetěných zápisů	414
Odpověď na instrukční krále	415
Poslové s instrukční z Prahy vyjeli	424
Král posly obdeval	—
Král wogenský do Litoměřic přitáhl	425
Některé osoby ze stavů k sobě obestál	426

Omyleové hrubosti.

Raštan. w tř. 1.

15	9	stogj: l dobrého	čti: t dobrému
25	24	— to oboge potom aby —	to oboge aby
39	21	Na to gegich	— na to své
97	95	— podbali se	přideg punktjk
362	—	opanowa	přideg l, gestli ho nenj
266	23	mělo ;	čti: měli ;
275	16	od stavům	— od stavům též ne str 312, w tř. 12
278	16	na Chropyňi	— na Chropyňi,
302	4	z králowstw	— z frage
307	20	mohli ;	— mohli ;
319	24	chtělo,	— chtěla,
350	10	z Ronowa	— z Ronowa včinili,
389	5	a vtverditi.	— a vtverditi mohli
397	24	přikýjeli,	— přisázati,

2015103

822433

